

సంపుటి-11, సంచిక-4

15వ శాసనసభ

సమావేశము-IX

వెల : రూ. 17-00

21 సెప్టెంబర్, 2022

బుధవారం

(శక సంవత్సరము-1944
భాద్రపద-26)

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపాలు
ANDHRA PRADESH
LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

అధికార నివేదిక
OFFICIAL REPORT
విషయసూచిక

క్రమ సంఖ్య	విషయం	పేజీ నం.
1.	సభ ప్రారంభం (ఉ.గం.9.02ని.లకు)	 1
2.	వాగ్రూప ప్రశ్నలు-సమాధానాలు	 1-21
3.	గౌరవ సభాపతిచే ప్రకటనలు	 21-23
	(1) సభలో చర్చకు రాని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు నేరుగా సభ్యులకు పంపుట	
	(2) వివిధ రైల్వే డివిజన్లకు సభ్యుల నియామకం	
4.	వాయిదా తీర్మానం-తిరస్కరణ	 23
	(రాష్ట్రంలో బ్యాక్లైట్ తవ్వకం మరియు మద్యం అమ్మకాల గురించి)	
5.	సభా సమక్షంలో ఉంచబడిన పత్రములు	 23-24
6.	వ్యయ అనుబంధ అంచనాలు - సభ ఆమోదం	 24-25
7.	ప్రభుత్వ బిల్లుల ఆమోదం	 25-29
	1.The Andhra Pradesh Shops and Establishments (Amendment) Bill, 2022	
	2.The Andhra Pradesh Labour Welfare Fund (Second Amendment) Bill, 2022	
8.	సభా కార్యక్రమం, ప్రతిపక్షసభ్యుల సస్పెన్షన్	 29-40
9.	ప్రభుత్వ బిల్లులు ప్రవేశపెట్టుట, చర్చ, ఆమోదం	 40-70
	1.The Dr. N.T.R. University of Health Sciences (Amendment) Bill, 2022	
	2.The Andhra Pradesh Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 2022.	
	3.The Andhra Pradesh Land Titling Bill, 2022.	
	4.The Andhra Pradesh (Regulation of Appointments to Public Services and Rationalisation of Staff Pattern and Pay Structure) (Amendment) Bill, 2022.	
	5.The Andhra Pradesh Capital Region Development Authority and the Andhra Pradesh Metropolitan Region and Urban Development Authorities (Amendment) Bill, 2022.	
	6.The Andhra Pradesh Municipal Laws (Amendment) Bill, 2022.	
	7. The Andhra Pradesh Appropriation (No.3) Bill, 2022.	

10. గౌరవ సభాపతిచే ప్రకటనలు		70
1. శాసనసభలో ఆమోదం పొందిన బిల్లుల గురించి		
2. సభా సంఘానికి గౌరవ సభాపతి ఆదేశం		
11. స్వల్ప వ్యవధి చర్చ (వ్యవసాయం, దాని అనుబంధ రంగాలు)		70-127
12. గౌరవ సభాపతిచే ప్రకటన		127
(శాసనసభలో ఆమోదం పొందిన బిల్లుల గురించి)		
13. గణాంకాలు		128
14. ప్రతిపక్ష సభ్యుల అనుచిత ప్రవర్తనపై సభా హక్కుల సంఘానికి -		128-131
గౌరవ సభాపతి రిఫర్ చేయుట		
16. సభ నిరవధిక వాయిదా (సా.గం.4.50ని.లకు)		131
అనుబంధం		132-157
నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు, నక్షత్రపు గుర్తు లేని ప్రశ్నలు, లఘు ప్రశ్న జతచేయడమైనది		

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రిసైడింగ్ ఆఫీసర్స్ :

గౌరవ సభాపతి :

గౌరవ ఉప సభాపతి :

శ్రీ తమ్మినేని సీతారాం

శ్రీ కోలగట్ల వీరభద్రస్వామి

శాసనమండలి అధికారులు :

కార్యదర్శి :

సంయుక్త కార్యదర్శులు :

ఉప కార్యదర్శులు

సహాయ కార్యదర్శులు :

చీఫ్ రిపోర్టర్ :

శ్రీ పి.బాలకృష్ణమాచార్యులు

శ్రీ ఎం.విజయరాజు

శ్రీ పి.వి.సుబ్బారెడ్డి

శ్రీ కె. రాజకుమార్

శ్రీ మతి ఆర్.వనితారాణి

శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు

శ్రీ డి.జగన్మోహన్రావు

శ్రీమతి కె.భారతి

శ్రీమతి డి.విజయ కుమారి

శ్రీమతి జి.భారతలక్ష్మి

శ్రీ ఆర్.శ్రీనివాసరావు

శ్రీమతి వై.వి.రజని

శ్రీ వి.విశ్వనాథం

శ్రీ ఎం.ఈశ్వరరావు

శ్రీమతి ఎన్.ఇందిరా కుమారి

శ్రీ డి.వి.రమణయ్య

శ్రీ వి.బిక్షం

శ్రీమతి ఆర్.ఎస్.శైలజ

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ
బుధవారం, సెప్టెంబరు 21, 2022

(సభ ఉ.9.02 గం.లకు ప్రారంభమైనది - గౌరవ సభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

(ప్రతిపక్ష సభ్యులు సభలోకి వస్తూనే బ్యాడ్ మార్నింగ్ అని, తమ స్థానాల నుంచి ఎన్.టి.ఆర్ యూనివర్సిటీకి పేరు మార్చడం ఏంటి సార్ అని, తదుపరి పోడియం వద్దకు వచ్చి ఎప్పుడైనా ఈ సంప్రదాయం ఉందా? ఎన్.టి.రామారావుగారు మీకు కూడా రాజకీయబిక్ష పెట్టారు, మీరు ఎలా యాక్సెప్ట్ చేస్తారు? కడప జిల్లాకు వైఎస్సార్ గారి పేరు పెట్టారు మేము మార్చామా, హార్టీకల్చర్ యూనివర్సిటీకి వైఎస్సార్ గారి పేరు పెట్టారు మేము మార్చామా, ఏమి సంప్రదాయం సర్ ఇది, దీనికి మీరు సమాధానం చెప్పాలన్నారు.)

మిస్టర్ స్పీకర్ (MR.SPEAKER): దయచేసి కూర్చోండి.. బిల్లు చర్చకు వచ్చినప్పుడు అప్పుడు మీ వర్షన్ చెప్పండి. బిల్లు చర్చకు వచ్చినప్పుడు మాట్లాడండి, దయచేసి కూర్చోండి.. Now Question Hour.

ప్రశ్న నం.1762(41) లాస్ట్ లో టేక్ చేస్తాను.

Question No.1747(42), Minister for Civil Supplies.

ప్రశ్న నం.1747(2)

ఆర్ బికెలలో ఇ-క్రాప్ నమోదు

సర్వశ్రీ ఏలూరి సాంబశివరావు, డా.నిమ్మల రామానాయుడు, నిమ్మకాయల చిన రాజప్ప, అనగాని సత్య ప్రసాద్, గోరంట్ల బుచ్చయ్య చౌదరి - ఎమ్మెల్యేలు.

గౌరవనీయులైన వినియోగదారు వ్యవహారాలు, ఆహార మరియు పౌరసరఫరాల శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియచేస్తారా?

అ) రాష్ట్రంలోని రైతు భరోసా కేంద్రాల వద్ద ఇ-క్రాప్ రిజిస్ట్రేషన్ లో జరిగిన అవకతవకలను ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావడమయిందా?

ఆ) ఆ వివరాలేమిటి?

ఇ) ఎం.ఎస్.పి. (కనీస మద్దతు ధర) పై వరి సేకరణలో జరిగిన అవకతవకలు ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకురావడమయిందా?

ఈ)అయితే, ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి?

గౌరవనీయులైన వినియోగదారు వ్యవహారాలు, ఆహార మరియు పౌరసరఫరాల శాఖ మంత్రి
(శ్రీ కారుమూరి నాగేశ్వరరావు):

అ) ఇ-క్రాప్ అప్లికేషన్తో వెబ్‌ల్యాండ్‌ను ఏకీకృతం చేయడం వల్ల ఇ-క్రాప్ రిజిస్ట్రేషన్‌లో కొన్ని వ్యత్యాసాలు గమనించడమయింది.

ఆ) 2021-22 రబీ సీజన్‌లో ఇ-క్రాప్ అప్లికేషన్‌లో పంట వివరాలు నమోదు చేసేటప్పుడు కొన్ని సందర్భాలలో సర్వే నంబరు మరియు విస్తీర్ణానికి సంబంధించి వ్యత్యాసాలు గమనించడమయింది.

ఇ) లేదండీ.

ఈ) 2021-22 రబీలో మొత్తం 2,68,706 ఫండ్ ట్రాన్స్‌ఫర్ ఆర్డర్లలో (ఎఫ్.టి.ఓలు)పైన పేర్కొన్న సాంకేతిక వ్యత్యాసాలకు సంబంధించి 3129 ఎఫ్‌టిఓలు పరిశీలన మరియు విచారణలో ఉన్నాయి.

(అంతరాయం)

(పోడియం వద్దనున్న ప్రతిపక్ష పార్టీ సభ్యులు ఇది అన్యాయం, ఇలాంటి సంప్రదాయం ఎక్కడైనా ఉందా,

ఈ రాష్ట్రాన్ని ఎక్కడికి తీసుకెళ్తున్నారు, ఇంత దారుణమా, ఎన్.టి.ఆర్ యూనివర్సిటీ పేరు ఎలా మారుస్తారు, అధ్యక్షా, తమరు కూడా ఈ స్థానంలో కూర్చున్నారంటే మీకు రాజకీయబిక్ష పెట్టింది ఎన్.టి.రామారావుగారే సర్, మీరు కూడా సపోర్ట్ చేయాలి, ఎన్.టి.ఆర్. శత జయంతి ఉత్సవాలు జరుగుతున్నప్పుడు ఇలా చేయడం అవమానం, జిల్లాకు పేరు పెట్టి యూనివర్సిటీకి పేరు మార్చడం ఏంటి సార్? కడప జిల్లా పేరు , వైఎస్సార్ హార్టీ కల్చర్ పేరును మేము మార్చామా, అగ్రికల్చరల్ యూనివర్సిటీ పేరు మార్చినప్పుడు మేము ఏమైనా అన్నామా, ఇలాంటి చెత్త బిల్లు ఇక్కడ పెడితే మేము ఎలా కూర్చుంటాము, ఈ రాష్ట్రం వారి జాగీరు కాదు సర్, దీనికి మీరు ఎలా ఒప్పుకున్నారని, మెడికల్ కాలేజీలన్నింటినీ ఒకే గొడుగు కిందకు తీసుకొచ్చేందుకు యూనివర్సిటీని తీసుకొచ్చింది డా.ఎన్.టి.రామారావుగారేనంటూ గౌరవ సభాపతితో అన్నారు)

మిస్టర్ స్పీకర్ (MR.SPEAKER): దయచేసి కూర్చోండి.. బిల్లు మీద మాట్లాడేందుకు అవకాశం ఇస్తాను అప్పుడు మాట్లాడండి. క్వశ్చన్ అవర్ అయిపోయిన తరువాత మాట్లాడుదురు, దయచేసి సభ్యులంతా కూర్చోవాలి.

శ్రీ అంబటి రాంబాబు (SRI AMBATI RAMBABU) (MINISTER FOR WATER RESOURCES) : అధ్యక్షా, అసలు వాళ్ల సమస్య ఏంటో అర్థం కావడం లేదు. వాళ్ల స్థానాల వద్దకు వెళ్లి సమస్య ఏంటో చెబితే, దాని గురించి తమరు ఆలోచించడానికి అవకాశం ఉంటుంది. వాళ్ల సమస్య ఏంటి, పోడియం వద్దకు ఎందుకొచ్చారు, ఏమిటి అనే విషయం మాకెవరికీ అర్థం కావడం లేదు. వాళ్ల స్థానాల వద్దకు వెళ్లి పోడియం వద్దకు ఎందుకు వస్తున్నారు, దేనిని వ్యతిరేకిస్తున్నారో చెబితే అర్థం చేసుకొని సమాధానం చెప్పడానికి అవకాశం ఉంటుంది.

(పోడియం వద్దనున్న ప్రతిపక్ష సభ్యులు మాకు మైకు ఇస్తే చెబుతామన్నారు)

పోడియం వద్దకు ఎందుకు వస్తున్నారో అర్థం కావడం లేదు. సభ ప్రారంభం కాగానే, బరా బరా బరామని మీ దగ్గరకు వచ్చేస్తే అర్థం ఏంటి? (పోడియం వద్దనున్న ప్రతిపక్ష పార్టీ సభ్యులనుద్దేశించి) మీ స్థానాల వద్దకు వెళ్లి చెప్పమనండి. వారు మాట్లాడిన తరువాత మేము సమాధానం చెబుతాము. అసలు వాళ్లు ఏమి మాట్లాడుతున్నారు? వాళ్ల గజిబిజి ఏంటి, గందరగోళం ఏంటి అన్నది మాకు అర్థం కావడం లేదు. దయచేసి మీద్వారా ప్రతిపక్ష పార్టీ సభ్యులకు మనవి చేసేదేమంటే, వాళ్ల స్థానాలకు వెళ్లి వారి బాధ, వాళ్లకున్న అభ్యంతరం ఏమిటో చెప్పాల్సిందిగా వారిని కోరుతున్నాము.

(పోడియం వద్దనున్న ప్రతిపక్ష సభ్యులు మైకు ఇప్పించడన్నారు.)

వారు నాతో ఎందుకు మాట్లాడుతున్నారో అర్థం కావడం లేదు. సమావేశాలు ప్రారంభమైన దగ్గరనుంచీ జరుగుతున్న తంతు ఏంటంటే, చంద్రబాబునాయుడుగారు వాళ్లకు ట్రైనింగ్ ఇచ్చి పంపుతారు, వాళ్లు సభకు వస్తారు, కాస్త 2, 3 ప్రశ్నలు కాగానే పోడియం వద్దకు వస్తారు, మళ్లీ మనం వాళ్లను సస్పెండ్ చేయాలి, వాళ్లు వెళ్లాలి. రోజూ జరుగుతున్న తంతు ఇది. ఇవాళ చాలా తొందరగా ప్రారంభమయింది. అసలు వాళ్లు పోడియం దగ్గరకు ఎందుకు వచ్చారో, వాళ్ల స్థానాలకు వెళ్లి చెబితే అర్థం చేసుకుంటాము. సర్, ఆయనెవరో ఆ పెద్దాయన (అచ్చెన్నాయుడుగారినుద్దేశించి) బాగా లావుగా ఉన్నారు, అక్కడ నిల్చుని నాతో మాట్లాడుతున్నారు. మైకు ఇస్తారు మీ స్థానాల వద్దకు వెళ్లి మాట్లాడండి. వాళ్లంతా ఎందుకు పోడియం వద్దకు వచ్చారన్నది సభలో ఉన్న సభ్యులెవరికీ అర్థం కావడం లేదు. వాళ్ల బాధ ఏంటో చెబితే కదా ఏమి చేయాలనేది తెలుస్తుంది! ఏమీ లేదు అధ్యక్షా, ఇవాళ త్వరగా ఇంటికి, తెలుగుదేశం పార్టీ ఆఫీసుకు వెళ్లాలని, త్వరగా సస్పెండ్ చేయించుకోవాలనే ఉద్దేశంతో వాళ్లు ఉన్నట్లు కనపడుతున్నారు. ఆ తంతు ఏదో నిర్వహిస్తే వెళ్లిపోయేటట్లు ఉన్నారు, అంతే తప్ప వాళ్ల బాధ ఏంటో ఏమీ అర్థం కావడం లేదు.

(పోడియం వద్దనున్న ప్రతిపక్ష పార్టీ సభ్యులు మాకు బాధగా ఉందన్నారు)

వాళ్ళకు ఏమి బాధ ఉందో నాకు తెలియదు. ఏమి బాధ ఉందో మైకులో చెప్పమనండి. లేకపోతే బయటికెళ్లి చెప్పమనండి. ఎందుకు ఇక్కడ బాధ ఉంది బాధ ఉంది అంటారు, బాధ ఉంటే ఏం బాధ ఉందో డాక్టరు దగ్గరకెళ్లి అయినా చూపించుకోండి. శాసనసభలో ఏదైనా బాధ ఉంటే స్పీకర్ గారికి చెప్పండి. వారి బాధ ఏంటో మాకు అర్థం కావడం లేదు.

(ఎన్.టి.ఆర్. హెల్త్ యూనివర్సిటీ పేరు మార్చిన బిల్లును ఉపసంహరించుకోవాలంటూ నినాదాలు చేయసాగారు)

ఉ.9.10

(అప్పటికే తెలుగుదేశం పార్టీ శాసనసభ్యులు స్పీకర్ పోడియం చుట్టూ నిలబడి “ఎన్టీఆర్ హెల్త్ యూనివర్సిటీ పేరును మారుస్తున్న బిల్లును ఉపసంహరించుకోవాలి” అని వ్రాసి ఉన్న ప్లకార్డులు పట్టుకుని నినాదాలు చేశారు)

అదేనా మీ బాధ? అధ్యక్షా, ఎన్టీఆర్ గారి గురించి మాట్లాడే హక్కు వాళ్ళల్లో ఎవరికైనా ఉందంటే, అది ఒక్క బుచ్చయ్య చౌదరి గారికే. ఎందుకంటే, ఒక్క బుచ్చయ్య చౌదరి గారు మాత్రమే ఎన్టీఆర్ గారి పక్షాన ఉన్నారు. వాళ్ళందరూ కూడా చంద్రబాబునాయుడు గారి వెంట వెళ్లి, రామారావు గారికి వెన్నుపోటు పొడిచిన వ్యక్తులు... వాళ్ళంతా వెన్నుపోటుదారులే.. ఎన్టీఆర్ మరణానికి కారణభూతులైనవారే.. వాళ్ళెవ్వరికీ ఎన్టీఆర్ గురించి మాట్లాడే అర్హత లేదు. అచ్చెన్నాయుడు గారు, ఎర్రన్నాయుడు గారు అందరూ ఎన్టీఆర్ కు వెన్నుపోటు పొడిచినవారే.

(“జోహార్ అన్న ఎన్టీఆర్” అంటూ తెలుగుదేశం పార్టీ శాసనసభ్యుల నినాదాలు)

(“వెన్నుపోటు... వెన్నుపోటు...” అంటూ అధికార పార్టీ శాసనసభ్యుల నినాదాలు)

జోహార్ ఎవరికీ? అధ్యక్షా, వాళ్ళని బయటకు పంపే కార్యక్రమమేదో త్వరగా చెయ్యాల్సిన అవసరం కనిపిస్తోంది. వారు వాళ్ళ సీట్ల దగ్గర ఉన్న మైకు దగ్గరకు వెళ్లి, మిమ్మల్ని అడిగి, మీరు అవకాశం ఇస్తే, అప్పుడు మాట్లాడితే మర్యాదగా ఉంటుంది. ఎన్టీఆర్ ను వెన్నుపోటు పొడిచి, ఇవాళ జోహార్ అంటే వాళ్ళ పాపం పోదు... దయచేసి వాళ్ళ సీట్ల దగ్గరకు వెళ్లి, అక్కడ నుంచి మాట్లాడమనండి. లేదంటే మీ కార్యక్రమం మొదలుపెట్టి, బయటకు వెళ్ళే కార్యక్రమం చెయ్యండి.

(“ఎన్టీఆర్ హెల్త్ యూనివర్సిటీ పేరును మారుస్తున్న బిల్లును ఉపసంహరించుకోవాలి”, “తెలుగువారి ఆత్మగౌరవం ఎన్టీఆర్”, “ఆంధ్రుల ఆత్మ గౌరవాన్ని తాకట్టు పెడుతున్న ప్రభుత్వం నశించాలి” అంటూ తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల నినాదాలు)

శ్రీ గడికోట శ్రీకాంత్ రెడ్డి (SRI GADIKOTA SRIKANTH REDDY) : ఒక్క నిమిషం వినండి అన్నా... ఎన్టీ రామారావుగారి పైన వేరే అభిప్రాయం మా పార్టీకి లేదనే విషయం అందరికీ తెలుసు అధ్యక్షా. ఎన్టీఆర్ గారు పదవిలో ఉన్నప్పుడు, ఆయన పదవి లాక్కొని, వెన్నుపోటు పొడిచి, చంపిన వాళ్ళు, ఈ రోజు ఇలా మాట్లాడటం ఆశ్చర్యకరంగా ఉంది. మరొకసారి చెబుతున్నాను, ఎన్టీ రామారావుగారి పైన మాకు ఎటువంటి వేరే ఉద్దేశం లేదు. అధ్యక్షా, డా. వై.ఎస్. రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు హెల్త్ కు సంబంధించి అనేక సంస్కరణలు తీసుకొచ్చారు. 108, కార్పొరేట్ ఆసుపత్రులలో ఉచితంగా వైద్యం చేయించుకునే విధంగా ఆరోగ్యశ్రీ.. ఇలాంటి అనేక సంస్కరణలు తీసుకురావడమే కాకుండా, కొత్త మెడికల్ కాలేజీలు కూడా తీసుకొచ్చారు. దేనికైనా కూడా పేరు పెట్టేటప్పుడు దానికి సంబంధించి ప్రజలకు సేవ చేసిన వారి పేరు పెడతాము. వైద్యం విషయంలో డా. వై.ఎస్. రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు చాలా సంస్కరణలు తీసుకొచ్చారు కాబట్టి వారి పేరు తీసుకున్నాము. అలాగే ఎన్టీ రామారావుగారి విషయంలో, ఆయనకు పేద ప్రజల మీద ఉన్న ప్రేమ మనందరికీ తెలుసు. ఆ పేరు ఇంకా గౌరవంగా ఉండే విధంగా ప్రయత్నం చేస్తోంది ఈ ప్రభుత్వం. అందుకే ఒక జిల్లాకు, ఎన్టీఆర్ జిల్లా అని పేరు పెట్టాము. ఈ విషయాలన్నీ మరచిపోయి, కేవలం బురద జల్లే కార్యక్రమం చేస్తున్నారు. పొలిటికల్ గా వాళ్ళకేమీ లేక, అమరావతి పాదయాత్ర చేస్తున్నారు. అలాగే, ఎన్టీ రామారావు గారికి వెన్నుపోటు పొడిచిన వాళ్ళు, ఈ రోజు “జోహార్ ఎన్టీఆర్” అంటున్నారు. ఇటువంటి వాళ్ళకు మాట్లాడే అర్హత లేదు అని మెడికల్ కి సంబంధించి అనేక సంస్కరణలు తీసుకొచ్చిన వ్యక్తి డా. వై.ఎస్. రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు. పేదవారు ధైర్యంగా కార్పొరేట్ హాస్పిటల్స్ లో వైద్యం చేయించుకునే దగ్గర నుంచి, ఎక్కడ ఏ చిన్న ఇబ్బంది వచ్చినా, 108 నంబర్ కు ఫోన్ చేస్తే, కేవలం 10 నిమిషాల్లో అంబులెన్స్ వచ్చే విధంగా ఏర్పాట్లు, ప్రతి పేదవాడికి ఫ్రీ హెల్త్ స్కీమ్స్, కొత్త మెడికల్ కాలేజీలు తీసుకు రావడం ఇలాంటివన్నీ చేశారు కాబట్టి, వారు స్వతహాగా డాక్టర్ కాబట్టి, ఆ పేరు తీసుకున్నాము తప్పితే, మాకు వేరే ఉద్దేశము లేదు. ఎన్టీ రామారావు గారంటే వాళ్ళ కంటే కూడా మాకే గౌరవము. ఆ విషయం మీకు కూడా తెలుసు అధ్యక్షా. అందుకనే జిల్లా పేరు కూడా ఎన్టీ రామారావు జిల్లా అని పెట్టాము. కేవలం రాజకీయ దురుద్దేశంతో వాళ్ళు మాట్లాడుతున్నారు, దీన్ని మేము ఖండిస్తున్నాము. ఎన్టీ రామారావు గారి పేరు మీద ఇంకా ఏమైనా కావాలంటే సజెస్ట్ చేస్తే, ఈ ప్రభుత్వం తప్పకుండా పరిశీలిస్తుందని మీ ద్వారా వారికి తెలియచేస్తున్నాను అధ్యక్షా.

(“తుగ్లక్ సీఎం డౌన్.. డౌన్..” “ఆంధ్రప్రదేశ్ మీ జాగీరు కాదు”, “ఎస్టిఆర్ హెల్త్ యూనివర్సిటీ పేరును మారుస్తున్న బిల్లును ఉపసంహరించుకోవాలి”, “తెలుగువారి ఆత్మగౌరవం ఎస్టిఆర్”, “ఆంధ్రుల ఆత్మ గౌరవాన్ని తాకట్టు పెడుతున్న ప్రభుత్వం నశించాలి” “ప్రభుత్వం మారితే పేర్లు మారుస్తారా” అంటూ తెలుగుదేశం పార్టీ శాసనసభ్యుల నినాదాలు)

శ్రీ కాకాణి గోవర్ధన్ రెడ్డి (SRI KAKANI GOVARDHAN REDDY) (MINISTER FOR AGRICULTURE AND COOPERATION, MARKETING, FOOD PROCESSING): సార్..

సభ ప్రారంభం కాగానే వాళ్ళు వేసిన ప్రశ్న మీరు టేకప్ చేశారు. ఈలోగా వాళ్ళు గొడవ చేస్తున్నారు. వాళ్ళు వింటే ఒకటి, రెండు విషయాలు చెప్తాను సార్. వాళ్ళు గొడవ చేస్తున్నారు, వాళ్ళు వినరు, కానీ జనాలకు తెలియాలి కాబట్టి చెబుతాను. ఈ రోజు ఎస్టి రామారావు గారి గురించి వారు మాట్లాడుతున్నారు. ఎస్టి రామారావు గారి గురించి ఆంధ్రజ్యోతికి చంద్రబాబునాయుడు గారు ఇంటర్వ్యూ ఇచ్చేటప్పుడు “ఆఫ్ ద రికార్డ్” ఎస్టి ఆర్ ఆరోగ్య సేవల గురించి, ఎస్టి ఆర్ ఆరోగ్యశ్రీ గురించి ఆయన ఏమి మాట్లాడాడు.. ఏమి ఉచ్చరించాడు.. చూద్దాం.. ఒకసారి వారిని కూర్చోమనండి. వాళ్ల నాయకుడు మాట్లాడిన భాష.. అంటే వారికి ఎస్టి రామారావు గారి పట్ల ఎంత ప్రేమ, ఎంత అభిమానం ఉంది అనడానికి ఇది నిదర్శనం కాదా? ఇప్పుడు వారు మాట్లాడుతున్నారు.. గతంలో మీ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత, అవసరాలను బట్టి, వారు పేర్లు మార్చలేదా? ఆ రోజు మేమేమైనా అభ్యంతరం చెప్పామా? ఈ రోజు ఈ రాష్ట్రానికి సంబంధించి అనేక రకాలైన వైద్య సేవలందించిన వ్యక్తి, అనేక వైద్య కళాశాలలు తెచ్చిన వ్యక్తి స్వర్గీయ డా.వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి గారు. కాబట్టి ఆయన పేరు పెట్టడం సముచితమని అందరం, ఈ సమాజం, ప్రజలు భావిస్తున్నారు. వారు రామారావుకు వెన్నుపోటు పొడిచి, ఆయన మరణానికి కారకులైన వ్యక్తులు. ఈ రోజు రామారావుగారి పేరు చెప్పి మొసలి కన్నీరు కారుస్తూ, ఏదో ఒక అంశం కావాలి కాబట్టి మాట్లాడుతున్నారు. నిన్నటి వరకు ఒక అంశాన్ని తీసుకొచ్చారు. ఈ రోజు ఏ అంశమూ లేదు, గొడవ చేసి వెళ్ళిపోవడానికి దీన్ని ఎంపిక చేసుకున్నారు తప్ప వారికి ఏమైనా చిత్తశుద్ధి ఉంటే, ఆ బిల్లు వచ్చినప్పుడు కూర్చుని మాట్లాడమనండి, దాని మీద వారికి స్పష్టత ఉంటుంది. అంతేగానీ బిల్లు చర్చకు రాకముందే వారి ఇష్ట ప్రకారం వ్యవహరిస్తామనడం సరైన పద్ధతి కాదు. నిజంగా వారికి చిత్తశుద్ధి ఉంటే, దాని మీద డిబేట్ చేద్దాం. బిల్లు చర్చకు వచ్చినప్పుడు వారిని మాట్లాడమనండి, తప్ప సభిని పాండమోనియం చేసి, వారు చెప్పిందే జరగాలని డిక్టేట్ చేసే పద్ధతికి, దయచేసి తమరు ఈల్డ్ కాకూడదని ఈ సందర్భంగా మేము కోరుకుంటున్నాము అధ్యక్షా.

(“ఎన్టీఆర్ అమర్ రహా”, “జోహార్ అన్న ఎన్టీఆర్”, “ఎన్టీఆర్ హెల్త్ యూనివర్సిటీ పేరును మారుస్తున్న బిల్లును ఉపసంహరించుకోవాలి”, “తుగ్లక్ సీఎమ్ డౌన్ డౌన్” అంటూ తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల నినాదాలు)

శ్రీ కలత్తూర్ నారాయణస్వామి (SRI KALATTUR NARAYANASWAMY) (DEPUTY CHIEF MINISTER (EXCISE)): అధ్యక్షా.. రెండు నిమిషాలు వాళ్ళని వినమని చెప్పండి. అచ్చెన్నాయుడు సార్.. రెండు నిమిషాలు వినండి. ఆరోగ్యశ్రీ అంటేనే రాజశేఖర్ రెడ్డి గుర్తొస్తాడు సార్. ప్రపంచంలోనే ఆరోగ్యశ్రీ ఎవరు పెట్టారంటే ఆ యుగ పురుషుడు రాజశేఖర్ రెడ్డి పేరు చెబుతారు. ఎన్టీఆర్ యూనివర్సిటీ పేరు మారుస్తున్నామని గగ్గోలు పెడుతున్న వాళ్ళు.. రాజశేఖర్ రెడ్డి గారి పేరు మీద ఆరోగ్యశ్రీ పెట్టినప్పుడు, ఇదే పెద్ద మనుషులు.. ఈర్వ్య, పగ, ద్వేషంతో రగిలిపోతున్న వాళ్ళు... రాజశేఖర్ రెడ్డి గారి పేరు తీసేసి, రామారావు పేరు ఎందుకు పెట్టారు? దీనికి సమాధానం చెప్పగలరా వాళ్ళు? చెప్పమనండి. ఔరంగజేబుకి, చంద్రబాబునాయుడుకి ఎలాంటి వ్యత్యాసం లేదు సార్. ఔరంగజేబు పదవి కోసం తన తండ్రిని జైలులో పెట్టి, తన అన్నదమ్ములను చంపితే, ఇదే చంద్రబాబునాయుడు గారు, పిల్లను ఇచ్చిన మామను వెన్నుపోటు పొడిచి, ఆయన పార్టీని లాక్కొని, ఆర్థికంగా ఇబ్బందులు పెట్టి, ఆయన చావుకు కారణమయ్యాడు. అలాగే చంద్రబాబునాయుడు తన తమ్ముడి విషయంలో, ఏ విధంగా ఔరంగజేబు చేశాడో, అదే విధంగా చేశాడు. వాళ్ళా మాట్లాడేది? వారు విశ్వాసఘాతకులు. స్వర్గం నుంచి ఎన్టీ రామారావు గారి ఆత్మ వారిని శపిస్తుంది. కృష్ణా జిల్లాకు ఎన్టీఆర్ జిల్లా అని మేము పేరు పెట్టాము. ఏ రోజైనా వారు రామారావు గారి గురించి ఆలోచించారా? ఏ విషయంలో అయినా వారు ఎన్టీ రామారావుని సపోర్ట్ చేశారా? ఈ రోజు సిగ్గు, శరం లేకుండా మాట్లాడుతున్నారు. చంద్రబాబునాయుడు రెండోసారి ముఖ్యమంత్రి అయినప్పుడు, ఎన్టీ రామారావు గారి ఫోటోలను, తహశీల్దార్ ఆఫీసుల్లో, కలెక్టర్ ఆఫీసుల్లో పెట్టకుండా, చంద్రబాబునాయుడు ఫోటోలు పెట్టుకున్న చరిత్రవారిది. చంద్రబాబునాయుడుతో కలిసి, ఎన్టీ రామారావుకు ద్రోహం చేసిన వ్యక్తులు వారు. మీరు విశ్వాసం లేనివాళ్ళు. కుల , మత వ్యవస్థను తీసుకొచ్చి మాట్లాడుతూ రెచ్చగొడుతున్న వ్యక్తులు వారు. ఎన్టీ రామారావు గారి గురించి మాట్లాడే అర్హత వారికి గానీ మరెవరికీ గానీ లేదు, లేదు.

ఉ.9.20

(అప్పటికే పోడియంను, గౌరవ సభాపతి స్థానం వెనుక వైపు చుట్టుముట్టిన ప్రతిపక్ష సభ్యులు ‘ఎన్టీఆర్ పేరు మార్చిన ముఖ్యమంత్రి డౌన్, డౌన్’, ‘అంబేడ్కర్ పేరు మార్చిన ముఖ్యమంత్రి డౌన్, డౌన్’, ‘తల్లిని,

చెల్లిని వాడుకుని వదిలేసిన ముఖ్యమంత్రి డౌన్, డౌన్', 'జై జై ఎన్టీఆర్', 'ఎన్టీఆర్ అమర్ రహే' అంటూ
నినాదాలు చేయసాగారు)

(బుచ్చయ్యచౌదరిని ఉద్దేశించి) నువ్వు పేపర్ ను చింపవచ్చు. మొన్న నువ్వు కూడా చంద్రబాబుని
తిట్టావు. మళ్ళీ పదవి ఇస్తామని నీ కాళ్ళ పట్టుకుంటే మళ్ళీ వెనక్కి వచ్చావు. ఎవరయ్యా చంద్రబాబును
తిట్టనిది? మీ ఆత్మ సాక్షిగా చెప్పండి చంద్రబాబును తిట్టలేదా? నువ్వు చంద్రబాబుని మాటలనలేదా?
రామారావు గారికి ద్రోహం చేశావని నువ్వు చంద్రబాబుని అడగలేదా? ఏం మాట్లాడుతున్నారయ్యా
మీరు?

(పోడియంను చుట్టుముట్టిన ప్రతిపక్షసభ్యులు పేపర్లు చింపి సభాపతిపై విసరసాగారు)

(అధికారపక్షసభ్యులు ఆ చర్యకు అభ్యంతరం వ్యక్తం చేశారు)

22 మంది వచ్చి కిందకి, పైకి ఎగురుతున్నారు. ఇక్కడ ఎవరూ భయపడరు. నువ్వు కాదు. మీ మొత్తం
సభ్యులు వచ్చినా జగన్మోహన్ రెడ్డి గారిని ఏమీ పీకలేరని వారికి విజ్ఞప్తి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(పోడియంను చుట్టుముట్టిన ప్రతిపక్షసభ్యులు పేపర్లు చింపి సభాపతిపై విసురుచుండగా సభాపతి

కోపోద్రిక్తులై అధ్యక్ష స్థానం నుంచి నిలబడి ప్రతిపక్షసభ్యులపై అసహనం వ్యక్తం చేశారు)

(అధికారపక్ష సభ్యులు వెల్ లో నిలబడి ప్రతిపక్షసభ్యుల చర్యపై అభ్యంతరం వ్యక్తం చేయసాగారు)

మిస్టర్ స్పీకర్ (MR.SPEAKER): ఏమిటిది? ఇది పద్ధతా? ప్రతీ దానికి ఒక పద్ధతి ఉంటుంది.

Go back to your seats.

(అంతరాయం)

(‘జోహార్ ఎన్టీఆర్’ అంటూ సభాపతిపై ప్రతిపక్షసభ్యులు పేపర్లు విసరసాగారు)

Now, the House is adjourned for 10 minutes.

(The House then adjourned at 9.22 AM)

ఉ.11.00

(The House re-assembled at 11.05 a.m. with the Hon'ble Speaker in the Chair)

MR.SPEKAER: The remaining questions are deemed to have been answered.

GOVERNMENT AGREEMENT WITH BYJUs & EDUTECH

L.A.Q No.1762(41)

Notice given by

Sri Shilpa Ravi Chandra Kishore, Smt. Pamula Pushpa Sreevani, Sri Puppala Srinivasa Rao, Sri Alajangi Jogarao, Smt. Kottagulli Bhagya Lakshmi, M.L.As.

Will the Minister for Education be pleased to state:

- Whether the Government entered into an agreement with the Edu-Tech and BYJUs to conduct online classes for students in Government Schools; if so, the details thereof;
- Whether there is any proposal with the Government to provide Tabs to 8th Class students in Government Schools; and
- The details of students got benefitted from this programme together with the quantum of amount spent on this programme?

MINISTER FOR EDUCATION (SRI BOTCHA SATYANARAYANA):

ANSWER

- Yes, Sir. MoU entered between Sushmit Sarkar, Vice President, Public Policy, Think and Learn Private Limited, Bangalore and the Commissioner of School Education, School Education Department, A.P, 16.06.2022.
- Yes, Sir.
- The Digital content by Byjus is provided free of cost to the students. Tabs are procured for 8th Class students and Teachers with an approximate cost of Rs.666 Crs. This will benefit 4,49,564 students studying in Government and Aided Schools.

SUPPORT TO BACKWARD CLASS PEOPLE

L.A.Q No.1722(43)

Notice given by

Sri Petla Uma Sankara Ganesh, Sri Annamreddy Adeep Raj, Sri N. Venkate Gowda, M.L.A's.

Will the Minister for Backward Classes Welfare be pleased to state:

- The steps being taken by the Government for the development of the Backward Classes (BC) people.
- Whether it is a fact that the Government is providing reservation Backward Classes (BC) people in the Nominated posts; if so, the details thereof?

**MINISTER FOR BC WELFARE, INFORMATION AND PUBLIC RELATIONS,
CINEMATOGGRAPHY (SRI CHELLUBOINA SRINIVASA VENUGOPALA
KRISHNA):**

ANSWER

- a. The Government of Andhra Pradesh is committed for the Welfare and overall development of Backward Classes. It aims at their Social, Educational and Economic Development so as to bring them on par with other developed communities to achieve a just and egalitarian society.

The various steps taken by the Government of Andhra Pradesh for the development of Backward Classes are broadly categorized as follows:

Education Schemes: Maintenance of BC Hostels, Maintenance of BC Residential Schools, BC Study Circles, Jagananna Vidya Deevena, Jagananna Vasathi Deevena, Jagananna Amma Vodi, Jagananna Vidya Kanuka, Jagananna Videshi Vidya Deevena.

Economic Schemes: YSR Cheyutha, YSR Asara, YSR Netanna Nestam, YSR Mathsyakara Bharosa, YSR Vahanamithra, Jagananna Chedodu, Jagananna Thodu.

Welfare Schemes: YSR Pension Kanuka, YSR Bima.

- b. Yes, Sir.

The Government of Andhra Pradesh have enacted Act No.24 of 2019 to provide 50 percent reservation to BCs along with SC, ST and Minorities in all Nominated posts.

The Chairpersons and Directors have been nominated for the 56 Corporations of the BC Welfare Department. As these Corporations are exclusively meant for the people of Backward Classes, all the posts of Chairpersons and Directors have been nominated from the respective BC communities. Totally, 56 Chairpersons and 672 Directors have been nominated for these 56 Corporations.

With regard to the Corporations and all other bodies belonging to other Departments, 333 Chairperson Posts have been filled. Of them, 129 posts have been filled with Backward Classes.

Similarly, as against the 484 posts filled in the category of Directors, 201 posts have been filled with Backward Classes.

SUBSIDY TO SCs & STs ON CONSUMPTION OF ELECTRICITY

L.A.Q No.1668(44)

Notice given by

Dr. Dola Sree Bala Veeranjaneey Swamy, Sri Gorantla Butchaiah Chowdary, Sri Ashok Bendalam, M.L.A's.

Will the Minister for Social Welfare be pleased to state:

- Whether it is a fact that the Government has withdrawn the subsidy being provided to SC and ST Consumers of below 200 units of electricity who do not reside in SC, ST colonies in the State;
- If so, the number of S.C. and S.T. consumers affected due to this; and
- The steps being taken by the Government to provide assistance to those SC and ST Consumers?

MINISTER FOR SOCIAL WELFARE (DR.MERUGA NAGARJUNA):

ANSWER

- No Sir.
- Does not arise.
- Does not arise.

WELFARE OF TRIBALS

L.A.Q No.1760(45)

Notice given by

Sri Tellam Bala Raju, Smt. Viswasarayi Kalavathi, Sri Chetti Palguna, Smt. Kottagulli Bhagya Lakshmi, M.L.A's.

Will the Deputy Chief Minister (Tribal Welfare) be pleased to state:

- The steps being taken by the Government for the welfare of the Tribals;
- The quantum of amount spent for the welfare of Tribals during 2014-2019 ; the details thereof?
- The quantum of amount spent for the welfare of Tribals since 2019 to till date?

DEPUTY CHIEF MINISTER (TRIBAL WELFARE) (SRI PEEDIKA RAJANNA DORA):

ANSWER

- Yes Sir, the Tribal Welfare Department is taking steps to implement Government flagship programme of NAVARATNALU, schemes for the Educational Advancement, activities to improve health status, infrastructure development, Socio-Economic Development through livelihood and skill development activities, Welfare and RoFR activities in the State for the all round development of the 27.39 Lakh Tribals including (7) PVTGs.

The Government is implementing various Schemes viz., Jagananna Ammavodi, Jagananna Vasati Deevena, Jagananna Vidya Deevena, Jagananna Videsi Vidya, YSR Rythu Bharosa, YSR Sunna Vaddi Panta Runalu (farmers), Dr. YSR Free Crop Insurance, Input Subsidy to Farmers, Matsyakara Bharosa, YSR 'Sunna' Vaddi (SHGs), YSR Pension Kanuka, YSR Cheyutha, YSR Aasara, YSR Bhima, YSR Netanna Nestam, Jagananna Chedodu, YSR Vahana Mitra, MSME Restart, Jagananna Thodu and others like distribution under RoFR Pattas, Schemes through Girijan Co-operation like procurement of Minor Forest Produce and Agriculture products and pooling of Coffee under Paderu Coffee Project etc., for the welfare of Tribals.

- b. Total Rs.5779.21 Crs of amount was spent for the welfare of Tribals during 2014-2019 under various schemes.

The details of the scheme / program wise expenditure made during 2014-19 are furnished in **Annexure**.

- c. Total Rs.15681.88 Crs of amount was spent for the welfare of Tribals since 2019 to till date under various schemes.

Annexure TO QUESTION - b OF LAQ NO.1760 (STARRED)

The details of the scheme / program wise expenditure made during 2014-19

Sl. No.	Name of the scheme/programme	2014-2019		
		No. of beneficiaries	Units	Amount (Rs. Crs.)
1	2	3	4	5
1	Construction of Buildings for Integrated Res Schools (RIDF)	355	Number	103.56
2	Construction of Roads under NABARD Programmes (RIDF)	65	Kms	34.51
3	Drinking Water and Sanitation in TW Edu. Instns. (SDS)	1692	Number	73.74
4	Educational Infrastructure (SDS)	1715	Number	207.15
5	Buildings for schools complexes	100	Number	44.41
6	Construction & setting up of New Tribal Inst at Vizag	2	Number	0.70
7	Construction of Buildings for Ashram Schools, Boys Hostels, Girls Hostels & VTIs		Number	6.81
8	Construction of Godowns/Storage Points (RIDF)	69	Number	2.19
9	Construction of High School in RIAD Areas	2	Number	0.56
10	Conversion of Hostels into Residential Schools	99611	Students	851.70
11	Educational Institutions	602268	Students	2324.84
12	Electrification of ST Households, Pumpsets and to install Transformers in TW Edn. Instns.	2127	Number	25.00
13	Establishment of Plain Area Tribal Dev Agency	1931	Number	18.33
14	Giriputrika Kalyana Pathakam	8037	Number	62.13
15	Grants under Proviso Art 275(1)	543832	Number	249.44
16	Hospitals and Dispensaries	0	Number	0.12
17	Hostel Buildings for 8 Degree colleges in RIAD Areas	0	Number	0.17
18	Implementation of Protection of the Forest Right Act	72291	Number	15.58
19	Monetary Relief and Legal aid to victims of atrocities of STs	0	Number	0.05
20	Pre Matric Scholarships (BAS)	37193	Students	100.03
21	Pre Matric Scholarships for Day Scholars	29939	Students	3.29
22	Promotion of Inter caste Marriages /YSR Kalyana	1224	Number	9.74
23	Providing Quality Education for STs	0	Number	3.33
24	Reimbursement of Electricity Charges	1492528	Number	150.15
25	Residential Junior colleges for Girls in RIAD Areas (SDS)	8	Number	2.12
26	Roads maintenance grant under 13th Finance Commission	0	Number	2.59
27	Schemes under Tribal Area Sub Plan (ACA)	0	Number	33.76

Sl. No.	Name of the scheme/programme	2014-2019		
		No. of beneficiaries	Units	Amount (Rs. Crs.)
1	2	3	4	5
28	Schemes under Article 275 (ACA)	0	Number	9.71
29	Support to TCR & TI	0	Number	0.95
30	Support to TCR & TM	0	Number	28.40
31	Vanabandhu Kalyana Yojana	98432	Number	15.08
32	Pedarikampai Gelupu (OBMMS)	39906	Number	284.80
33	SCA to TSS	187852	Number	79.14
34	CCDP	159416	Number	137.81
35	Innovative & Special Projects	104201	Number	88.20
36	Energisation	1427	Number	14.27
37	Rejuvenation/ Development of Coffee Plantations	128247	Acres	109.39
38	NSTFDC	793	Number	50.09
39	Land Purchase Scheme	158	Number	9.22
40	Skill Development	87889	Number	71.99
41	NTR Vidyonnathi	910	Number	12.44
42	Pre- Matric Scholarships & Rajeev Vidya Deevena	130053	Students	49.48
43	Post- Matric Scholarships - MTF	324353	Students	492.24
44	Post- Matric Scholarships - RTF		Students	
	Total	4158626		5779.21

REPORT ON POLAVARAM PROJECT

L.A.Q No.1691(46)

Notice given by

Dr. Nimmala Rama Naidu, Sri Nimmakayala China Rajappa, Sri Gorantla Butchaiah Chowdary, Sri Atchannaidu Kinjarapu, M.L.A's.

Will the Minister for Water Resources be pleased to state:

- The details of the report submitted by the IIT, Hyderabad on the construction of Polavaram Project;
- Whether it is a fact that the Government assured to complete the Polavaram Irrigation Project by Kharif Season 2022;
- The reasons for the delay; the time by which the project will be completed; and
- The details of the amount spent on the construction of Polavaram Project from 1st June, 2019 to till date?

MINISTER FOR IRRIGATION (WATER RESOURCES) (SRI AMBATI RAMBABU):

ANSWER

- The details of the IIT report is elicited as under:

1. Government of India have decided that it will provide 100 percent of the remaining cost of the irrigation component only for the period starting from 01.04.2014 to the extent of the cost of the irrigation component on that date. The funding mechanism for the increase in project cost at 2017-18 PL as recommended by RCC in its report dated 17.03.2020 need to be finalized for project completion.
2. The time lines of the project have changed frequently from December 2005 to April 2022. Further suggested that “it is advised to classify all pending / balance civil works based on the complexities associated with their completion (such as legal issues, design deviations, approval delays, dependency on completion of other events, etc.) rather than merely looking at the quantities of earthwork / concrete to be completed.”
3. Executing agency should take necessary steps to meet the financial target every year to expedite the progress.
4. Delays in implementation of R&R process arose due to issues such as lack of automation in processes and documentation issues which resulted in PDFs not receiving compensation in time but PDFs were also happy about the access to better health, education and transport facilities that they received upon relocation.
5. Further time delays specific to technical and financial reasons can be avoided with a proper strategic plan, providing realistic timelines. Effective coordination, and sticking to the approved designs.
6. Substantial budgetary sanction for R&R activities was incorporated only since 2018-19 onwards. If LA and R&R activities had started during the inception, the time delay and cost escalation could have been avoided. In this regard, to complete the project, it is important to give the highest priority to R&R activities in the coming years by allocating a larger budget.
7. To expedite the remaining work in a time-bound manner, it is important to sanction the funds based on the current price level. In this regard, it is recommended to revise the cost of the project every year, based on current inflation.
8. Considering the scale of the project, which is of national stature, digitization of the process would ease the process of LA and RR.

9. The overall status of the project management is not encouraging. While civil construction specific to the overflow portion (spillway) is almost completed, construction of non-over flow portion (ECRF dam) needs to be initiated right after the withdrawal of the monsoon.
 10. Procurement of MIS (Management Information System) needs to be expedited for effective scheduling and resource management.
 11. WUAs as well as NGOs need to be critically involved from now, to educate the farmers towards practicing sustainable irrigation practices.
 12. Balance works to be expedited at this state, given the fact that project benefits are not fully achieved even after 7 years of according National Status.
 13. WRD to resolve Odisha and Chhattisgarh issues linked with Polavaram Irrigation Project expeditiously.
 14. PPA, WRD and Commissioner (R&R) of GoAP shall improve its Strategic Framework and Implementation Plan in the future.
 15. If the ECRF dam, connectivities and associated R&R activities were completed at first, the lift schemes (Pushkara and Tadipudi) can be transformed into gravity scheme, thereby saving a lot of electricity and cost.
 16. Since the Head works, Canal and the distribution network are not in place, it is hard to comment on this deliverable at this stage. The Command Area Development (CAD) of the Project needs to be prioritized and completed along with the head works. A comprehensive plan may be developed by the WRD.
 17. Consultants to study the measures to promote water use efficiency in coordination with WUAs, NGOs, agricultural department and further to analyze after pari-pasu completion of the CAD works the project.
- b. The construction schedule to complete the Polavaram Irrigation Project by 2022 Khariff Season was approved by PPA.
 - c. The reasons for delays are illustrated in the IIT Hyderabad report are as follows:

1. Covid 19 Pandemic and its related conditions (lockdown, containment, etc.
2. Change of Construction agencies by WRD, GoAP.
3. Slow progress in Land acquisition and R&R Activities.
4. Lack of Strategic Planning by executing agency.
5. Strategic coordination issues among the associated organizations/entities.
6. Delays in getting instructions and design approvals from GoAP.
7. Deviations in the designs from the original/ pre-approved DPR by WRD GoAP.

Further reasons for the delay as per the site conditions are detailed as follows:

1. Due to unscientific approach without executing necessary works i.e. approach channel, spill way, spill channel and pilot channel, for diversion of the mammoth Godavari river during the year 2018-2019, two gaps were left at U/s Coffor Dam which ultimately inflicted damages to the diaphragm wall and caused deep scours in Gap I and Gap II of ECRF Dam and D/s Coffor dam.
2. Due to delay in approving investment clearance for the project by the Gol, for the Revised Cost Estimate II for Rs.55,548.87 Crs @ 2017-18 PL.
3. Limiting reimbursement of expenditure considering 2013-14 Prices level, component wise restriction, change of scope, other incidental contingent works and not considering water supply component as integral part of irrigation component.

ii) Proposed Date of completion of the Polavaram Irrigation Project

The Polavaram Irrigation Project is scheduled to be completed by June 2024 subject to approval of designs by PPA, DDRP and Central Water Commission in the scoured area ECRF Dam.

- d. The amount spent on Polavaram Irrigation Project, from 1st June 2019 to 31st August 2022 is Rs.4,748.09 Crs.

MISAPPROPRIATION OF FUNDS UNDER NEERU-CHETTU PROGRAMME

L.A.Q No.1655(45)

Notice given by

Sri Golla Babu Rao, M.L.A.

Will the Minister for Water Resources be pleased to state:

- a. Whether it has come to the notice of the Government that crores of rupees were misappropriated under Neeru-Chettu Programme during the previous Government; and

- b. If so, the quantum of amount misappropriated and recovered so far and the steps being taken in this regard?

MINISTER FOR IRRIGATION (WATER RESOURCES) (SRI AMBATI RAMBABU):

ANSWER

- a. Yes sir,
- b. The Vigilance and Enforcement authorities have verified randomly 766 works out of 1,00,171 works which were taken up during the period from 2014-2015 to 2018-2019 under Neeru-Chettu Programme. Out of 766 works an amount of Rs.29.15 Crores was proposed for recovery out of the total estimate cost of Rs.106.00 crores. The concerned authorities were directed to recover the amount indicated in the report. So far an amount of Rs.67.78 lakhs was recovered. For the remaining amount the concerned authority is directed to recover as per rules from the agencies.

ANNA CANTEENS

L.A.Q No.1748(48)

Notice given by

Sri Gorantla Butchaiah Chowdary, Sri Anagani Satya Prasad, Sri Ramakrishna Babu Velagapudi, Sri P.G.V.R. Naidu, M.L.A's.

Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

- a. Whether it is a fact that the Government has assured to continue Anna Canteens in the State;
- b. If so, the reasons for discontinuation of Anna Canteens which provide food for poor in the State; and
- c. The time by which those Canteens will be reopened?

MINISTER FOR MUNICIPAL ADMINISTRATION AND URBAN DEVELOPMENT (DR.AUDIMULAPU SURESH):

ANSWER

- a. No, Sir.
- b. Does not arise.
- c. Does not arise.

YSR YANTRA SEVA SCHEME

L.A.Q No.1700(49)

Notice given by

Sri T.J.R. Sudhakar Babu, Jakkampudi Raja, Sri Alajangi Jogarao, Dr. Sathi Suryanarayana Reddy, Sri Thopudurthi Prakash Reddy, M.L.A's.

Will the Minister for Agriculture be pleased to state:

- Whether the Government has launched YSR Yantra Seva Scheme to assist the farmers in the State;
- The types of equipment distributed to the farmers under the Scheme; and
- The year-wise details of amount incurred on the said Scheme?

MINISTER FOR AGRICULTURE AND COOPERATION, MARKETING, FOOD PROCESSING (SRI KAKANI GOVARDHAN REDDY):

ANSWER

- The Government of AP have launched YSR Yantra Seva Padhakam in 2021-22 to promote farm mechanisation in the state.
- In the state, total 6916 CHCs (6525 RBK level CHCs and 391 Cluster level CHCs) established under YSR Yantra Seva Padhakam with machinery value of Rs.690.87 Cr. On 40 percent subsidy.

In total, 25414 number of Farm implements supplied to CHCs as below.

Sl. No	Implement Type	Machinery Covered	No. of Units
1	Land Preparation & Tillage equipments	Blade, Bund Formers, Cage Wheels, Cultivators, Diggers, Harrows, Laser Land Levellers, Ploughs, Power Tillers, Puddlers, Rotovators	11572
2	Seeding/Planting Equipment	Rice Transplanters, Seed Drills	1228
3	Inter-cultivation Equipment	Fertiliser Spreader, Mulcher, Power Weeder	389
4	Plant Protection Equipment	Sprayer, Tractor Mounted Sprayer	5659
5	Combined Harvester	Combine Harvestors	391
6	Harvesting equipment	Reapers	293
7	Post-Harvest Equipment	Dal Mills, Shellers, Multi Crop Threshers, Mini Rice Mills, Threshers, Winnowers	917
8	Tractors	Tractors	3694
9	Crop residue management equipment	Baler, Brush Cutter, Chaff Cutter, Chain Saw, Shredder, Slasher	675
10	Transport Equipments	Tractor Trailers	596
	Grand Total		25414

- The following are the details of Subsidy expenditure incurred during 2021-2022 under YSR Yantra Seva Padhakam.

Details	No. of CHC formed (Nos.)	Machinery Value (in Cr)	Subsidy (in Cr)
RBK level CHC (Village)	6525	587.64	206.17
Cluster level CHC with Combined harvester	391	103.23	34.50
Total	6916	690.87	240.67

PENDING BILLS OF BUILDING CONTRACTORS

L.A.Q No.1679(50)

Notice given by

Sri Payyavula Keshav, Sri Vegulla Jogeswara Rao, Sri Nimmakayala China Rajappa, M.L.A's.

Will the Minister for Finance be pleased to state:

- Whether it has been brought to the notice of the Government that Andhra Pradesh Building Contractors Association is seeking settlement of bills pending in various Departments;
- If so, the Department-wise details of bills pending since 2019; and
- The time by which those bills of the contractors and material suppliers be settled?

**MINISTER FOR FINANCE, PLANNING AND LEGISLATIVE AFFAIRS,
COMMERCIAL TAXES, SKILL DEVELOPMENT AND TRAINING (SRI BUGGANA
RAJENDRANATH):**

ANSWER

(a to c) Sir, the details of the Department wise audited work bills pending for payment are annexed to the reply.

The pending bills are cleared from time to time, based on priorities of the Government and considering the ways and means position of the state.

Annexure to the LAQ No.1679 referred by Shri. Payyavula Keshav, MLA and (2) others in the Andhra Pradesh Legislative Assembly Session: IX

Works Pending Bills		Value in Crs.
S No	Department	20.09.2022
1	Agriculture Marketing & Co-Operation	6.99
2	Animal Husbandry, Dairy Development & Fisheries	0.24
3	Backward Classes Welfare	12.36
4	Energy and Infrastructure	3.46
5	Environment, Forest, Science & Technology	10.80
6	Finance	5.99
7	General Administration	2.03
8	Health, Medical & Family Welfare	121.42
9	Higher Education	14.44
10	Home	34.89
11	Industries and Commerce	132.67
12	Law	6.90
13	Municipal Administration and Urban Development	97.06
14	Panchayat Raj and Rural Development	971.45
15	Planning	33.60
16	Revenue	102.79
17	Secondary Education	18.20
18	Social Welfare	41.71
19	Transport, Roads and Buildings	429.52
20	Water Resources	3,245.56
21	Women, Children, Disabled and Senior Citizens	3.65
22	Youth and Sports	21.00
Grand Total		5,316.74

మిస్టర్ స్పీకర్ (MR.SPEAKER): Now, I would like to make some announcements.

ANNOUNCEMENT – 1

“I am to announce to the House, that the answers pertaining to 6 Starred Questions and 5 Un Starred Questions which were not included in the business till

21-09-2022 i.e. the last day of the present session are placed on the Table of the House and they shall form part of the proceedings of the House.

I am also to announce to the House that the Ministers concerned are, hereby, directed to furnish the replies directly to the Members, for the remaining Starred, Un Starred Questions, Short Notice Questions, Notices Under Rule.74 and Notices Under Rule.344, which were admitted and communicated to the Departments, for which answers have not been furnished.”

శ్రీ కింజరాపు అచ్చెన్నాయుడు (SRI KINJARAPU ATCHANNAIDU)(బెక్కలి): ఎందుకండీ ఈ సోది?

మిస్టర్ స్పీకర్ (MR.SPEAKER): పార్లమెంటు లాంగ్వేజ్ inculcate చేసుకోండి.

ANNOUNCEMENT – 2

“I am to announce to the House that the following Members are duly elected by the Members of Andhra Pradesh Legislative Assembly to serve on the various Divisional Railway Users Consultative Committees for the period from 01.01.2022 to 31.12.2023.”

(Interruptions Continued)

S.No.	Name of Members of A.P.L.A.	Committee
South Western Railway		
1.	Sri Maddali Giridhara Rao	DRUCC, Hubli Division, Hubli
2.	Dr. M. Thippeswamy	DRUCC, Bangalore Division, Bangalore
South Central Railway		
3.	Sri Y. Saiprasad Reddy	DURCC, Hyderabad Division, Secunderabad
4.	Sri Koramutla Sreenivasulu	DRUCC, Guntakal Division, Guntakal

5.	Sri Mohammad Mustafa Shaik	DRUCC, Vijayawada Division, Vijayawada
Southern Railway		
6.	Sri Anil Kumar Poluboina	DRUCC, Chennai Division, Chennai
East Coast Railway		
7.	Smt. Viswasarayi Kalavathi	DRUCC, Khudra Road Division

వాయిదా తీర్మానం

మిస్టర్ స్పీకర్ (MR.SPEAKER): రాష్ట్రంలో బ్యాడ్జెట్ తవ్వకం మరియు మద్యం అమ్మకాల గురించి డా.డోలా శ్రీ బాల వీరాంజనేయస్వామి మరియు ఇతరులు ఇచ్చిన వాయిదా తీర్మానం తిరస్కరించడమైనది.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు ఎన్టీఆర్ అమర్ హో అని నినాదాలు చేస్తూ పోడియం వద్దకు వచ్చారు)

All the papers included in the agenda are deemed to have been laid on the Table of the House.

PAPERS LAID ON THE TABLE

1. "A copy of the Statement on Quarterly Review of the trends in receipts and expenditure in relation to the Budget for the first quarter of Financial Year 2022-2023, as required under section 11(1) of the Andhra Pradesh Fiscal Responsibility and Budget Management Act, 2005."
2. "The copies of the following, as required under Article 151(2) of the Constitution of India:
 - a) Report of the Comptroller and Auditor General of India on State Finances Audit Report for the year ended 31st March, 2021 (Report No.1 of 2022) of Government of Andhra Pradesh.
 - b) Report of the Comptroller and Auditor General of India on Performance Audit of Outcomes in Higher Education in Andhra Pradesh (Report No.2 of 2022)."

3. "The copies of Annual Reports of New and Renewable Energy Development Corporation of Andhra Pradesh Limited for the financial years 2018-2019 & 2019-2020, as required under Section 394(2) of the Companies Act, 2013."
4. "A copy of Notification issued in G.O.Rt.No.78, Energy (OP.A3) Department, dated 6th June, 2022, as required under section 2(2) of Andhra Pradesh Essential Services Maintenance Act, 1971."
5. "The copies of 45th, 46th, 47th & 48th Annual Reports of Andhra Pradesh Trade Promotion Corporation Limited for the years 2014-2015 (from 01-04-2014 to 01-06-2014 and 02-06-2014 to 31-3-2015), 2015-2016 & 2016-2017, as required under Section 394(1) of the Companies Act, 2013, along with reasons for delay."
6. "A copy of 32nd Annual Report of Andhra Pradesh Technology Services Limited for the financial year 2017- 2018, as required under Section 395(b) of the Companies Act, 2013."

"The copies of Notifications issued in G.O.Ms.No.527, Revenue (Excise) Department, dated: 13.07.2022, G.O.Ms.No.533, Revenue (Excise) Department, dated: 19.07.2022, as required under Section 72(4) of Andhra Pradesh Excise Act, 1968."

III. SUPPLEMENTARY ESTIMATES OF EXPENDITURE FOR 2022-2023:

MR.SPEAKER: Now, presentation of Supplementary Estimates of Expenditure for the year 2022-2023 by the Minister for Finance, Planning and Legislative Affairs, Commercial Taxes, Skill Development and Training.

SRI BUGGANA RAJENDRANATH (MINISTER FOR FINANCE, PLANNING AND LEGISLATIVE AFFAIRS, COMMERCIAL TAXES, SKILL DEVELOPMENT AND TRAINING): Sir, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.17982,93,59,000/- for further expenditure from 1st April, 2022 to 8th September, 2022 in the financial year 2022-2023 as per the Heads of Demands shown in the Notice dated 20th September, 2022."

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.17982,93,59,000/- for further expenditure from 1st April, 2022 to 8th September, 2022 in the financial Year 2022-2023 as per the Heads of Demands shown in the Notice dated 20th September, 2022."

Those who are for the motion, please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it

The motion is carried and the Supplementary Estimates for 2022-2023 are granted.

(ఎన్టీఆర్ హెల్త్ యూనివర్సిటీ పేరు మార్చే బిల్లు వెనక్కు తీసుకోవాలి, జై ఎన్టీఆర్, జై జై ఎన్టీఆర్, సీఎమ్ డాన్ డాన్ అని టీడీపీ సభ్యులు నినాదాలు చేస్తూ సభకు అంతరాయం కలుగజేశారు)

ఉ. 11.10

(ప్రతిపక్ష సభ్యులు డా. డోలా శ్రీబాలవీరాంజనేయ స్వామి, డా. నిమ్మల రామానాయుడు, సర్వశ్రీ నిమ్మకాయల చినరాజప్ప, వి.జోగేశ్వరరావు, కె. అచ్చెన్నాయుడు, గోరంట్ల బుచ్చయ్య చౌదరి, ఏలూరి సాంబశివరావు, బెందాళం అశోక్, పయ్యావుల కేశవ్, మంతెన రామరాజు (కలవపూడి రాంబాబు), శ్రీమతి ఆదిరెడ్డి భవాని పోడియం వద్దకు చేరుకుని "ఎస్టిఆర్ హెల్త్ యూనివర్సిటీ పేరు మార్పు నిర్ణయం మార్చుకోవాలి; తెలుగువారి ఆత్మగౌరవం - ఎస్టిఆర్; ఎస్టిఆర్ హెల్త్ యూనివర్సిటీ పేరు మార్పుకు సంబంధించిన బిల్లును వెంటనే ఉపసంహరించుకోవాలి; ఎస్టిఆర్ హెల్త్ యూనివర్సిటీ పేరు మార్పు తుగ్లక్ చర్య" అని వ్రాసిన ప్లకార్డు చేతబూని "సీఎమ్ డాన్ డాన్; తుగ్లక్ సీఎమ్, డాన్ డాన్; జై ఎస్టిఆర్, జై జై ఎస్టిఆర్; ఎస్టిఆర్ అమర్ రహే; జోహార్ ఎస్టిఆర్" అని నినాదాలు చేస్తూ సభకు అంతరాయం కల్పించసాగారు)

MR.SPEAKER: Now, let us take up Government Bills.

GOVERNMENT BILLS

1. THE ANDHRA PRADESH SHOPS AND ESTABLISHMENTS (AMENDMENT) BILL, 2022. (L.A.BILL NO.24 OF 2022)

MR.SPEAKER: I shall now request the Deputy Chief Minister (Labour, Employment, Training and Factories to move the motion for taking into consideration the Andhra Pradesh Shops and Establishments (Amendment) Bill, 2022.

SRI GUMMANUR JAYARAM (DEPUTY CHIEF MINISTER (LABOUR, EMPLOYMENT, TRAINING AND FACTORIES): Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Shops and Establishments (Amendment) Bill, 2022 be taken into consideration."

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh Shops and Establishments (Amendment) Bill, 2022 be taken into consideration.”

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it

The motion is carried and the Bill is Considered.

(Interruptions Continued)

I shall now put the Clauses to vote. There are no amendments to Clauses 2 to 7, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

Those who are for Clauses 2 to 7, Clause 1, Enacting Formula and Long Title

Please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

“The motion is carried and Clauses 2 to 7, Clause 1, Enacting Formula and Long Title form part of the Bill”.

(Interruptions Continued)

MR.SPEAKER: I shall now request the Deputy Chief Minister (Labour, Employment, Training and Factories to move the motion for passing the Andhra Pradesh Shops and Establishments (Amendment) Bill, 2022.

SRI GUMMANUR JAYARAM (DEPUTY CHIEF MINISTER (LABOUR, EMPLOYMENT, TRAINING AND FACTORIES): Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Shops and Establishments (Amendment) Bill, 2022 be passed.”

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh Shops and Establishments (Amendment) Bill, 2022 be passed.”

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

'Ayes' have it, 'Ayes' have it

The motion is carried and the Bill is Passed.

(Interruptions Continued)

2. THE ANDHRA PRADESH LABOUR WELFARE FUND (SECOND AMENDMENT) BILL, 2022. (L.A.BILL NO.25 OF 2022)

MR.SPEAKER: I shall now request the Deputy Chief Minister (Labour, Employment, Training and Factories to move the motion for taking into consideration the Andhra Pradesh Labour Welfare Fund (Second Amendment) Bill, 2022.

SRI GUMMANUR JAYARAM (DEPUTY CHIEF MINISTER (LABOUR, EMPLOYMENT, TRAINING AND FACTORIES): Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Labour Welfare Fund (Second Amendment) Bill, 2022 be taken into consideration."

(Interruptions Continued)

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

"That the Andhra Pradesh Labour Welfare Fund (Second Amendment) Bill, 2022 be taken into consideration."

Those who are for the motion, please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it

The motion is carried and the Bill is Considered.

(గౌరవ సభాపతి స్థానానికి ఒకవైపు డా. నిమ్మల రామానాయుడు, సర్వశ్రీ పయ్యావుల కేశవ్, గోరంట్ల బుచ్చయ్య చౌదరి, ఏలూరి సాంబశివరావు, నిమ్మకాయల చినరాజప్ప, వి.జోగేశ్వరరావు వి.రామకృష్ణబాబు, మంతెన రామరాజు (కలవపూడి రాంబాబు), శ్రీమతి ఆదిరెడ్డి భవాని, మరోవైపు సర్వశ్రీ బెందాళం అశోక్, డా.డోలా శ్రీబాలవీరాంజనేయ స్వామి నిల్చుని నినాదాలు చేస్తూ సభకు అంతరాయం కల్గించసాగారు)

MR.SPEAKER: I shall now put the Clauses to vote. There are no amendments to Clauses 2 to 6, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

Those who are for Clauses 2 to 6, Clause 1, Enacting Formula and Long Title

Please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it,

"The motion is carried and Clauses 2 to 6, Clause 1, Enacting Formula and Long Title form part of the Bill".

(“ఎస్టిఆర్ హెల్త్ యూనివర్సిటీ బిల్లును వెంటనే వెనక్కు తీసుకోవాలి; ప్రాణాలైనా అర్పిస్తాం, ఎంత వరకైనా పోరాడుతాం” అంటూ నినాదాల చేస్తూ సభకు అంతరాయం కల్పించసాగారు)

MR.SPEAKER: I shall now request the Deputy Chief Minister (Labour, Employment, Training and Factories to move the motion for passing the Andhra Pradesh Labour Welfare Fund (Second Amendment) Bill, 2022.

SRI GUMMANUR JAYARAM (DEPUTY CHIEF MINISTER (LABOUR, EMPLOYMENT, TRAINING AND FACTORIES): Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Labour Welfare Fund (Second Amendment) Bill, 2022 be passed.”

(ప్రతిపక్ష సభ్యులు గౌరవ సభాపతి స్థానాన్ని చుట్టుముట్టి తమ చేతుల్లో ఉన్న ప్లకార్డ్స్ చించివేసి సభాపతి గారి మీద వెదజల్లారు)

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh Labour Welfare Fund (Second Amendment) Bill, 2022 be passed.”

Those who are for the motion, please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it

The motion is carried and the Bill is Passed.

(సభాపతి స్థానానికి ఒకవైపున డా. నిమ్మల రామానాయుడు నిల్చుని మాట్లాడుతూ, సార్, ఎస్టిఆర్ గారి శత జయంతి ఉత్సవాలు జరుపుకుంటున్న సమయంలో ఎస్టిఆర్ హెల్త్ యూనివర్సిటీ పేరును మార్చడం అన్యాయం. దయచేసి బిల్లును ఉపసంహరించుకోండి, సార్)

(సభ్యులు శ్రీ కె.అచ్చెన్నాయుడు వెల్లో నిల్చున్నారు)

(మార్షల్స్ సభా స్థానం దగ్గరకు చేరారు)

MR. SPEAKER: Minister for Legislative Affairs to please move the motion.

శ్రీ బుగ్గన రాజేంద్రనాథ్ (SRI BUGGANA RAJENDRANATH) (MINISTER FOR FINANCE AND PLANNING, COMMERCIAL TAXES, LEGISLATIVE AFFAIRS, SKILL DEVELOPMENT AND TRAINING): అధ్యక్షా, సభ సజావుగా జరిగేలా కనబడడం లేదు. వాళ్లు ఒక ఫార్మాట్‌లో వచ్చి రెప్రజంటేషన్ మీకిస్తే, మీ అనుమతితో వాళ్లు చెప్పవలసిన అంశాన్ని సభలో ప్రస్తావించడానికి అవకాశం ఉంటుంది. దయచేసి వాళ్లను మరో ఫార్మాట్‌లో రమ్మని చెప్పండి. అలాకాకుండా వాళ్లు ఈ విధంగా సభకు అంతరాయం కల్గించే పద్ధతి సరైనది కాదు. అధ్యక్షా, with your permission, I beg to move:

"That Under Sub Rule (2) of Rule 340 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, I request that the following Members may be suspended from the service of the House for today i.e. 21st September, 2022".

- 1) Sri Bendalam Ashok
- 2) Sri Kinjarapu Atchannaidu
- 3) Smt. Adireddy Bhavani
- 4) Sri Gorantla Butchaiah Chowdary
- 5) Sri Nimmakayala China Rajappa
- 6) Sri P.G.V.R.Naidu (Gana Babu)
- 7) Sri Vegulla Jogeswara Rao
- 8) Sri Payyavula Keshav
- 9) Sri Velagapudi Ramakrishna Babu
- 10) Dr. Nimmala Rama Naidu
- 11) Sri Mantena Ramaraju
- 12) Sri Yeluri Sambasiva Rao
- 13) Dr. Dola Sri Bala Veeranjaneya Swamy

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is.

"That Under Sub Rule (2) of Rule 340 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, I request that the following Members may be suspended from the service of the House for today i.e. 21st September, 2022".

- 1) Sri Bendalam Ashok
- 2) Sri Kinjarapu Atchannaidu
- 3) Smt. Adireddy Bhavani

- 4) Sri Gorantla Butchaiah Chowdary
- 5) Sri Nimmakayala China Rajappa
- 6) Sri P.G.V.R.Naidu (Gana Babu)
- 7) Sri Vegulla Jogeswara Rao
- 8) Sri Payyavula Keshav
- 9) Sri Velagapudi Ramakrishna Babu
- 10) Dr. Nimmala Rama Naidu
- 11) Sri Mantena Ramaraju
- 12) Sri Yeluri Sambasiva Rao
- 13) Dr. Dola Sri Bala Veeranjaneya Swamy

Those who are for the motion, please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it

The motion is carried and the Members are suspended from the service of the House for today i.e. 21st September, 2022.

(సస్పెండ్ అయిన ప్రతిపక్ష సభ్యులు మార్షల్స్ తో వాదులాటకు దిగారు, తోపులాట జరిగింది, సస్పెండ్ అయిన సభ్యులను మార్షల్స్ ఎత్తుకెళ్లారు, సభ్యులు సర్వశ్రీ పయ్యావుల కేశవ్, గోరంట్ల బుచ్చయ్య చౌదరి, డా. నిమ్మల రామానాయుడు, ఏలూరి సాంబశివరావు తదితరులు మార్షల్స్ తో గొడవకు దిగారు)

మిమ్మల్ని సస్పెండ్ చేశారు. దయచేసి బయటకు వెళ్లండి. మార్షల్స్, వాళ్లను బయటికి తీసుకువెళ్లండి. తమాషాచేస్తున్నారు. Lift them out. ముందు వాళ్లను బయటకు తీసుకువెళ్లండి.

శ్రీ పయ్యావుల కేశవ్ (SRI PAYYAVULA KESHAV) (మైకు లేకుండా): మమ్మల్ని సస్పెండ్ చేసినట్టుగా చదవలేదు. పేరు ఉంటే మేమే హ్యాపీగా బయటకు వెళ్తాం.

మిస్టర్ స్పీకర్ (MR.SPEAKER): చేశాను. మినిస్టర్ గారు మోషన్ మూవ్ చేశారు. You have already been suspended. I read out your entire names. The Minister concerned has moved the motion, I read out your entire names. మీ పేర్లన్నీ చదివాను.

శ్రీ పయ్యావుల కేశవ్ (SRI PAYYAVULA KESHAV) (మైకు లేకుండా): మీరు చదవలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ (MR.SPEAKER): నేను చదివాను. ఎన్నిసార్లు చదవాలి. All of you have been suspended. Minister has moved the motion. ఏయ్, మార్షల్స్, వాళ్లను బయటకు తీసుకువెళ్లండయ్యా. ఏమిటి మీనమేషాలు లెక్కిస్తున్నారు?

శ్రీ పయ్యవుల కేశవ్ (SRI PAYYAVULA KESHAV) (మైకు లేకుండా): మీరు సస్పెండ్ చేస్తే, మేం హ్యాపీగా వెళ్తాం.

మిస్టర్ స్పీకర్ (MR.SPEAKER): కేశవ్ గారు మీ పేర్లన్నీ చదివాను. దయచేసి బయటకు వెళ్లండి. రాంబాబు గారు, చెప్పండి.

శ్రీ అంబటి రాంబాబు (SRI AMBATI RAMBABU) (MINISTER FOR WATER RESOURCES): అధ్యక్షా, ఇప్పుడు మూవ్ చేశారా లేదా అని కాదు. వాళ్లు దౌర్జన్యం చేస్తున్నారు. వాళ్లు దౌర్జన్యం చేసి పోడియం దగ్గరకు వచ్చి స్పీకర్ గారిని డిస్టర్బ్ చేస్తూ కాగితాలు చింపి మీ మీద వేస్తున్నప్పుడు దానికి స్పీకర్ has ample powers. దానిలో ఏమీ అవసరం లేదు.

ఉ.11.20

అధ్యక్షా, వారు స్పీకర్ పోడియం పైకి వచ్చి దౌర్జన్యం చేస్తున్న సందర్భంలో కూడా వారిపై మీరు యాక్షన్ తీసుకోకపోతే సభ అల్లకల్లోలంగా మారే పరిస్థితి వస్తుంది. వారు ఏదైనా చెప్పుకోవాలంటే వారి స్థానం వద్దకు వెళ్లి చెప్పుకోవాలి. కానీ, మీ వద్దకు వచ్చి వారు తెచ్చుకున్న పచ్చ కాగితాలను చింపి మీపై వేసి దౌర్జన్యపూరితంగా వ్యవహరిస్తున్నప్పుడు స్పీకర్ గా మీరు తగిన నిర్ణయం తీసుకుని వారిని బయటకు పంపించే హక్కు ఉందని నేను భావిస్తున్నాను. వారు ప్రొసీజర్ ప్రకారం రావడం లేదు. ఒక ప్రొసీజర్ లేకుండా వారి ఇష్టం వచ్చినట్లు వారు మాట్లాడుతున్నారు. అందువల్ల వెంటనే వారిని బయటకు పంపించవలసిన అవసరముంది. సభ సజావుగా జరగాలంటే సభకు తీవ్ర అంతరాయం కలిగిస్తున్న తెలుగుదేశం పార్టీ శాసనసభ్యులను వెంటనే బయటకు పంపాలని మనవి చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ (MR. SPEAKER): Please lift them out.

డా. నిమ్మల రామానాయుడు (DR.NIMMALA RAMANAIDU) (మైకు లేకుండా): మమ్మల్ని సస్పెండ్ చేయకుండా ఎలా బయటకు పంపిస్తారు?

మిస్టర్ స్పీకర్ (MR.SPEAKER): తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులందరినీ already సస్పెండ్ చేయడం జరిగింది. వారిని సభ నుంచి బయటకు తీసుకువెళ్లండి. All the Telugu Desam Party members are suspended.

(పోడియం పైకి మరియు వెల్లోనికి వచ్చి ఎన్.టి.ఆర్. అమర్ రహ్మా అంటూ తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు నినాదాలు చేస్తూ, కాగితాలను సభాపతిపై విసురుతూ సభకు అంతరాయం కలిగిస్తున్న తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులను సభ నుండి బయటకు మార్షల్స్ తీసుకువెళ్ళారు.)

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు శ్రీ గోరంట్ల బుచ్చయ్య చౌదరి సభలో నేలపై పడుకున్నారు.

ఆయనను కూడా మార్షల్స్ సభ నుండి బయటకు తీసుకువెళ్ళారు.)

శ్రీ అంబటి రాంబాబు (SRI AMBATI RAMBABU) (MINISTER FOR WATER RESOURCES): అధ్యక్షా, నేడు తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల ప్రవర్తన చాలా దురదృష్టకరం. ఏదైనా అంశం మీద వారు తమ స్థానాల వద్ద నుంచే మాట్లాడవచ్చు. పోడియం వద్దకు రాకుండా రెడ్ లైన్ గీసినా వారు ఆ గీతను దాటి ముందుకు వచ్చి సభకు అంతరాయం కలిగిస్తున్నారు. సభ సక్రమంగా జరగాలనే ఉద్దేశంతో మీరు కూడా చాలా ఓర్పుగా ఉంటున్నారు. నిన్న మరియు మొన్న కూడా వారు పోడియం వద్దకు వచ్చి సభకు అంతరాయం కలిగించి సస్పెన్షన్ కు గురై బయటకు వెళ్ళారు. నేడు చాలా విచిత్రంగా సాక్షాత్తు మీ వద్దకు వచ్చి బహుశా మీపై దౌర్జన్యం చేయడానికి కావలసిన body language అంతా ఉపయోగించి కాగితాలను చించి పైకి విసిరారు. మరో చిత్రమైన విషయం ఏమిటంటే, వారు పచ్చ కాగితాలను తీసుకుని వచ్చారు. ఆ కాగితాలపై ఎన్.టి.ఆర్. గారి బొమ్మను వేశారు. వారికి ఎంత గౌరవం ఉందో చెబుతున్నాను. ఆ పచ్చ కాగితాలను చించి పైకి విసురుతున్నారు. వారి ప్రవర్తన ఈ విధంగా ఉంది. ఇది చాలా దురదృష్టకరమైన అంశం.

అధ్యక్షా, మరో విషయాన్ని మీ ద్వారా ప్రజలకు తెలియజేయాలి. వారి నాయకుడు చంద్రబాబు నాయుడు గారు సభను బహిష్కరించి బయటకు వెళ్ళారు. మిగిలిన సభ్యులు రోజూ సభకు వచ్చి వారిని సస్పెండ్ చేసేదాకా సభలో గొడవ చేసి బయటకు వెళ్ళే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఎన్.టి.రామారావు గారి పేరు మీద ఉన్న హెల్త్ యూనివర్సిటీని ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఒక నిర్ణయం తీసుకుని దానిని వై.ఎస్.ఆర్. హెల్త్ యూనివర్సిటీగా మార్చే ప్రతిపాదన పెట్టడం జరిగింది. ఎన్.టి.రామారావు గారి గురించి మాట్లాడే నైతిక హక్కు వారిలో ఎవరికైనా ఉందా అధ్యక్షా? వారిలో ఒక్కరికి కూడా ఎన్.టి.రామారావు గారి గురించి మాట్లాడే నైతిక హక్కు లేదని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. మేము శాసనసభలో ఉన్నప్పుడు ఎన్.టి.రామారావు గారు మాకు రాజకీయ ప్రత్యర్థిగా చాలా కాలం ఉండేవారు. రాజశేఖర రెడ్డి గారు కూడా మాకు రాజకీయ ప్రత్యర్థిగా ఉన్నారు. ఆయన చనిపోయిన తర్వాత కూడా మేము ఆయనకు గౌరవాన్ని ఇవ్వాలనే అనుకున్నాము. అందుకనే, ఒక జిల్లాకు ఎన్.టి.ఆర్. పేరును పెట్టిన ఘనత ఈ ప్రభుత్వానికి దక్కుతుంది.

అధ్యక్షా, వై.ఎస్.రాజశేఖర రెడ్డి గారు వైద్యుడు. ఆయన వైద్య రంగంలో అనేక కార్యక్రమాలను ప్రవేశపెట్టారు. ఆరోగ్యశ్రీ పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టిన మహానుభావుడు డాక్టర్ వై.ఎస్.రాజశేఖర రెడ్డి గారి పేరు ఆ విశ్వవిద్యాలయానికి పెట్టాలనే ఆలోచన తప్ప ఎన్.టి.రామారావు గారిని అగౌరవపర్చాలని కాదు. ఆయన మరణించిన తర్వాత ఆయనకు గౌరవం ఇవ్వాలని మేము భావిస్తున్నాము. రాజశేఖర రెడ్డి గారు మరణించిన తర్వాత వారు ఆయనను ఏ మాత్రం గౌరవించారు? ఎన్.టి.రామారావు గారి పేరు మీద ఉన్న దానిని మార్చి వారిని అవమానించే కార్యక్రమం చేస్తున్నామేమోనని కొంతమంది అనుకోవచ్చు. అది కానే కాదు. ఆ ఉద్దేశం ఈ ప్రభుత్వానికి లేనే లేదు. ఎన్.టి.రామారావు గారంటే మాకు పూర్తి గౌరవం ఉంది. అంతే తప్ప వారిని కించపర్చాలనే భావన లేనే లేదని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఆయనను కించపరిచింది వాళ్లు. ఎన్.టి.రామారావు గారిని అవమానించడం అంటే జాతిని అవమానించడమే అని ఇంతకుముందు ఎవరో అంటున్నారు. అధికారం కోసం ఎన్.టి.రామారావు గారిని వెన్నుపోటు పొడిచి చంద్రబాబు నాయుడు గారు అవమానించారు. ఎన్.టి.రామారావు గారి కుటుంబాన్ని చిందరవందర చేసిన వ్యక్తి నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు. ఒకటి కాదు, రెండు కాదు, చెప్పాలంటే అటువంటి సంఘటనలు చాలా ఉన్నాయి. వైశ్రాయ్ హోటల్ వద్ద చెప్పలను విసిరిన సంఘటన. హరికృష్ణ గారిని దగ్గరకు లాక్కుని ఎన్.టి.రామారావు గారిని అధికారం నుంచి దించివేసిన తర్వాత, ఆయన మరణించిన తర్వాత హరికృష్ణ గారిని వాడుకుని వదిలేసిన వ్యక్తి నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు. ఇలా చెప్పుకుంటూ పోతే కథలు కథలుగా చెప్పాలి. ఎన్.టి.రామారావు గారికి నమ్మకద్రోహం చేసిన నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారి నాయకత్వంలో ఉన్న తెలుగుదేశం పార్టీకి నేడు ఎన్.టి.రామారావు గారి గురించి మాట్లాడే నైతిక హక్కు లేదని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఎన్.టి.ఆర్.హెల్త్ యూనివర్సిటీకి వై.ఎస్.రాజశేఖర రెడ్డి గారి పేరు ఎందుకు పెడుతున్నామో వివరంగా మేము చెప్పేవాళ్లం. వారు కూడా విని ఉండేవారు. వారికి ఏవైనా అభ్యంతరాలుంటే చెప్పేవారు. మీ మీదకు వచ్చి దౌర్జన్యం చేసి సభను అడ్డుకుని సస్పెండ్ చేయించుకుని వెళ్లిపోవడం గత ఐదు రోజుల నుంచి జరుగుతూనే ఉంది. ఈ పరిస్థితిని ప్రజలంతా చూస్తున్నారు. This is directed by Chandra Babu Naidu garu. ఆయన సభ బయట ఉండి డైరక్షన్ చేస్తున్నారు. నేడు వారిని సస్పెండ్ చేయాలని మీరు తీసుకున్న నిర్ణయం చాలా కరెక్టు. వారికి సిగ్గంటూ ఉంటే చంద్రబాబు నాయుడి గారితో సభకు రమ్మనండి. లేకపోతే మొత్తం మానేసి వెళ్లమనండి. ఇక్కడుకు వచ్చి రోజూ సభను డిస్టర్బ్ చేస్తున్నారు. ఇది సరైన విధానం కాదని మీద్వారా సభకు, రాష్ట్ర ప్రజలకు మనవి చేస్తున్నాను. స్వర్గీయ ఎన్.టి.రామారావు గారంటే చంద్రబాబు నాయుడి

గారి కన్నా మాకే ఎక్కువ గౌరవముంది. ఆయనను ఈ రోజు అవమానించాలని మేము చేయలేదు. సరైన నిర్ణయం తీసుకోవాలనే ఉద్దేశంతోనే హెల్త్ యూనివర్సిటీకి వైఎస్సార్ గారి పేరు పెట్టడం జరిగింది.

ఉ.11.30

జగన్మోహన్ రెడ్డి గారి నాయకత్వంలో నేడు జిల్లాకు ఒక బోధనాసుపత్రి, జిల్లా ఆసుపత్రి తీసుకు రావడం జరిగింది. చరిత్రలో ఎప్పుడన్నా ఇలా జరిగిందా అని అడుగుతున్నాను. “నాడు-నేడు” అన్న అంశంపై చర్చ జరిగింది. ముఖ్యంగా ప్రజలకు ప్రభుత్వం అందించే ఆరోగ్య సేవల విషయంలో దివంగత నేత రాజశేఖరరెడ్డి గారి పేరు పెట్టాలనేది ప్రజల, ప్రభుత్వ, శాసనసభ ఆకాంక్ష. అందుకు అనుగుణంగా ఈ నిర్ణయం తీసుకుంటుంటే ప్రతిపక్షాలు గగ్గోలు పెడుతూ, గందరగోళం చేసి రౌడీయిజం ప్రవర్తించడం దురదృష్టకరమని తమ ద్వారా ప్రజలకు మనవి చేస్తున్నాను.

డా. మేరుగు నాగార్జున (DR.MERUGU NAGARJUNA) (MINISTER FOR SOCIAL WELFARE): అధ్యక్షా, ఈ రోజు సభ ప్రారంభమైనప్పటి నుండి చూస్తున్నాం. అందరూ సభలోకి వచ్చేటప్పుడే గుడ్ మార్నింగ్, గుడ్ మార్నింగ్ అనుకుంటుంటే, ప్రతిపక్ష పార్టీ సభ్యులు బ్యాడ్ మార్నింగ్, బ్యాడ్ మార్నింగ్ అంటూ సభలోకి వచ్చారు. వాళ్ల జీవితం ఎప్పుడూ బ్యాడ్ మార్నింగే.. ఎందుకంటే జగన్నాథుని రథ చక్రాల కింద పడి నలిగిపోయారు. జగన్మోహన్ రెడ్డి పరిపాలనతో ఈ రాష్ట్రంలో వాళ్ల పార్టీకి భవిష్యత్ లేదని తెలిసిపోయింది కాబట్టి వాళ్ల రాజకీయ జీవితాల్లో ఎప్పుడూ బ్యాడ్ మార్నింగే. వారు రావడంతోనే ఎస్టిఆర్ గారి పేరు తీసివేశారు అంటున్నారు. గౌరవ మంత్రివర్యులు అంబటి రాంబాబు గారు చెప్పినట్లు సభలో కూర్చుని ఎన్టీఆర్ గారి పేరు ఎందుకు తీసివేయవలసి వచ్చిందని చర్చించి ఉంటే, ఎన్టీ. రామారావు గారు పెట్టిన తెలుగుదేశం పార్టీని, ప్రస్తుత ఆ పార్టీ నాయకుడు చంద్రబాబు నాయుడు ఎన్టీ రామారావు గారిని ఎంత గౌరవించాడు, మేము అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత గత తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వల్ల కాకపోయినా ఎస్టి రామారావు గారి పేరును ఒక జిల్లాకు పెట్టాం. ఎన్.టి. రామారావు గారి ఆలోచనలు, చేపట్టిన కార్యక్రమాలు చాలా వరకు అమలు చేస్తున్నాం. చనిపోయిన పెద్దల ఆలోచనలు తీసుకుని మా నాయకుడు ప్రజలకు మంచి చేస్తున్నారు. అధ్యక్షా, ప్రతిపక్ష సభ్యుల తీరును గమనించినట్లైతే పోడియంను చుట్టుముట్టి ఊగిపోతూ తమ మీద కాగితాలు చింపి, విసిరివేశారు. తమరు పెద్ద మనసుతో ఏ చర్య తీసుకోకపోయినా వారి పరిస్థితి తరువాత గోరంట్ల బుచ్చయ్య చౌదరి, పయ్యపుల కేశవ్, రామానాయుడు, బాల వీరాంజనేయ స్వామి గారు, మిగిలిన సభ్యులు ఉన్నారు. అసెంబ్లీ చీఫ్ మార్షల్ థియోను బహిరంగంగా కొట్టిన పరిస్థితిని తామంతా కళ్ళారా చూశాం. కడుపులో పొడిచి, కొట్టిన పరిస్థితి. పయ్యపులకేశవ్ ఒక రౌడీ

లాగా ప్రవర్తించి మార్షల్స్ మీద తిరగబడిన పరిస్థితిని చూశాం. వీధి రౌడీగా ఉండి, పారిపోయి మర్డర్ కేసులో ఉండి విజయవాడ నుండి విశాఖపట్నంలో స్థిరపడిన రామకృష్ణబాబు బహిరంగంగా తగాదాకు కర్రలు తీసుకొచ్చిన విధంగా తిరగబడిన పరిస్థితి చూశాం. ఏదేమైనా మా ముఖ్యమంత్రి గారి ఆలోచన స్వర్గీయ రాజశేఖర రెడ్డి గారు దేశంలోనే ఒక ఆదర్శ ముఖ్యమంత్రిగా పనిచేశారు. వారు తీసుకున్న నిర్ణయాలు, వారి ఆలోచనతో మొదలు పెట్టిన సంక్షేమ పథకాలు ప్రత్యేకంగా ఆరోగ్యశ్రీ పథకం అందరి మన్ననలు పొందింది. వారు కడప జిల్లాలో ఒక రూపాయి డాక్టరుగా పేరుగాంచి వైద్యసేవలందించారు. పేదవారి వైద్య ఖర్చుల విషయం ఏ ముఖ్యమంత్రి గారు ఆలోచించలేదు. అనారోగ్యంతో బాధపడుతున్న పేదవాడు ధైర్యంగా ఆరోగ్యశ్రీ పరిధిలోకి వచ్చే హాస్పిటల్ కు వెళ్లి వైద్యం చేయించుకునే విధంగా దారి చూపిన మహనీయుడు డా.వైఎస్.రాజశేఖరరెడ్డి గారు. అటువంటి మహనీయుని పేరు ఎన్టీఆర్ ఆరోగ్య విశ్వ విద్యాలయం అన్న స్థానంలో వె.ఎస్.రాజశేఖరరెడ్డి ఆరోగ్య విశ్వ విద్యాలయంగా మార్పు చేయడం సమంజసంగా ఉంటుందని అభిప్రాయపడుతున్నాను. స్వర్గీయ రాజశేఖరరెడ్డిగారి కుమారుడు వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి ముఖ్యమంత్రిగా రాష్ట్రంలోని అన్ని గ్రామ, మండల, జిల్లా, ప్రాంతాల్లో వైద్య, ఆరోగ్య కేంద్రాల్లో ప్రజలకు వైద్య సేవలందించడం హర్షణీయం, అభినందనీయం. ఈనాడు సభలో జరిగిన తీరు పయ్యావుల కేశవ్, రామనాయుడు, రామకృష్ణబాబు, డోలా శ్రీ బాల వీరాంజనేయ స్వామి ముగ్గురు మార్షల్స్ మీద చేయి చేసుకున్నారు. కడుపులో పొడిచి ఇష్టానుసారంగా వ్యవహరించారు. వారిపై చర్యలు తీసుకోవాల్సిందిగా కోరుతున్నాను. చర్యలు తీసుకోకుండా వదిలి వేయడం సరికాదు. వీధి రౌడీల తరహాలో వీరంగం సృష్టించిన వారిపై చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుకుంటున్నాను. ఏదోఒక విధంగా సభలో గొడవలు సృష్టించాలి, బట్ట కాల్చి ముఖంపై పడేయాలన్న ఆలోచనతో గొడవలు సృష్టిస్తున్నారు. నాకు వారి ఆలోచనలు ఏమిటో, ఏమి జరుగుతుందో తెలుసు. అటువంటి సభ్యులపై చర్యలు తీసుకోవడంతోపాటు మిగిలిన సభ్యులు ఎవరైతే అల్లరి చేసిన వారు ఉన్నారో అటువంటి వారిని సీసీ ఫుటేజ్ ద్వారా గుర్తించి వారిపై కూడా చర్యలు తీసుకోవాల్సిందిగా మనవి చేస్తున్నాను, ధన్యవాదాలు.

శ్రీ కొఠారి అబ్బయ్య చౌదరి (SRI KOTHARI ABBAYYA CHOWDARY)

(దెందులూరు): అధ్యక్షా, ఈ రోజు సభలో జరిగిన దురదృష్టకరమైన సంఘటన, సాక్షాత్తూ తమ స్థానం వద్దకు చేరుకుని ప్రతిపక్ష సభ్యులు ప్రవర్తించిన తీరు చూస్తుంటే కొత్తగా సభకు ఎన్నికై శాసనసభ్యునిగా ఇక్కడకు వచ్చిన మేము వారి ప్రవర్తన చూసినప్పుడు, వారిలో కొందరు అనుభవజ్ఞులు అయి ఉండి కూడా వారి నియోజకవర్గ ప్రజల పక్షాన సభలో సమస్యలపై ప్రస్తావించాల్సింది మానుకుని ఇలా

ప్రవర్తించడం చాలా బాధాకరం. ముఖ్యంగా తమ ద్వారా రాష్ట్ర ప్రజలకు ఒక విషయం తెలియజేయాలనుకుంటున్నాను. ఎప్పుడైతే అధికారం కోల్పోతారో ఆనాడు మాత్రమే వారికి ఎన్టీఆర్ పేరు గుర్తుకు వస్తుంది. అధికారంలో ఉన్నప్పుడు గుర్తుకు రాదు. అనేక సందర్భాల్లో భారత రత్న ఇవ్వాలంటూ మాట్లాడుతుంటారు. కానీ ఆ విషయం అధికారంలో ఉండి కేంద్ర మంత్రివర్గంలో పనిచేస్తున్నప్పుడు కూడా గుర్తు రాలేదు. ఎప్పుడైతే అధికారం కోల్పోతారో అప్పుడే చంద్రబాబు నాయుడు గారికి ఎన్టీఆర్ గారు గుర్తు వస్తారు. మీద్వారా తెలియజేసేదేమంటే ఆనాడు చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఏబిఎన్ అధినేత వేమూరి రాధాకృష్ణ గారితో కూర్చోని మాట్లాడిన వీడియో ఇప్పటికీ ఉంది. అందులో “ఎన్.టి.ఆర్. ఆరోగ్య శ్రీ నుండి వాడి పేరు తీసేస్తే, వాడిపేరు ఎత్తేస్తే.. మొత్తం ఆరు నెలల్లో మార్చేస్తా, వాడిపేరే కనపడకుండా చేస్తా.. ఇక వాడి పని అయిపోయినట్లే ఇక ఏ పథకానికి కూడా వాడి పేరు పెట్టను” అని చంద్రబాబు నాయుడు గారన్న మాటలు ఉన్నాయి. ఈ మాటలున్న వీడియోను అందరూ చూడటం జరిగింది. చంద్రబాబు నాయుడు గారు మాట్లాడిన మరికొన్ని మాటలు ఉన్నాయి.. **We don't need NTR.** ఎన్టీఆర్ లో నైతిక విలువలు శూన్యం అంటూ మాట్లాడిన మాటలు కూడా వీడియోలో ఉన్నాయి. దీనిని బట్టి వారికి ఎన్.టి.ఆర్ గారిపై కానీ, వారి కుటుంబంపై కానీ, ఏపాటి గౌరవం, చిత్తశుద్ధి లేదు. అటువంటి వారు ఈ రోజు మీ పోడియం దగ్గరకు వచ్చి మాట్లాడుతున్నారు.

ఆనాడు వైశ్రాయ్ హోటల్ వద్ద పెద్దాయన ఎన్టీఆర్ గారిపై రాళ్లు విసిరింది వారు కాదా అని అడుగుతున్నాను. కేవలం అధికార దాహంతో, అధికారంలోకి రావాలనే ఆకాంక్షతో, పిల్లను ఇచ్చిన మామకే వెన్నుపోటు పొడిచిన చంద్రబాబు నాయుడు గారికి ఆనాడు ఎన్టీఆర్ గారు ఎందుకు గుర్తుకు రాలేదని మీ ద్వారా అడుగుతున్నాను. కడప జిల్లాకు ఉన్న వై.ఎస్.ఆర్ కడప జిల్లాగా పేరు పెడితే మార్చేయాలంటూ వారు చేసిన ప్రయత్నం మర్చిపోయారా అని నేను మీద్వారా అడుగుతున్నాను. ఏ పథకానికి “వాడి పేరు ఉండదు, వాడు” అని సంబోధించారు. గత ప్రభుత్వంలో 21 స్కీమ్స్ వస్తే 2014 తరవాత ప్రతి దానికి కూడా చంద్రన్న బీమా, చంద్రన్న రంజాన్ తోఫా, చంద్రన్న సంక్రాంతి కానుక, చంద్రన్న క్రిస్మస్ కానుక అంటూ ప్రతిచోటా చంద్రన్న పేరు పెడుతూ వచ్చారు. ఇటువంటి వారు ఎన్టీఆర్ గారి మీద ఏదో ప్రేమ ఉందన్నట్లు నటించడం విడ్డూరంగా, హాస్యాస్పదంగా ఉంది. ఈ ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో ఉంది. మేము కానీ, మా సహచర శాసనసభ్యులు కానీ మా నాయకుడు కానీ ఎప్పుడూ ఎన్టీఆర్ గారిని అగౌరవ పరిచే విధంగా మాట్లాడలేదు, మాట్లాడాలని కూడా లేదు. అందుకే గతంలో ఎన్నడూ లేని విధంగా కృష్ణా జిల్లాకు ఎన్టీఆర్ గారి పేరు పెట్టిన వ్యక్తి

కేవలం జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు మాత్రమే. ఎన్టీఆర్ గారిపై వారికున్న చిత్తశుద్ధిని చాటుకున్నారు, అది రాష్ట్ర ప్రజలందరికీ తెలిసిన విషయమే. వారు ఏపక్షంలో ఉన్నా పెద్దల్ని ఏవిధంగా గౌరవించాలన్న విషయం మా ముఖ్యమంత్రి గారికి తెలుసు అన్న విషయాన్ని మరొకసారి మీద్వారా గుర్తుచేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, మా వై.ఎస్.ఆర్ కాంగ్రెస్ పార్టీ ఎప్పుడూ కూడా పెద్దల్ని గౌరవిస్తుందని తెలియజేసుకుంటున్నాను. మేము ఎప్పుడూ కూడా ఎన్టీఆర్ గారిని, చంద్రబాబు నాయుడు గారి లాగా కుతంత్రాలు చేయడం, కించపరచడం మా ప్రభుత్వానికి కానీ, మా నాయకుడికి కానీ లేనే లేదని మీ ద్వారా రాష్ట్ర ప్రజలందరికీ తెలియజేసుకుంటున్నాను.

ఉ.11.40

శ్రీ కరణం ధర్మశ్రీ (SRI KARANAM DHARMASRI): నమస్కారం అధ్యక్షా, ఈ రోజు తెలుగుదేశం పార్టీ గౌరవ సభ్యులు రోజుకొక విన్యాసం చేస్తూ, సర్కస్ వాళ్ళలాగా ఒక విన్యాసం నుంచి మరొక విన్యాసానికి మార్పు చేసుకోకపోతే రక్తి కట్టదని రోజుకొక విన్యాసం చేయడం ఎజెండా కింద ఈ ఐదు రోజులు పెట్టుకున్నారు. ఒకటే చెబుతున్నాను. కూడు, గూడు, గుడ్డు అని మూడు నినాదాలతో ఎన్.టి.రామారావుగారు ఆ రోజుల్లో తెలుగుదేశం పార్టీని స్థాపించి, మీలాంటి కొంతమందిని, జిల్లాలో ముఖ్యమైన లీడర్లందరినీ తీసుకొని ముందుకెళ్లారు. కూడు, గూడు, గుడ్డు నినాదంతో పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఎన్టీఆర్ ను “కనక్కుమని” వెన్నుపోటు పొడిచి, ఆయన్ని ఎక్కడ పెట్టాలో అక్కడ పెట్టి, ఎక్కడ తొక్కాలో అక్కడ తొక్కేసి, ఈ రోజు కేవలం డ్రామాలు ఆడుతున్నారు. ప్రేమ ఉన్నట్లు డ్రామాలు ఆడటం వాళ్ళకు బాగా ఆనవాయితీ. ఈ రోజు చూస్తున్నాము. రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం తీసేసి రూ.5.50 పైసలకు మార్చింది వాళ్లే, అలాగే, రూ.50ల హార్వీవర్ పీకేసి మార్చేసింది కూడా వాళ్లే. ఆ రోజు ఎన్టీ రామారావుగారు పెట్టిన ఒక్క పథకం అయినా ఉందా? పథకాలన్నింటికీ తిలోదకాలిచ్చి ఈ రోజు ప్రేమ ఉన్నట్లు డ్రామాలు ఆడుతున్నారు. కేవలం రాజకీయ లబ్ధి కోసం ఆ రోజు ఆయన్ని వాడుకున్నారు తప్ప, ఇవాళ నిజంగా ఎన్టీఆర్ హెల్త్ యూనివర్సిటీకి ఎన్టీఆర్ పేరును తీసేయడం పట్ల ప్రేమ చూపించినట్లు బయటకు అలా డ్రామాలు ఆడుతున్నారు గానీ, ఈ రాష్ట్రం మొత్తం మీద అత్యంత సంతోష పడుతున్నది ఎవరు అంటే చంద్రబాబునాయుడుగారే. నూటికి నూరు పాళ్లు చంద్రబాబునాయుడుగారే. ఎందుకంటే ఎన్టీఆర్ గారికి పేరు రాకూడదు. ఎన్టీఆర్ గారి మీద నిజంగా ప్రేమ ఉంటే, చంద్రన్న కానుక, చంద్రన్న బీమ, ఇలాంటి డ్రామాలు, ఎన్టీఆర్ గారి పేరును ఆ పథకాలకు ఎందుకు పెట్టలేదని అడుగుతున్నాను?

ఆరోగ్యశ్రీ పథకానికి రియల్ పేటెంట్ ఎవరంటే దివంగత నేత డా.వై.ఎస్.రాజశేఖరరెడ్డిగారు అని చెబుతారు. అలాగే ఫీజు రీయింబర్స్మెంట్కు కూడా దివంగత నేత డా.వై.ఎస్.రాజశేఖరరెడ్డిగారి పేటెంట్. ఏదైనా ఒక మంచి పథకం, అందరికీ శాచ్యురేషన్ విధానంలో అమలుచేశారు. ఈ పార్టీ, ఆ పార్టీ అని తేడా లేకుండా అందరికీ న్యాయం, సాయం చేసిన పేటెంట్ ఉన్నది ఎవరూ అంటే అది రాజశేఖర రెడ్డిగారే. అలాంటి మహానుభావుని పేరు ఈ రోజు ఎన్.టి.ఆర్ హెల్త్ యూనివర్సిటీకి పెడుతున్నప్పుడు 26జిల్లాల్లో 26మెడికల్ కాలేజీలు పెడుతూ, అన్నీ ఒకే గొడుగు కిందకు తీసుకురావాలని వృత్తి రీత్యా డాక్టర్ అయిన రాజశేఖరరెడ్డిగారి పేరు పెడితే, ఏదో రకంగా ఇక్కడికి వచ్చి సభను స్టాల్ చేద్దాం, ఏ సమస్యలు బయటకు రానివ్వకుండా రోజూ పేపర్లలో ఫోటోల కోసం ఫోజులు ఇవ్వడం ఇదీ ప్రతిపక్ష సభ్యులు చేసే పని. ఈ రోజు వాళ్లను సస్పెండ్ చేయడం కాదు, ఇందాక రాంబాబుగారు చెప్పినట్లుగా, నిజంగా వాళ్లకు చిత్తశుద్ధి ఉంటే, బయట ఉన్న బాబేమో డైరెక్షన్, ఇక్కడ వీళ్లు యాక్షన్. ఇది మంచి పద్ధతి కాదు. వాళ్లు ఏదైనా సమస్యలపై స్పందించాలని వస్తే, మా వాదన ఇది, మా వేదన ఇది, మా ఆవేదన ఇది, మా నివేదన ఇది అని చెప్పమనండి. అలా చెప్పకుండా ఇష్టమొచ్చినట్లు నీరు కార్చే కార్యక్రమం చేయడం మాత్రం తప్ప. వాళ్ల నాయకుడు శాశ్వతంగా సభకు రాలేరు, వాళ్ల డాబు ఏదైనా ఉంటే వాళ్ల నవాబు ఎక్కడుంటే అక్కడ చెప్పకోమనండి తప్ప, శాసనసభను మాత్రం వేదికగా చేయకూడదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జోగి రమేష్ (SRI JOGI RAMESH) (MINISTER FOR HOUSING): అధ్యక్షా. ఎన్.టి.రామారావుగారి పేరును శాశ్వతంగా చరిత్ర పుటల్లో ఉంచాలని ఆలోచన చేసిన మనసున్న ఒకే ఒక వ్యక్తి ఈ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు. ఎన్టీ రామారావుగారు మా కృష్ణా జిల్లా వాసి. 4సంవత్సరాల పాటు చంద్రబాబునాయుడు గారు ముఖ్యమంత్రిగా చేశారు. ఎన్.టి.రామారావుగారి పుణ్యాన ముఖ్యమంత్రి అయ్యానని చెప్పుకునే ఈ వ్యక్తి ఏదైనా ఒక పథకానికి ఆయన పేరును పెట్టాలని గాని, లేకపోతే ఎన్.టి.రామారావుగారి పేరు చిరస్థాయిగా ఉండే విధంగా చేయాలని గాని ఏ రోజూ ఆయన మనసులో ఆలోచన రాలేదు.

జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు ప్రతిపక్ష నేతగా పాదయాత్ర చేస్తున్నప్పుడు, ఎన్.టి.రామారావుగారి స్వగ్రామం నిమ్మకూరు దగ్గర ఒక చెరువులో అక్కడ పరిశీలన చేస్తున్నప్పుడు, అధికారంలోకి రాగానే ఎన్టీ రామారావుగారి పేరు చిరస్థాయిగా ఉండే విధంగా కృష్ణా జిల్లాకు ఎన్టీ రామారావుగారి పేరును పెడతానని ఆ రోజే చెప్పారు.

(అధికార పార్టీ సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

చెప్పిన మాట ప్రకారం ఈ రోజు విజయవాడ మహా నగరానికి ఎన్టీ రామారావుగారి పేరు చిరస్థాయిగా ఉండే విధంగా ఒక జిల్లాకు ఆయన పేరు శాశ్వతంగా పెట్టారు. 14సంవత్సరాలు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ఎన్టీ రామారావుగారు ఆయనకు గుర్తుకు రారు. ఇప్పుడు ప్రతిపక్షంలో ఉంటే మళ్ళీ ఎన్టీ రామారావుగారు గుర్తు వస్తారు. మీ దగ్గరకొచ్చి గొడవ చేశారు, మార్షల్స్ను తిట్టారు, కొట్టారు. అసలు మనల్ని కాపాడేది ఎవరు? మీ చుట్టూ ఉన్నది ఎవరు? మిమ్మల్ని ఆంతరంగికుల్లా కనిపెట్టుకొని, ప్రతిరోజు మీదగ్గరున్న వాళ్ళనే కొడుతూ ఉంటే ఎంత దాష్టీకం చేస్తున్నారు అధ్యక్షా వాళ్ళు? నిజంగా వాళ్ళకు ఎన్టీ రామారావుగారి మీద చిత్తశుద్ధి, ప్రేమ ఉంటే, కృష్ణా జిల్లాకు ఎన్టీ రామారావుగారి పేరు పెట్టినప్పుడు జగన్మోహన్ రెడ్డిగారికి గాని, ఈ ప్రభుత్వానికి గాని, చంద్రబాబునాయుడుగారు లేదా వారి కుటుంబ సభ్యులు ఎవరైనా కృతజ్ఞతలు తెలియజేశారా? వాళ్ళకు నిజంగా ప్రేమ ఉందా? నిజంగా వాళ్ళకు ప్రేమ ఉంటే, ఈ జిల్లాకు ఎన్టీ రామారావుగారి పేరు పెట్టినప్పుడు ఎందుకు హర్షం వ్యక్తం చేయలేదని నారా చంద్రబాబునాయుడుగారిని అడుగుతున్నాను.

అధ్యక్షా, అసలు వాళ్ళకు నైతిక హక్కు, విలువలు ఉన్నాయా? ఎన్టీ రామారావుగారి పేరు, అసలు ఆ మాటను ఉచ్చరించే ... ఇది ఒక చిత్రమైన వింత వాదన. దేశం మొత్తం మీద వివిధ రాష్ట్రాల్లో చూడండి. ఎవరైనా పార్టీ పెడితే ఆ పార్టీని పెట్టిన కొడుకో, ఇంకొకరో, ఆ పార్టీ పెట్టిన వ్యక్తిని గౌరవించి దానిని ముందుకు తీసుకొస్తారు. కానీ, పార్టీ పెట్టిన వ్యక్తిని చెప్పలతో, రాళ్ళతో, కర్రలతో వైశ్రాయి హోటల్లో కొట్టించి ఆ పార్టీని లాక్కొని ఆయనను సరాసరి నేరుగా పైకి పంపించిన ఈ చంద్రబాబునాయుడుగారు ఎన్టీ రామారావుగారి పేరును ఉచ్చరించడానికి అర్హుడా అని ఈ రాష్ట్ర ప్రజలు ఒకసారి అర్థం చేసుకోవాలి.

మరీ ముఖ్యంగా, ఎన్టీ రామారావుగారిని ప్రేమించి, అభిమానించే ప్రతి ఒక్కరూ అర్థం చేసుకోవాలి. ఈ రోజు ఎన్టీ ఆర్ హెల్త్ యూనివర్సిటీకి ఎన్టీ రామారావుగారి పేరు స్థానంలో వైఎస్సార్గారి పేరు పెట్టాలని చర్చ జరుగుతోంది. డా.వై.ఎస్.రాజశేఖర రెడ్డిగారు అనగానే ఆయన ఒక డాక్టర్ అని ప్రతి ఒక్కరూ గుర్తు పెట్టుకుంటారు. డా.వై.ఎస్.రాజశేఖర రెడ్డిగారు ఈ రాష్ట్రంలో పేద, బడుగు, బలహీనవర్గాల ప్రజలకు నేనున్నాను అంటూ ఆరోగ్యశ్రీ, 108, 104లను తీసుకొచ్చి ఒక డాక్టర్ ఏ విధంగా అయితే ఆయన మనసులో ఉన్న ఆలోచనలను ప్రతిబింబింప చేస్తారో, అదే విధంగా ఆ రోజున మూడు మెడికల్ కాలేజీలను ఆయన హయాంలో తీసుకొచ్చారు.

అదే విధంగా 72సంవత్సరాల స్వతంత్ర భారతదేశ చరిత్రలో 11మెడికల్ కాలేజీలు ఉంటే, ఈ రోజున వారి తనయుడు ఈనాటి ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు మూడు సంవత్సరాల్లో 17 మెడికల్ కాలేజీలను తీసుకొచ్చి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాన్ని మెడికల్ హబ్గా చేస్తున్నారు.

ఉ.11.50

ఒక రూపాయి డాక్టర్గా, పేదల డాక్టర్గా, ఎస్టిఆర్ యూనివర్సిటీ ఆఫ్ హెల్త్ సైన్సెస్కి, డా. వైఎస్ రాజశేఖర్ రెడ్డి గారి పేరు పెట్టడాన్ని ఇక్కడున్న వాళ్ళందరూ సమర్థిస్తారు, ప్రజలు కూడా సమర్థిస్తారు అధ్యక్షా. ఇటువంటి మంచి నిర్ణయాన్ని మేము స్వాగతిస్తున్నాము. అదే విధంగా ఎస్టి రామారావు గారి పేరు చిరస్థాయిగా ఉండిపోయేలా, మన ముఖ్యమంత్రిగారు మరలా మరొక ఆలోచన చేస్తారు. అధ్యక్షా, మీ పట్ల, సభ పట్ల తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు చూపిన అగౌరవ ప్రవర్తనని మేము ఖండిస్తూ, వారిపై తప్పనిసరిగా చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాము.

MR. SPEAKER: Now, let us take up Government Bills.

GOVERNMENT BILLS

3. THE DR. N.T.R. UNIVERSITY OF HELATH SCIENCES (AMENDMENT) BILL, 2022.

MR. SPEAKER: I shall now request the Minister for Health, Family Welfare and Medical Education to move the motion for leave to introduce the Dr. N.T.R. University of Health Sciences (Amendment) Bill, 2022.

SMT. VIDADALA RAJINI (MINISTER FOR HEALTH, FAMILY WELFARE AND MEDICAL EDUCATION): Sir, I beg to move:

“That leave be granted to introduce Dr. N.T.R. University of Health Sciences (Amendment) Bill, 2022.”

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

“That leave be granted to introduce Dr. N.T.R. University of Health Sciences (Amendment) Bill, 2022.”

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it

The motion is carried and the Bill is Introduced.

MR. SPEAKER: I shall now request the Minister for Health, Family Welfare and Medical Education to move the motion for taking into consideration Dr. N.T.R. University of Health Sciences (Amendment) Bill, 2022.

SMT. VIDADALA RAJINI (MINISTER FOR HEALTH, FAMILY WELFARE AND MEDICAL EDUCATION): Sir, I beg to move:
“That Dr. N.T.R. University of Health Sciences (Amendment) Bill, 2022 be taken into consideration.”

MR. SPEAKER: Motion moved. Now, Minister shall explain the salient features of the Bill.

శ్రీమతి విడదల రజిని (SMT. VIDADALA RAJINI) (MINISTER FOR HEALTH, FAMILY WELFARE AND MEDICAL EDUCATION): ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా.. ఈ బిల్లు యొక్క salient features సభ దృష్టికి తీసుకురావాలనుకుంటున్నాను, దయచేసి అనుమతించండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ (MR. SPEAKER): Salient features చెపుతున్నారా?

శ్రీమతి విడదల రజిని (SMT. VIDADALA RAJINI) (MINISTER FOR HEALTH, FAMILY WELFARE AND MEDICAL EDUCATION) : Yes Sir. ఈ రోజు ఈ బిల్లు గురించి ప్రతిపక్ష సభ్యులందరూ ఏదేదో మాట్లాడారు. నిజాలు సభ ముందుకు తీసుకురావల్సిన బాధ్యత మా మీద ఉంది అధ్యక్షా. ఎస్టిఆర్ గారి గురించి మాట్లాడే హక్కు వాళ్ళకు లేదు. ఎందుకంటే, అధికారం దూరమైన ప్రతిసారీ వాళ్ళకు ఎస్టిఆర్ గారు గుర్తుకొస్తారు. ప్రతిపక్షంలో ఉన్నప్పుడు మాత్రమే చంద్రబాబునాయుడు గారికి ఎస్టిఆర్ గారికి భారత రత్న ఇవ్వాలని గుర్తొస్తుంది. ఆ విషయం వాళ్ళు ప్రతిపక్షంలో ఉన్నప్పుడు మాత్రమే మాట్లాడతారు. అదే వారు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు మాత్రం ఎక్కడా ఎస్టిఆర్ ఫోటో ఉండొద్దనీ, ఆయన పేరు పెట్టొద్దనీ మాట్లాడుతుంటారు. చంద్రబాబునాయుడు గారు అధికారంలో ఉంటే ఒకలాగ, లేకపోతే మరొక లాగా మాట్లాడతారు. ఎస్టిఆర్ గారి గురించి, చంద్రబాబునాయుడు గారు మాట్లాడిన మాటలు... తెలుగు రాష్ట్ర ప్రజలు ఇప్పటికీ మరచిపోలేదు. ఆ విషయాలు సభ దృష్టికి తీసుకొస్తాను. 2019 ఎన్నికలకు ముందు, అంటే అప్పుడు వాళ్ళే అధికారంలో ఉన్నారు, 5 సంవత్సరాలు పరిపాలన చేశారు. ఎన్నికల ముందు ఆంధ్రజ్యోతి రాధాకృష్ణ గారు, చంద్రబాబు నాయుడు గారు మాట్లాడుకున్న ఒక ప్రైవేటు కాన్వర్జెన్స్ ఉంది, అది ప్లే చెయ్యమని రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను.

(ఆంధ్రజ్యోతి రాధాకృష్ణ గారు, చంద్రబాబు నాయుడు గారు మాట్లాడుకున్న ప్రైవేట్ కాన్వర్జేషన్ కు సంబంధించిన వీడియోను సభలో ప్రదర్శించారు. అధికార పక్ష సభ్యుల అభ్యర్థన మేరకు, ఆ వీడియోను రెండవసారి కూడా ప్రదర్శించారు)

{ శ్రీ రాధాకృష్ణ: ఇంకా పేరు ఎన్టీఆర్ ఆరోగ్యశ్రీ అనే ఉందా?

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు: ఎన్టీఆర్ ఆరోగ్యశ్రీ పేరును మార్చాలి. మారుస్తాము.

శ్రీ రాధాకృష్ణ: మరి అదే నేను మొన్న చెప్పింది. మారుద్దాం అని. అది టోటల్ గా రీవాంప్ చేద్దాం.

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు: అదే.. కంటైన్డ్ పెట్టి.. రీవాంప్ చేస్తున్నాము.

శ్రీ రాధాకృష్ణ: అదే, దాన్ని టోటల్ గా రీవాంప్ చేసి, లాటాఫ్ పబ్లిసిటీ ఇచ్చేయాలి.

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు: వేరే పేరు మార్చేస్తాం.

శ్రీ రాధాకృష్ణ: గవర్నమెంట్ ఫండ్స్ రాకపోయినా... అదే మొన్న కలిసినప్పుడు చెప్పానే మన ఆరోగ్యశ్రీ గురించి.. దానికి గవర్నమెంట్ బడ్జెట్ రాకపోయినా, ప్రైవేట్ వాళ్ళతో కొన్ని అవీ, ఇవీ, పూలప్ చేసి, పార్టీ కింద పెట్టి, విపరీతంగా ఎడ్వర్టైజ్మెంట్స్ ఇచ్చి, జనాలకి బాగా రిజిస్టర్ అయ్యేలా చెయ్యాలి.

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు: దాన్ని యూనివర్సల్ హెల్త్ రిపోర్ట్ అని పేరు మారుస్తున్నాము.}

చూడండి అధ్యక్షా.. వాళ్ళ మనస్సుల్లో ఎంత దుర్మార్గమైన ఆలోచనలు ఉన్నాయో.. ఈ రోజు శాసనసభలో వాళ్ళు చేస్తున్నదంతా డ్రామా అధ్యక్షా. వాళ్ళకు మాట్లాడే హక్కు లేదు. ఆ వీడియోలో రాధాకృష్ణ గారు ఏమన్నారు అధ్యక్షా..

మ.12.00

(సభలో ఉన్న స్పీకర్ లో అప్పటి ముఖ్యమంత్రి గారిని ఇంటర్వ్యూ చేసిన ఆంధ్రజ్యోతి ఛానల్ మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ వేమూరి రాధాకృష్ణ)

పేవర్లోది చదువుతూ.....

{ రాధాకృష్ణ: అదే దాని పేరు పూర్తిగా మార్చేయాలి.

చంద్రబాబు: అది ఎప్పుడో మర్చిపోయారు. వాడిది అయిపోయింది. మనం వర్గీ కావలసిన
అవసరం లేదు. }

శ్రీమతి విడదల రజిని (SMT. VIDADALA RAJINI) (MINISTER FOR HEALTH, FAMILY WELFARE AND MEDICAL EDUCATION): “వాడు” అని మేము అనడం లేదు. సభ్యులందరూ చూశారు. ఎస్టిఆర్ గారు అంటే మాకు చాలా గౌరవం ఉంది. వాడు అంటే “ఎస్టిఆర్” అని స్వయాన చంద్రబాబునాయుడు గారే మాట్లాడుతున్నారు.

(అధికారపక్షసభ్యులు పేమ్, పేమ్ అని అన్నారు)

{ రాధాకృష్ణ: ఆ, వాడి గురించే.

చంద్రబాబు: ఇప్పుడు ఏమిటంటే మనం అందరినీ carry చెయ్యడం తప్ప. నువ్వు ఒక 4,5 నెలల తరవాత ఎట్టుంటుందో నాకు చెప్పు...

రాధాకృష్ణ: అంటే నిన్నటి ప్రమోషన్స్ దగ్గర నుంచి చాలామంది ఆయనకి ఇల్లా ఉంది, అల్లా ఉంది అని చెప్పండి } అని వాళ్లు మాట్లాడుకుంటున్నారు.

అధ్యక్షా, దీనిని బట్టి ఎస్టిఆర్ గారి మీద వాళ్లకు ఏ మాత్రం గౌరవం ఉందో స్పష్టంగా ఈ రాష్ట్ర ప్రజలకు అర్థం అవుతుంది. ఇక్కడ వాళ్లు మాట్లాడేదంతా డ్రామా. వాళ్లా మాట్లాడేది? ఎస్టిఆర్ గారి మీద గౌరవం వాళ్లకు కాదు. మా గౌరవ ముఖ్యమంత్రివర్యులు వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి గారికి ఉంది. మా ముఖ్యమంత్రి గారికి ఎస్టిఆర్ గారి మీద అపారమైన గౌరవం ఉంది కాబట్టే కొత్త జిల్లాల రూపకల్పనలో మన రాష్ట్రంలోని ఒక జిల్లాకు ఎస్టిఆర్ జిల్లా అని పేరు పెట్టారు.

(అధికారపక్ష సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

ఇదీ మన నాయకుడికి ఎస్టి రామారావు గారి మీద ఉన్న గౌరవం. వాళ్లకు ఉన్న దుర్బుద్ధి, దుర్మార్గమైన వెన్నుపోటు ఆలోచనలు ఏమిటో ఈ వీడియో ద్వారా రాష్ట్ర ప్రజలందరూ చూడడం జరిగింది. ఇంకొక అంశం సభ దృష్టికి తీసుకురావాలి. 2009 ఎన్నికల్లో చంద్రబాబునాయుడు ఓడిపోతారని అప్పట్లో ఎన్నికల సంఘానికి ఒక లేఖ రాశారు. ఎన్నికల కమిషన్ కు లేఖ రాస్తే వైఎస్సార్ గారు అన్నమాట. పేపర్ కటింగ్ ను ప్లే చెయ్యమని అనుమతి కోరుతున్నాను.

(స్పీకర్ పై న్యూస్ పేపర్ కటింగ్ చూపించబడింది)

‘కక్ష ఉంటే నాపై తీర్పుకోండి ఆరోగ్యశ్రీని ఆపవద్దు’ అని వైఎస్సార్ గారు ఇచ్చిన స్టేట్మెంట్. ‘నేటి నుంచి ఆరోగ్యశ్రీ బంద్’ అని ఈ కుట్ర చేశాడు. చంద్రబాబునాయుడి గారి మనస్తత్వం ఏమిటో అక్కడే అర్థం అవుతుంది. ఎంత దౌర్భాగ్యం? ఎంత దుర్మార్గం? అప్పటికీ వైఎస్సార్ గారు ఈ స్టేట్మెంట్ ఇచ్చారు. ఇంకొక స్టేట్మెంట్ కూడా ఉంది. “ఎన్టీఆర్ లో నైతిక విలువలు శూన్యం” అని చంద్రబాబునాయుడు గారు అప్పట్లో ఇచ్చిన స్టేట్మెంట్. అది కూడా ప్లే చెయ్యమని రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను. ‘We don’t need NTR’ అని అప్పట్లో స్టేట్మెంట్ ఇచ్చారు. అంటే ‘ఎన్టీఆర్ కు నైతిక విలువలు శూన్యం. ఎన్టీఆర్ అవసరం మాకు లేదు’ అని గతంలో చంద్రబాబు చేసిన వ్యాఖ్యలు అప్పట్లో వచ్చిన పత్రికల్లో మనకు కనిపిస్తుంది. ఇదీ వాళ్లకు ఎన్టీఆర్ గారి మీద ఉన్న గౌరవం, చిత్తశుద్ధి. ఈ రోజు ఎన్టీఆర్ గురించి మాట్లాడే హక్కు వాళ్లకు లేదు. ఇంతో, అంతో ఉందంటే అది మా నాయకుడికే చిత్తశుద్ధి ఉంది. మా నాయకుడికే అపారమైన గౌరవం ఉంది. సభ దృష్టికి కొన్ని అంశాలు తీసుకొస్తాను. ఎందుకు ఈ బిల్లును మనం పెడుతున్నామంటే డాక్టర్ వై.ఎస్.రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు అంటే తెలుగు ప్రజలకు ఒక బంధం, ఒక భావోద్వేగం, తెలుగు ప్రజలందరికీ ఒక ఆత్మీయత, ఒక మానసిక భావన. ఒక మనిషి మరణిస్తే ఆ వార్త తట్టుకోలేక వందలాది మంది చనిపోయారంటే ఆ వ్యక్తి కచ్చితంగా డాక్టర్ వై.ఎస్.రాజశేఖర్ రెడ్డి గారే అని ఈ సభ దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను. వైఎస్సార్ మరణవార్త విని తట్టుకోలేక గుండె పగిలి అశువులు బాసిన 800 పైగా ప్రాణాలు అందుకు సాక్ష్యం. ఒక మనిషి శాసిస్తే గాడి తప్పిన ఒక రాష్ట్రం పట్టాలెక్కుతుంది అంటే ఆ వ్యక్తి డాక్టర్ వై.ఎస్.రాజశేఖర్ రెడ్డి గారే. అప్పుల ఊబి నుంచి ఆర్థిక పరిపుష్టి వైపు వడివడిగా అడుగులు వేసిన మన రాష్ట్రం అందుకు ఉదాహరణ. వై.ఎస్.ఆర్ గారు ఒక గొప్ప మానవతా వాది. ఒక సమర్థవంతమైన ప్రజా రక్షకుడు. ఒక గొప్ప పరిపాలనా దక్షుడు. వై.ఎస్.ఆర్ గారు ప్రజలలో నుంచే వచ్చారు. ప్రజలతోనే, ప్రజల కోసమే బ్రతికారు, ప్రజల కోసమే శ్వాసించారు. ప్రజల కోసం వెళ్తూనే మరణించారు. వై.ఎస్సా.ఆర్, ప్రజలు ఈ రెండూ వేర్వేరు కాదు. ఈ రెండూ ఒక్కటే. వైఎస్సార్ జ్ఞాపకాలు, విజయాలు, అందించిన సేవలు, చూపిన దాతృత్వం, ఆయన మంచితనం, గొప్పతనం వీటన్నింటినీ భావి తరాలకు తెలియజెయ్యాలంటే ఆయన పేరుతో ఏం చేసినా సరిపోదు. అందుకే ఈ హెల్త్ యూనివర్సిటీకి ఆయన పేరు పెట్టడం ఎంతో సముచితం, ప్రశంసనీయం, ఆహ్వానించవలసిన విషయం. అప్పట్లో మన రాష్ట్రంలో 8 మెడికల్ కాలేజీలు ఉండేవి. వైఎస్సార్ గారు తన హయాంలో 3 మెడికల్ కాలేజీలను తీసుకొచ్చారు. మొత్తం existing medical colleges 11 ఉన్నాయి. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన నాటి నుండి చూసుకుంటే 8 మెడికల్ కాలేజీలు ఉంటే, 3 కాలేజీలను వైఎస్సార్ గారు తీసుకొస్తే ఆయన తనయుడిగా ఈ రోజు అడుగులు ముందుకు వేస్తూ గౌరవ ముఖ్యమంత్రి వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు ఈ రాష్ట్రంలో 17 మెడికల్ కాలేజీలు తీసుకురాబోతున్నారు.

(అధికారపక్ష సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

మన రాష్ట్రంలో ఇప్పుడు 28 మెడికల్ కాలేజీలు ఉండబోతున్నాయి. ఇంత గొప్ప పని చేసిన వైఎస్సార్ బాటలో ఈ రోజు ఆయన తనయుడిగా మన రాష్ట్ర గౌరవ ముఖ్యమంత్రివర్యులు వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి గారి నాయకత్వంలో మొత్తం 28 మెడికల్ కాలేజీలు ఉన్నప్పుడు ఈ క్రెడిట్ మనం తీసుకోవడంలో తప్పింటి? కచ్చితంగా ఈ క్రెడిట్ మనం తీసుకోవలసిన అవసరం ఉందని ఈ సభ దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఇక్కడ ఒక విషయం మాట్లాడుకోవాలి. టీడీపీ హయాంలో వాళ్ళకు కేంద్రంతో పాత్తు ఉండేది. బీజేపీతో పాత్తు ఉన్నప్పుడు వాళ్ళ మంత్రులు కూడా అక్కడ ఉన్నారు. సాక్షాత్తు అప్పటి వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి బీజేపీకి చెందిన వ్యక్తి. బీజేపీతో పాత్తు ఉండి, కేంద్రంలో పట్టు ఉన్నప్పుడు కూడా కనీసం ఒక్కటైనా మంచిపని చేద్దాం, కనీసం ఒక్క మెడికల్ కాలేజీ అయినా తీసుకొద్దాం అన్న ఆలోచన చెయ్యలేదు. అవి తీసుకురాకుండా కొన్ని అనివార్య కారణాల వల్ల ఒక ఆరు నెలలు చంద్రబాబునాయుడు గారే ఆ శాఖను మానిటర్ చేశారు. అప్పుడు కూడా కనీసం ఆ ఆలోచన చెయ్యలేదు. అంటే రాష్ట్ర ప్రజలు కానీ, రాష్ట్రం బాగుపడడం కానీ ఆయనకు ఏ మాత్రం ఇష్టం లేదు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రివర్యులు వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి గారి నాయకత్వంలో మూడు సంవత్సరాల కాలంలోనే 17 మెడికల్ కాలేజీలు ప్లాన్ చేశారంటే ఇది జగనన్న చిత్తశుద్ధికి నిదర్శనం అని ఈ సభ దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను. కచ్చితంగా ఇది భావితరాలకు తెలియాల్సిన అవసరం ఉంది. ఇంత చేస్తున్న మనం కచ్చితంగా దీనిపై స్టాండ్ అవ్వవలసిన అవసరం ఎంతగానో ఉందని ఈ సభ దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను. ఆ 8 మెడికల్ కాలేజీలు 1982 ముందు వచ్చాయి. ఆ తరువాత వైఎస్సార్ హయాంలోనే 3 మెడికల్ కాలేజీలు తీసుకొచ్చారు. ఇప్పుడు జగనన్న హయాంలోనే ఇంత అద్భుతాన్ని మనం చూస్తున్నాం. ఈ రాష్ట్ర ప్రజల కోసం వైఎస్సార్ గారు చేసిన ఆలోచనలు, సాగించిన పరిపాలన అసాధారణం, అద్వితీయం. ఆయన ఆశయాలను మనం గుర్తు చేసుకుంటే ఇలాంటి వంద యూనివర్సిటీలకు అయినా ఆయన పేరు పెట్టాలని మనకు తప్పక అనిపిస్తుంది.

మ.12.10

అధ్యక్షా, ఎందుకంటే డా.వై.ఎస్.ఆర్.గారు స్వతహాగా డాక్టర్. పేద ప్రజలకు వైద్యం అందించడం కోసం అప్పట్లోనే ఆయన ఎంతో చొరవ చూపించారు. తన తండ్రి పేరుతో ఆసుపత్రి నడుపుతూ కేవలం రూపాయికే వైద్యం అందించారు. తన సొంత ప్రాంతంలో పేదల డాక్టర్గా, రూపాయి డాక్టర్గా వైఎస్ఆర్ గారు పేరు సంపాదించుకున్నారు. పేద ప్రజలకు మెరుగైన కార్పొరేట్ వైద్యం పూర్తి ఉచితంగా, శరవేగంగా అందాలని డా.వై.ఎస్.రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు ఎంతగానో పరితపించారు. వైద్య, ఆరోగ్య

రంగంలో డా.వై.ఎస్.రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు తీసుకొచ్చిన విప్లవాత్మకమైన మార్పులే అందుకు నిదర్శనం. ఒకసారి 2004కు ముందు పరిస్థితులు గుర్తు చేసుకుందాం. అప్పట్లో ఎవరికైనా రోగం వస్తే ఇక అంతే సంగతులు, భగవంతుడే దిక్కు. నాటి టీడీపీ ప్రభుత్వంలో నిరుపేదలకు జబ్బు చేస్తే ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులే దిక్కు. అప్పట్లో ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులు ఎలా ఉండేవో మనకు తెలుసు. ఏ మాత్రం వసతులు ఉండేవి కావు. నిన్న ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా చెప్పారు. మా గుంటూరు జిల్లాలోనే ఎలుకలు కొరికిన పరిస్థితులు మనం చూశాం. సెల్ ఫోన్ వెలుతురులో చికిత్స చేసిన పరిస్థితులు మనం చూశాం. అలాంటి పరిస్థితి పోయి ఈ రోజు మన రాష్ట్రంలో కార్పొరేట్ ఆసుపత్రికి ధీటుగా ఈ రాష్ట్రంలోని పేదలందరికీ మెరుగైన వైద్యం ఉచితంగా, సులభంగా అందించేందుకు ముఖ్యమంత్రి గారు అడుగులు వేస్తున్నారు. ఎంతటి దయనీయ పరిస్థితులున్నా ఆనాడు ఆరోగ్యశ్రీ పథకంతో వైఎస్ఆర్ గారు దేవుడిలా రాష్ట్ర ప్రజలందరినీ ఆదుకున్నారు. వైఎస్ఆర్ గారు ఈ పథకాన్ని 2007లో ప్రారంభించి, ఆ రోజు నుంచీ ఒక సంచలన పథకంగా మార్చారు. ఏకంగా 942 రోగాలకు ఆరోగ్యశ్రీ కింద ఆ రోజు ప్రైవేటు ఆసుపత్రులలో ఉచితంగా చికిత్స అందేలా చేశారు. ఈ పథకానికి అప్పట్లోనే వై.ఎస్.రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు ఏటా రూ.2000 కోట్లు ఖర్చు చేశారు. 2004 సంవత్సరానికంటే ముందు ఏదైనా ఒక రోడ్డు ప్రమాదం జరిగినా, ప్రాణాపాయ పరిస్థితి ఉన్నా వారిని ఆదుకునేందుకు ఏ వ్యవస్థా ఉండేది కాదు. ఈ పరిస్థితి మారాలి, ఆపదలో ఉన్న వాళ్లను కాపాడుకోవాలి అనే ఉద్దేశంతో 108 ద్వారా ఉచిత అంబులెన్స్ సర్వీసుని ఆనాడు వై.ఎస్.రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు ప్రవేశపెట్టారు.

అధ్యక్షా, వైఎస్ఆర్ గారు అనేక మంచి కార్యక్రమాలు చేశారు. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చాక జగనన్న ఎక్కడా కాంప్రమైజ్ కాకుండా ఆరోగ్యశ్రీలో 2446 ప్రొసీజర్స్ నుంచి 3000కు పైగా పెంచడం ద్వారా ప్రజలందరికీ ఆనాడు వై.ఎస్.రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు దేవుడైతే ఈ రోజు ప్రజలందరికీ వైఎస్ఆర్ గారి ఆశయాలను కొనసాగిస్తూ ఒక తనయుడిగా ఈ రాష్ట్ర ప్రజలందరికీ ప్రతీ దాంట్లో నేనున్నాను అని అండగా భరోసా ఇస్తూ అడుగులు ముందుకు వేస్తున్నారు. అందుకనే ఎన్టీఆర్ హెల్త్ యూనివర్సిటీ పేరుని డా.వై.ఎస్.ఆర్.హెల్త్ యూనివర్సిటీగా మార్చాల్సిన అవసరం కచ్చితంగా ఉంది. దానికి గల కారణాలను కూడా సభ దృష్టిలో పెట్టడం జరిగింది.

మిస్టర్ స్పీకర్ (MR. SPEAKER): ఇప్పుడు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు మాట్లాడతారు.

(శ్రీమతి ఆర్.కె.రోజా మాట్లాడటానికి అవకాశం ఇవ్వాలని కోరారు)

మిస్టర్ స్పీకర్ (MR. SPEAKER): ముఖ్యమంత్రి గారు మాట్లాడతారు.

శ్రీమతి ఆర్.కె.రోజా (SMT. R.K.ROJA) (MINISTER FOR TOURISM, COULTURE AND YOUTH ADVANCEMENT): ఒక్క నిమిషం మాట్లాడతాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ (MR. SPEAKER): మీరు ఎక్కువసేపు మాట్లాడవద్దు. When the Leader of the House is prepared to give a reply, మీరు ఎక్కువసేపు మాట్లాడకూడదు.

శ్రీమతి ఆర్.కె.రోజా (SMT. R.K. ROJA) (MINISTER FOR TOURISM, COULTURE AND YOUTH ADVANCEMENT): అధ్యక్షా, ఈ రోజు ఎన్టీఆర్ హెల్త్ యూనివర్సిటీ పేరును వైఎస్ఆర్ హెల్త్ యూనివర్సిటీగా మార్చినందుకు రాష్ట్ర ప్రజలందరి తరపున జగన్మోహన్ రెడ్డి గారికి కృతజ్ఞతలు తెలియచేస్తున్నాను. ఎందుకంటే ఇది ఎన్టీ రామారావు గారిని అవమానించడం కాదు. వైఎస్ఆర్ గారిని గౌరవించుకోవలసిన బాధ్యత మనందరి మీదా ఉంది కాబట్టి ఈ పేరు మార్చడం మేమంతా స్వాగతిస్తున్నాం. ఎందుకంటే వైఎస్ఆర్ గారు డాక్టర్ అయిన తరవాత పేద ప్రజలకు ఏ విధంగా ఒక్క రూపాయికే సర్వీసు చేశారో మనందరికీ తెలుసు. పేద ప్రజలు ఆసుపత్రులకు వెళితే ఎలా అప్పుల పాలైపోతారో తెలుసు కాబట్టి తాను ముఖ్యమంత్రి అయిన తరవాత ఆరోగ్యశ్రీ అనే ఒక అద్భుతమైన పథకాన్ని తీసుకొచ్చి రెండు తెలుగు రాష్ట్రాల్లో ఎంతో మందికి ప్రాణాలు పోసిన విషయం మనందరం గుర్తించాం. అంతేకాకుండా ఎవరికి ఏమి జరిగినా నిమిషాల్లో కుయ్...కుయ్....కుయ్మని 108 అంబులెన్స్ వాహనాలు అక్కడకు వచ్చే విధంగా మనం చూశాం. ఆ కుటుంబం వైద్య రంగంలో ఏ విధంగా సంస్కరణలు తీసుకొచ్చి ముందుకు నడిపించిందో చూశాం. తండ్రి రెండు అడుగులు ముందుకు వేస్తే జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు నాలుగు అడుగులు ముందుకు వేసి 17 మెడికల్ కాలేజీలు తీసుకురావడమనేది నభూతో నభవిష్యత్ అని ఈ సందర్భంగా తెలియచేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఈ దేశ చరిత్రలోనే తాను ముఖ్యమంత్రి అయిన మూడు సంవత్సరాల కాలంలో ఇలా 17 కాలేజీలు కట్టడానికి పూనుకోవడమనేది ఎక్కడా మనం చూసి ఉండం. 10,000 వై.ఎస్.ఆర్. విలేజ్ క్లినిక్స్ కడుతున్నారు. అలాగే రూ.16,000 కోట్లతో నాడు నేడు కింద పిహెచ్సీలు, ఏరియా ఆసుపత్రులు అభివృద్ధి చేయడం మనం కళ్లారా చూస్తున్నాం. రూ.7800 కోట్లతో 17 మెడికల్ కాలేజీలు కడుతున్నాం. పాత 11 మెడికల్ కాలేజీలు కూడా అభివృద్ధి చేసి ఆప్గ్రేడ్ చేస్తున్న విషయం అందరూ గమనిస్తున్నారు. ఇదంతా ఎందుకు చెప్పాల్సి వస్తోందంటే వై.ఎస్.ఆర్. హెల్త్ యూనివర్సిటీగా పేరు ఎందుకు మార్చామంటే దాని కింద అన్ని మెడికల్ కాలేజీలు వస్తాయని ఎన్టీఆర్ గారి పేరును

తెలుగుదేశం పార్టీ పెట్టుకోవడమే గానీ ఒక్క మెడికల్ కాలేజీ కూడా తీసుకు రాకపోవడం దురదృష్టకరం. 14 సంవత్సరాలు ముఖ్యమంత్రిగా చేసిన చంద్రబాబు నాయుడుకు నిజంగా ఎన్టీఆర్ గారి మీద అంత ప్రేమ ఉంటే ఎందుకు మెడికల్ కాలేజీలు కట్టలేదని ఈ సందర్భంగా అడుగుతున్నాను? ఎన్టీఆర్ గారు ముఖ్యమంత్రి కాకముందు 8 మెడికల్ కాలేజీలు వస్తే, వైఎస్ఆర్ గారు 3 మెడికల్ కాలేజీలు కడితే, ఈ రోజు జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు 17 మెడికల్ కాలేజీలు కడుతున్నారు కాబట్టి వైఎస్ఆర్ కుటుంబానికే ఆ పేరు దక్కాలి. వైఎస్ఆర్ గారిని ఆదర్శంగా తీసుకుని పార్టీ పెట్టి ప్రజల కోసం ముందుకు వెళుతున్నాం కాబట్టి ఈ రోజు వైఎస్ఆర్ హెల్త్ యూనివర్సిటీగా పేరు మార్చడమనేది మేమంతా చాలా హర్షిస్తున్నామని ఈ సందర్భంగా తెలియచేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఈ రోజు చాలా గొప్పగా చెప్పుకునే విషయం ఏమిటంటే ఆరోగ్య ఆసరా పథకం. నిజంగా ఎవరికీ రాని గొప్ప ఆలోచనలు ఇంత చిన్న వయసులో ముఖ్యమంత్రి అయిన మొదటిసారి జగనన్నకు రావడమనేది ఈ రాష్ట్ర ప్రజలు చేసుకున్న అదృష్టమని ఈ సందర్భంగా తెలియచేస్తున్నాను. అంతేకాకుండా (బెల్) క్యాన్సర్ లాంటి వ్యాధిని కూడా ఆరోగ్యశ్రీ కిందకు తీసుకొచ్చారు. ఆరోగ్యశ్రీలో అన్ని జబ్బులను కోత కోసి 1059 జబ్బులకు చంద్రబాబు నాయుడు గారు కుదిస్తే దానిని మరలా 2444 ప్రొసీజర్స్కి అప్గ్రేడ్ చేసి పేదవాడికి రూపాయి ఖర్చు లేకుండా కార్పొరేట్ వైద్యాన్ని హైదరాబాద్, చెన్నై, బెంగళూరు, ఎక్కడైనా సేవలు తీసుకొని ఆరోగ్యంగా ఉండండిని జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు అందుబాటులోకి తెచ్చారు. అక్టోబర్, 5వ తేదీ నాటికి 3118 ప్రొసీజర్స్కి ఇంకా పెంచుతున్నారంటే ప్రజల ఆరోగ్యం మీద జగన్ గారికున్న చిత్తశుద్ధిని మనమందరం గౌరవించాలని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, నేను ఒక విషయం చెబుతాను. ఎన్టీఆర్ గారు తెలుగుదేశం పార్టీని స్థాపిస్తే అధికార దాహంతో చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఎన్టీఆర్ గారి మీద చెప్పులు వేయించి, వెన్నుపోటు పొడిచి, అసెంబ్లీలో మైకు కూడా ఇవ్వకుండా అవమానించి, కన్నీళ్లతో బయటకు తరిమి, ఆయన చావుకు అప్పుడు కారణమైన వారు ఇప్పుడు ఎన్టీఆర్ గారి మీద ప్రేమ ఉన్నట్లు ఆయన, ఆయన పార్టీ వాళ్లు నటిస్తుంటే దెయ్యాలు వేదాలు వల్లించినట్లుంది. సూటిగా మీద్వారా చంద్రబాబు నాయుడిని అడుగుతున్నాను. నిజంగా వారికి ఎన్టీఆర్ గారి మీద ప్రేమ ఉంటే ఎందుకు ఆయనకు వెన్నుపోటు పొడిచారు? నిజంగా ఎన్టీఆర్ గారి మీద ప్రేమ ఉంటే ప్రజల చేత రెండుసార్లు ఎంఎల్ఏగా ఎన్నుకోబడిన బాలకృష్ణ గారికి మంత్రి పదవి ఇవ్వకుండా ప్రజలు ఛీత్కరించిన పప్పు అంటే పిల్లపిత్తిరిగాడైన లోకేశ్కి అడ్డదారిలో ఎందుకు మంత్రి పదవి ఇచ్చారో చెప్పాలి. ఎన్టీఆర్ గారు పార్టీ పెట్టాక హరికృష్ణ గారు రథసారథిగా రాత్రనక, పగలనక ఎన్టీఆర్ గారి వాహనాన్ని నడిపితే అతన్ని ఎన్ని

బూతులు తిట్టారో దేవినేని నెహ్రూ గారు తన ఇంటర్వ్యూలో చెప్పారు. చివరి దశలో ఆయనకు రాజ్యసభ సీటుని రెన్యూవల్ చేయకుండా అవమానించి ఆయన చావుకు కారణమైన విషయం నిజం కాదా అని ఈ సందర్భంగా అడుగుతున్నాను. అధ్యక్షా, జగన్మోహన్ రెడ్డి గారికి నిజంగా ఎన్టీఆర్ గారి మీద ప్రేమ ఉంది కాబట్టి ఆయన కృష్ణా జిల్లాలో పాదయాత్ర చేసినప్పుడు అక్కడి ప్రజల కోరిక మేరకు తాను ముఖ్యమంత్రి అయిన వెంటనే ఎన్టీఆర్ జిల్లాగా పేరు పెట్టారు. కనీసం వారు టీడీపీలో జగన్మోహన్ రెడ్డి గారిని అభినందిస్తూ ఒక తీర్మానం అయినా చేశారా? దానిని బట్టి వారికి ఎన్టీఆర్ గారి మీద ఎంత ప్రేమ ఉందో అర్థమవుతోంది. అసలు చంద్రబాబు నాయుడు గారికి ఎన్టీఆర్ గారి మీద ప్రేమ ఉందా, లేదా అనేది ఎన్టీఆర్ గారే “నా అల్లుడు గొడ్డుకన్నా హీనం, గాడ్సేకన్నా ఘోరమని” ఒక ఇంటర్వ్యూలో చెప్పారు. అంటే ఆయన ఎంత humiliate అయ్యారో, ఎంత అవమానపడ్డారో, ఎంత గుండెలు పగిలిపోయి ఉంటే ఆ మాట వచ్చి ఉంటుందో ఒకసారి ఆలోచించాలి.

మ.12.20

ఈ రోజు చంద్రబాబు నాయుడు గారు, అధికారంలోకి రావడానికి ఎన్టీ రామారావు గారి పేరును, ఆయన కూతురిని, ఆయన కొడుకును, ఆఖరుకు ఆయన మనవడిని కూడా వాడుకుంటారు. అదే అధికారం వస్తే అసలు ఎన్టీ రామారావు గారే గుర్తుకురారు. ఎందుకంటే ఎన్టీ రామారావు గారి ఫోటోలు తీసివడిసింది మనం చూశాం, ఎన్టీ రామారావు గారి మీద చెప్పలు విసిరివేసింది మనం చూశాం, అలాగే వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి గారు తనని ఓడించారనే కనితో ముఖ్యమంత్రిగా ప్రమాణ స్వీకారం చేసిన వెంటనే హైదరాబాద్ అసెంబ్లీలో వైఎస్సార్ గారి ఫోటో తీసి బయటకు పడేసింది కూడా మనందరం కళ్లారా చూశాం. అదే విధంగా విజయవాడకు వచ్చిన తరువాత దుర్గమ్మ గుడి దగ్గర తను వెళ్లే మార్గంలో వైఎస్సార్ విగ్రహం ఎదురు వస్తుందని, తనను గతంలో ఓడించిన వైఎస్సార్ గారి మీద కనితో ఆ విగ్రహాన్ని కూడా ఎలా తీసివేశారో మనందరం చూశాం. ఇలాంటి కక్ష సాధింపుచర్యలు కేవలం చంద్రబాబు నాయుడు గారే చేయగలడు. జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు ఎప్పుడు కూడా మంచి మనసుతో పది మందికి మంచి చేసే కార్యక్రమం చేస్తారు. అలాగే పది మందికి మంచి చేసిన వైఎస్సార్ గారిని గౌరవించాల్సిన బాధ్యత ఈ రోజు రాష్ట్ర ప్రజలకు, ముఖ్యమంత్రి గారితో పాటు మాలందరిపైన ఉంది కాబట్టి వైద్య రంగంలో ఎన్నో సంస్కరణలు తీసుకొచ్చిన వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి గారి పేరును విజయవాడలోని హెల్త్ యూనివర్సిటీకి పెట్టడం చాలా ఆప్టగా ఉంది. మరోసారి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డి గారికి మనస్ఫూర్తిగా రాష్ట్ర ప్రజల తరపున కృతజ్ఞతలు తెలియజేసుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి (SRI Y.S. JAGAN MOHAN REDDY): అధ్యక్షా, ఈ రోజు హార్ట్ యూనివర్సిటీకి సంబంధించి గతంలో తెలుగుదేశం పార్టీ పెట్టిన ఎన్టీ రామారావు గారి పేరు మార్చి ఈ రోజు వైఎస్సార్ గారి పేరు పెట్టే అమెండ్మెంట్ బిల్లుకు సంబంధించి తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు కూడా సభలో చర్చ సందర్భంగా ఉంటే బాగుండేది. చంద్రబాబు నాయుడు గారు కూడా వాళ్లతో అనవసరంగా గొడవ చేయించడం, గొడవ చేసి సస్పెండ్ అయి సభ నుండి బయటకు వెళ్లిపోవాలనే ఉద్దేశంతో వాళ్లు గొడవకు దిగి సస్పెండ్ అయి బయటకు వెళ్లిపోవడం మనం చూశాం. కానీ ఎందుకు పేరు మార్చవలసి వచ్చింది, వాటికి కారణాలేమిటి, అది సహేతుకమా, కాదా అనే అంశాల మీద జరిగే చర్చలో వాళ్లు కూడా పాలుపంచుకుని ఉంటే బాగుండేది. ప్రభుత్వం వైపు నుంచి మనం ఎందుకు ఈ విధంగా పేరు మారుస్తున్నామో అనే కారణాలను వాళ్లు తెలుసుకుని ఉంటే కూడా బాగుండేది. ఇక్కడ ఒక విషయం చెప్పాలి.

అధ్యక్షా, ఎన్టీ రామారావు గారంటే చంద్రబాబు నాయుడు గారి కంటే ఎక్కువ గౌరవం జగన్మోహన్ రెడ్డి ఇస్తాడు.

(సభ్యులు బల్లులు చరిచారు)

ఎన్టీ రామారావు గారంటే నాకు ఎటువంటి కోపం లేదు. ఇప్పుడే కాదు ఇంతకు ముందు కూడా ఏపొద్దు నేను ఎన్టీ రామారావు గారిని ద్వేషించిన సందర్భం లేదు, ఆయనకు వ్యతిరేకంగా ఎక్కడా మాట్లాడిన సందర్భము లేదు. అంతో ఇంతో ఎన్టీ రామారావు గారి మీద affection ఉందే తప్ప ఆయన్ను అగౌరవపర్చే కార్యక్రమం ఎప్పుడూ నావల్ల జరగదు.

అధ్యక్షా, నందమూరి తారక రామారావు గారు అని ఆయన పేరును మనం పలికితే చంద్రబాబు నాయుడు గారికి నచ్చదు. చంద్రబాబు నాయుడు గారు నందమూరి తారక రామారావు గారు అని ఆయన పేరు పలికితే పైనున్న ఎన్టీ రామారావు గారికి నచ్చదు.

(సభ్యులు బల్లులు చరిచారు)

(సభ్యుల నవ్వులు)

అధ్యక్షా, ఎన్టీ రామారావు గారు గొప్ప నటుడు అని, గొప్ప వ్యక్తి అని చెప్పని వాళ్లు బహుశా మన రెండు తెలుగు రాష్ట్రాల్లోనే కాదు మొత్తం భారతదేశంలో కూడా ఎవరూ ఉండరు. నిజంగానే వారు గొప్ప నటులు, గొప్ప ఖ్యాతి సంపాదించిన వ్యక్తి. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగా ఆయన దాదాపు ఏడు సంవత్సరాల పాటు పరిపాలన చేశారు. కాకపోతే రకరకాల గ్యాప్స్ తో వారు ముఖ్యమంత్రిగా పరిపాలన చేశారు.

అధ్యక్షా, చంద్రబాబు నాయుడు గారు వెన్నుపోటు పొడవకుండా ఉంటే ఎన్టీ రామారావు గారు చాలా కాలం బతికి ఉండేవారేమో! ముఖ్యమంత్రిగా కచ్చితంగా రెండవ టర్మ్ కూడా పూర్తి చేసి ఉండేవారేమో! అంతేకాదు చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఎప్పటికీ ముఖ్యమంత్రి అయి ఉండేవారు కాదు.

(సభ్యులు బల్లులు చరిచారు)

(సభ్యుల నవ్వులు)

చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఆయన్ను వెన్నుపోటు పొడవకపోయి ఉంటే, ఆయన బతికి ఉంటే కచ్చితంగా రెండోసారి ముఖ్యమంత్రి అయి ఉండేవారు.

అధ్యక్షా, ప్రత్యేక పరిస్థితుల్లో ఎన్టీ రామారావు గారు రాజకీయాల్లోకి రావడం, తెలుగుదేశం పార్టీని స్థాపించడం జరిగింది. అవన్నీ మనం చూశాం. 1995లో తన సొంత అల్లుడు, కూతురినిచ్చి వివాహం చేసిన అల్లుడు వెన్నుపోటు పొడవడం, ఆ వెన్నుపోటుకు తోడు ఈనాడు దినపత్రిక రామోజిరావు గారి పథక రచన, మరో జర్నలిస్ట్ ఆంధ్రజ్యోతి దినపత్రిక రాధాకృష్ణ గారు డబ్బుల సంచులు మోయడం వంటి వాటివల్ల, మానసిక క్షోభ వల్ల ఎన్ టి రామారావు గారు అకాల మరణం చెందారు. ఆయన మరణించి చాలా కాలం అయినప్పటికీ మన పార్టీకి ఆయనతో ఎటువంటి సంబంధం లేకపోయినా దివంగతనేత మన ప్రియతమ నాయకుడు డా.వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి గారు ఆ రోజుల్లో ఎన్.టి.రామారావు గారిని గౌరవించేవారు. ఎన్టీ రామారావు గారు ఆనాడు ప్రతిపక్షంలో ఉన్నా ఎన్టీఆర్ గారిని మన పార్టీ తరపున ఏనాడు కూడా ఒక మాటైనా మనం అనలేదు. In fact, నేను పాదయాత్ర చేస్తున్న సందర్భంలో ఎన్టీ రామారావు గారి పేరు కృష్ణా జిల్లాకు పెడతానని చెప్పాను. తరవాత ముఖ్యమంత్రిగా బాధ్యతలు చేపట్టిన అనతి కాలంలో ఆ మాటను నిలబెట్టుకుని, ఎన్ టి రామారావు గారి పేరును కృష్ణా జిల్లాకు పెట్టడం కూడా జరిగింది.

(సభ్యులు బల్లులు చరిచారు)

అధ్యక్షా, నా చెల్లెలు రజినమ్మ చంద్రబాబు నాయుడు గారు, ఆంధ్రజ్యోతి రాధాకృష్ణ మధ్య జరిగిన సంభాషణ వివరాలను కాసేపటి క్రిందట వీడియో క్లిప్పింగ్స్ స్క్రీన్ పై ప్రదర్శించి చూపించారు. ఏ రకంగా 1999 ఎన్నికలకు వెళ్లేటప్పుడు, అంటే ఐదు సంవత్సరాల పాటు ఆయన ముఖ్యమంత్రిగా పరిపాలన చేసిన తరవాత, 1999 ఎన్నికలకు వెళ్లేటప్పుడు ఎన్.టి.రామారావు గారి పేరే ఎక్కడా లేకుండా చేయాలి, ఎన్ టి రామారావు గారి పేరు ప్రజలు ఎలా మరచిపోయేట్టుగా చేయాలనే విషయమై ఏ రకంగా వాళ్లు మాట్లాడుకున్నారనే మాటలను మనమంతా చూశాం. ఆ మాటల్లో ఎన్ టి

రామారావు గారంటే ఏ మాత్రం గౌరవం లేకుండా చివరకు “వాడు, వీడు” అని చెప్పి సంభోదించడం మనం కళ్ళారా చూశాం, చెవులారా విన్నాం, సంభాషణను వివరంగా నా చెల్లెలు రజిని చెప్పింది.

అధ్యక్షా, ఎన్.టి.రామారావు గారి పేరును ఎందుకు మార్చాలనుకున్నాడో చంద్రబాబు నాయుడు గారికే తెలియాలి. చంద్రబాబు నాయుడు గారికి ఎన్ టి రామారావు తన కూతురిని గిఫ్ట్ గా ఇస్తే, చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఎన్.టి.రామారావు గారికి వెన్నుపోటును రిటర్న్ గిఫ్ట్ గా ఇచ్చారు.

(సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

ఎన్.టి.రామారావు గారిని చంద్రబాబు నాయుడు గారు మానసికంగా దెబ్బతీసి, ఆయన ఆరోగ్యం పాడయ్యేలా చేసి, ఆయన మరణానికి కారకులై ఈ రోజు ఎన్టీఆర్ హెల్త్ యూనివర్సిటీ అంటూ నినాదాలు చేయడమంటే ఇంతకంటే దారుణం మరెక్కడైనా ఉంటుందా అని మీద్వారా ప్రజలందరినీ ఆలోచన చేయమని సవినయంగా కోరుతున్నాను. చంద్రబాబు నాయుడు గారు కూడా అనేకసార్లు చెప్పుకుంటుంటారు. ఆయన కేంద్రంలో చక్రాలు తిప్పేసినట్లు, తిప్పేసిన రోజులను కూడా మనందరికీ గుర్తుకు రావాలని ఆయనంతట ఆయనే జ్ఞాపకం చేసుకుంటూ ఎన్నో సందర్భాల్లో అవన్నీ ఆయన చెబుతుంటారు.

మ.12.30

అధ్యక్షా, కేంద్రంలో చక్రం తిప్పి ఎంతో మందిని రాష్ట్రపతులను చేశానని, ఎంతోమందిని ప్రధాన మంత్రిలను చేశానని, చివరకు మోదీ గారు కూడా తనకంటే జూనియర్ అన్న ఆ రోజులు మనందరికీ గుర్తుకు రావాలని అనేకసార్లు చంద్రబాబు నాయుడు గారు మనకు చెబుతూ ఉంటాడు. ఎన్నో గొప్ప విషయాలు చెప్పిన చంద్రబాబు నాయుడుగారు ఎన్.టి.ఆర్. గారికి భారతరత్న ఎందుకు ఇప్పించలేకపోయాడో మాత్రం చెప్పనే చెప్పడు.

అధ్యక్షా, అధికారంలో లేనప్పుడు చంద్రబాబు నాయుడు గారికి ఎన్.టి.రామారావు గారు గుర్తుకొస్తారు. ఎన్.టి.ఆర్.ను వెన్నుపోటు పొడవడానికి సహకరించిన ఈనాడు రామోజీరావు వంటి వారికి కూడా కేంద్రం నుంచి అవార్డులు ఆయన ఇప్పిస్తాడు. కానీ, ఎన్.టి.ఆర్. గారికి మాత్రం భారతరత్న అవార్డు రాదు. ఇటువంటి డ్రామాలాడుతూ మనసులో ఒకటి పెట్టుకుని బయట మరో రకంగా ప్రవర్తించే రాజకీయ నాయకుల వల్ల నేడు రాజకీయ రంగానికి చెడ్డపేరు వస్తోంది. రాజకీయాల్లో నేడు సిన్సియారిటీ, చిత్తశుద్ధి కరవైన రోజుల్లో మనమంతా బ్రతుకుతున్నాము.

అధ్యక్షా, నేడు శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టిన వైద్య విశ్వవిద్యాలయం పేరు మార్పు బిల్లు విషయంలో బాగా ఆలోచించే ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నాము. మనం చేస్తున్నది సరైనదేనా అని ఈ బిల్లు విషయంలో నిర్ణయం తీసుకునే ముందు నన్ను నేను చాలాసార్లు ప్రశ్నించుకున్నాను. ఇది సరైనదే అనిపించిన తర్వాతనే అడుగులు ముందుకు వేశాము. My father, YSR was more popularly known as Dr.YSR. నేడు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో అమలవుతోన్న వైఎస్సార్ ఆరోగ్యశ్రీ పథకం, 108 లేదా 104 అంబులెన్స్ పథకాలన్నింటికీ సృష్టికర్త ఎవరని అడిగితే ప్రతి ఒక్కరికీ గుర్తుకు వచ్చే పేరు, ఆ దివంగత నేత, మన ప్రియతమ నాయకుడు డా.వైఎస్.రాజశేఖర రెడ్డి గారు. ఆయన చదువు పరంగా ఎం.బి.బి.ఎస్. డాక్టర్. ప్రారంభంలో పులివెందుల నియోజకవర్గంలో ఒక ఆసుపత్రిని నిర్మించి ప్రజలకు వైద్య సేవలను అందిస్తూ చాలా మంచి పేరు తెచ్చుకున్న తర్వాతనే రాజకీయాల్లోకి వచ్చారు. పేదరికంలో ఉండే వారి కష్టాలు, పేదవాడి గుండెచప్పుడు బాగా తెలిసిన వ్యక్తి, అనేక మంది ప్రాణాలు రక్షించిన డాక్టర్, ప్రియతమ నేత వై.ఎస్.రాజశేఖర రెడ్డి గారు. ఒక కుటుంబంలో ఒక సభ్యుడు వైద్యం అందక మరణిస్తే ఆ కుటుంబం ఎంత తట్టుకోలేని పరిస్థితిలోకి పోతుందో పూర్తిగా తెలుసుకుని ఒక డాక్టరుగా మెరుగైన వైద్యం చేయాలని ప్రయత్నం చేసిన సంస్కరణ కర్త ఆ దివంగత నేత వై.ఎస్.రాజశేఖర రెడ్డి గారు. ఖరీదైన కార్పొరేట్ వైద్యాన్ని పేదలకు ఒక హక్కుగా తీసుకొచ్చిన మానవతావాద మహాశిఖరం ఆ దివంగత నేత వై.ఎస్.రాజశేఖర రెడ్డి గారు. రాష్ట్రంలోనే కాక దేశంలో కూడా ఆరోగ్య రంగంలో ఒక వెలిగే సూర్యుడు, నేడు ప్రధానమంత్రి నుంచి ఎవరైనా ఆరోగ్యశ్రీ గురించి మాట్లాడే ప్రయత్నం చేస్తే దానికి ఆద్యుడు ఎవరంటే దివంగత నేత వై.ఎస్.రాజశేఖర రెడ్డి గారే గుర్తుకు వస్తారు.

అధ్యక్షా, ఈ పరిస్థితుల్లో కొన్ని వాస్తవాలను కూడా మనం తెలుసుకోవాలి. నేడు మన రాష్ట్రంలో 11 ప్రభుత్వ మెడికల్ కళాశాలలు ఉన్నాయి. ఈ 11 ప్రభుత్వ మెడికల్ కళాశాలల్లో 8 ప్రభుత్వ మెడికల్ కళాశాలలు తెలుగుదేశం పార్టీ పుట్టకముందే అంటే 1983కంటే ముందుగానే స్థాపించబడ్డాయి. శ్రీకాకుళం, ఒంగోలు, కడపలో ఉన్న మిగిలిన 3 కళాశాలలను వై.ఎస్.రాజశేఖర రెడ్డి గారు ఏర్పాటు చేశారు. స్వర్గీయ వై.ఎస్.రాజశేఖర రెడ్డి గారి కొడుకు ప్రభుత్వం అంటే, మన ప్రభుత్వంలో మరో 17 ప్రభుత్వ మెడికల్ కళాశాలలను నిర్మిస్తున్నాము. మన రాష్ట్రంలోని మొత్తం 28 ప్రభుత్వ మెడికల్ కళాశాలల్లో 20 ప్రభుత్వ మెడికల్ కళాశాలలు స్వర్గీయ వై.ఎస్.రాజశేఖర రెడ్డి గారి వల్లనే లేక ఆయన కొడుకు స్థాపించిన వై.ఎస్.ఆర్. కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రభుత్వంలో ఏర్పాటువుతున్నాయి. తెలుగుదేశం పార్టీ హయాంలో 1983 నుంచి 2019 వరకూ కనీసం ఒక్కటంటే ఒక్క మెడికల్ కళాశాల

కూడా ప్రభుత్వ రంగంలో ఏర్పాటు చేయకపోయినా వారికి అధికారం ఉన్నది కదా అని బలవంతంగా వారికి కావలసిన పేరును వారు హెల్త్ యూనివర్సిటీకి పెట్టుకుని ఆ పేరే కొనసాగించాలని ఈ రోజు అడగడం ధర్మమేనా అనేది ఒకసారి అందరూ ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. రాష్ట్రంలో ఉన్న 28 ప్రభుత్వ మెడికల్ కళాశాలల్లో 20 కళాశాలలు నిర్మిస్తోన్న పరిస్థితిలో ఉండగా వైఎస్సార్ గారి పేరు పెట్టకూడదని వారు చెప్పడం న్యాయమేనా, క్రెడిట్ ఇవ్వవలసిన వ్యక్తికి క్రెడిట్ ఇవ్వకపోవడం ధర్మమేనా ఒకసారి అందరూ ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, ఇక్కడ ఒక విషయం చెప్పాలి. స్వర్గీయ ఎన్.టి.రామారావు గారిని గౌరవించే విషయంలో మనసులో మాకు ఎక్కడా కల్మషం లేదు. ఆయన ఒక గొప్ప వ్యక్తి, మంచి వ్యక్తి అని మేము సంపూర్ణంగా నమ్ముతున్నాము. అందుకే, ఎవరూ అడగకపోయినా ఆయన పేరు విజయవాడ జిల్లాకు మేము పెట్టాము. ఎక్కడైనా ఆయన హయాంలో గానీ, తెలుగుదేశం పార్టీ హయాంలో గానీ వారు ఏదైనా నిర్మించి ఉంటే, దానికి ఆయన పేరు పెట్టాలని వారి వద్ద ఏదైనా ప్రతిపాదన ఉంటే మాకు ఇమ్మని చెప్పండి. మేము కచ్చితంగా ఆ కార్యక్రమం కూడా చేస్తాము.

మ.12.40

నిజంగా ఆ క్రెడిట్ వారికి రావాల్సి ఉందంటూ వారి నుండి ప్రతిపాదనలు ఏవైనా వస్తే సానుకూలంగా పరిశీలిస్తామని తెలియజేసుకుంటున్నాను. క్రెడిట్ ఇవ్వాలన్న వ్యక్తికి క్రెడిట్ ఇవ్వకపోవడం న్యాయం కాదు, ధర్మం కాదన్న విషయాన్ని అందరూ గుర్తుంచుకోవాలని ఈ సందర్భంగా తెలియజేసుకుంటున్నాను. వైద్య రంగంలో రాష్ట్రంలో ఎక్కడా, మునుపెన్నడూ చూడని మార్పులు చోటుచేసుకున్నాయి. నాన్నగారు ఒకడుగు ముందుకేస్తే వారి కుమారుడుగా జగన్మోహన్ రెడ్డి అను నేను మరో నాలుగు అడుగులు ముందుకేస్తున్నాను. మన ప్రభుత్వం అధికారంలోకి రాకమునుపు ఆరోగ్యశ్రీ కింద 1,059 రకాల సేవలు అందుతుంటే మన ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఆ సేవలను 2,400రకాల సేవలకు పెంచి పేదప్రజలకు ఉచిత వైద్యాన్ని అందుబాటులోకి తీసుకొచ్చాం. ఈ సంవత్సరం అక్టోబర్ నెల ఐదవ తేదీ నుండి ఏకంగా 3,118రకాల సేవల్ని ఆరోగ్యశ్రీ కిందకు తీసుకురాబోతున్నాం, ఆరోగ్యశ్రీ రూపు రేఖలు మారుస్తున్నాం. ఆరోగ్య శ్రీ కింద ఆపరేషన్స్ చికిత్సలు అందించి, డిశ్చార్జ్ అయ్యి ఇంటికి వెళ్లిన తరువాత ఆ పేషెంట్లు కోలుకునేందుకు వైద్యులు సూచించిన రికవరీ పీరియడ్లో కూడా పేషెంట్ ఆర్థిక ఇబ్బందులు ఎదుర్కోకూడదు అని ఆలోచించిన ఈ ప్రభుత్వం రోజుకు రూ.225ల చొప్పున డాక్టరు సూచించినన్ని రోజులకు సరిపడా మొత్తాన్ని ఆ పేషెంట్ చేతికి “ఆరోగ్య ఆసరా” కింద అందిస్తున్నాం.

రాష్ట్రంలో శిథిలావస్థలో ఉన్న ఆసుపత్రుల రూపు రేఖలు మారుస్తున్నాం. అంబులెన్స్ కావాలంటూ ఫోన్‌కాల్స్ చేస్తున్నా పలకని 104,108 పరిస్థితుల నుండి ఏకంగా 1,088 నూతన అంబులెన్స్‌లను విజయవాడ బెంజ్ సర్కిల్ దగ్గర జండా ఊపి ప్రారంభించి రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఉన్న ఆరోగ్య కేంద్రాలకు పంపించాం. ఆ వాహనాలద్వారా అత్యవసర రవాణా సేవలందించేందుకు అందుబాటులోకి తీసుకొచ్చాం. మరొకటి అంబులెన్స్ వాహనాలను కూడా తీసుకురానున్నాం. 10వేల గ్రామాల్లో ఈ రోజు వై.ఎస్.ఆర్ విలేజ్ క్లినిక్స్ రాబోతున్నాయి. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఉన్న ప్రాథమిక, కమ్యూనిటీ, ఏరియా, జిల్లా ఆరోగ్య కేంద్రాలు, బోధనాసుపత్రుల వరకు రూపు రేఖలన్నీ మారుస్తున్నాం. స్వాతంత్ర్యం వచ్చినప్పటి నుండి ఇప్పటి వరకు రాష్ట్రంలో 11 బోధనాసుపత్రులు మాత్రమే ఉండగా మరో 17 బోధనాసుపత్రులు ఏర్పడబోతున్నాయి. వైద్య, ఆరోగ్య రంగంలో విప్లవాత్మకమైన మార్పులు చోటుచేసుకుంటున్నాయి. ఆరోగ్యశ్రీ నెట్‌వర్క్ పరిధిలో పనిచేస్తున్న ఆసుపత్రులకు ఎప్పటికప్పుడు బకాయిలు చెల్లిస్తున్నాం. ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లో ఈ రోజు WHO, GMP (World Health Organization Good Manufacturing Practice)కు సంబంధించిన మందులు మాత్రమే అందుబాటులోకి తీసుకొచ్చాం. ఇటువంటి విప్లవాత్మకమైన మార్పులు చోటు చేసుకుంటున్నాయి. ఒక్క వైద్య, ఆరోగ్య మరియు కుటుంబ సంక్షేమ శాఖలోనే ఇప్పటి వరకు అంటే మన ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తరువాత అక్షరాల 40,500మందికి ఉద్యోగాలు కల్పించాము. అక్టోబర్ 15వ తేదీ నాటికి మరో నాలుగు వేల ఉద్యోగాలు భర్తీ చేసే కార్యక్రమానికి శ్రీకారం చుట్టాం. ఆ తరువాత వైద్య, ఆరోగ్య మరియు కుటుంబ సంక్షేమ శాఖ పరిధిలోని ప్రతి ప్రభుత్వాసుపత్రిలో తగినంత మంది వైద్యులు, వైద్య సిబ్బంది విధిగా పనిచేసే విధంగా అడుగులు పడుతున్నాయి. ఇన్ని విప్లవాత్మక మార్పులు జరుగుతుండగా ఈ విభాగానికి చెందిన వైద్య విశ్వవిద్యాలయానికి ఆ దివంగత నేత, ఆ ప్రియతమ నేత వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి గారి పేరు పెట్టడం సమంజసమేనని మనస్ఫూర్తిగా నేను భావిస్తున్నాను. ఇది ఎవరినీ అగౌరవ పరిచే కార్యక్రమం కాదని మీ ద్వారా తెలియజేసుకుంటున్నాను. అలా కాకుండా వారేదైనా మంచి పనులు చేసి క్రెడిట్ రాకుండా ఉంటే ఆ విషయాన్ని తెలియజేస్తూ ప్రతిపాదనలతో ముందుకు వస్తే పరిశీలించి ఇచ్చేందుకు సిద్ధంగా ఉన్నానని తెలియజేస్తూ ఈ బిల్లును ఆమోదించవలసిందిగా మీ ద్వారా సభను కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(సభలో సభ్యులు జోహార్ వైఎస్ఆర్, జోహార్ వైఎస్ఆర్ అన్నారు)

MR.SPEAKER: Now, the question is:

“That the Dr. N.T.R. University of Health Sciences (Amendment) Bill, 2022 be taken into consideration.”

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it

The motion is carried and the Bill is Considered.

MR.SPEAKER: I shall now put the Clauses to vote. There are no amendments to Clause 2, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

Those who are for Clause 2, Clause 1, Enacting Formula and Long Title

Please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

“The motion is carried and Clause 2, Clause 1, Enacting Formula and Long Title form part of the Bill”.

MR.SPEAKER: I shall now request the Minister for Health, Family Welfare and Medical Education to move the motion for passing the Dr. N.T.R. University of Health Sciences (Amendment) Bill, 2022.

SMT. VIDADALA RAJINI (MINISTER FOR HEALTH, FAMILY WELFARE AND MEDICAL EDUCATION): Sir, I beg to move:

“That the Dr. N.T.R. University of Health Sciences (Amendment) Bill, 2022 be passed.”

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

“That the Dr. N.T.R. University of Health Sciences (Amendment) Bill, 2022 be passed.”

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it

The motion is carried and the Bill is Passed.

4. THE ANDHRA PRADESH PAYMENT OF SALARIES AND PENSION AND REMOVAL OF DISQUALIFICATIONS (AMENDMENT) BILL, 2022.

MR.SPEAKER: I shall now request the Minister for Agriculture and Cooperation, Marketing, Food Processing on behalf of the Chief Minister to move the motion for taking into consideration the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 2022.

SRI KAKANI GOVARDHAN REDDY (AGRICULTURE AND COOPERATION, MARKETING, FOOD PROCESSING): Sir, on behalf of the Chief Minister I beg to move:

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 2022.”

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 2022.”

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it

The motion is carried and the Bill is Introduced.

MR.SPEAKER: I shall now request the Minister for Agriculture and Cooperation, Marketing, Food Processing on behalf of the Chief Minister to move the motion for taking into consideration the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 2022.

SRI KAKANI GOVARDHAN REDDY (AGRICULTURE AND COOPERATION, MARKETING, FOOD PROCESSING): Sir, on behalf of the Chief Minister, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 2022 be taken into consideration.”

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 2022 be taken into consideration.”

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it

The motion is carried and the Bill is Considered.

MR.SPEAKER: I shall now put the Clauses to vote. There are no amendments to Clauses 2 and 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

Those who are for Clauses 2 and 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title

Please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it,

"The motion is carried and Clauses 2 and 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title form part of the Bill".

MR.SPEAKER: I shall now request the Minister for Agriculture and Cooperation, Marketing, Food Processing on behalf of the Chief Minister to move the motion for passing the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 2022.

SRI KAKANI GOVARDHAN REDDY (AGRICULTURE AND COOPERATION, MARKETING, FOOD PROCESSING): Sir, on behalf of the Chief Minister, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 2022 be passed."

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

"That the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 2022 be passed."

Those who are for the motion, please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it

The motion is carried and the Bill is Passed.

5. THE ANDHRA PRADESH LAND TITLING BILL, 2022.

MR.SPEAKER: I shall now request the Minister for Revenue, Registrations and Stamps to move the motion for leave to introduce the Andhra Pradesh Land Titling Bill, 2022.

SRI DHARMANA PRASADA RAO (MINISTER FOR REVENUE, REGISTRATIONS AND STAMPS): Sir, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Land Titling Bill, 2022."

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Land Titling Bill, 2022.”

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it

The motion is carried and the Bill is Introduced.

ప.12.50

MR.SPEAKER: I shall now request the Minister for Revenue, Registrations and Stamps to move the motion for taking into consideration the Andhra Pradesh Land Titling Bill, 2022.

SRI DHARMANA PRASADA RAO (MINISTER FOR REVENUE, REGISTRATIONS AND STAMPS): Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Land Titling Bill, 2022 be taken into consideration.”

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh Land Titling Bill, 2022 be taken into consideration.”

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it

The motion is carried and the Bill is Considered.

MR.SPEAKER: I shall now put the Clauses to vote. There are no amendments to Clauses 2 to 69, Schedule, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

Those who are for Clauses 2 to 69, Schedule, Clause 1, Enacting Formula and Long Title

Please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

“The motion is carried and Clauses 2 to 69, Schedule, Clause 1, Enacting Formula and Long Title form part of the Bill”.

MR.SPEAKER: I shall now request the Minister for Revenue, Registrations and Stamps to move the motion for passing the Andhra Pradesh Land Titling Bill, 2022.

SRI DHARMANA PRASADA RAO (MINISTER FOR REVENUE, REGISTRATIONS AND STAMPS): Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Land Titling Bill, 2022 be passed.”

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh Land Titling Bill, 2022 be passed.”

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it

The motion is carried and the Bill is Passed.

6. THE ANDHRA PRADESH (REGULATION OF APPOINTMENTS TO PUBLIC SERVICES AND RATIONALISATION OF STAFF PATTERN AND PAY STRUCTURE) (AMENDMENT) BILL, 2022.

MR.SPEAKER: I shall now request the Minister for Finance, Planning, Skill Development and Training and Legislative Affairs to move the motion for leave to introduce the Andhra Pradesh (Regulation of Appointments to Public Services and Rationalisation of Staff Pattern and Pay Structure) (Amendment) Bill, 2022.

SRI BUGGANA RAJENDRANATH (MINISTER FOR FINANCE, PLANNING, SKILL DEVELOPMENT AND TRAINING AND LEGISLATIVE AFFAIRS): Sir, I beg to move:

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh (Regulation of Appointments to Public Services and Rationalisation of Staff Pattern and Pay Structure) (Amendment) Bill, 2022.”

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh (Regulation of Appointments to Public Services and Rationalisation of Staff Pattern and Pay Structure) (Amendment) Bill, 2022.”

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it

The motion is carried and the Bill is Introduced.

MR.SPEAKER: I shall now request the Minister for Finance, Planning, Skill Development and Training and Legislative Affairs to move the motion for taking into consideration the Andhra Pradesh (Regulation of Appointments to Public Services and Rationalisation of Staff Pattern and Pay Structure) (Amendment) Bill, 2022.

SRI BUGGANA RAJENDRANATH (MINISTER FOR FINANCE, PLANNING, SKILL DEVELOPMENT AND TRAINING AND LEGISLATIVE AFFAIRS): Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh (Regulation of Appointments to Public Services and Rationalisation of Staff Pattern and Pay Structure) (Amendment) Bill, 2022 be taken into consideration.”

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh (Regulation of Appointments to Public Services and Rationalisation of Staff Pattern and Pay Structure) (Amendment) Bill, 2022 be taken into consideration.”

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it

The motion is carried and the Bill is Considered.

MR.SPEAKER: I shall now put the Clauses to vote. There are no amendments to Clause 2, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

Those who are for Clause 2, Clause 1, Enacting Formula and Long Title

Please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

“The motion is carried and Clause 2, Clause 1, Enacting Formula and Long Title form part of the Bill”.

MR.SPEAKER: I shall now request the Minister for Finance, Planning, Skill Development and Training and Legislative Affairs to move the motion for passing the Andhra Pradesh (Regulation of Appointments to Public Services and Rationalisation of Staff Pattern and Pay Structure) (Amendment) Bill, 2022.

SRI BUGGANA RAJENDRANATH (MINISTER FOR FINANCE, PLANNING, SKILL DEVELOPMENT AND TRAINING AND LEGISLATIVE AFFAIRS): Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh (Regulation of Appointments to Public Services and Rationalisation of Staff Pattern and Pay Structure) (Amendment) Bill, 2022 be passed.”

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh (Regulation of Appointments to Public Services and Rationalisation of Staff Pattern and Pay Structure) (Amendment) Bill, 2022 be passed.”

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it

The motion is carried and the Bill is Passed.

7. THE ANDHRA PRADESH CAPITAL REGION DEVELOPMENT AUTHORITY AND THE ANDHRA PRADESH METROPOLITAN REGION AND URBAN DEVELOPMENT AUTHORITIES (AMENDMENT) BILL, 2022.

MR.SPEAKER: I shall now request the Minister for Municipal Administration and Urban Development to move the motion for leave to introduce the Andhra Pradesh Capital Region Development Authority and the Andhra Pradesh Metropolitan Region and Urban Development Authorities (Amendment) Bill, 2022.

DR. AUDIMULAPU SURESH (MINISTER FOR MUNICIPAL ADMINISTRATION AND URBAN DEVELOPMENT): Sir, I beg to move:

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Capital Region Development Authority and the Andhra Pradesh Metropolitan Region and Urban Development Authorities (Amendment) Bill, 2022.”

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Capital Region Development Authority and the Andhra Pradesh Metropolitan Region and Urban Development Authorities (Amendment) Bill, 2022.”

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it

The motion is carried and the Bill is Introduced.

MR.SPEAKER: I shall now request the Minister for Municipal Administration and Urban Development to move the motion for taking into consideration the Andhra Pradesh Capital Region Development Authority and the Andhra Pradesh Metropolitan Region and Urban Development Authorities (Amendment) Bill, 2022.

DR. AUDIMULAPU SURESH (MINISTER FOR MUNICIPAL ADMINISTRATION AND URBAN DEVELOPMENT): Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Capital Region Development Authority and the Andhra Pradesh Metropolitan Region and Urban Development Authorities (Amendment) Bill, 2022 be taken into consideration.”

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, Minister shall explain the salient features of the Bill.

డా. ఆదిమూలపు సురేశ్ (DR. AADIMULAPU SURESH) (MINISTER FOR MUNICIPAL ADMINISTRATION AND RURAL DEVELOPMENT): అధ్యక్షా, ఈ Bill salient features గురించి చెబుతాను. Capital Region Development Authority పరిధిలో ఈ ప్రభుత్వం ముఖ్యంగా బడుగు, బలహీన, అణగారినవర్గాల వారికి, వాళ్లకు కావలసిన సొంతింటి కలను సాకారం చేయాలనే ఉద్దేశంతో వాళ్లకు పట్టాలను మంజూరు చేయాలని నిర్ణయం తీసుకున్నప్పుడు ప్రతిపక్షం కోర్టుల ద్వారా ఏవిధంగా అడ్డుకుందో మనం చూశాము. దానికి అడ్డుగా నిలిచిన పరిస్థితుల్లో, ముఖ్యంగా అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు రాష్ట్రానివి కానివ్వండి లేదా కేంద్ర ప్రభుత్వానివి కానివ్వండి “వీకర్ సెక్షన్ హౌసింగ్ కాలనీ” అని ఉంది. ఈ అమెండ్మెంట్ ఉన్నా కూడా ఏకపక్షంగా సిఆర్డిఎ తీసేశారనే ఉద్దేశంతో సిఆర్డిఎ పరిధిలో ఉన్న లోకల్ బాడీస్ ఆమోదం కూడా తీసుకోవాలని ఉన్న సెక్షన్లలో, సెక్షన్ 41(1) అనే ఎపి సిఆర్డిఎ యాక్ట్ 2014లో, ఇదివరకు “only the authority” అంటే సిఆర్డిఎ ఒకటే నిర్ణయం తీసుకోవాలని చెప్పే ఒక అంశాన్ని ఈ రోజు సవరిస్తూ, సిఆర్డిఎ కానివ్వండి on its own, లేదా ఎవరైనా అప్లికేషన్ ఇచ్చినా ఫర్వాలేదు, సిఆర్డిఎ పరిధిలో ఉన్న లోకల్ బాడీస్, లోకల్ బాడీస్ లో ఎలెక్షన్ బాడీస్ లేకపోయినా స్పెషల్ ఆఫీసర్ గాని, పర్సన్ ఇన్ ఛార్జ్ గాని, on behalf of local bodies, wherever elections are not held వాళ్లు కూడా నిర్ణయం తీసుకునే అధికారాన్ని ఇస్తూ ఈ సెక్షన్ను సవరిస్తూ ఈ బిల్లును ప్రవేశపెడుతున్నాము.

అట్లాగే, సెక్షన్ 41(3)లో కూడా ఏదైనా నిర్ణయం తీసుకున్నప్పుడు, ముఖ్యంగా మాస్టర్ ప్లాన్ గాని, డెవలప్ మెంట్ ప్లాన్ గాని, లేదా వేరే ప్లాన్స్ తీసుకున్నప్పుడు వాటిమీద అబ్జెక్షన్స్ లేదా సలహాలు ఏమైనా తీసుకోవాలన్నప్పుడు “పబ్లిక్ వ్యూలో” తీసుకోవాలని చట్టంలో ఉంది. ఇప్పుడు దానిని సవరిస్తూ,

“పబ్లిక్ అనే కాదు ఏదైనా రిప్రజెంటేషన్లు, అబ్జెక్షన్లు ఉంటే సంబంధిత లోకల్ బాడీస్ కు కూడా అధికారం ఉందని” సవరణ చేస్తూ సెక్షన్ 41(3)ను ఈ రోజు సవరిస్తున్నాము.

అట్లాగే, సెక్షన్ 41(6)లో ఈ రోజు మనం సవరిస్తున్న అంశాలన్నీ with retrospective effect అమలు చేసే విధంగా దీనిని సవరిస్తున్నాము.

చివరిది, సెక్షన్ 2(22). ఇక్కడ “వీకర్ సెక్షన్ హౌసింగ్ కాలనీ” అంటే, “ఈ ప్రభుత్వ పథకాలన్నీ వాళ్లు చేసిన సిఆర్ డివి చట్టం 2014లో లేవు” అని దీనిని అడ్డుకుంటున్న నేపథ్యంలో, దానికి explanation గా “సోషల్ హౌసింగ్” అనే ఫ్రీజ్ ఉంది. దానిని విశదీకరిస్తూ, “Social Housing for economically weaker sections includes any scheme of Government or Union of India to provide house sites for construction of houses thereon and shall be so construed wherever occurring under the Act, Rules and regulations framed there under” అని చేస్తున్నాము. ఎందుకంటే, ఇళ్లు కట్టినప్పుడు demography imbalance అవుతుంది అని ఒక క్లాజ్ ను తీసుకొని అడ్డుకునే నేపథ్యంలో ఈ చట్టంలో ఇవన్నీ సవరిస్తూ, రాబోయే రోజుల్లో CRDA, it is a people's capital అని వాళ్లు చెప్పి కేవలం పదాలకే పరిమితమైన నేపథ్యంలో, అలా కాదని ఇక్కడ అందరికీ అవకాశాలు కల్పిస్తాము. వీకర్ సెక్షన్ వాళ్లందరికీ ఇళ్లు ప్రావైడ్ చేయాలనే ఒక గొప్ప ఉద్దేశంతో ముఖ్యమంత్రి వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డిగారి నాయకత్వంలో సిఆర్ డివి పరిధిలో పారదర్శకంగా చట్టాలు చేయడానికి ఈ సవరణలు చేస్తూ, ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టామని తమరి ద్వారా సభకు తెలియజేస్తున్నాను.

మ.1.00

MR.SPEAKER: Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh Capital Region Development Authority and the Andhra Pradesh Metropolitan Region and Urban Development Authorities (Amendment) Bill, 2022 be taken into consideration.”

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it

The motion is carried and the Bill is Considered.

I shall now put the Clauses to vote. There are no amendments to Clauses 2 and 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

Those who are for Clauses 2 and 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title
Please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it,

"The motion is carried and Clauses 2 and 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title form part of the Bill".

MR.SPEAKER: I shall now request the Minister for Municipal Administration and Urban Development to move the motion for passing the Andhra Pradesh Capital Region Development Authority and the Andhra Pradesh Metropolitan Region and Urban Development Authorities (Amendment) Bill, 2022.

DR. AUDIMULAPU SURESH (MINISTER FOR MUNICIPAL ADMINISTRATION AND URBAN DEVELOPMENT): Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Capital Region Development Authority and the Andhra Pradesh Metropolitan Region and Urban Development Authorities (Amendment) Bill, 2022 be passed."

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

"That the Andhra Pradesh Capital Region Development Authority and the Andhra Pradesh Metropolitan Region and Urban Development Authorities (Amendment) Bill, 2022 be passed."

Those who are for the motion, please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it

The motion is carried and the Bill is Passed.

8. THE ANDHRA PRADESH MUNICIPAL LAWS (AMENDMENT) BILL, 2022.

MR.SPEAKER: I shall now request the Minister for Municipal Administration and Urban Development to move the motion for leave to introduce the Andhra Pradesh Municipal Laws (Amendment) Bill, 2022.

DR. AUDIMULAPU SURESH (MINISTER FOR MUNICIPAL ADMINISTRATION AND URBAN DEVELOPMENT): Sir, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Municipal Laws (Amendment) Bill, 2022."

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Municipal Laws (Amendment) Bill, 2022.”

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it

The motion is carried and the Bill is Introduced.

MR.SPEAKER: I shall now request the Minister for Municipal Administration and Urban Development to move the motion for taking into consideration the Andhra Pradesh Municipal Laws (Amendment) Bill, 2022.

DR. AUDIMULAPU SURESH (MINISTER FOR MUNICIPAL ADMINISTRATION AND URBAN DEVELOPMENT): Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Municipal Laws (Amendment) Bill, 2022 be taken into consideration.”

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, Minister shall explain the salient features of the Bill.

డా. ఆదిమూలపు సురేశ్ (DR. AADIMULAPU SURESH) (MINISTER FOR MUNICIPAL ADMINISTRATION AND URBAN DEVELOPMENT): అధ్యక్షా.. ఇక్కడ సెక్షన్ 277(IV) లో ఎగ్జిస్టింగ్ ప్రావిజన్ లో మున్సిపల్ కౌన్సిల్, కార్పొరేషన్, మునిసిపల్ పరిథిలో ఉన్న ప్రావర్టీ lease period was permitted only for 25 years. Any lease for a period of exceeding 5 years but not exceeding 25 years at a time అని మన చట్టం చెబుతోంది. ఇక్కడ కొన్ని ఇబ్బందులు ఉన్నాయి. We have received some representations from the charitable organisations. ఈ రెన్యూవల్ కాల పరిమితిని 25 సంవత్సరాలు దాటి ఇవ్వవలసినదిగా వాళ్ళు రిప్రజెంట్ చేశారు. They have requested for extending this renewal beyond 25 years. Because, after 25 years, they have to go for public auction. కనుక వాళ్ళకి వెసులుబాటు కల్పిస్తా.. what we have suggested is, it is lawful for the council to renew the lease beyond 25 years with prior sanction of the Government in favour of, public charitable institutions, voluntary organizations and whoever running orphanages and SLM homes and services to mentally, physically challenged persons and to the destitutes irrespective of caste, creed and religion. అంటే ధార్మిక సంస్థలేవైతే ఉన్నాయో, అవి కుల, మత విశ్వాసాలతో నిమిత్తం లేకుండా నడిపే అనాథ శరణాలయాలు, ఆశ్రమ గృహాలు, మానసిక, శారీరక, అంగ వైకల్యం కలిగిన అభాగ్యుల సేవ కొరకు నడిపే హోమ్స్ కు కావల్సిన భవనాల లీజుకి సంబంధించి

కార్పొరేషన్, కౌన్సిల్ లేదా మునిసిపల్ పరిధిలో, ప్రభుత్వ పూర్వ మంజూరుతోటి 25 సంవత్సరాలకు మించి లీజు పరిధిని సవరించుటకై, కమీషనర్‌కు న్యాయబద్ధమైన అధికారులు ఇస్తూ, ఈ సవరణలు ప్రపోజ్ చెయ్యడం జరిగిందని తమ ద్వారా సభకు తెలియజేస్తున్నాను అధ్యక్షా.

మిస్టర్ స్పీకర్ (MR. SPEAKER): Renewing with same old conditions?

డా. ఆదిమూలపు సురేశ్ (DR. AADIMULAPU SURESH) (MINISTER FOR MUNICIPAL ADMINISTRATION AND URBAN DEVELOPMENT): All other conditions remain as it is Sir. Only లీజ్ పీరియడ్ సాధారణంగా 5 సంవత్సరాల నుంచి 25 సంవత్సరాల వరకు ఇవ్వవచ్చు. After lease period is over, then you have to go for public auction. ఇప్పుడు చేస్తున్న సవరణ కేవలం ఛారిటబుల్ ఆర్గనైజేషన్స్‌కు మాత్రమే వర్తిస్తుంది and whoever into all these activities. Orphanages, SLM homes and home for destitutes అలాంటి వాళ్ళకు కౌన్సిల్ తీర్మానంతో, లీజు కాలపరిమితి 25 సంవత్సరాలకు మించి ఇవ్వడానికి, ఈ సవరణ చేస్తూ, బిల్లు ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది.

MR.SPEAKER: Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh Municipal Laws (Amendment) Bill, 2022 be taken into consideration.”

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it

The motion is carried and the Bill is Considered.

MR.SPEAKER: I shall now put the Clauses to vote. There are no amendments to Clauses 2 and 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

Those who are for Clauses 2 and 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title

Please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

“The motion is carried and Clauses 2 and 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title form part of the Bill”.

MR.SPEAKER: I shall now request the Minister for Municipal Administration and Urban Development to move the motion for passing the Andhra Pradesh Municipal Laws (Amendment) Bill, 2022.

DR. AUDIMULAPU SURESH (MINISTER FOR MUNICIPAL ADMINISTRATION AND URBAN DEVELOPMENT): Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Municipal Laws (Amendment) Bill, 2022 be passed.”

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh Municipal Laws (Amendment) Bill, 2022 be passed.”

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it

The motion is carried and the Bill is Passed.

9. THE ANDHRA PRADESH APPROPRIATION (NO.3) BILL, 2022.

MR.SPEAKER: I shall now request the Minister for Finance, Planning and Legislative Affairs, Commercial Taxes, Skill Development and Training to move the motion for leave to introduce the Andhra Pradesh Appropriation (No.3) Bill, 2022.

SRI BUGGANA RAJENDRANATH (MINISTER FOR FINANCE, PLANNING AND LEGISLATIVE AFFAIRS, COMMERCIAL TAXES, SKILL DEVELOPMENT AND TRAINING): Sir, I beg to move:

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Appropriation (No.3) Bill, 2022.”

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Appropriation (No.3) Bill, 2022.”

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it

The motion is carried and the Bill is Introduced.

MR.SPEAKER: I shall now request the Minister for Finance, Planning and Legislative Affairs, Commercial Taxes, Skill Development and Training to move the motion for taking into consideration the Andhra Pradesh Appropriation (No.3) Bill, 2022.

SRI BUGGANA RAJENDRANATH (MINISTER FOR FINANCE, PLANNING AND LEGISLATIVE AFFAIRS, COMMERCIAL TAXES, SKILL DEVELOPMENT AND TRAINING): Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Appropriation (No.3) Bill, 2022 be taken into consideration.”

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh Appropriation (No.3) Bill, 2022 be taken into consideration.”

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it

The motion is carried and the Bill is Considered.

MR.SPEAKER: I shall now put the Clauses to vote. There are no amendments to Clauses 2 and 3, Schedule, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

Those who are for Clauses 2 and 3, Schedule, Clause 1, Enacting Formula and Long Title

Please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

“The motion is carried and Clauses 2 and 3, Schedule, Clause 1, Enacting Formula and Long Title form part of the Bill”.

MR.SPEAKER: I shall now request the Minister for Finance, Planning and Legislative Affairs, Commercial Taxes, Skill Development and Training to move the motion for passing the Andhra Pradesh Appropriation (No.3) Bill, 2022.

SRI BUGGANA RAJENDRANATH (MINISTER FOR FINANCE, PLANNING AND LEGISLATIVE AFFAIRS, COMMERCIAL TAXES, SKILL DEVELOPMENT AND TRAINING): Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Appropriation (No.3) Bill, 2022 be passed.”

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh Appropriation (No.3) Bill, 2022 be passed.”

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it

The motion is carried and the Bill is Passed.

Now, I would like to make some announcements.

ANNOUNCEMENT-1

“I am to announce to the House that I have received the following message from the Legislative Council. In accordance with Rule 147 of the Rules of Procedure and Conduct of the Business in the Andhra Pradesh Legislative Council, I return here with a copy of the following Bills as passed in the Andhra Pradesh Legislative Assembly at its sitting held on 20th September, 2022 and transmitted to the Andhra Pradesh Legislative Council for its consideration. I also state that the Andhra Pradesh Legislative Council has passed the said Bills on 20th September, 2022 without any Amendments.”

1. The Andhra Pradesh Goods and Services Tax (Amendment) Bill, 2022 (L.A. Bill No.19 of 2022)
2. The Andhra Pradesh Survey and Boundaries (Amendment) Bill, 2022. (L.A.Bill No.20 of 2022)
3. The Andhra Pradesh Rights in Land and Pattadar Passbooks (Amendment) Bill, 2022. (L.A.Bill No.21 of 2022)
4. The Andhra Pradesh (Andhra Area) Tenancy Repeal Bill, 2022 (L.A.Bill No.22 of 2022)
5. The Andhra Pradesh Co-operative Societies (Amendment) Bill, 2022. (L.A.Bill No.23 of 2022)

ANNOUNCEMENT-2

“I am to announce to the House the House Committee on Unlawful Interception of Communications, Data Theft and Illegal Transmission causing Infringement of Citizens' Rights during the period 2016-2019 is directed to get a thorough enquiry done by the police and any other competent or relevant department in order to bring out the facts in the instant case under Rule 226(1) of Rules of Procedure and Conduct of Business in the A.P Legislative Assembly”.

MR.SPEAKER: Now, short discussion on “Agriculture and Allied Sectors”.

మ.1.10

Short Discussion on “Agriculture and Allied Sectors”

శ్రీ బుగ్గన రాజేంద్రనాథ్ (SRI BUGGANA RAJENDRANATH) (MINISTER FOR FINANCE AND PLANNING, COMMERCIAL TAXES, LEGISLATIVE AFFAIRS, SKILL DEVELOPMENT AND TRAINING): అధ్యక్షా, వ్యవసాయ, అనుబంధ రంగాల గురించి స్వల్ప వ్యవధి చర్చను ప్రారంభించే ముందు ఒక విషయాన్ని ప్రస్తావిస్తాను. పోయిన శుక్రవారం సభా నాయకులు అయిన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి మీద చాలా వివరంగా, కూలంకషంగా facts and figures తోపాటు పవర్ పాయింట్ ప్రజెంటేషన్ ఇచ్చారు. అయితే

శనివారం ముఖ్యమైన పత్రికల్లో చూసినట్లైతే ఈనాడులో హెడ్‌లైన్స్ 'అంతా బాగుంటే ఇన్ని కష్టాలు ఎందుకు'? అని క్వశ్చన్ మార్క్ పెడుతూ సభా నాయకులు, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఇచ్చిన facts ఏవైతే ఉన్నాయో వాటినే ప్రశ్నిస్తూ కొన్ని అనుచితమైన వ్యాఖ్యలు రాశారు. సాధారణంగా ఎవరూ కూడా అసెంబ్లీలో ప్రాసీడింగ్స్ మీద, అదేవిధంగా ముఖ్యమంత్రి గారు ఇచ్చిన facts మీద 'ముఖ్యమంత్రి తప్పుడు లెక్కలు చెప్పడం విశేషం' అని ఒకవైపు, ఇంకొక దినపత్రిక ఆంధ్రజ్యోతిలో హెడ్‌లైన్స్ 'కాకి లెక్కలు'. ఇక్కడ ముఖ్యమంత్రి గారు facts పవర్ పాయింట్ ప్రజెంటేషన్ రూపంలో సభకు, సభ ద్వారా రాష్ట్రానికి ప్రజెంట్ చేస్తూ, ఎందుకు ఇది ప్రజెంట్ చేస్తున్నారు అనేది చెప్పడం జరిగింది. ఎందుకంటే గత రెండు, మూడు సంవత్సరాలుగా చూసినట్లైతే ఉద్దేశ పూర్వకంగా కొంతమంది ప్రతిపక్షానికి సంబంధించిన పార్లమెంటు సభ్యులు, ఇతర ఎలక్టోరల్ రిప్రజెంటేటివ్స్ వివిధ ప్రభుత్వ శాఖలకు, బ్యాంకులకు, కేంద్ర ప్రభుత్వ ఇనిస్టిట్యూషన్స్‌కు అందరికీ లేఖలు రాయడం, ఆ లేఖ సారాంశం ఏమంటే "ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి ఎటువంటి ఆర్థిక సహాయం చెయ్యవద్దు". ఆర్థిక సహాయం in the sense ఎటువంటి అప్పులు ఇవ్వవద్దు. మాములుగా తీసుకునే అప్పు ఏదైతే ఉందో అది కూడా ఇవ్వవద్దు అని వివిధ రకాలుగా, ప్రజాప్రతినిధుల ద్వారా లేదా కొంతమంది రిటైర్డ్ ఆఫీసర్స్ ద్వారా లేదా కొంతమంది సమాజంలో గుర్తు పట్టదగిన వ్యక్తుల ద్వారా ఒక ప్లాన్ ప్రకారంగా జరుగుతోంది. వాటికి సమాధానం ఇవ్వడం కోసం ముఖ్యమంత్రి గారు factual position చెప్పారు. Factual position లో ఏ విధంగా ప్రతి ఒక్కరి all the details presented or facts either from budget documents or from C&AG (Comptroller and Auditor General) documents or from correspondence with Union Finance Ministry or ఏదైనా గానీ రిలవెంట్ డాక్యుమెంట్, ఆర్బిఐ డాక్యుమెంట్ కానీ, ఇంకొక డాక్యుమెంట్ వాటి నుంచి ప్రజెంట్ చేస్తూ, ప్రతి ఒక్క అంశం గురించి స్పష్టంగా చెప్పారు. వాటికి హెడ్‌లైన్స్‌లో ఏమి రాస్తారంటే 'కాకిలెక్కలు' అని. ఇది ఎవరిని అవమానపరిచినట్లు? ఇది ముఖ్యమంత్రి గారిని అవమానపరిచినట్లా, సభనే అవమానపరిచినట్లా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని అవమానపరిచినట్లా లేదా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని ఎన్నుకొన్న ప్రజలందరినీ అవమానపరిచినట్లా? దీని పరిణామం ఏమిటి? ఉద్దేశం ఏమిటి? రాష్ట్రానికి ఎటువంటి సహాయం కూడా అందకూడదు అనేది వారి ఉద్దేశం. చూడండి 'కాకి లెక్కలు, అసెంబ్లీలో అబద్ధాల సీరియల్'. ఏమిటి ఈ భాష? ముఖ్యమంత్రి గారి పేరు ఏక వచనంతో, అబద్ధాల సీరియల్. ఏదేమైనా ప్రజలకు కూడా తెలియాలి. వాళ్లది ఈ విధమైన భాష, ఉద్దేశం కనపడుతోంది. ప్రజలకైతే తెలియాల్సిన అవసరం ఉంది కాబట్టి ఇది ఫైనాన్స్ సబ్జెక్ట్ కాబట్టి I wish to make a statement with your permission. మరొక్కసారి factual position ఏమిటనేది వివరిస్తాను. ఏమంటారంటే 'రాష్ట్ర ఆర్థిక నిర్వాహణ

బలహీనంగా ఉంది' అని రేటింగ్ సంస్థ క్రిసిల్ ఆగస్టులో పేర్కొంది. క్రిసిల్ ఆగస్ట్, 2022 క్రిసిల్ రేటింగ్ తెప్పించి చూస్తే ఇండియన్ ఎకానమీపై (1) monsoons అంటే వర్షాల గురించి, ఆ తరువాత global crude oil అంటే ప్రపంచ వ్యాప్తంగా మన చమురు రేట్ల గురించి. ఆ తరువాత revival in contract basis services pressure గురించి, ఆ తరువాత Food Corporation of India గురించి, ఆ తరువాత fiscal growth గురించి, ఆ తరువాత ఆర్బిఐ గురించి, మనీ మార్కెట్స్ గురించి అంటే మన కరెన్సీకి సంబంధించిన మార్కెట్స్ గురించి, ఆ తరువాత Index of Industrial Production గురించి, ఆ తరువాత inflation గురించి, Consumer Price Index గురించి, ఆ తరువాత United States Treasury Bonds గురించి, ఆ తరువాత trade deficit గురించి, ఆ తరువాత merchandise గురించి, ఆ తరువాత క్రిసిల్ సంస్థ గురించి ఉంది. ఎక్కడైనా దీంట్లో ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం కాదు, ఏ ఒక్క రాష్ట్రం గురించి కూడా ఒక వాక్యం కూడా లేదు. కానీ వాళ్లు ఏమంటారంటే 'రాష్ట్ర ఆర్థిక నిర్వహణ బలహీనంగా ఉందని' క్రిసిల్ ఆగస్టులో పేర్కొంది అని రాశారు. ఎంత అన్యాయంగా మాట్లాడుతున్నారు. వాళ్లు పొరపాటు పడ్డారేమో, వాళ్లకు చాలా తొందర ఎక్కువ కదా! ఇంతకుముందు కథలో చెప్పినట్టుగా వారు తొందరతో హెలికాప్టర్ నుంచి దూకుతారు కదా అని జూలైది కూడా తెప్పించాను. జూలైది చూస్తే In terms of growth (before Covid-19 and with the pandemic-induced hit), the better placed states appear to be Bihar, Tamil Nadu, West Bengal, and Andhra Pradesh. Kerala, Maharashtra, Uttar Pradesh, Punjab, Rajasthan, Odisha, Jharkhand, and Madhya Pradesh are relatively worse off. అంటే కొవిడ్ రాకముందు భారతదేశంలో ఏ రాష్ట్రాలైతే బాగున్నాయో, కొవిడ్ తరువాత వాటికి కొద్దిగా ఇబ్బంది జరిగింది అని ఉంది. వాటిలో ఏ రాష్ట్రాలు ఉన్నాయంటే, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఒక్కటే కాదు, బీహార్, తమిళనాడు, పశ్చిమబెంగాల్, కేరళ, మహారాష్ట్ర, ఉత్తర్ప్రదేశ్, పంజాబ్, రాజస్థాన్, ఒడిశా, జార్ఖండ్, మధ్యప్రదేశ్ ఈ రాష్ట్రాలు అన్ని కలిపి ఒకచోట చెప్పడం జరిగింది. So far this fiscal, 13 large states recorded higher inflation than the national average, with Telangana, Maharashtra and West Bengal recording the highest inflation. అంటే 13 రాష్ట్రాలలో ఇన్ ఫ్లేషన్ ఎక్కువ ఉంది. అందులో మహారాష్ట్ర, తెలంగాణ, వెస్ట్ బెంగాల్ కొద్దిగా ఇంకా ఎక్కువ ఉందని చెప్పారు కానీ, ఎక్కడా ఆంధ్రప్రదేశ్ అని లేదు. అదేవిధంగా Fiscal stress, as measured by debt-deficit levels, has increased across states during the past two years. Bihar, Kerala, Punjab, and Rajasthan are especially fiscally vulnerable, అంటే బీహార్, కేరళ, రాజస్థాన్ రాష్ట్రాలు ఇంకా ఎక్కువ ఇబ్బందుల్లో ఉన్నాయని ఉంది. Finances of Andhra Pradesh, Bihar, Kerala, Madhya Pradesh, Punjab, Rajasthan, and West Bengal worsened,

with debt/GDP crossing 35 percent. అంటే ఈ రాష్ట్రాలు ఏవైతే ఉన్నాయో ఆంధ్రప్రదేశ్, బీహార్, కేరళ, మధ్యప్రదేశ్, పంజాబ్, రాజస్థాన్, బెంగాల్ లో కొద్దిగా ఇబ్బందులు ఎక్కువగా ఉన్నాయని చెప్పడం జరిగింది. ఇది మాత్రమే ఉంది. తరవాత ఎక్కడైనా బ్యాంకింగ్ గురించి, Index of Industry Production, Consumer Price Index, మన రూపాయి గురించి, బ్రేడ్ డెఫిసిట్ గురించి ఉంది. ఎక్కడైనా కానీ ప్రత్యేకంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ పరిస్థితి బాగాలేదని కనపడ్డేదు.

మ.1.20

ఎంత అన్యాయంగా వాళ్లు పేపర్లలో రాస్తున్నారో చూడండి. ఇది కాక వేల కోట్ల రూపాయల బిల్లులు ఎందుకు పెండింగ్ ఉన్నాయని అంటారు. దీనికి సంబంధించి ఒకవైపు క్రిసిల్ రేటింగ్ ఉండగా ఇంకొకవైపు analysis of State finances అనేది జరిగింది. This article is prepared by Atri Mukherjee, Samir Ranjan Behera, Somnath Sharma, Bichitrananda Seth, Rahul Agarwal, Rachit Solanki and Aayushi Khandelwal of the Department of Economic & Policy Research (DEPR) under the guidance of Dr. Michael Debabrata Patra. Inputs provided by the Regional Offices of the Department of Economic & Policy Research are gratefully acknowledged. ఈ నిపుణులు కలిసి ఈ ఆర్టికల్ ప్రిపేర్ చేశారు. This is the analysis of state financier. భారతదేశంలోని వివిధ రాష్ట్రాల గురించి చేసిన అనాలిసిస్ ఇది. ఇందులో సారాంశం ఏమిటంటే ఆర్థిక సంవత్సరం 2022-23లో Andhra Pradesh has not exceeded both debt and fiscal targets for 2020-21 set by the 15th Finance Commission. 15వ ఆర్థిక సంఘం ఏవైతే లక్ష్యాలు పెట్టిందో ఆ లక్ష్యాలను ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం దాటలేదు, ఆ లక్ష్యాలకు లోబడే కరెక్టుగా ఉంది అని ఒక అబ్జర్వేషన్. Andhra Pradesh also does not have a declining trend in own tax revenue. Hence, keeping Andhra Pradesh less dependent on market. అంటే ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి సొంత ఆదాయపు పన్ను ఏదైతే ఉందో అది తగ్గడం లేదు కాబట్టి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం మార్కెట్ borrowings మీద ఎక్కువ ఆధారపడవలసిన అవసరం ఉండకపోవచ్చు అని రాశారు. ఇది ఒక పాజిటివ్ అంశం. Andhra Pradesh also has lowest SDL yields compared to all states in the analysis. Hence, lower borrowing cause. అంటే మిగతా అన్ని రాష్ట్రాలతో పోల్చుకున్నా కూడా అతి తక్కువ రేటుకే ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం అప్పు చేస్తుంది కాబట్టి అప్పు చేసిన ఖర్చు తక్కువ ఉంటుందని చెబుతున్నారు. అదే విధంగా Andhra Pradesh spends 70.80% of Revenue expenditure and development expenditure అంటే రెవెన్యూ ఖర్చు ఏదైతే ఉంటుందో ఆంధ్రప్రదేశ్ తిరిగి 70 శాతం అభివృద్ధి కొరకే ఖర్చు పెడుతుందని ఒక అబ్జర్వేషన్. Analysis of debt sustainability of vulnerable States using IMF's fiscal risk analysis and management framework using 2020-2021 shows that Andhra Pradesh Government

Debt is sustainable అంటే ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏదైతే అప్పు చేసిందో, ఈ అప్పును తట్టుకునే కెపాసిటీ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి ఉందని, ఏదైతే రిస్క్ అనాలసిస్ చేసే ఫార్ములా ఉందో ఆ ఫార్ములా ప్రకారం తమరు చేసిన నివేదిక ఇది. ఇంత వివరంగా చెబుతుంటే ప్రతిపక్ష సభ్యులు ఆర్థిక నిర్వహణ బలహీనంగా ఉంది అంటున్నారు. ఎంత అన్యాయంగా మాట్లాడుతున్నారో చూడండి. అంటే ఎవర్ని మిస్లీడ్ చేస్తున్నట్లు? దీని పరిణామమేమిటి?

అధ్యక్షా, వేల కోట్ల రూపాయల బిల్లులు ఎందుకు పెండింగ్ ఉన్నాయని వాళ్లు ప్రశ్నిస్తున్నారు. తేది.31.03.2019న అంటే మన ప్రభుత్వం రావడానికి రెండు నెలల ముందు.... ఏప్రిల్, మే నెలల్లో వాళ్లు విచ్చలవిడిగా బిల్లులు పెండింగ్ పెట్టారు. అయితే లెక్కలు సులభంగా ఉండేందుకు మార్చి, 2019 వరకు తీసుకున్నా కూడా రూ.40,172 కోట్లు పెండిన్స్ ఉంది. అంటే మన ప్రభుత్వం ప్రమాణ స్వీకారం చేయడానికి రెండు నెలల ముందు రూ.40,172 కోట్లు పెండింగ్ ఉంది. ఎప్పుడైనా ఒక ప్రభుత్వం దిగిపోయి కొత్త ప్రభుత్వం వచ్చే నాటికి రూ.5000 కోట్ల నుంచి మాగ్నిమమ్ రూ.10,000 కోట్లు పెండిన్స్ ఉంటుంది గానీ రూ.40,000 కోట్లు పెండింగ్ పెట్టి వెళితే ఈ రోజుకి తేది.19.09.2022 నాటికి చూస్తే రూ.21,673 కోట్లు పెండిన్స్ ఉంది. అంటే ఇంచుమించు పాత ప్రభుత్వం చేసిన పెండింగ్ బిల్లులు రూ.20,000 కోట్లు మనం చెల్లించామనేది దీని అర్థం. అంటే మన ఖర్చు మనం చెల్లించడమే కాక పాత ప్రభుత్వంలో రూ.20,000 కోట్లు పెట్టిన అప్పు మనం చెల్లిస్తే, వాళ్లు మాత్రం వేల కోట్ల బిల్లులు ఎందుకు పెండింగ్లో ఉన్నట్లు అని ప్రశ్నిస్తూ రాశారు. అంటే దీనికేమీ పెనాల్టీ లేదనే కదా ఈ విధంగా ప్రశ్నలు వేస్తున్నారు. ఇంకొకరు “కాకి లెక్కలు” అని రాస్తారు. ఇంత అన్యాయం ఏమిటి? “శ్రీశైలం ప్రాజెక్టులో కోటి రూపాయల బిల్లు పెండింగ్” అని పేపర్లో రాశారు. ఏమన్నా అర్థం ఉందా? అంటే రూ.2,25,000 కోట్ల బడ్జెట్లో ఒక కోటి రూపాయలు కట్టేందుకు ఎవరికైనా ఇబ్బందిగా ఉంటుందా? వాళ్ల పెండింగ్ బిల్లులు రూ.20,000 కోట్లు కట్టాము కదా! ఈ ఒక్క కోటి రూపాయలతోనే ఇబ్బంది వస్తుందా? అంటే ఇంత misleading గా, mischievous గా, ఉద్దేశపూర్వకంగా ఏదో ఒక నెపం మోపాలనే ఉద్దేశంతో వాళ్లు పేపర్లో రాస్తున్నారు. వాటర్ రీసోర్సెస్ రూ.5524 కోట్లు 2019లో పెండింగ్ ఉంటే ఈ రోజుకి రూ.3900 కోట్లు పెండింగ్ ఉంది. అంటే మనం కట్టేది కాక ఇంచుమించుగా రూ.1500 కోట్లు వాళ్ల అప్పు కూడా కట్టాము. కోటి రూపాయలు కట్టేందుకు ఇబ్బంది ఎందుకుంటుంది? వాళ్లు ఎంత అన్యాయంగా మాట్లాడుతున్నారో చూడండి అధ్యక్ష. తరవాత “ముఖ్యమంత్రి గారి వాస్తవాలు” అని ఒక సంభాషణగా పెట్టారు. ఇప్పుడే మన గౌరవ ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి గారు సభలో ఉన్న ఎల్.ఇడి తెరల్లో వీడియో సంభాషణ పెట్టారు. ఆంధ్రజ్యోతి ఆర్.కె.గారు,

చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఎన్టీఆర్ గారి పేరు ఎట్లా తీసేయాలి అనే ప్లాన్ వేసి ఎన్టీఆర్ గారిని వాడు అని అనడం సంభాషణ ఎట్లా ఉందో మనం చూశాం.

ముఖ్యమంత్రి గారు మొన్న చేసిన ప్రజెంటేషన్లో “2019, మే నెల నాటికి ఉన్న అప్పు రూ.2,69,462 కోట్లు అని చెప్పారు కానీ వాస్తవంగా రూ.2,69,462 కోట్లు కాదు, రూ.2,57,509 కోట్లు మాత్రమే అంటే రూ.6000 కోట్లు తేడా చూపించారు అది పెద్ద తప్పు” అని ప్రతిపక్ష సభ్యులు చెప్పారు. వాస్తవం ఏమిటంటే ముఖ్యమంత్రి గారు చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు. 2019, మే నెల నాటికి అన్నారు గానీ మార్చి వరకు అనలేదు. ఎందుకంటే జూన్లో కొత్త ప్రభుత్వం వచ్చింది కాబట్టి. కానీ వాళ్లు దానిని mischievous గా ఉద్దేశపూర్వకంగా తెలిసి కూడా “మార్చి” ఫిగర్స్ ఇచ్చారు. మార్చి నెల ఫిగర్స్ ఇచ్చి, రూ.2,57,000 చూపించి ఇది పెద్ద అబద్ధం-ఇది పెద్ద తప్పు అంటారు. అధ్యక్షా, వాస్తవం చూసినట్లైతే రూ.7346 కోట్ల తేడా ఎందుకు వస్తుందంటే ఏప్రిల్, మే నెలలో జరిగిన ఖర్చు ఏమిటంటే చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఆపద్ధర్మ ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు కూడా కొన్ని శాంక్షన్స్ ఇస్తూ రూ.7346 కోట్లు అప్పుడు ఫ్రెష్గా అప్పు చేశారు. అంటే కొత్త ప్రభుత్వం వచ్చేంత వరకూ ఆగకుండా వాళ్లు అప్పు చేశారు. ఆ అప్పులు కూడా రూ.6000 కోట్లు ఏప్రిల్ 10వ తేదీ లోపే చేశారు. పసుపు-కుంకుమ డబ్బులు ఎన్నికల ముందు ఓటర్లకు ఇచ్చేందుకు రూ.6000 కోట్లు అప్పు చేశారు. రూ.5000 కోట్లు ఒకే రోజు అప్పు చేశారు. రాష్ట్ర చరిత్రలో బహుశా రూ.5000కోట్ల అప్పు ఒక్క రోజులో చేసిన దాఖలాలే లేవు. పసుపు-కుంకుమ కింద రెండు రోజుల ముందు మహిళా ఓటర్లకు డబ్బులివ్వాలి, వాళ్ల ఓటును కొనాలనే దురుద్దేశంతో చేసి వాళ్లు తేడా, అబద్ధం అని మాట్లాడుతున్నారు. ఏది అబద్ధం, ఏది నిజం? ముఖ్యమంత్రి గారు మే నెల, 2019 నాటికి అని స్పష్టంగా చెప్పారు. పవర్ పాయింట్ ప్రజెంటేషన్లో కూడా మే, 2019 వరకు అని చెబితే వాళ్లు mischievous గా రాస్తారు. రాయడమే కాకుండా ఇది ఇంచుమించు రూ.4,13,000 కోట్లు ఉంటుందని నిపుణుల మాట. అంటే ముఖ్యమంత్రి గారు బడ్జెట్ డాక్యుమెంట్స్, ఫైనాన్స్ ఫిగర్స్, కాగ్ రిపోర్టులు, ఆడిటర్ ఫిగర్స్ ప్రకారం చెబితే నిపుణుల ప్రకారం రూ.4,13,000 కోట్లు అని చెబుతూ, బడ్జెట్ పుస్తకాల్లో లెక్కలను కూడా కాదని ముఖ్యమంత్రి గారు తప్పుడు లెక్కలు చెప్పడం విశేషం అని అంటారు. అధ్యక్షా, ఎంత అన్యాయంగా రాశారో చూడండి. నిండు సభలో తప్పుడు లెక్కలు చెప్పారు. తరవాత ముఖ్యమంత్రి గారు 2019, మే నెలలో ఏమన్నారంటే రూ.59,257 కోట్లు ప్రభుత్వ గ్యారెంటీలతో సహా అప్పు ఉంది. అది రూ.1,17,730 కోట్లు నాటి ప్రభుత్వం గ్యారెంటీలతో చేసిన అప్పుల మొత్తం అని ఇస్తే దానికి వాళ్లేమంటారంటే 2018-19 డిసెంబర్ నాటికి రూ.35,964కోట్లు అంటారు. అంటే ఒక్కవైపు

ముఖ్యమంత్రి గారు 2019 మే నాటికి రూ.59,257 కోట్లు అని చెబుతుంటే ఈనాడు పేపర్‌లో మాత్రం 2018, డిసెంబర్ నాటికి రూ.35,964 కోట్లు కాబట్టి రూ.35,964 కోట్లకు రూ.59,257 కోట్లకు తేడా ఉంది కాబట్టి ఇది అబద్ధం అంటారు. అధ్యక్షా, ఇది ఎంత అన్యాయమో చూడండి.

మ.1.30

అసలు ఒక్కొక్కటి రికార్డ్స్ ప్రకారం చూసుకుంటూపోతే very clearగా ముమ్మాటికి రూ.1,17,232.00 కోట్లే ఆనాటికి ఉన్న అప్పు. ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పింది కరెక్టు ఫిగర్. ఆ తరువాత వాళ్లు చెప్పిన ఫిగర్స్ చూసినట్లైతే రూ.52,845.00 కోట్లు ప్లస్ ఏప్రిల్, మే మాసాలు కలుపుకుంటే రూ.59,257.00 కోట్లు. Very clearగా ఇంత కరెక్టుగా ఫిగర్స్ ఉంటే వాళ్లు అన్యాయంగా time period ను మార్చి రెండు నెలల కాలాన్ని తీసివేసి చెప్పడం కరెక్టు కాదు. మనమేమంటున్నామంటే, మన ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత చేసిన అప్పు, వాళ్లు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు చేసిన అప్పుల మధ్య వ్యత్యాసం గురించి చెప్పుకుంటున్నాం. 2019లో ఏప్రిల్, మే మాసం ఎవరికి సంబంధించినది? 2019 ఏప్రిల్, మే మాసంలో చంద్రబాబు నాయుడు గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నారా, లేదా జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నారా? ఎవరో తెలిసో, తెలియని వాళ్లు మాట్లాడుతున్నారు, పత్రికల్లో వ్రాస్తున్నారంటే పర్వాలేదు కానీ అర్థం కాకుండా మాట్లాడటం అన్యాయం. ఎక్కడైనా పడుకున్నవాడిని లేపవచ్చు, పడుకున్నట్లుగా నటించేవాడిని లేపగలమా? అన్యాయంగా హెడ్‌లైన్స్‌లో పత్రికల్లో వ్రాస్తారు. “కాకి లెక్కలు”, “ఇన్ని కష్టాలెందుకో” అని వ్రాస్తారు. రూ.4,13,000.00 కోట్లు అని నిపుణులు చెప్పారని వ్రాస్తారు. నిపుణులంటే అర్థమేమిటి? అంటే వాళ్లు ఏది ఊహించుకుంటే అది వ్రాసి, మళ్ళీ దాని క్రింద ముఖ్యమంత్రి గారు అబద్ధాలు అని అంటారు. ఇది ఎంత అన్యాయమో చూడండి.

అధ్యక్షా, (State Development Corporation) ఎస్‌డిసీకి సంబంధించిన అప్పు కలుపుకోకుండా అని కూడా వాళ్లు అంటున్నారు. రూ.1,17,232.00 కోట్లు ఏదైతే ప్రభుత్వ గ్యారెంటీస్‌తో ఉండే అప్పు ఉందో దాంట్లో ఆరవ ఎంప్రీ Andhra Pradesh State Development Corporation ఆ రోజుకు తీసుకున్నది, కట్టగా, ఈ రోజుకు కూడా reflection రూ.22,504.00 కోట్లు. అంటే ఎస్‌డిసీ కూడా కలుపుకుని ఆ ఫిగర్ అని తెలియజేస్తున్నాను. వాళ్లు ఏ విధంగా తప్పుడు ఫిగర్ చెబుతున్నారనేది కచ్చితంగా మనం వాళ్లను ప్రశ్నించాల్సిన అవసరం ఉంది. ఆ తరువాత ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఇప్పటికే బహిరంగ మార్కెట్ ద్వారా సుమారు రూ.40 వేల కోట్లు అప్పుగా తీసుకున్నారని వ్రాశారు. అంటే ఏ బేసిస్ ప్రకారం వాళ్లు చెబుతున్నారు? అసలు ఎక్కడనుంచి కోట్ చేస్తున్నారు? వాళ్ల ఊహకు ఏది అందితే అది చెప్పడమేనా? అంటే నిపుణులు ఉండొచ్చు, కావచ్చు అంటే ఎంత వరకు సబబు? ఒకవైపు “అయి ఉండవచ్చు, కావచ్చు, నిపుణులు” అని అంత fluidగా vague గా ఉన్నప్పుడు

ఇంకోవైపు ముఖ్యమంత్రి గారు అబద్ధాలని చెప్పేందుకు వాళ్లు మాట్లాడేదాంట్లో ఏమన్నా అర్థం ఉందా? ఎంత అన్యాయంగా వాళ్లు మాట్లాడుతున్నారు?

అంతేకాకుండా వాళ్ల బండారం బయటపెట్టాలంటే చాలా ఉంది. వాళ్లు నాన్ గ్యారెంటీ లోన్స్ గురించి మాట్లాడతారు.

(గౌరవ ప్యానల్ స్పీకర్ అన్నరెడ్డి అదీప్ రాజ్ గారు అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

నాన్ గ్యారెంటీ లోన్స్ కూడా కలుపుకుంటే ఇంకెంత ఉంటుందో అని మాట్లాడతారు. దానిపై కూడా వివరణ ఇస్తాను. నాన్ గ్యారెంటీ లోన్స్ అంటే ప్రభుత్వం గ్యారెంటీ ఇవ్వకుండా తీసుకున్న అప్పు కూడా కలుపుకుంటే ఇంకెంత ఉంటుందో అనేది వాళ్ల వాదన. ఎవరంటే చంద్రబాబు నాయుడు గారి తరపున, తెలుగుదేశం పార్టీ తరపున వకాల్తా పుచ్చుకున్న వాళ్లెవరైతే ఉన్నారో వాళ్ల వాదన. ఆ విషయం కూడా చెబుతాను. నాన్ గ్యారెంటీ లోన్స్ విషయంలో 2014లో తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చేనాటికి గ్యారెంటీ లేకుండా ప్రభుత్వం తీసుకున్న అప్పు రూ.22,020.00 కోట్లు. వాళ్లు అధికారంలో నుండి దిగిపోయేటప్పటికి, మే మానం 2019 నాటికి రూ.43,791.00 కోట్లు. మొత్తం కలిపి రూ.65,811.00 కోట్లు. అంటే తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వం 2014 మే నెలలో వాళ్లు ప్రమాణస్వీకారం చేసినప్పటి నుంచి అధికారంలో నుంచి దిగిపోయేనాటికి వాళ్లు చేసిన అప్పు రూ.65,811.00 కోట్లల్లో రూ.22,020.00 కోట్లు తీసివేస్తే, నికరంగా రూ.43,790.00 కోట్లు వారి హయాంలో ప్రభుత్వ గ్యారెంటీ లేకుండా చేసిన అప్పు.

అధ్యక్షా, మన ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత as on March 2022 నాటికి ప్రభుత్వ అప్పు రూ.74,871.00 కోట్లు. అంటే కేవలం రూ.9,060.00 కోట్లు మాత్రమే మన ప్రభుత్వం చేసిన అప్పు. మీరే చూడండి. ఎక్కడ రూ.9,060.00 కోట్లు, ఎక్కడ వాళ్లు చేసిన రూ.43,790.00 కోట్లు? అన్నీ కలుపుకుంటే ఇంకెంత ఉంటుందో అని అన్యాయంగా వాళ్లు మాట్లాడుతున్నారు. ఈ విధమైన తప్పుడు వార్తలు, తప్పుడు ప్రచారం చేయడం చాలా దురదృష్టకరం. అప్పు గురించి వాళ్లు మాట్లాడుతున్నారు. కానీ వాస్తవంగా చెప్పకుంటే మన ఫిగర్స్ చూస్తే, 2018-19 నాటికి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో ఆనాటి Fiscal Deficit, మన outstanding debt చూసినట్లైతే రూ.2,57,510.00 కోట్లు. అది కేవలం స్థూల ఉత్పత్తి మీద నిష్పత్తిగా తీసుకున్నట్లైతే 2018-19 నాటికి 29.47 శాతం. అదే 2020-21 గత సంవత్సరానికి Revised estimatesకు కొంచెం ఎక్కువో, తక్కువో కావచ్చు, అకౌంట్స్ ఫైనలైజ్ అయ్యే నాటికి కొంత వ్యత్యాసం ఉంటుంది. ఆ మొత్తం రూ.3,82,165.00 కోట్లు. అంటే 31.80 శాతం స్థూల ఉత్పత్తి మీద వచ్చే నిష్పత్తి. దాని అర్థం స్థూల ఉత్పత్తి మీద మనం చేసిన అప్పును నిష్పత్తిగా తీసుకున్నట్లైతే 2018-19లో 29.47శాతం అంటే 29.50శాతంగా పరిగణించవచ్చు.

ఇప్పుడు చూస్తే 32.50శాతం. అంటే మూడు శాతం అప్పు పెరిగినట్లుగా భావించాలి. అది కూడా కొవిడ్ కాలానికి కలుపుకుని ఆ నిష్పత్తి వచ్చింది. మన రాష్ట్రం అప్పే పెరిగిందని అనుకుంటే, దేశంలోని ఇతర రాష్ట్రాల అప్పును పరిశీలిద్దాం. కర్ణాటక రాష్ట్రం అప్పట్లో 19.03 శాతం ఉంటే ఇప్పుడు 22.01శాతం. వాళ్ళ అప్పెంత పెరిగినట్లు? అదే విధంగా కేరళ రాష్ట్రం అప్పు చూస్తే 2018-19లో 30.60శాతం కాగా ఇప్పుడు 36.90శాతం. ఇంచుమించుగా 37శాతం. వాళ్లెంత పెంచారో వ్యత్యాసం గమనించండి. అదే విధంగా పంజాబ్ రాష్ట్రం అప్పు 2018-19 లో 41.30శాతం ఉంటే 2021-22లో 47.50శాతం, వాళ్ళ అప్పు ఎంత పెరిగిందో గమనించండి. తమిళనాడు రాష్ట్రం అప్పు చూస్తే 2018-19లో 22.60శాతమైతే, 2021-22లో 25.80శాతం, తెలంగాణ రాష్ట్రం చూస్తే అప్పట్లో 22.90శాతం కాగా 2021-22లో 24.60శాతం అప్పు పెరిగింది. అంటే ప్రతి రాష్ట్రం అప్పులు మూడు నుంచి ఐదు శాతం వరకు పెరగడాన్ని మనం గమనిస్తున్నాం. ఆయా రాష్ట్రాలతో పోల్చుకుంటే మన రాష్ట్రం కేవలం మూడు శాతం వరకే అప్పు పెంచుకున్నాం. దేశంలోని వేరే ఏ రాష్ట్రంతో పోల్చుకున్నా కూడా మన రాష్ట్రం చేసిన అప్పు తక్కువేనని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. స్థూల ఉత్పత్తి మీద నిష్పత్తి తీసుకున్నట్లైతే అప్పు పెరుగుదలైతే ఉంది. కొవిడ్ వలన పెరుగుదల ఉందని చెప్పాలి. అదే కొవిడ్ సమయంలో రాష్ట్రాలతో పోల్చుకుంటే మన రాష్ట్రం అప్పు చాలా తక్కువగా ఉందనేది **very clear** గా కనబడుతుంటే వాళ్ళ మాత్రం మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అప్పు ఎక్కువ చేస్తుందని గగ్గోలు పెడుతున్నారు. ఎవరు ఎక్కువ అప్పు చేశారనే విషయాన్ని, అప్పు ఏ రేట్లో చేసినామనేది గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు స్పష్టంగా చెప్పారు. 2014-19 మధ్య లెక్కేసినట్లైతే మనకంటే కూడా వాళ్ళ పాలనలో, ఏడాది కాలానికి చూసినట్లైతే వాళ్ళ చేసిన అప్పే ఎక్కువ. కేంద్ర ప్రభుత్వంతో పోల్చుకున్నట్లైతే 2014-19 నాటికి వాళ్ళ చేసిన అప్పు ఎక్కువ. ఏ విధంగా చూసినా వాళ్ళ చేసిన అప్పు ఎక్కువే. కానీ ఈ రోజున మనలను చూపి అప్పు, అప్పు అని చెబుతూ, అప్పు పుట్టడం లేదని చెబుతూ, ప్రెస్ మీట్స్ లో అన్ని తప్పుడు వార్తలు చెబుతూ పబ్లిం గడుపుతున్నారు. రాష్ట్రానికి ఎక్కడా ఆర్థిక సహాయం ఉండకూడదనేదే వాళ్ళ అంతిమ లక్ష్యం.

అదే విధంగా **Debt GSDP ratio** చూసుకున్నట్లైతే 2014-15 నాటికి 28.33శాతం ఉండేది. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం స్థూల ఉత్పత్తి మీద ఉన్న అప్పును నిష్పత్తిగా తీసుకుంటే 2014-15లో 28.33శాతం ఉండేది. 2020-21 కు వచ్చేటప్పటికి **revised estimates**లో కొద్దిగా వ్యత్యాసం ఉండవచ్చు. 4.18 శాతం పెరుగుదల ఉంది. అంటే 2014-15కు ఇప్పటికి పోల్చిచూసినట్లైతే ప్రస్తుతం 2020-21 నాటికి 4.18శాతం ఎక్కువగా ఉంది. 2014-15కు 2020-21కి తేడా చూసినట్లైతే కేరళ రాష్ట్రం 27.69-36.90 శాతం అంటే 9.20 శాతం పెరుగుదల ఉంది. అదే విధంగా తమిళనాడు రాష్ట్రం

7.96శాతం, కర్ణాటక రాష్ట్రం 4.21శాతం, పంజాబ్ రాష్ట్రం 15.91శాతం, తెలంగాణ రాష్ట్రం 8.90 శాతం. అంటే 2014-15 లో ఏదైతే స్థూల ఉత్పత్తి మీద అప్పు నిష్పత్తి ఫిగర్ తీసుకుంటే అప్పటికి 2021-22 కు పోల్చి చూసుకున్నట్లైతే మన రాష్ట్ర నిష్పత్తి 4.18శాతం పెరిగితే, కేరళ రాష్ట్రం 9.20శాతం, తమిళనాడు రాష్ట్రం 7.96శాతం, కర్ణాటక రాష్ట్రం 4.21శాతం, పంజాబ్ రాష్ట్రం 15.91శాతం, తెలంగాణ రాష్ట్రం 8.90శాతానికి పెరిగింది. అంటే ఎవరు పెంచినట్లు? అన్ని రాష్ట్రాల కంటే మన రాష్ట్రంలో అతి తక్కువ అప్పు పెరుగుదల స్పష్టంగా కనబడుతోంది. కానీ వాళ్లు మాత్రం ప్రభుత్వం అప్పు ఎక్కువగా చేస్తోందని తప్పుడు ప్రచారం చేస్తున్నారు. అదే విధంగా స్థూల ఉత్పత్తి మీద కూడా వాళ్లు మాట్లాడుతున్నారు. కానీ ఏవిధంగా చూసినా ముఖ్యంగా 2020-21 సంవత్సరం కొవిడ్ సంవత్సరం. కొవిడ్ సంవత్సరంలో కూడా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం 2020-21 అంటే ఇంచుమించుగా Third Revised Estimate కు దాదాపుగా వచ్చిన స్టేజీలో కరెక్టు ఫిగర్స్ కు వచ్చి ఉంటుంది.

మ.1.40

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఐదు శాతం పెరుగుదల ఉంటే, గుజరాత్ లో -1.61శాతం, కేరళ -3.01 శాతం, మహారాష్ట్ర -0.84 శాతం, తమిళనాడు మాత్రం 5.85శాతం ప్లస్ లో ఉంది. తెలంగాణ -2.25శాతంలో ఉంది. దాని అర్థం ఏమిటి? వారు ఎంత అన్యాయంగా మాట్లాడుతున్నారో చూడండి. ఫిస్కల్ డెఫిసిట్, స్థూల ఉత్పత్తి మీద నిష్పత్తిగా తీసుకుంటే, 2018-19లో 4.06శాతం ఉంది. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం దిగిపోయే సంవత్సరంలో 4.06 శాతముంటే, ఇప్పుడు 2.1 శాతానికి మనం తగ్గించాము. ఇది భారతదేశంలోనే చెప్పుకోదగిన ఒక పెద్ద అచీవ్ మెంట్. 2018-19లో 4.06శాతం ఉన్న అప్పు శాతం నేడు 2.1శాతానికి మనం తగ్గించడం జరిగింది. మీరు గమనించినట్లయితే ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 2018-19లో రూ.35,466కోట్లు నుంచి రూ.25,195కోట్లకు తగ్గించడం జరిగింది. అకౌంట్స్ సైనలైజ్ అయిన తర్వాత ఆ మొత్తం కూడా ఇంకా తగ్గే అవకాశముంది. కర్ణాటకలో 2018-19లో రూ.38,442కోట్లు ఫిస్కల్ డెఫిసిట్ ఉంటే, 2021-22 నాటికి రూ.48,890కోట్లుగా ఉంది. దాదాపు రూ.10వేలకోట్లు కర్ణాటకలో పెరిగింది. మహారాష్ట్రలో రూ.23,015కోట్లు ఉంటే రూ.89,082కోట్లు అంటే దాదాపు రూ.50వేలకోట్లు పెరిగింది. తమిళనాడులో రూ.47,336కోట్లు ఫిస్కల్ డెఫిసిట్ ఉంటే రూ.50వేలకోట్లకు పెరిగింది. దాదాపు రూ.3వేలకోట్లు తమిళనాడు రాష్ట్రంలో పెరిగింది. తెలంగాణలో 26,949కోట్లు డెఫిసిట్ ఉంటే రూ.44,700కోట్లకు పెరిగింది. తెలంగాణలో దాదాపు 18వేల కోట్లు డెఫిసిట్ పెరిగింది. తెలంగాణ, తమిళనాడు, మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక రాష్ట్రాల్లో ఫిస్కల్ డెఫిసిట్ పెరిగితే ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో మాత్రమే ఫిస్కల్ డెఫిసిట్ తగ్గింది. ఈ విధంగా తగ్గినా వారు మాత్రం అన్యాయంగా ఈ ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించడం దురదృష్టకరమని చెప్పవచ్చు.

అధ్యక్షా, ఫిబ్రవరిలో అప్పు ఉంటే మార్చి నెలకు ఫిస్కల్ డెఫిసిట్ ఏ విధంగా తగ్గుతుందని వివిధ మీడియా సంస్థల ద్వారా వారు ప్రభుత్వాన్ని ప్రశ్నించడం జరిగింది. 2018-19లో ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఎవరి ప్రభుత్వం ఉంది? తెలుగుదేశం ప్రభుత్వమా లేక వైసీపీ ప్రభుత్వమా? 2018-19లో ఫిబ్రవరిలో రూ.47,650కోట్లు ఫిస్కల్ డెఫిసిట్ ఉంటే, మార్చి నెల నాటికి రూ.33,700కోట్లు అంటే దాదాపు రూ.14వేలకోట్లు వారికి ఎలా తగ్గింది? ఫిబ్రవరి నుంచి మార్చి నెలకు ఫిస్కల్ డెఫిసిట్ ఎలా తగ్గుతుందనేది వారి వాదన. మరి వారు అధికారంలో ఉండగా ఎలా తగ్గింది? వారికి ఏవిధంగా తగ్గిందో అందరికీ అదే విధంగా తగ్గుతుందని తెలియజేస్తున్నాను. ఏ గణాంకాలు చూసినా వారు అన్యాయంగా మాట్లాడుతున్నారు.

అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి అప్పు చేసే అనుమతి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇవ్వడం లేదని వారు ఆరోపిస్తున్నారు. 2016-17లో అనుమతికి మించి రూ.4,803కోట్లు అప్పు చేశారు. 2016-17లో ఎవరి ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉంది? 2017-18లో రూ.1,040కోట్లు, 2018-19లో రూ.10,574కోట్లు అనుమతికి మించి వారు అప్పు చేశారు. మొత్తం రూ.16,418కోట్లు వారు అనుమతికి మించి అప్పుచేశారు. ఆ మొత్తానికి డిస్కంస్ నష్టాన్ని కూడా కలిపితే దాదాపు రూ.17,531కోట్లు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం తప్పుడు పాలన వల్ల అప్పు చేయడం జరిగింది. ఈ రోజు దీనిని సరి చేయడం కోసం నేను దిల్లీ వెళుతుంటే, ఆర్థిక శాఖ మంత్రి గారు ఎక్కువగా దిల్లీలోనే ఉంటున్నారని వారు ఆరోపిస్తున్నారు. ఈ విధంగా ఆరోపించడం ఎంత అన్యాయమో ఒకసారి ఆలోచించండి.

అధ్యక్షా, ఇంత స్థూల ఉత్పత్తి ఏ విధంగా వచ్చిందని వారు అడుగుతారు. Directorate of Economics and Statistics of respective State Governments have published the document. 2011-12 గణాంకాల ప్రకారం ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో స్థూల ఉత్పత్తి 11.43 శాతంగా ఉంది. ఏ గణాంకాలు చూసినా వారు ఏదో విధంగా మనల్ని విమర్శిస్తూనే ఉండడమంటే మనం పెరగడం అనేది వారు జీర్ణించుకోలేకపోతున్నారు. వారు చేసింది కూడా ఒకసారి చూద్దాము. 2016-17లో advanced estimates రూ.5,47,021కోట్లుంటే అది చివరికి వచ్చేటప్పటికి రూ.5,40,212కోట్లుంటే రూ.6,809కోట్లు తగ్గింది. 2017-18లో రూ.12,651కోట్లు తగ్గింది.

అధ్యక్షా, వివిధ బాండ్ల ద్వారా మనం అప్పు తీసుకున్నామని వారు చెబుతున్నారు. మనం నిబంధనల ప్రకారం అప్పుచేస్తే ఎక్కువగా అప్పు చేస్తున్నామని వారు చెబుతారు. వారు అమరావతి కోసం మసాలా బాండ్లని రూ.2వేలకోట్లు విదేశాల నుంచి వచ్చే పెట్టుబడిదారుల ద్వారా తీసుకోవడానికి

అనుమతి తీసుకుని దానిని ఒక పండగ మాదిరిగా చేశారు. వారు ఏ విధంగా చెబుతారంటే, రూ.2వేలకోట్లు అమరావతి కోసం చేసిన అప్పు బాబు గారు కాబట్టి చేస్తారండని చెబుతారు. అప్పు కూడా బాబు గారే చేయగలుగుతారు. కట్టడం కూడా బాబు గారే కట్టగలుగుతారు. అన్నీ బాబు గారే చేయగలుగుతారు. వేరే వాళ్లు ఏమీ చేయలేరని అంటారు. వారి ప్రకారం అప్పు చేయడం కూడా ఒక ఘనత. మనం అప్పు చేస్తే అది ఒక తప్పు. రూ.4వేలకోట్లు పవర్ సెక్టార్ ద్వారా ఏప్రిల్, 2019లో పసుపు-కుంకుమ పథకం కోసం చివరి నిమిషంలో అప్పు చేయాలని వారు బాండ్లు raise చేయాలని ప్రయత్నించి నిఫలమైనపుడు ఆంధ్రప్రదేశ్ జెన్కో ఉద్యోగుల పెన్షన్ ఫండ్ నిధులు వారు వాడిన మాట వాస్తవమా, కాదా? నేడు వారు సభలో లేరు. దీనికి వారు సమాధానం చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది.

అధ్యక్షా, ఉద్యోగుల కోసం ఎన్నికలకు రెండు లేదా మూడు నెలల ముందు జీతభత్యాలు పెంచుతామని వారు హామీలిచ్చారు. కానీ, మన ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత జూన్ నెలలో జీతాలు పెంచిన మాట వాస్తవం కాదా అని మీద్వారా వారిని అడుగుతున్నాను. ఆనాడు వారి ప్రభుత్వం కేవలం వాగ్దానాలు, హామీలిచ్చి వెళ్లిపోయింది. మన ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత అంగన్వాడీ వర్కర్లకు, మిసీ అంగన్వాడీ సెంటర్ల సిబ్బందికి, అంగన్వాడీ హెల్పర్లకు జీతాలు పెంచాము. విలేజ్ ఆర్గనైజేషన్ అసిస్టెంట్లకు రూ.2వేల నుంచి రూ.10వేలకు, శానిటరీ వర్కర్లకు రూ.8వేల నుంచి రూ.18వేలకు జీతాలు పెంచాము.

మ.1.50

సూపర్వైజర్లకు రూ.12వేల నుండి 18వేల వరకు, ఆశా వర్కర్లకు రూ.8500ఉంటే ఆ మొత్తాన్ని రూ.10,000లకు పెంచాము. ఎంఎన్ఓలు రూ.6,700నుండి రూ.10,746కు, ఏఎన్ఎంలు, బార్బర్లు కుక్స్, థోబీలు, కమ్యూనిటీ హెల్త్ వర్కర్లు, రోజువారీ కూలీల వేతనాలు పెంచడమే కాకుండా వీళ్లందరికీ పే రివిజన్ కమిషన్ ప్రకారం పెంచిన వేతనాలు ఇస్తున్నాం. గత ప్రభుత్వం అప్పులు చేసి ఈ ప్రభుత్వంపై భారం వేసింది. దానికితోడు రూపాయి కూడా పెంచలేదంటూ మాట్లాడుతున్నారు. ప్రభుత్వం దిగిపోతుందన్న చివరి నిమిషంలో పౌర సరఫరాల కార్పొరేషన్ ద్వారా రూ.5,000కోట్లు అప్పు తీసుకుని పసుపు-కుంకుమ పథకాలకు మళ్లించుకున్నారు. అటువంటి వారు ఇప్పుడు అప్పుల గురించి మాట్లాడుతున్నారు. Half Budget borrowing, Half Budget borrowing అని తరచూ మాట్లాడుతుంటారు. అంతే కాదు గత ప్రభుత్వం రూ.3,000కోట్లు Andhra Pradesh Water Resources Development Corporation (APWRDC) పేరుతో అప్పు చేసిన మాట వాస్తవమా కాదా? మరో రూ.2,000కోట్లు Andhra Pradesh Road Development Corporation (APRDC)

ద్వారా అప్పు చేసిన మాట వాస్తవమా కాదా? రైతు సాధికార సంస్థ రూ.2,000కోట్లు, డ్రింకింగ్ వాటర్ కార్పరేషన్ ద్వారా రూ.985కోట్లు అప్పు తీసుకున్న మాట వాస్తవమా కాదా? అయితే ఇందులో ఎంత మొత్తం నిర్దేశిత లక్ష్యం మేరకు వినియోగించారు, ఎంత మొత్తాలను ఇతరత్రా అవసరాలకు మళ్లించి వాడుకున్నారన్న విషయం తెలియాలి. వారంతా నిపుణులు కాబట్టి ఈ విషయంపై సమాధానం ప్రజలకు చెప్పాలి. చెప్పకపోగా, తప్పుడు వార్తలు రాస్తూ, ప్రభుత్వంపై తప్పుడు ప్రచారం చేస్తున్నారు, “కాకి తిక్కలంటూ” ఇష్టమొచ్చినట్లు మాట్లాడుతున్నారు, పత్రికల్లో రాయించుకుంటున్నారు.

ఈ ప్రభుత్వం అప్పు చేసిన మాట వాస్తవమే. కానీ ఎందుకోసం అప్పు చేశాం, ఏ విధంగా అప్పు చేశామన్నది ప్రజలకు తెలియాలి. స్టేట్ డెవలప్ మెంట్ కార్పరేషన్ గా చట్ట సవరణ చేసి ఆ కార్పరేషన్ ద్వారా అప్పు చేశాం. ఆ అప్పును ఏ విధంగా సరిదిద్ది, వాడుకున్నామంటే గతంలో ప్రభుత్వానికి సంబంధం లేకుండా ఉండే ఆదాయం ఏదైతే ఉందో, ఏదైతే రాష్ట్రంలో మద్యం అమ్మకాలపై వచ్చే ఆదాయం సిండికేట్ ద్వారా ప్రైవేట్ వ్యక్తుల చేతుల్లోకి పోయిందో అంతే మొత్తాల్ని మా ప్రభుత్వ ఖజానాకు వచ్చేటట్లు చేసి, వచ్చే అదనపు మొత్తాలతో అప్పు తీరుస్తూ నికర మొత్తాలతో వై.ఎస్.ఆర్ రైతు భరోసా, ఆసరా, జగనన్న చేయూత పథకాలకు కేటాయిస్తున్నాము. అదీ కూడా గతంలో ప్రభుత్వానికి మద్యం అమ్మకాల ద్వారా ప్రభుత్వానికి సమకూరే మొత్తం కన్నా ప్రస్తుత ప్రభుత్వ మద్య విక్రయాల ద్వారా సమకూరే ప్రభుత్వాదాయంతోనే సంక్షేమ పథకాలను అమలు చేస్తున్నాం. వాళ్లు కావాలనే ప్రభుత్వంపై అభిమానాలు వేస్తున్నారు. అంతే కాదు ప్రభుత్వంపై వ్యతిరేకంగా కేంద్ర ఆర్థిక శాఖకు ఫిర్యాదులపై ఫిర్యాదులు చేస్తున్నారు. వారు చేసిన ఫిర్యాదులు కట్టలు కట్టలుగా కేంద్ర ఆర్థిక శాఖ కార్యాలయంలో పేరుకు పోతున్నాయి. ఆ ఫిర్యాదుల్లో ఏముందంటే “ప్రభుత్వం పంపిస్తున్న ప్రతిపాదనలు ఆమోదించకండి” అంటూ లేఖలు రాస్తున్నారు. అక్కడ వారు చెబుతున్న మాట ఏమంటే ఎవరన్నా కానీ మాకు ఫలానా పనులు కావాలంటూ ప్రతిపాదనలు తీసుకొస్తారు, కానీ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం నుండి ప్రభుత్వ ప్రతిపాదనలను మీరు ఆమోదించకండంటూ లేఖలు రాయడం విడ్డూరంగా ఉందని దిల్లీకి వెళ్లిన ప్రతిపార్టీ అక్కడ అధికారులు చెబుతున్నారు. అటువంటి ప్రతిపక్షం ఇంకా మాట్లాడుతున్నారు. ఆశా వర్కర్లు, కుక్స్, సూపర్ వైజర్లు, ఏఎన్ఎంలకు ఈ ప్రభుత్వం వేతనాలు పెంచింది. ఇంకా పెండింగ్ ఉన్నాయంటున్నారు, ఏమి పెండింగ్ ఉన్నాయో కూడా చెప్పాలి. నీరు-చెట్టు బిల్లులు పెండింగ్ ఉన్నాయి. వేలాది కోట్లు తెలుగుదేశం పార్టీ కార్యకర్తలు దోచుకునేందుకు నీరు-చెట్టు పథకాన్ని తీసుకొచ్చారు. ఈ రోజు ప్రభుత్వం ప్రతి రూపాయి పారదర్శకంగా లబ్ధిదారుని బ్యాంకు ఖాతాకు నేరుగా జమచేస్తోంది. వారి కార్యకర్తలు వేల కోట్ల రూపాయలు తీసుకునేందుకు నీరు-చెట్టు

తీసుకొచ్చారు. ఎందుకు పెండింగ్ ఉన్నాయో విచారణ చేయండి, కాలువలు, త్రవ్వము అంటున్నారు. ఒక పక్క కాలువ త్రవ్వ, సమీపంలో మరో కాలువ త్రవ్వేలోగా వర్షం వచ్చి త్రవ్విన కాలువ ఏదో, త్రవ్వల్సిన కాలువేదో గుర్తు పట్టలేని విధంగా తయారయ్యాయి. ప్రభుత్వ సొమ్మును ఎలా తీసుకుంటారు? పేమెంట్స్ చెల్లించలేదు, నిజమే. విజిలెన్స్ ఎంక్వయిర్ జరుగుతోంది. నిజానిజాలు తేలిన తరువాత పేమెంట్స్ ఇస్తుందీ ప్రభుత్వం.

కేంద్రం నుండి వచ్చే నిధులను దారి మళ్లిస్తున్నామంటూ ఆరోపిస్తున్నారు. ఎలా మళ్లిస్తాం? కేంద్రం నుండి రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఖజానాకు నిధులు అందుతున్నాయి. ఒక ఉమ్మడి కుటుంబంలోని వ్యక్తులకు ఎవరి ఆదాయం వారికి ఉన్నప్పటికీ అత్యవసర, ఆపద పరిస్థితులు ఆ కుటుంబానికి సంభవించిన సందర్భంలో అవసరాల మేరకు ఆ ఇంటి యజమాని ఒకరి డబ్బు ఒకరికి వాడుకుంటారు. కొవిడ్ కష్ట కాలంలో చేతిలో చిల్లిగవ్వలేక ఏ రోజుకు ఆ రోజు కూలి పని చేసుకుంటూ జీవితాలు గడిపే పేదల్ని కాపాడుకోవాల్సిన పరిస్థితులు ప్రభుత్వంపై ఉంటాయి కదా అధ్యక్షా, ఆ సందర్భంలో కొంత ఆలస్యమై ఉండొచ్చు. కొవిడ్ కష్ట కాలం మన రాష్ట్రం, దేశంతోపాటు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా వచ్చింది. అంత మాత్రాన ఏదో సృష్టిస్తున్నారు. మధ్యాహ్న భోజన పథకం క్రింద కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి రూ.400కోట్లు వస్తే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రూ.1,200కోట్లు ఖర్చు చేస్తుంది. అలాగే సంపూర్ణ పోషణ కింద రూ.400కోట్లు వస్తే రూ.1,800కోట్లు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఖర్చు చేస్తోంది. ఆరోగ్యశ్రీకి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రూ.3,000కోట్లు ఖర్చు చేస్తుండగా, కేంద్రం నుండి ఆయుష్షమాన్ భారత్ పేరుతో అందుతుంది రూ.350కోట్లు మాత్రమే. సమగ్ర శిక్ష అభియాన్ కింద మనకు రూ.2,000కోట్లు అందుతుండగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఖర్చు చేస్తున్నది రూ.4,000కోట్లు. విద్యా కానుక కింద రూ.200కోట్లు వస్తుండగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఖర్చు చేసింది రూ.800కోట్లు. అంటే ఏదోఒక తప్పుడు ప్రచారం చేసి ప్రజలకు ప్రభుత్వంపై వ్యతిరేకత సృష్టించాలనేది వారి కోరిక. ఎంత అన్యాయం అధ్యక్షా? మాట మాటకు రాష్ట్ర ఆర్థిక శాఖ మంత్రి గారు దిల్లోలో ఉన్నారంటారు. ఉండొచ్చు. ఎక్కడున్నా పనిచేస్తున్నామా లేదా అన్నది ముఖ్యంగా చూడాలి. ఇటువంటి నికృష్టమైన ఆలోచన చేస్తోంది ఈ ప్రతిపక్షం. గత ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నప్పుడు వారు ఏర్పాటు చేసిన మైల, బురద, చెత్త, దుమ్ము, ధూళిని శుభ్రపరుచుకుంటున్నాం. గత ప్రభుత్వం పోలవరం ప్రాజెక్టు పనులు ఏం చేసింది? పోలవరం ప్రాజెక్ట్ కట్టకుండా, కట్టలేక, ఇంకొకరు కట్టలేని విధంగా చేసి పోయారు. నిన్న సభలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు పోలవరం పనులపై వివరించారు. వారు చేసిన అస్తవ్యస్త విధానాలు, పొరపాట్లన్నీ సరిచేసుకుని పోలవరం ప్రాజెక్టు పనులు చేపట్టి పూర్తి చేసే దశకు చేరుకున్నాం. ఈ రోజు దిల్లీలో పోయి ఏమి చేస్తున్నామంటే వారు చేస్తున్న అడ్డంకుల్ని

దాటుకుని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు, తామంతా పలు దఫాలు దిల్లీకి వెళ్లి పనులు సాధించుకుని వస్తున్నాం. అమలాపురం-రాపులపాలెం, పెడన-నూజివీడు, ముద్దనూరు-గోరంట్ల, దాచేపల్లి-మాచర్ల, రాయచోటి-ప్రొద్దుటూరు, నంద్యాల-జమ్మలమడుగు, ఆత్మకూరు-నంద్యాల, ముదిగుబ్బ-కోడూరు ఈ విధంగా రాష్ట్రంలో 900కి.మీ.ల జాతీయ రహదారులను సాధించుకున్నాము. సంకీర్ణ ప్రభుత్వంలో గతంలో వారు భాగస్వామ్యంగా ఉన్నారు కదా ఎప్పుడన్నా పనులు సాధించుకోగలిగారా? ఏదైనా సాధారణంగా వచ్చేది ఉంటే తీసుకోవడం తప్ప వారంతట వారు రాష్ట్రానికి సాధించిందేమీ లేదు. విజయవాడ కనకదుర్గమ్మ స్టే ఓవర్ బ్రిడ్జిని కూడా పూర్తి చేయలేకపోయారు.

Institute of Driving and Traffic Research (IDTR) రాష్ట్రానికి ఒకటి ఉంటుంది. ఆ సంస్థ ఉన్న చోట కొన్ని వందల మంది హెవీ వెహికల్ డ్రైవింగ్ నేర్చుకుని దాని ద్వారా ఉపాధి పొందుతారు. మన రాష్ట్రానికి సంబంధించి గత ప్రభుత్వ కాలంలో ఒక రీసెర్చ్ సెంటర్ అనుమతి ఉన్నా ఏర్పాటు చేయలేకపోయారు. ఈ ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తరువాత ఆ సంస్థ ఏర్పాటుతోపాటు మరో సంస్థను కూడా తీసుకొచ్చాం. వారికి 15వ ఆర్థిక సంఘం నుండి రాష్ట్రానికి రావలసిన ప్రత్యేక నిధులపై అవగాహన లేదు. విశాఖపట్నం డెవలప్ మెంట్ కు, త్రాగునీరుకు, రెవెన్యూ డెఫిసిట్ గ్రాంట్ కు సుమారు రూ.33,500కోట్లు గ్రాంట్స్ రాష్ట్రానికి తీసుకొచ్చాము. గత ప్రభుత్వంలో ఇద్దరిద్దరి చొప్పున కేంద్ర ప్రభుత్వంలో పనిచేశారు. ఏమి సాధించారు? వారు చేసిందేమంటే జరిగే పనులను కూడా జరగనియకుండా చేశారు. కర్నూలు జిల్లా ఓర్వకల్లు ఎయిర్ పోర్టుకు కేవలం ఒక తారు రోడ్డు మాత్రమే వేసి వదిలేశారు. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు దిల్లీకి వెళ్లి పలు దఫాలుగా ప్రయత్నాలు చేసినందుకు భోగాపురం ఎయిర్ పోర్ట్ సగంలో వదిలేస్తే పనులు త్వరలో మొదలౌతున్నాయి. గత ప్రభుత్వ కాలంలో పరిమితికి మించి చేసిన అప్పులు రూ.17,000కోట్లు ఈ ప్రభుత్వంలో మినహాయింపు చేసుకుని సర్దుబాటుతో నిధులు ఇస్తామంటే సరిదిద్దేందుకు పలు దఫాలు దిల్లీ తిరగాల్సి వచ్చింది. దిల్లీకి ఎందుకు వెళుతున్నామంటే ఇందుకు వెళ్లాల్సి వస్తోంది. 2014-2015 రెవెన్యూ డెఫిసిట్ గ్రాంట్ సగంలో వదిలేసి వెళ్లారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇక ఇంతేనంటూ క్లోజ్ చేస్తే.. ఈ సంవత్సరం మార్చి 31 నాటికి చిన్నచిన్నగా రూ.1,500కోట్లు సాధించుకోగలిగాము. జాతీయ న్యాయ కళాశాల కర్నూలుకు వచ్చిందంటే దిల్లీకి తిరిగినందుకే వచ్చింది. Indian Institute of Foreign Trade (IIFT), Kakinadaలో ఈ రోజు స్థాపించబడింది. Indian Institute of Package (IIP), Visakhapatnam గత ప్రభుత్వంలో మంజూరు కాగా, ఈ ప్రభుత్వంలో ఫంక్షనింగ్ కు వచ్చింది.

మ.2.00

పోలవరం ప్రాజెక్టు గురించి ఇంతకుముందే చెప్పాను. Ras Al Khaimah Investment Authority (RAKIA) అని ఒక ఇంటర్నేషనల్ కేసు గత ప్రభుత్వంలో వాళ్లు తీసుకున్న నిర్ణయానికి సంబంధించినది. దానికి దాదాపు రూ.1200కోట్లు పెనాల్టీ వడిది. తిరిగి తిరిగి ఈ రోజు కోర్టులో మనం గెలిచాము.

తెలంగాణకు, ఆంధ్రప్రదేశ్కు సంబంధించిన వివిధ అంశాలు ఒక్కొక్కటి దిల్లీకి వెళ్లి సాధించుకుంటూ వస్తున్నాము. ఈమధ్యనే తెలంగాణ మనకు కట్టాల్సిన రూ.6,400కోట్ల విద్యుత్ బకాయిలను కట్టమని దిల్లీ వాళ్లు ఆదేశాలు ఇచ్చారు. వాళ్లేమి చేశారంటే రాత్రికి రాత్రి తెలంగాణలో తాళాలు వేసుకొని పరిగెత్తుకొంటూ అర్ధరాత్రి ఇక్కడికి వచ్చి కంప చెట్ల మధ్యలో నాలుగు తాత్కాలిక భవనాలు కట్టి సింగపూర్ను కట్టానంటూ రోజూ అన్యాయంగా చెప్పుకుంటున్నారు. దీనికంతటికీ ఎవరు కారకులు?

పిడిఎస్ చెల్లింపులు. ఆరు సంవత్సరాల నుంచి మనకు రావాల్సిన ప్యాడీ (ధాన్యం, బియ్యం, వడ్లు) ప్రాక్యూర్మెంట్కు సంబంధించిన బకాయిలను మొన్న క్లియర్ చేసుకున్నాము. విశాఖపట్టణం రైల్వే జోన్ ఆపరేషన్లోకి తెచ్చేందుకు ఈ రోజుకు కూడా తిరుగుతున్నాము. అదే విధంగా రైల్వే ట్రాక్సు, Rayalaseema Drought Management System, ఉత్తరాంధ్ర సుజల ప్రవంతి, వీటన్నిటి గురించి ఇతోధికంగా కృషి చేస్తున్నాము. ఇవన్నీ చేయాలని నీతి ఆయోగ్కు రికమెండ్ చేశాము.

జిఎస్టీలో చూసినట్లయితే, జిఎస్టీ కాన్సిల్లో 35సమావేశాలకు వాళ్లు హాజరయ్యారు. ఇంతవరకు ఒక్కటైనా సాధించారా? మనం వచ్చిన తరువాత చింతపండు మీద ట్యాక్స్ లేకుండా, నాపరాళ్ల మీద స్లాబ్స్ తగ్గించే విధంగా, మామిడి పండ్ల గుజ్జు మీద ట్యాక్స్ తగ్గించే విధంగా చేశాము, ఇవన్నీ ఎక్కడి నుంచి జరిగాయి?

హైదరాబాదు -బెంగళూరు ఇండస్ట్రియల్ కారిడార్ కొరకు చాలాసార్లు వాళ్లు ప్రయత్నం చేసి వదిలేశారు. మనం వచ్చిన తరువాత హైదరాబాదు-బెంగళూరు కారిడార్ను కర్నూలు, అనంతపురం జిల్లాలకు ఇండస్ట్రియల్ కారిడార్ చేస్తూ, ఓర్వకల్లులో 9,000ఎకరాల్లో అతి పెద్ద ఇండస్ట్రియల్ పార్క్ ఏర్పాటు చేసేందుకు అనుమతి తెచ్చుకున్నాము.

నక్సలైట్ అఫెక్టెడ్ ప్రాంతాల్లో సెల్టవర్స్, ఫైబర్నెట్ను తీసుకొని భారత్ నెట్లో పెట్టాం. తరువాత మనకు సంబంధించిన గుళ్లను కూడా వాళ్లు కూలగొడితే మనం ఏమి చేశామంటే, మామూలుగా సంవత్సరానికి ఒక్కొక్క రాష్ట్రానికి “ప్రసాద స్కీమ్” కింద ఒక్క గుడి వస్తే, మనం దిల్లీకి తిరిగి

ప్రయత్నించినందువల్లనే రెండు గుళ్లు శాంక్షన్ చేశారు. అదనంగా, ఒకటి సింహాచలం, మరొకటి అన్నవరంలో. మనం గుడి, రోడ్డు, రైల్వే, ఎయిర్పోర్ట్, డ్యామ్లు, ఇలా ప్రతి ఒక్క విషయం చూస్తే, దీంట్లో ఒక్కటైనా సాధించలేనిది ఉందా? ఈ విధంగా మనం కష్టపడుతుంటే, వాళ్లు రాసే రాతలు (ఆంధ్రజ్యోతి పత్రికను సభకు చూపిస్తూ) అసలు ఎంత అన్యాయమైన రాతలు అంటే, కచ్చితంగా దీనిని మనం పరిగణనలోకి తీసుకోవాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. (ఆంధ్రజ్యోతి పత్రికలో రాసినది చదువుతూ) “కాకి లెక్కలు అని హెడ్డింగ్ పెట్టి కాగ్ సొంతంగా ఈ సమాచారం సేకరించడం లేదు”. కాగ్ సొంతంగా సమాచారం సేకరించడం లేదంట. అంటే సమాచారాన్ని బయటికి ప్రతిపక్షం వాళ్లు ఇస్తున్నారు. “ఏపీ ప్రభుత్వం పంపిన లెక్కలనే కాగ్ ముద్రించి”, అంటే వాళ్లు మనల్నే కాదు, కాగ్ను కూడా ఎంత దిగజార్చి మాట్లాడుతున్నారో ఒకసారి చూడండి. “తాము చెప్పిన లెక్కలకే ముఖ్యమంత్రి జగన్ కాగ్కు కవరింగ్ ఇచ్చారు. 2021-22 ఆర్థిక సంవత్సరం సిఎం చెప్పిన లెక్కలనే రాష్ట్రం సొంతంగా రూపొందించింది. ఇవి ఏ నియంత్రణ సంస్థలు నిర్ధారించినవి, అక్కడ నమోదైనవి కావు” అని ఎంత అన్యాయంగా రాశారో చూడండి. మళ్ళీ ఇది హెడ్లైన్స్. పైగా అసెంబ్లీలో జరిగిన చర్చ, పైగా ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చిన ఫాక్చువల్ స్టేట్మెంట్ మీద వాళ్లు రాస్తున్న వార్తలు. “ఇప్పుడు అసెంబ్లీ సాక్షిగా ప్రజలను మభ్య పెట్టాలని జగన్ ప్రయత్నించారు”. వాళ్లు చేసిన ఆరోపణలన్నింటికీ ఈ రోజు వాళ్ల దగ్గర ఏమి సమాధానం ఉంది? ఇది కచ్చితంగా సభకు, రాష్ట్రానికి అగౌరవం, అప్రతిష్టపాలు. ఇవన్నీ విన్న తరువాత ప్రజలు అర్థం చేసుకోవాలి, ఈ రకమైన వాళ్ల బిహేవియర్ ఏదైతే ఉందో, వాళ్లు ఏదైతే అవలంబిస్తున్నారో దీనిమీద సభ కూడా ఆలోచించి కచ్చితంగా దీనికి ఒక ఎండ్ పెట్టాలని కోరుతున్నాను. ప్రతి రోజు ఆర్థిక వ్యవస్థ మీద ఇటువంటి తప్పుడు ఆరోపణలు చేస్తూ, బ్లేమ్ చేస్తూ, అన్ని రకాల విష ప్రచారం చేస్తూ, రాష్ట్రానికి మంచి జరగకుండా వాళ్లు చేసే ప్రయత్నానికి కచ్చితంగా ఒక ఎండ్ పెట్టాలి. వాళ్ల దగ్గర వాస్తవాలు ఉంటే మాట్లాడమనండి.

ఈ రోజు హెల్త్ యూనివర్సిటీ మీద చర్చ జరిగింది. ఏ కారణం వలన హెల్త్ యూనివర్సిటీకి ఈ పేరు పెడుతున్నామో ముఖ్యమంత్రిగారు వివరించారు. దానితోపాటు నేను ఓపెన్గా ఉన్నాను, వారికి ఏదైనా డిజర్వింగ్ ఉండి వాళ్లకు రావాల్సిన పేరు ఉంటే కచ్చితంగా చెప్పమన్నారు. జిల్లాకు ఎస్సీ రామారావుగారి పేరు పెట్టింది ముఖ్యమంత్రిగారేనని చెప్పారు. ఏదైనా వాళ్ల కంట్రీబ్యూషన్ ఉంటే చెప్పమనండి. కంట్రీబ్యూషన్కు తగినట్లు గౌరవిస్తామని చెబుతూ ఉంటే వాళ్లు సభకు రావడం, ఆల్మోస్ట్ స్పీకర్గారిని మ్యాన్ హేండిల్ చేసే పరిస్థితికి రావడం, అక్కడ చీఫ్ మార్షల్ను, మార్షల్స్ను దుర్భాషలాడటం, కొట్టడం, ప్రతిపక్ష సభ్యులు చాలా తప్పుగా బిహేవ్ చేస్తున్నారు. ఎవరూ దీనిని

హర్షించరు. బయటకు వెళ్ళినప్పుడు మనల్ని గౌరవ సభ్యులు అంటారు. ఈ విధమైన ప్రవర్తన చూసిన తరవాత గౌరవ సభ్యులు అనేదానికి అర్థమైనా ఉండాలి కదా! ఈ విధంగా నేరుగా బ్లేమ్ చేస్తూ పత్రికల్లో రాయడం, వీటికి some where end ఒకటి రావాలి. సభ అంతా ఆలోచన చేసి, సభాపతిగా మీరు కూడా ఆలోచన చేసి, కావాలని ఇటువంటి తప్పుడు సమాచారం తీసుకొని, “మీరు ఈ విధంగా చెప్పారు, దీంతో మాకు సందేహం ఉందని” ఏదైనా క్లారిఫికేషన్ కొరకు అంటే రాయొచ్చు, అంతేగానీ, సభ సాక్షిగా ముఖ్యమంత్రిగారు అబద్ధాలు చెప్పారు, సభను మిస్లీడ్ చేశారని ఇటువంటి తప్పుడు వార్తలు, సభను దిగజార్చే విధంగా రాయడం, కచ్చితంగా దీనికి ఒక ఎండ్ పెట్టాలని సభను, గౌరవ సభాపతిని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

ప్యానల్ స్పీకర్ (PANEL SPEAKER): ఇప్పుడు, వ్యవసాయం - అనుబంధ రంగాలపై లఘు చర్చ.

శ్రీ కోన రఘుపతి (SRI KONA RAGHUPATHI)(బాపట్ల) : ధన్యవాదాలు అధ్యక్ష. ఆర్థిక మంత్రిగారి సుదీర్ఘ వివరణ తరవాత కూడా ప్రతిపక్ష సభ్యులు ఎలాగూ రియలైజ్ కారు. వారి ఆవేదనను ప్రజలు తప్పకుండా అర్థం చేసుకుంటారు. ఈ రోజు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి వ్యవసాయం ఎంతో అవసరం. ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో దాదాపు 67శాతం వ్యవసాయరంగం మీద ఆధారపడిన పరిస్థితి నుంచి, రాష్ట్రం విడిపోయిన తరవాత దాదాపు 74-75శాతానికి ఇవాళ వ్యవసాయం మీద ఆధారపడిన పరిస్థితిని గమనించాలని కోరుతున్నాను. ఇటువంటి ప్రాధాన్యత కలిగిన ఈ రంగాన్ని, ఈ మూడు సంవత్సరాల కాలంలో 14నెలలు కొవిడ్ మహమ్మారి మనల్ని అతలాకుతలం చేసినా, అమెరికా, జపాన్ లాంటి ధనిక దేశాలు కూడా తట్టుకోలేని పరిస్థితిని క్రియేట్ చేసినా, మహారాష్ట్ర, గుజరాత్ లాంటి ధనిక రాష్ట్రాలు కూడా ఎన్నో ఇబ్బందులపాలు అయినా, మన రాష్ట్రంలో ఉన్న రైతాంగాన్ని కాపాడటానికి మన ముఖ్యమంత్రి వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు చేసిన ప్రయత్నాన్ని, ఆయన ఆలోచనను ముందుకు తీసుకెళ్ళడానికి ఆనాటి వ్యవసాయ శాఖామంత్యులు కన్నబాబుగారిని, నేడు వ్యవసాయ శాఖ మంత్రిగా ఉన్న కాకాణి గోవర్ధన్ రెడ్డిగారిని, అద్భుతమైన అధికారులు పూనం మాలకొండయ్యగారు ఈ రోజు వ్యవసాయరంగాన్ని కాపాడటానికి చేస్తున్న ప్రయత్నాన్ని సభ ద్వారా మనందరం మాట్లాడుకోవాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. ఈ రోజు కరోనా సమయంలో, ఒకసారి మాట ఇచ్చాక కరోనా వచ్చిందనో, ఇంకొకటి వచ్చిందనో, రైతుకు ఎలా ఎగ్గొట్టాలో చూసిన ప్రభుత్వం కాదు మనది, మన నాయకుడు కూడా అటువంటి నాయకుడు కాదు. ఈ రోజు రైతు భరోసా అని, మనం మేనిఫెస్టోలో ఇచ్చిన వాగ్దానం ప్రకారం సంవత్సరానికి రూ.12,500ల చొప్పున నాలుగు సంవత్సరాలు ఆ రోజు ఇస్తామని చెబితే, మన

ముఖ్యమంత్రిగారు అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత అర్థం చేసుకుని రూ.12,500లు కాదు, మరో రూ.1,000లు కలిపి రూ.13,500లు మనం ఐదు సంవత్సరాలు అమలుచేయాలని ఆలోచన చేశారు. పెద్ద మనసున్న వ్యక్తి మాత్రమే అలా చేయగలరు.

రైతుకు సంబంధించి ఎంత చేసినా తక్కువే అనే ఉద్దేశంతో ఉన్న ముఖ్యమంత్రిగారు, రైతుకు సంబంధించి ఇన్పుట్ సబ్సిడీ చాలా ముఖ్యమైనదని మనందరికీ తెలిసిందే.

మ.2.10

రైతులకు సంబంధించి విద్యుత్ చాలా అవసరమైన విషయమని మీ అందరికీ తెలుసు. గత ప్రభుత్వం 7 గంటల ఉచిత కరెంట్ ఇవ్వడానికి, దాదాపు 8,750 కోట్ల రూపాయలు బాకీ పెట్టి పోతే, మనం వచ్చిన తరువాత ఆ బాకీని తీరుస్తూ, ఉచిత కరెంట్ 7 గంటలు కాదు 9 గంటలు పగటి పూటే ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేసిన గౌరవ ముఖ్యమంత్రిని మనం వేయినోళ్ళ పొగడాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. గత ప్రభుత్వ హయాంలో విద్యుత్ డిస్కంలకు 20 వేల కోట్ల రూపాయల బకాయిలు, దీంట్లో 8,750 కోట్ల రూపాయలు వ్యవసాయం మీద వాళ్ళు పెట్టిపోయిన అప్పు. ఆ బకాయిలను కూడా ఈ రోజు మనం తీరుస్తున్నామని మీకు తెలియచేస్తున్నాను. మొట్టమొదటిసారిగా, ఒక్క రూపాయకే పంట బీమా రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా జరుగుతోంది. అలాగే, ధరల స్థిరీకరణ నిధి కోసం 3,000 కోట్ల రూపాయలు మనం బడ్జెట్లో కేటాయించుకున్నాము. కొవిడ్ సమయంలో కూడా, ఎక్కడో అనంతపూర్లో పండిన అరటిపళ్ళని గుంటూరు జిల్లాకు, వివిధ ప్రాంతాలకు తీసుకొచ్చాము. అలాగే ప్రతి పంటకీ గిట్టుబాటు ధర వచ్చేలా చర్యలు తీసుకున్నాము. గుంటూరు జిల్లాలో గిట్టుబాటు ధర రాక మిర్చి రైతులు ఇబ్బంది పడుతుంటే, అక్కడ ఇంటర్వీన్ అయ్యి పరిస్థితిని చక్కదిద్దాము. రైతు పండించిన పంటకి మినిమమ్ గిట్టుబాటు ధర వచ్చే విధంగా, ధరలను స్థిరీకరిస్తూ, ప్రభుత్వం అవసరమైన చోట ఇంటర్వీన్ అయ్యే విధంగా ఈ నిధిని ఏర్పాటు చేసుకుని, ఈ మూడున్నర సంవత్సరాలుగా రైతుని కాపాడుకుంటూ వచ్చిన విషయాన్ని మనం గుర్తు చేసుకోవల్సిన అవసరం ఉంది. మేమేదో చాలా చేశామని చెప్పడానికి ప్రయత్నం చెయ్యట్లేదు, రైతుకి ఇంకా మేలు చెయ్యడానికి మనం ఆరాటపడవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ రోజు మనం పండించే పంటల్లో ఎక్కువ శాతం వరి. అయితే వరికి గిట్టుబాటు ధర అంతంత మాత్రంగా ఉండే పరిస్థితి. గత ప్రభుత్వం ఎన్నో మాటలు మాట్లాడింది, ఎన్నో వాగ్ధానాలు చేసింది. చెప్పిన ఒక్క మాటను కూడా నెరవేర్చని చంద్రబాబునాయుడు గారిని మనం చూశాము. 2014-2019 వరకు చంద్రబాబునాయుడు గారు రైతులకు ఇచ్చిన హామీలను ఒక్కసారి చూస్తే, రైతుకు బేషరతుగా రుణ మాఫీ చేస్తామన్నారు. ఆ రోజు ప్రత్యక్షంగా గానీ, పరోక్షంగా గానీ రైతులకు ఇచ్చిన రుణాలు దాదాపు 88

వేల కోట్ల రూపాయలు ఉంటే, సుమారుగా 16 వేల కోట్ల రూపాయల రుణ మాఫీ చేసి చేతులు దులుపుకున్న పరిస్థితిని మనందరం చూశాము. మరి అంతేనా అంటే.. వ్యవసాయానికి 9 గంటలు ఉచిత విద్యుత్ నిరంతరంగా ఇస్తామని ఇచ్చిన వాగ్దానాన్ని తుంగలో తొక్కారు, 5 వేల రూపాయలతో స్థిరీకరణ నిధిని ఏర్పాటు చేస్తామని చెప్పారు, అదీ పోయింది. స్వామినాథన్ కమిటీ అన్నారు.. ఈ స్వామినాథన్ కమిటీ సిఫారసుల్ని అమలు చేస్తానని మాట్లాడిన వ్యక్తి చంద్రబాబునాయుడు గారు, స్వామినాథన్ కమిటీ చేసిన సిఫారసుల్లో కనీసం ఒక్కటంటే ఒక్కటి కూడా ఏ రోజూ కన్సిడరేషన్లోకి కూడా తీసుకోలేదు. గతంలో ఆయన చేసిన ఇలాంటి పరిపాలన గురించి నేను మాత్రమే కాదు, పలు సందర్భాలలో, పలు దఫాలుగా రైతు సంఘాలు మాట్లాడిన విషయాన్ని మనం జ్ఞాపకం చేసుకోవాలి. ఈ రోజు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి, పండిన ప్రతి పంటకీ, పంట దిగుబడి రావడానికి ముందు గానే ధరను నిర్ణయించాలని చేస్తున్న ప్రయత్నాన్ని గమనించాలి. రాష్ట్రంలో సాగునీటి ప్రాజెక్టులన్నిటినీ పూర్తి చేస్తున్నారు వెలిగొండ, హంద్రీ-నీవా, గాలేరు, నగరి. ఆనాడు చంద్రబాబునాయుడు గారు పోలవరం ప్రాజెక్టును 2018కే పూర్తి చేస్తామని చెప్పి ఈ సభలో బల్ల గుద్ది మరీ మాట్లాడారు. ఇన్ని వాగ్దానాలలో, ఏ ఒక్క వాగ్దానాన్ని నెరవేర్చని గత ప్రభుత్వ పాలనను మనం ఎప్పుడూ మర్చిపోకూడదని.. Rain gunలతో కరవుని జయించానని, తుపానునీ, సముద్రాన్నీ కూడా కంట్రోలు చేస్తాననీ, అమరావతిలో ఉష్ణోగ్రతలు తగ్గిస్తాననీ ప్రగల్భాలు పలికిన ఆ నాయకుడు, ఈ రోజు రైతుల గురించి మాట్లాడుతూ ఉంటే, చాలా ఆశ్చర్యము, బాధ కలుగుతోంది. ఈ రోజు ప్రకృతి వైపరీత్యాల నిధి కోసం 2,000 కోట్ల రూపాయలు మనం బడ్జెట్లో కేటాయించుకున్నాము. ఖర్చ్ సీజన్లో ఏదైనా ఇబ్బంది జరిగితే, రబీ లోకి వచ్చేసరికే దానికి సంబంధించిన ఇన్పుట్ సబ్సిడీ అందించడానికి చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. ఒక్క రూపాయికే పంట బీమాను తీసుకొచ్చాము. ఇలా అన్ని రకాలుగా, నాలుగు పక్కల నుంచీ, రైతుని కాపాడడానికి చేస్తున్న ప్రయత్నాలను గమనించాలని కోరుకుంటున్నాను. రైతు భరోసా కేంద్రం (ఆర్బికె) అనేది అద్భుతమైన ప్రక్రియ. ఆ పేరులోనే ఉంది అధ్యక్షా.. రైతుకు ఒక భరోసా ఇచ్చే కేంద్రమని. ఈ కేంద్రం ద్వారా నాణ్యమైన విత్తనాలు, ఎరువులు, వాళ్ళకు ఇచ్చే సలహాలు, సంప్రదింపులు మాత్రమే కాకుండా, వారు పండించిన పంటలను బాధ్యతగా నమోదు చేసుకుని, భూమి మీద ఏమి పంట ఉంది, ఎంత విస్తీర్ణంలో ఉంది, ఆ పంటకు ఎంత దిగుబడి రావచ్చు, రైతుకి ఇబ్బంది రాకుండా, మనం ఏ విధంగా ప్రాక్యూర్ చేయాలనేది సవివరంగా నమోదు చేస్తున్నారు. ఇంత పెద్ద డేటా గతంలో ఎప్పుడూ జనరేల్ కాలేదు. ఈ రోజు మనం ఆర్బికెల ద్వారా దాదాపుగా 98 శాతం పంటను నమోదు చేసుకుంటున్నాము. ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న ఈ చర్యలను రైతులు గమనించాలని కోరుకుంటున్నాను. ఇదేదో మన రాష్ట్రంలో మనం గొప్పలు చెప్పుకోవడం కాదు అధ్యక్షా.. పక్క రాష్ట్రాల

వారు ఇక్కడకు వచ్చి, చూసి, ఆర్బికెల గురించి చాలా గొప్పగా మాట్లాడుతుంటే, చాలా ఆనందం కలుగుతోంది. ఇవాళ జగన్మోహన్ రెడ్డి గారికి రైతు పక్షపాతి అని ఊరికే పేరు రాలేదు. ఆ రోజు స్వర్గీయ రాజశేఖర్ రెడ్డి గారి గురించి మనం మాట్లాడుకున్నాం, రైతుకు పెద్ద పీట వేసిన విధానాన్ని అక్కడ నుంచే మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి అందిపుచ్చుకున్నారేమో అనుకుంటున్నాను. పులి కడుపున పులే పుడుతుంది అన్నట్లుగా, రాజశేఖర్ రెడ్డి గారి వారసుడుగా ఆయన ఆలోచనల్ని, సిద్ధాంతాల్ని కొనసాగించే క్రమంలో ఏర్పడింది వైస్సార్ సీపీ. రైతుకు ఇవాల్సిన గౌరవాన్ని గురించి పార్టీలోనే మనం మాట్లాడుకున్నాము. అదే క్రమంలో, ఈ రోజు రైతుకు పెద్ద పీట వేస్తున్న విధానాలను మనం చూస్తున్నాము. మాకు మంచి గిట్టుబాటు ధర ఇవ్వండి చాలు, ఇంకేమీ ఇవ్వకపోయినా ఫరవాలేదని ప్రతి రైతూ అంటుంటాడు అధ్యక్షా. ఏదో మాట వరసకు అన్నట్లుగా ఉంటుంది, నిజానికి వాళ్ళకు తెలియదు. ప్రత్యేకంగా వరి పండించే, మా బాపట్ల లాంటి ప్రాంతంలో, ఒక రైతు కష్టపడితే వచ్చే సంవద ఎంత, వాళ్ళు పెట్టే ఖర్చు ఎంత అని చూస్తే, నిజంగా మిస్ మాచ్ అవుతుంది అధ్యక్షా. ఈ రోజు 1475 రూపాయలు మేము 76 కిలోలకు ఇచ్చినా, అంటే క్వింటాలుకు దాదాపు 1950 రూపాయలు ఇచ్చినా చాలదనే అనిపిస్తుంది. మరి అలాంటి రైతుకి, పంటకి మనం డబ్బులు పెంచాము, ఇచ్చాము అనే కాకుండా, నాణ్యమైన విత్తనాలు ఇవ్వడం, సకాలంలో ఎరువులు ఇవ్వడం ఇవన్నీ చేస్తున్నాము. ఒక పక్కన ఇవన్నీ చేస్తూనే, ఆ రైతు కుటుంబాన్ని కాచుకోవడానికి, ఆ రైతుకి సంబంధించిన అనేక అంశాలు.. వారి పిల్లలు చదువుకోవడానికి ఈ రోజు అమ్మ ఒడి, విద్యా కానుక ఇలా అనేక రకాలుగా, ఆ రైతు కుటుంబానికి అయ్యే ఖర్చుని పరోక్షంగా భరిస్తూ, అంటే ప్రభుత్వం ప్రవేశ పెట్టిన పథకాల ద్వారా పిల్లల చదువుకు అవసరమయ్యే ఖర్చును భరిస్తూ, ఆ రైతును కాపాడుకునే ప్రక్రియను మనం కొనసాగిస్తున్న విధానాన్ని ఈ సభలో మనం ప్రస్తావించుకోవాలి. ఇది మామూలు విషయం కాదు. గతంలో దివంగత రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు ఉన్నప్పుడు 2004-06లో ఆ రోజుల్లోనే 1800 రూపాయలు మాకు బీపీటి వెరైటీకి ఉందని, అది మాకు గోల్డెన్ పీరియడ్ అని ఇప్పటికీ గుర్తు చేసుకుంటూ ఉంటారు మా రైతులు. పంట దిగుమతి ఎలా వస్తుంది, దాని వినియోగం ఎలా ఉంటుంది, డిమాండ్ ఎంత ఉంటుంది, రేటు ఎంత ఉంటుంది ఇవన్నీ అందరికీ తెలిసిన విషయాలే. రైతుకు చేయూత ఇవ్వడానికి, రైతుకు గిట్టుబాటు ధర ఇవ్వాలి, రైతు బాగుండాలి, రైతు బాగుంటేనే రాష్ట్ర ఎకానమీ బాగుంటుందని మన నాయకుడికి బాగా తెలుసు. నిన్న కాక మొన్న ఇచ్చిన ప్రెజెంటేషన్ లో ఏ రకంగా గ్రాస్ డొమెస్టిక్ ప్రొడక్ట్ (జీడిపి) పెరుగుతోంది, ఎందుకు పెరుగుతోంది, ఏమేమి అంశాలు ప్రభావితం చేస్తున్నాయి, పర్ కాపిటా ఇన్ కమ్ ఈ రోజు ఎందుకు పెరిగింది ఇవన్నీ వివరించారు. దీన్ని బట్టి చూస్తే, మనం ప్రతి సెక్టార్ ని కాపాడుకుంటూ వస్తున్నాము.

మ.2.20

ఈ రోజు రైతు పెట్టే ఖర్చులలో ప్రధానమైనవి చదువుకు, ఆరోగ్యానికి సంబంధించినవి. ఈ రోజు రైతు భార్యకు డ్వారా గ్రూపుల ద్వారా ఇచ్చే ఆసరా వాళ్ళకు ఒక భరోసా. ఆసరా డబ్బులతో అమ్మా ఏం చేస్తున్నారు అని మేం మహిళలను అడిగితే మా వారికి పెట్టుబడికి ఇచ్చానని, ఒకామె బర్రెగొడ్డుని కొనుక్కున్నానని చెబుతోంది. ఈ రకంగా ప్రతి పథకం రైతు కుటుంబాన్ని కాపాడుకోవడానికి, రైతుకి ఎంతో కొంత మేలు చెయ్యడానికి ఉపయోగపడుతోంది. రైతులకు ఎంత చేసినా తక్కువైనన్న అభిప్రాయంలో ఉన్న గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి ఆలోచనల గురించి మనం ఎంతసేపు అయినా మాట్లాడుకోవచ్చు. ప్రత్యేకంగా బాపట్ల ప్రాంతంలో మేం చూస్తున్నాం. ఆనాడు దివంగత నేత రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు కృష్ణా డెల్టా ఆయకట్టు ఆధునీకరణ కోసం రూ.400కోట్లు ప్రకటించినప్పటికీ ఆ తరువాత వచ్చిన వాళ్ళ ఏ రకంగా నిర్లక్ష్యం చేశారో మనం చూశాం. ఈ రోజు ఎక్కడైతే ప్యాడీ ప్రాంతాలు ఉన్నాయో వాటన్నింటికీ ప్రత్యేకంగా డ్రైనేజీ, ఇరిగేషన్ సిస్టమ్స్ తప్పకుండా ఇంప్రూవ్ చేసుకోవాలి. సంబంధిత శాఖా మంత్రులందరూ కలిసి సమన్వయంతో ముందుకు వెళితే మరింత మెరుగైన ఫలితాలు సాధించడానికి అవకాశం ఉంటుందని ఈ సందర్భంగా తెలియజేసుకుంటున్నాను.

రైతు అనగానే వరి, లేకపోతే కందిపప్పు, మినప్పప్పు, ధాన్యం, అపరాలు పండించే వాళ్ళ కాదు. ఈ రోజు ఆక్వా రంగం కూడా బాగా ముందుకొస్తున్న క్రమంలో ఆ రైతులను కూడా కాపాడుకోవడానికి మనం అనేక కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నాం. మత్స్యకారులను కాపాడుకోవడానికి అనేక కార్యక్రమాలు మనం తీసుకున్నాం. రైతులు ఎవరూ ఆత్మహత్య చేసుకునే స్థితి రాకూడదని భగవంతుణ్ణి ప్రార్థిస్తున్నాం. ఒకవేళ అటువంటి పరిస్థితి వస్తే గతంలో ఇచ్చే నష్టపరిహారం రూ.5లక్షలు అయితే, ఈ రోజు దాదాపు రూ.7లక్షలు మనం ఇవ్వడం జరుగుతోందనే విషయాన్ని తెలియజేస్తున్నాను. మత్స్యకారులకు అయితే దాదాపు రూ.10లక్షలు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఒక ప్రక్క పంట కాలువలు, ఇంకొక ప్రక్క బోర్ వెల్స్. వైఎస్సార్ జలకళ ద్వారా ఐదు లక్షల ఎకరాలకు సుమారు రూ.4వేల కోట్లతో రెండు లక్షల వ్యవసాయ బోర్లను వేసి పంట నీరు అందించడానికి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చేస్తున్న ప్రయత్నాన్ని అభినందించాలి. గత ప్రభుత్వం ధాన్యం సేకరణలో విత్తనాల కొనుగోలులో కూడా అప్పులు పెట్టి వెళ్లిన విధానాన్ని మనం చూశాం. గత ప్రభుత్వం ధాన్యం రైతుల బకాయిలు రూ.960కోట్లు, విత్తన సేకరణ బకాయిలు రూ.384కోట్లు పెట్టింది. అదీ వాళ్ళ చిత్తశుద్ధి. ఈ రోజు ప్రభుత్వం వెళ్లేటప్పుడు శుభ్రంగా ఖాళీ ఖజానా... ఇందాకే చెప్పారు దాదాపు రూ.10వేల కోట్లు బకాయిలు అంటే అదే చాలా ఎక్కువ. తరువాత ప్రభుత్వం వస్తుంది. సుమారుగా రూ.4 వేలు లేదా రూ.5వేల కోట్లు అప్పు ఉండడం సర్వ సాధారణం. దాదాపు రూ.10వేల కోట్లను అప్పుగా ఉంటే అది ఒక రేర్ కేస్. దాదాపు రూ.40వేల

కోట్లు ఇష్టం వచ్చినట్టుగా ప్రతి రంగం లోను అప్పు పెట్టారు. ఎక్కడ అవకాశం ఉంటే అక్కడ అప్పులను ఎగ్గొట్టారు. గత ప్రభుత్వం దిగిపోతూ పెట్టిన రూ.40,000కోట్ల బకాయిలు ఏమున్నాయని ఒకసారి చూస్తే రూ.1880కోట్లు ఫీజు రీయింబర్స్మెంట్, రూ.960కోట్లు ధాన్య సేకరణ బకాయిలు, రూ.563కోట్లు విత్తన సబ్సిడీల బకాయిలు వదిలి పెట్టి వెళ్లారు. వ్యవసాయ యాంత్రీకరణ గురించి మాట్లాడతారు. దానికి కూడా రూ.680కోట్లు ఎగ్గొట్టి వెళ్లారు. దాదాపు రూ.8750కోట్లు ఉచిత విద్యుత్ సబ్సిడీ ఏదైతే మనం మాట్లాడుకుంటున్నామో వాళ్లు పవర్ ఇచ్చింది ఏడు గంటలే అయినా ఆ డబ్బులు కూడా వాళ్లు ఎగ్గొట్టి వెళ్లిన పరిస్థితులు మనం చూస్తున్నాం. సున్నా వడ్డీ కింద రూ.1218కోట్లు, దాదాపు రూ.1100కోట్లు ఇన్పుట్ సబ్సిడీ బకాయిలు. మరణించిన రైతులకు దాదాపు రూ.23కోట్లు ఎక్స్గ్రేషియా కూడా ఎగ్గొట్టి పోయిన ఆ పరిపాలన గురించి మనం ఏం మాట్లాడాలి? దాదాపు రూ.3480కోట్లు గ్రామ పంచాయితీలకు కరెంటు బిల్లులు కట్టకుండా వెళ్లిన పరిస్థితి. ఏ మాత్రం డిసిప్లీన్ లేదు. ఎన్నోసార్లు మేం చెప్పంటాం. ఎక్కడ కూడా వాళ్ల ఇష్టానుసారంగా అధికారం ఉందని వాళ్లకు కావలసిన వాళ్లకి పంచుకోవడం, కనీసం 25శాతం కరెంట్ బిల్లులు కట్టాలని 13వ ఆర్థిక సంఘం సూచనలు ఉన్నా కూడా they never bothered about it. ఎప్పటికప్పుడు ప్రక్కన పెడుతూ ఈ రోజు రూ.3482కోట్లు గ్రామ పంచాయితీలలో పెండింగ్ పెట్టిన పరిస్థితి మనం చూడవచ్చు. రూ.1264కోట్లు అగ్రికోల్డ్ వాళ్లకి ఇస్తామని చెప్పి అది ఎగ్గొట్టి పోయారు. ఆంధ్రప్రదేశ్కు దాదాపు రూ.2,61,989కోట్లు అప్పు చేసి వెళ్లారు. రూ.40,000కోట్ల బకాయిలలో రైతులకు సంబంధించి కనీసం వాటిలో ఏ మాత్రం ప్రాధాన్యత ఇవ్వని పరిస్థితి మనం చూడవచ్చు. ఇటువంటి పరిపాలన ప్రత్యేకంగా మనం చూస్తే మన ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత రైతు భరోసా కేంద్రాలు ఆ ప్రక్రియ ఒక అద్భుతమైన ప్రక్రియ. ఆ ప్రక్రియ ద్వారా మనకి తెలుసు సహచర శాసనసభ్యులందరూ గమనిస్తున్నారు. నాణ్యమైన ఎరువులు, విత్తనాల ఏర్పాటు, ఆ క్రెడిట్ బ్యాంక్స్ తో అనుసంధానం చెయ్యడం ఇప్పటికీ కూడా ప్రైవేటు వర్తకుల దగ్గరకు వెళ్లి అధిక రేట్లకు ఒక బస్తా డిఎపి అడిగితే, పురుగుమందు కూడా ఒకటి కొంటే తప్ప ఇవ్వని విధానంలోంచి బయటికి తీసుకురావాలంటే వాళ్లకు ఇంకొంత institutional finance support ను పెంచాల్సిన అవసరం ఉందని కూడా మీ ద్వారా సభకు తెలియజేస్తున్నాను.

ఈ రోజు పంట పండించడం ఒక ఎత్తు అయితే పండించిన పంటకు మెరుగైన ధర ఇవ్వడానికి తప్పకుండా ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తూ ఉంటుంది. ఆ దిశలోనే మనం ఈ రోజు Institute of Rural Management, Anand (IRMA) లో ఒక ప్రతిష్టాత్మక సంస్థ. అలాంటి సంస్థ సహకారంతో Institute of Rural Management, Andhra Pradesh (IRMAP) ఏర్పాటు చేసి దిశగా చర్యలు చేపట్టడం

జరగుతోంది. దీనివల్ల వివిధ గ్రామీణ ఉత్పత్తులకు మంచి మార్కెటింగ్ వచ్చే అవకాశం ఉంది. ఈ స్పెషలైజ్డ్ సంస్థ ప్రత్యేకంగా వ్యవసాయ ఉత్పత్తులకు మార్కెట్ను ఎలా ఇంప్రూవ్ చేసుకోవాలి, లేకపోతే value addition ఎలా జరగాలి, ప్యాకేజింగ్ ఎలా చెయ్యాలి అనేక రకాల ఇన్పుట్స్ మనం రైతుకు దీని ద్వారా ఇవ్వడానికి ఒక మంచి అవకాశం ఉందని ఈ సభ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. ఇంతేకాదు, గత ప్రభుత్వం రూ.4,522కోట్లు బీమా కింద చెల్లిస్తే మన ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఈ మూడు సంవత్సరాల మూడు నెలల కాలంలోనే దాదాపుగా రూ.6,684 కోట్లు వాళ్లు పెట్టిన బకాయిలతో సహా తీర్చామని సభకు తెలియజేస్తున్నాను.

వైఎస్సార్ యంత్ర సేవా పథకం. ఈ యంత్ర సేవా పథకం కూడా అద్భుతంగా జరుగుతోంది. ప్రత్యేకంగా ఆర్బికె స్థాయిలో, క్లస్టర్ స్థాయి కమ్యూనిటీ హైరింగ్ సెస్ ద్వారా ప్రతి మండలంలో ఐదారుగురు రైతులను కలిపి ఒక కమ్యూనిటీ హైరింగ్ విధానాన్ని మొదటిసారి తీసుకొచ్చాం. ఇంతకుముందు ట్రాక్టర్లు ఇచ్చినా ఒక పర్సెంటేజ్ కంపెనీ ట్రాక్టర్ ఇవ్వాలని వాళ్లతో లోపాయకారి ఒప్పందాలు జరిగే విధానాలను చూసేవాళ్లం. ఇప్పుడు అలా కాదు. రైతులకు ఆప్షన్ ఇస్తున్నాం. దాదాపు ఒక మూడు, నాలుగు కంపెనీలతో నెగోషియేట్ చేసి రైతుకు దేని మీద నమ్మకం ఉంటుందో ఆ ప్రాంతంలో వాడే ఆ కంపెనీ ట్రాక్టర్లే వాళ్లు తీసుకోవడానికి ఈ రోజు ముఖ్యమంత్రి గారు చేసిన ప్రయత్నం కూడా మనం అభినందించాల్సిన అవసరం ఉంది. ఇది నేను చెప్పడం కాదు. మన ప్రభుత్వం-మన ఊరు కార్యక్రమానికి వెళ్లినపుడు అక్కడ రైతులు ప్రత్యేకంగా ఆ యంత్రాలు తీసుకునే వాళ్లు, ప్రత్యేకంగా ట్రాక్టర్లు తీసుకున్న వాళ్లు తమ సంతోషాన్ని మామూలుగా వ్యక్తపరచడం లేదు. ఈ రకంగా యంత్ర సేవా పథకం ద్వారా దాదాపు రూ.5260కోట్లు ఖర్చు పెడుతున్నాం.

అలాగే పెట్టుబడి రాయితీలు. అలాగే ప్రత్యేకంగా మా పక్కన ఉన్న పర్చూరు, చీరాల ప్రాంతాలలో శనగ రైతులు ఎక్కువ. కోల్డ్ స్టోరేజీలో ఉంచుకున్న వాటిని కూడా అదనంగా వాళ్లకి సహాయం చేస్తూ శనగ రైతులకు దాదాపు రూ.1500లు క్వీంటాల్కు అదనంగా ఇచ్చి కాపాడిన మన ముఖ్యమంత్రి గారిని తప్పకుండా అభినందించాలి.

మ.2.30

అధ్యక్షా, గత ప్రభుత్వం పెట్టిన ధాన్య సేకరణ బకాయిలు, ధరల స్థిరీకరణ నిధి, విత్తనాల కింద పెట్టిన బకాయిలు తీర్చడం, ఈ రకంగా ప్రతి దాంట్లో ఆయిల్పామ్ రైతులను, ఆక్వా రైతులను ప్రతి ఒక్కరినీ కాపాడుకుంటూ వస్తున్న విధానాన్ని దయచేసి ప్రతి ఒక్కరూ గమనించాలని కోరుతున్నాను. రైతుకు సంబంధించిన అనేక విషయాలు తప్పనిసరిగా ఈ రాష్ట్ర ఎకానమీ మీద ప్రభావితం చేసే అంశాలు. శివరామకృష్ణన్ కమిటీ పోలవరం ప్రాజెక్టును నేషనల్ ప్రాజెక్టుగా ఆ రోజున్న రాజకీయ పార్టీలు పెద్దగా

ఒత్తిడి చేయకపోయినా దాని అవసరాన్ని ఆ రోజు వివరణగా ఇచ్చి రికమెండేషన్ చేసిన కారణంగా 74 శాతం మంది ప్రజలు వ్యవసాయం మీద ఆధారపడి ఉన్నారు. గతంలో చంద్రబాబు నాయుడు గారి సమయంలో ఎన్నిసార్లు కరవు వచ్చింది, కరవు మండలాలుగా ప్రకటించడానికి ఆయన పడ్డ ఇబ్బందిని మనం ఆ రోజు చూశాం. చంద్రబాబు నాయుడు గారు, కరవు కవల పిల్లలని ఊరికే మాట్లాడటం లేదు. ఆయన హయాంలో ఎన్నో సందర్భాల్లో కరవు మండలాల గురించి మాట్లాడుకున్నాం. భగవంతుడి దయ వల్ల గొడ్డొచ్చిన వేళ బిడ్డ వచ్చిన వేళ అన్నట్లుగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు పెట్టిన కాలు బంగారం కాలు. ఆ కాలు వలన ఈ మూడున్నర సంవత్సరాల కాలంలో కరవు మండలాల గురించి ఎక్కడా మాట్లాడుకోవడం లేదు. కరవు మండలాల గురించి ప్రస్తావనే రాలేదు. చక్కగా వర్షాలు పడుతున్నాయి. చక్కటి దిగుబడులు వస్తున్నాయి. మనం ఇంకొక్కటే చేయాల్సింది ఏమిటంటే రైతుకి ఇంకొంచెం గిట్టుబాటు ధర ఇవ్వడానికి మనం ప్రత్యక్షంగా ఇవ్వలేకపోయినా పరోక్షంగా అయినా వాల్యూ ఎడిషన్ చేయడానికి మనం చేయాల్సిన ప్రయత్నం తప్పనిసరిగా చేయాలని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, IRME లాంటి సంస్థతో ఈ రోజు మనం చేస్తున్న ప్రయత్నం గానీ లేదా ఇన్ డైరెక్ట్ గా ఆ రైతుని కాపాడుకోవడానికి చేస్తున్న అనేక పథకాల్లో డ్వాక్రా వాళ్లకు చేస్తున్న సహాయాలు, ఆసరా పథకం, ఈబీసీ నేస్తం మనం చేస్తున్నాం. అమూల్ డెయిరీని తీసుకొచ్చి వాళ్లు చిన్న చిన్నగా గేదెల్ని పెట్టుకుని కొత్తగా వ్యవసాయం చేసుకునే ఆ రైతుకి లీటర్ పాల ధర నాలుగైదు రూపాయలు పెరగాలని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్న అద్భుతమైన ప్రక్రియ సాగుతోంది. దీనిని తప్పకుండా అందరూ గుర్తిస్తున్నారు. ప్రతిపక్ష సభ్యులకు మాట్లాడటానికి నోరు లేవకపోవచ్చు. మంచి విషయం గురించి మాట్లాడే ధైర్యం వాళ్లకు లేకపోవచ్చు. కానీ ఈ రోజు సోపల్ మీడియా ద్వారా ప్రతి విషయం ప్రజలకు వెళుతోంది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు on the Floor of the House ఒక స్టేట్ మెంటు ఇస్తే దానికి ఏమీ sanctity లేదన్నట్లుగా వాళ్ల ఇష్టానుసారంగా పత్రికలు ఉన్నాయి కదా అని వ్యవస్థలన్నింటినీ వాళ్ల ఇష్టానుసారంగా బయట కూర్చుని సర్టిఫికేట్ ఇచ్చే విధానం తప్పకుండా అందరూ గమనించాలి. అంటే ఏ వ్యవస్థ మీదా వాళ్లకు నమ్మకం లేదు. వాళ్ల పరిపాలనలో వాళ్లకు అనుకూలంగా మాట్లాడే వ్యవస్థ, అనుకూలంగా పనిచేసే అధికారులే కావాలి. మొన్న ముఖ్యమంత్రి గారు, ఈ రోజు గౌరవ ఆర్థిక శాఖా మంత్రి గారు సవివరంగా ప్రతి దానికి ఒక సాక్ష్యంతో చెప్పారు. గతంలో మేము ప్రతిపక్షంలో ఉన్నప్పుడు ఏ రోజు కూడా డాక్యుమెంట్ సపోర్ట్ లేకుండా, వేగ్ గా ఎవర్నీ విమర్శించే అలవాటు జగన్మోహన్ రెడ్డి గారికి ఎప్పుడూ లేదు. ఏది మాట్లాడినా సాక్ష్యంతోనే మాట్లాడేవాళ్లం. ఈ రోజు కాగ్ నివేదిక ద్వారా మనం మాట్లాడుతూ ఉంటే ప్రతిపక్ష సభ్యులు చెప్పిందే కరెక్టు అన్నట్లుగా మాట్లాడుతున్నారు. ఇంత విడ్డూరం

ఎక్కడా ఉండదు. వాళ్లు ఏదైతే చెబుతుంటారో వాళ్ల అభిప్రాయాన్ని మన మీద రుద్దడానికి వాళ్ల అభిప్రాయమే కొందరి అభిప్రాయంగా వాళ్లు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. కానీ ఈ ప్రయత్నం బెడిసి కొడుతుంది. ఎందుకంటే దాదాపు 80 శాతం మంది చిన్న, సన్నకారు రైతులు రాష్ట్రంలో ఉన్నారు. 3 నుంచి 5 ఎకరాల లోపల పొలం ఉన్న రైతులు సుమారుగా మరో 10 నుంచి 12 శాతం మంది ఉంటారు. అంతకంటే ఎక్కువ ఎకరాలు ఉన్న వాళ్లు కేవలం 5, 6 శాతం మంది ఉంటారు. ఈ గొడవ అంతా చేసేది, మాట్లాడేది, ప్రచారం చేసేది ఆ 5, 6 శాతం మాత్రమే. లేబర్ అందకుండా పోయారని, ముఖ్యమంత్రి గారు ఇచ్చే పథకాల వలన అందరూ సోమరిపోతులై పోయారని ఇవన్నీ ఆ పైన ఉన్న 5, 6 శాతం మందితో మాట్లాడిస్తారు. ఈరోజు మనం బాగున్నట్లుగానే రైతు కూలీలు కూడా బాగుండాలి. పెరుగుతున్న రేట్లకు రైతులు కూడా నిలబడాలి. మన పిల్లలకు ఉద్యోగాలు వస్తే రూ.50,000 లేదా లక్ష రూపాయలు రావాలి అని మనం కోరుకుంటున్నాం. కానీ ఆ రైతుకు, ఆ రైతుకూలీకి మరో పది రూపాయలు ఏ రకంగా ఇవ్వాలని గానీ, కొంత డబ్బు వాళ్లకు ఎలా చేర్చాలని గత ప్రభుత్వం ఆలోచించలేదు. వాళ్ల ఇంట్లో పని చేయడానికి పని మనుషులు సమయానికి రావాలి. వాళ్లెవరూ కూడా బయటకు వెళ్లకూడదు. వాళ్లకు పని సాగాలి. కాబట్టి వాళ్లందరూ రాకపోతే వాళ్లు సోమరిపోతులు అని భావించడం కరెక్టు కాదు.

అధ్యక్ష, పెరుగుతున్న రేట్లకు అనుగుణంగా గిట్టుబాటు ధర ఇస్తున్నాం. కౌలు రైతులు ఎంతో కష్టపడి పనిచేస్తున్నారు. కౌలు రైతులు పండించకపోతే రైతులకు పంట ఎక్కడ నుంచి వస్తుంది? ఈ రోజు కౌలుదారీ చట్టానికి సపోర్ట్ చేయమని మనం అడిగినా కూడా చాలా మంది రైతులు 11 నెలల కాలానికే ఇమ్మని అడిగినా కూడా సపోర్ట్ చేయని రైతులున్నారు. ఈ రైతులు కనీసం పంట పొలాల్లోకి వెళ్లే పరిస్థితి లేదు. అలాంటి వాళ్లు కౌలు రైతులకు సపోర్ట్ గా నిలబడాలని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే 10 సంవత్సరాల క్రితం ఎకరం రూ.30 లక్షలు ఉన్న పొలం ఈ రోజున కోటి రూపాయలైంది. ఈ 10, 15 సంవత్సరాల నుంచి కౌలు రైతు నీ పొలాన్ని కాపాడుకుంటూ వచ్చాడన్న సంగతి మరచిపోకూడదని, ఆ రకంగా ఎక్కడైతే రైతు పార్టిసిపేషన్ బాగుంటుందో అక్కడ వ్యవసాయ రంగం తప్పకుండా బాగుంటుంది. తప్పకుండా రాబోయే రోజుల్లో మనం మరింత మేలు చేయడానికి మన ప్రభుత్వం కచ్చితంగా ఇది రైతు పక్షపాతి ప్రభుత్వం. గౌరవ వ్యవసాయ శాఖా మంత్రి, అధికారులు, వారందరి సమన్వయంతో మరింత చక్కటి కార్యక్రమాలు తీసుకుని రైతుకు మరింత మేలు జరిగే విధంగా ముందుకు పోవాలని కోరుకుంటూ నాకు అవకాశం ఇచ్చిన మీకు ప్రత్యేకంగా ధన్యవాదాలు తెలియచేసుకుంటూ సెలవు.

శ్రీ గడికోట శ్రీకాంత్ రెడ్డి (SRI GADIKOTA SRIKANTH REDDY): అధ్యక్షా, తన కడుపు మాడ్చుకుని అందరి కడుపు నింపడానికి అను నిత్యం పొలంలో ఉంటూ ప్రతి ఒక్కరూ సంతోషంగా ఉండాలని ఆలోచన చేసే వ్యక్తి రైతు. తన కడుపు మాడ్చుకుని మనందరి కడుపు నింపుతున్న ఆ రైతు గురించి మాట్లాడే అవకాశం కల్పించినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలియచేస్తున్నాను. వ్యవసాయ ధాన్యాగారంగా మన రాష్ట్రం పేరు పొందింది. 2004 వరకూ మనం చూస్తే వ్యవసాయ రంగం పూర్తిగా నిర్వీర్యమై పోయింది. ఎందుకు ఈ మాటలు మాట్లాడుతున్నానంటే మనం ఒక అంశాన్ని క్లుణ్ణంగా అధ్యయనం చేయాలి. 2004 వరకూ “వ్యవసాయం దండగ” అన్న ఒక ప్రభుత్వ నేత ఆధ్వర్యంలో వ్యవసాయాన్ని అన్ని రంగాల్లో నిర్వీర్యం చేశారు. అందుకు అనుగుణంగా కరవు కాటకాలు రావడం, ఎక్కడ చూసినా నక్కలిజం ఉండి ఏ మాత్రం లా అండ్ ఆర్డర్ లేకుండా పల్లెటూర్లలో నివసించే వాళ్లే లేకుండా పోయారు. ఎక్కడ చూసినా వలసలు ఉండేవి. అటువంటి రోజుల్లో పాదయాత్ర చేస్తూ ఇవన్నీ గమనించిన రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత తన ప్రాధాన్యత వ్యవసాయం రంగం అని చెప్పి జలయజ్ఞం పేరుతో కోటి ఎకరాలకు నీళ్లు ఇవ్వాలని 84 ప్రాజెక్టులు మొదలు పెట్టడమైతేనేమి, కరవు ప్రాంతాలలో శాశ్వతంగా కరవు వైదొలగించడానికి అక్కడ కూడా పచ్చని పొలాలుగా ఏ రకంగా చేయాలనే ఆలోచనతో ఉండడమైతేనేమి, అనేక రంగాల్లో రైతుల ఆత్మహత్యలు తగ్గించాలని అనేక మార్పులు తీసుకొచ్చి అన్ని రంగాల్లో తోడుంటూ ప్రతి రంగంలోనూ రైతుకి తోడుండాలనే ఆలోచనా విధానంతో అప్పుడు పల్లెల వైపు చూడటం మొదలైంది.

మ.2.40

అదే విధంగా నేను ఇంతకు ముందు చెప్పినట్లుగా లా అండ్ ఆర్డర్ విషయంలో కూడా పూర్తిగా తను దృష్టి పెట్టి మళ్ళీ పల్లెలకు జనాలు వెళ్లేందుకు మార్గం సూచించారు. ముఖ్యంగా నక్కలిజం లేకుండా చేసి, యువతను educate చేయడంతో పాటు ప్రజలను చైతన్యవంతులను చేసి మళ్ళీ వ్యవసాయ రంగంపైన దృష్టిని మరల్చారు దివంగత నేత రాజశేఖరరెడ్డి గారు. తను వేసిన పంటకు నీళ్లు పెట్టుకోవాలనే ఆలోచనతో పొలానికి వెళ్లిన రైతును అనేక రకాలుగా హింసించే పరిస్థితి తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వ హయాంలో ఉండేది. అదే విధంగా బకాయిలు చెల్లించమని వేధించే పరిస్థితి కూడా ఆనాటిదే. కరెంటు బిల్లులు చెల్లించకపోతే కరెంటు వైర్లు తొలగించడమే కాకుండా రైతు ఇంటి దగ్గర ఉంటే కూడా అక్రమ కేసులు పెట్టి అరెస్ట్ చేయించిన పరిస్థితులను ఆనాడు మనం చూశాం. ఆనాటి పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకుని రాజశేఖరరెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రిగా ప్రమాణ స్వీకారం చేసిన వెంటనే వారు చేసిన మొదటి సంతకానికి ఒక అర్థం చెప్పారు. గత ప్రభుత్వంలో ఉండే విద్యుత్తు బకాయిల

మొత్తాన్ని మాఫీ చేస్తూ, ప్రమాణ స్వీకారం చేసిన నాటి నుండే రైతులకు ఉచిత విద్యుత్తును అందించారు. తద్వారా చాలా మంది రైతులకు ప్రయోజనం చేకూరింది. అటువంటి మార్పును తీసుకొచ్చి “వ్యవసాయం పండగ” అనే దారికి తీసుకొచ్చిన నాయకుడు డా.రాజశేఖరరెడ్డి గారు. తన మరణానంతరం తరవాత ఏలిన పాలకులు మళ్ళీ వ్యవసాయ రంగాన్ని నిర్లక్ష్యం చేశారు. మనం గత మూడు, నాలుగు రోజుల నుంచి నిరంతరంగా మాట్లాడుకుంటున్నాం. ముఖ్యమంత్రి గారు రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితిని వివరించిన తరవాత గానీ, వికేంద్రీకరణ అంశంలో గానీ ముఖ్యంగా ప్రజలకు సంబంధించిన అంశాలైన నాడు-నేడు క్రింద విద్య, వైద్య ఆరోగ్య రంగాలపైన ప్రభుత్వం ఏ రకంగా దృష్టి పెట్టిందనే విషయాలను సభకు వివరించినప్పుడు రాష్ట్రంలో మూడు నాలుగు రోజుల నుంచి చాలా మంది జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు ఒక trend setter, ఒక torch bearer అని అంటున్నారు. నిజంగానే మనం ఆ విషయాన్ని అంగీకరించాలి. ఒక వ్యక్తి ఎవరైనా సరే రాజకీయాల్లో ఎన్నికలకు ముందు ప్రజలకు హామీలిచ్చి నెరవేర్చడమే గొప్ప అనుకుంటాం.

జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు ఎన్నికలకు ముందు తన పాదయాత్రలో రాష్ట్ర రైతాంగానికి హామీ ఇచ్చారు. వ్యవసాయ రంగానికి సంబంధించి రైతు పంట పెట్టుకునే ముందు తన వద్ద పెట్టుబడికి డబ్బులు లేక అప్పులిచ్చే వారివైపు, వడ్డీ వ్యాపారుల వైపు చూసే పరిస్థితి, ఇంట్లో ఉన్న బంగారం తాకట్టు పెట్టి డబ్బు కోసం తిరిగే పరిస్థితి ఉందనే విషయాన్ని జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు గమనించి తాను అధికారంలోకి వస్తే పెట్టుబడి సహాయం క్రింద రైతుకు ప్రతి సంవత్సరం రూ.12,500/-ల చొప్పున నాలుగు సంవత్సరాలు ఇస్తానని హామీ ఇచ్చారు. చేసిన వాగ్దానం మేరకు వారు 86శాతం సీట్లతో అధికారంలోకి వచ్చిన తరవాత హామీని నెరవేర్చారు. గత ప్రభుత్వంలో మేనిఫెస్టోలో చెప్పిన హామీలు నెరవేర్చకపోగా మేనిఫెస్టోలే మాయం చేసిన పరిస్థితులుండేవి. ముఖ్యమంత్రి గారు ఎన్నికలకు ముందు మేనిఫెస్టోలో చెప్పినట్లుగానే 99శాతం హామీలను నెరవేర్చారు. అదనంగా ఎన్నికలకు ముందు ప్రజలకు ఇచ్చిన హామీ కంటే కూడా ఐదు సంవత్సరాలు రూ.12,500/- ల పెట్టుబడి సహాయం క్రింద రైతులకు అందిస్తాను, మరో రూ.వెయ్యి పెంచుతానని మొత్తం ఐదేళ్లకు రూ.67,500/- లు చేసిన ఘనత జగన్మోహన్ రెడ్డి గారిది. ఆ రకంగా గడచిన మూడున్నర సంవత్సరాల కాలంలో దాదాపు రూ.23,850.00 కోట్ల మేరకు రైతులకు నేరుగా రైతు భరోసా పథకం క్రింద ఆర్థిక సహాయం చేశారు. ఈ మాట ఎందుకు చెప్పాల్సి వస్తుందంటే, గతంలో చంద్రబాబు నాయుడు గారు రైతులకు ఒక హామీ ఇచ్చాడు. ఆయన ముఖ్యమంత్రి అయితే అణా పైసాతో సహా రైతులు తీసుకున్న రుణాలన్నీ మాఫీ చేస్తాను, బ్యాంకుల్లో బంగారం తాకట్టు పెట్టి తీసుకున్న రుణాలను మాఫీ చేయించి బంగారాన్ని ఇంటికి చేర్చిస్తానని రైతులకు చెప్పడమే కాకుండా చంద్రబాబు నాయుడు గారు నిత్యం టీవీలో ప్రకటనలు

గుప్పించారు. ముఖ్యమంత్రి అయిన తరవాత మొదటి సంతకం చేస్తానని కూడా చెప్పారు. అధికారంలోకి వచ్చాక సంతకానికి విలువ ఇవ్వకుండా ఎన్నికల మేనిఫెస్టోను మాయం చేసి, రైతులకు ఇచ్చిన హామీని నెరవేర్చకుండా తను అధికారంలో ఉన్న ఐదేళ్లలో వ్యవసాయ రంగానికి వారు చేసిన ఖర్చు రూ.15 వేల కోట్లు మాత్రమే. వాస్తవంగా చెప్పాలంటే రూ.14 వేల కోట్ల పైచిలుకు మొత్తాన్ని వారి ఐదేళ్ల హయాంలో వ్యవసాయ రంగానికి ఖర్చు చేశారు.

అటువంటి పరిస్థితి నేడు జగన్మోహన్ రెడ్డి గారి ప్రభుత్వంలో లేదు. ముఖ్యమంత్రి గారు అధికారం చేపట్టిన మూడున్నర సంవత్సరాల కాలంలోనే రైతు భరోసా క్రింద రూ.23,800.00 కోట్లు ఇవ్వడమే కాకుండా పంట వేసి నష్టపోతే అదనంగా ఆర్థిక సహాయం చేస్తున్న పరిస్థితి నేడు కనిపిస్తోంది. కరవుకాటకాలు, పంట వేసినప్పుడు రైతుల ఇబ్బందులను మనం ప్రత్యక్షంగా, పరోక్షంగా నిత్యం చూస్తుంటాం. రైతు పంట వేసుకున్నప్పుడు ప్రకృతి వైపరీత్యాల వల్ల ముఖ్యంగా తుపాన్ల వల్ల, సకాలంలో వర్షాలు లేని కారణంగా పంటలు పండకపోయినా, పంట దెబ్బతింటే గతంలో ఇన్పుట్ సబ్సిడీ రైతులకు వచ్చేది కాదు. జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు అధికారం చేపట్టిన తరవాత గత ప్రభుత్వ హయాంలో ఉన్న రైతుల బకాయిలు తీర్చడంతో పాటు ఏ సీజన్లో రైతులకు పంట నష్టం జరిగితే అదే సీజన్లో పరిహారం సొమ్ము అందే విధంగా చర్యలు తీసుకున్నారు. అందుకు దాదాపు రూ.6,800.00 కోట్లు రైతులకు నేరుగా బీమా రూపంలో ఆర్థిక సహాయం అందింది. అదే విధంగా రూ.1,300.00 కోట్లకు పైగా మొత్తాన్ని ఇన్పుట్ సబ్సిడీ రూపంలో చెల్లించారు. రైతు భరోసా, బీమా, ఇన్పుట్ సబ్సిడీకి కలిపి నేరుగా రూ.33,500.00 కోట్లు వ్యవసాయరంగానికి, రైతుల సంక్షేమానికి మూడున్నర సంవత్సరాల కాలంలో ఖర్చు పెట్టిన ప్రభుత్వం జగన్మోహన్ రెడ్డి గారిది.

అదే విధంగా గత ప్రభుత్వ హయాంలో బకాయి పెట్టిన ఉచిత విద్యుత్తు బకాయిలను జగన్మోహన్ రెడ్డి గారి ప్రభుత్వం చెల్లించింది. దాదాపు రూ.9 వేల కోట్లకు పైగా ఉచిత విద్యుత్తు బకాయిలు వారి హయాంలో చెల్లించకుండా పెండింగ్లో పెట్టారు. బకాయిలు మొత్తాన్ని జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు అధికారంలోకి వచ్చిన తరవాత తీర్చారు. బకాయిలు తీర్చడమే కాకుండా సంవత్సరానికి రూ.8 వేల కోట్ల చొప్పున ఉచిత విద్యుత్తు రూపంలో రైతులకు మన ప్రభుత్వం ఖర్చు చేస్తోంది. అటువంటి ఆలోచన ఈ ప్రభుత్వానికి ఉంటే, అందుకు భిన్నంగా ప్రతిపక్ష సభ్యులు మాట్లాడుతున్నారు. రైతులకు పొలంలో ఉండే మోటర్లకు మీటర్లు బిగిస్తారట, మనం వ్యతిరేకిద్దాం అని వాళ్లు మాట్లాడుతున్నారు. కానీ ఈ ప్రభుత్వానికి రైతుల పట్ల ఉన్న చిత్తశుద్ధి ఏమిటో అందరికీ తెలిసిందే. రైతులకు ఉచిత విద్యుత్తు అందించే విషయంలో ఆనాడు రాజశేఖరరెడ్డి గారు దేశంలో రోల్ మోడల్ గా నిలబడ్డారు. అంతటి వ్యక్తి ఆశయాలతో పనిచేస్తున్న ఈ ప్రభుత్వం రైతుల పైన భారం మోపుతుందా

అని ప్రతిపక్ష పార్టీలను ప్రశ్నిస్తున్నాను. అటువంటి తప్పుడు ఆలోచన ఈ ప్రభుత్వానికి లేదు. నేను సవాలు విసురుతున్నాను. ఏ రైతుపైన కూడా ప్రభుత్వం భారం వేయదు, రైతులు ధైర్యంగా గుండె పైన చేయి వేసుకుని నిద్రపోవచ్చు. జగన్మోహన్ రెడ్డి గారి ప్రభుత్వం ఎటువంటి పరిస్థితుల్లో రైతులను ఇబ్బంది పెట్టదు. భవిష్యత్తులో మరో ముప్పై సంవత్సరాల వరకు రైతులకు ఎటువంటి ఆటంకం లేకుండా రైతులకు ఉచిత విద్యుత్తును అందించాలనే లక్ష్యంతో ప్రణాళిక రూపొందించిన వ్యక్తి జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు. అవన్నీ తెలుసుకోకుండా, రాజకీయ కోణంలో బురదజల్లాలనే ఆలోచనతో ప్రతిపక్ష పార్టీలు ఇటువంటి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాయి. రైతులకు ఉచిత విద్యుత్తు తీసుకొచ్చిన వారిలో రాజశేఖరరెడ్డి గారు దేశంలోనే మొదటి వ్యక్తి. వారి తరవాత దేశంలోని ఐదు రాష్ట్రాలు మాత్రమే రైతులకు ఉచిత విద్యుత్తు సరఫరా చేస్తున్నాయి. ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో రైతులకు మరింతగా భరోసా కల్పించి వాళ్ళకు ప్రయోజనం చేకూర్చగలమే గానీ ఏ మాత్రం రైతులను ఈ ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యం చేయదు. మనం ఉదయం నుంచి వింటున్నాం. తండ్రి ఒక అడుగు వేస్తే, ఆయన కొడుకుగా మన ముఖ్యమంత్రి గారు నాలుగు అడుగులు వేశారని చాలా మంది పెద్దలు చెప్పారు. అటువంటి నాయకుల ఆశయంతో పనిచేస్తున్న మనం రైతులను ఇబ్బంది పెడతామా? ఎటువంటి సంకోచం లేదు. అటువంటి ప్రసక్తే లేదని రైతులకు ఈ సభ ద్వారా గట్టిగా చెబుతున్నాను. మా నాయకుడిపైన ఉన్న నమ్మకంతో చెబుతున్నాను. రాష్ట్రంలోని ఏ ఒక్క రైతు ఆందోళన చెందాల్సిన అవసరం లేదు, లేదు, లేదు. రైతులు ధైర్యంగా ఉండవచ్చు. రైతులపైన ఏమైనా భారం పడితే ప్రభుత్వం బాధ్యత వహిస్తుందని సభ ద్వారా రైతాంగానికి తెలియజేస్తున్నాను. రైతులకు ఉచిత విద్యుత్తు సరఫరా విషయంలో ప్రభుత్వం ఎటువంటి తప్పిదం చేయదని తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఇప్పుడున్న మారుతున్న పరిస్థితులకు అనుగుణంగా ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తుంది. ఇందాక మనం చాలా విషయాలు మాట్లాడుకున్నాం. మన పార్టీ అధికారం చేపట్టిన తరవాత అన్ని రంగాల్లో ఇటు రైతు భరోసా, ఇన్పుట్ సబ్సిడీ, క్రాప్ ఇన్సూరెన్స్, ఉచిత విద్యుత్తు బకాయిల వంటి అంశాల్లో దేనిలోనైనా దాదాపు రూ.1 లక్ష కోట్లకు పైగా మూడున్నర సంవత్సరాల కాలంలో వ్యవసాయ రంగంలో రైతులకు ప్రభుత్వం ఖర్చు చేసి వాళ్ళకు మేలు చేసింది. రైతులు పూర్తిగా సంతోషంగా ఉన్నారు; రైతులకు ఎటువంటి సమస్యలు లేవని మాత్రం మేం చెప్పడం లేదు. ప్రభుత్వం ఎంతో మేలు చేస్తున్నప్పటికీ ఇంకా రైతులు కష్టాల్లోనే ఉన్నారు. వాళ్ళను ఏ రకంగా ఆదుకోవాలనే విషయమై మనం నిరంతరం ఆలోచన చేయాలి. 2004లో రైతుల ఆత్మహత్యలు రాష్ట్రంలో ఎక్కువగా జరుగుతున్నప్పుడు దివంగతనేత రాజశేఖరరెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న కాలంలో ఆత్మహత్యలకు గల కారణాలపై అప్పటి కేంద్ర ప్రభుత్వం National Farmers Commission ఏర్పాటు చేసింది. ఎం.ఎస్. స్వామినాథన్

గారి అధ్యక్షతన ఏర్పాటైన ఆ కమీషన్ చాలా సిఫార్సులను చేసింది. కానీ అందులో కొన్ని సిఫార్సులు క్లారిటీగా లేవనేది మనం చూశాం. స్వామినాథన్ కమీషన్ సిఫార్సులే కాకుండా మనం ఆలోచన చేయాలి. ముఖ్యంగా, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో వ్యవసాయం చేయలేకపోతున్నామని చాలా మంది ఇప్పుడు మాట్లాడుతున్న మాట, అందుకు కారణం వ్యవసాయ కూలీల రేట్లు పెరగడం, వ్యవసాయ కూలీలు దొరకడంలేదనే మాటలు మనకు వినిపిస్తున్నాయి. వాస్తవంగా కొన్ని ఎనాలసిస్లను మనం తీసుకున్నప్పుడు మన రాష్ట్రంలో ఎకరా 1.50 సెంట్లకు లోపు ఉన్న రైతులు 67శాతం, మూడెకరాల భూమి ఉన్న రైతులు 20శాతం వరకు ఉన్నారు. అంటే ఒక ఎకరం భూమి ఉన్న రైతు కుటుంబాలు 67శాతం ఉంటే, 20శాతానికి పైగా ఒక ఎకరం భూమి కంటే ఎక్కువగా భూమి కలిగి ఉన్నారు. ఒక ఎకరం నుంచి మూడెకరాల లోపు భూమి కలిగిన రైతు కుటుంబాలు దాదాపుగా 90శాతం మన రాష్ట్రంలో ఉన్నాయి. జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత పూర్తిగా పేద ప్రజలకు సంక్షేమ కార్యక్రమాలు అందడం వల్ల రైతు కూలీలు దొరకడంలేదని కొంత మంది కామెంట్ చేస్తున్నారు. కానీ అది కరెక్టు కాదు. కూలి వాడు ఎప్పటికీ కూలివాడుగానే ఉండాలా? తన జీవనశైలిని మెరుగుపర్చుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. మన ప్రాంతాల్లో మనం చూస్తున్నాం. 20-30 సంవత్సరాల క్రితం పేదవాడు మూడు పూటల కడుపు నింపుకునే పరిస్థితి ఉండేది కాదు. ఆ కాలంలో చాలా పేదరికం కనబడేది.

మ.2.50

గత 25 సంవత్సరాల్లో స్వర్గీయ వై.ఎస్.రాజశేఖర రెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రిగా చేసిన సంస్కరణల వల్ల, జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు అమలు చేసిన సంక్షేమ కార్యక్రమాల వల్ల గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో పేదరికం తగ్గింది. చాలామంది విద్యార్థులు ఫీజు రీయింబర్స్మెంట్ వల్ల బీటెక్ చదువుకుని బెంగళూరు, హైదరాబాదు, చెన్నై, పూణే వంటి నగరాల్లో సాఫ్ట్వేర్ ఇంజనీర్లుగా పనిచేస్తూ వర్క్ ఫ్రమ్ హోమ్ పేరుతో ఇంటి దగ్గర వారి తల్లిదండ్రులకు మంచి గృహాలు నిర్మించి మంచి స్థాయికి చేరుకున్నారు. కానీ, వ్యవసాయ పరంగా రైతులకు పెద్దగా ఆదాయం రావడం లేదు. దానిపై మనం దృష్టి సారించాలి. మూడు ఎకరాల లోపు ఉన్న 90శాతం మంది ప్రజలకు మన రాష్ట్రంలో ఈ సంక్షేమ కార్యక్రమాలు అమలుచేయడం తప్పా అనేది ఒకసారి ఆలోచించాలి. వారిని ఆదుకుంటూ అన్ని రంగాల్లో వారికి తోడుగా నిలవాలని ఈ ప్రభుత్వం సంక్షేమ కార్యక్రమాలను అమలు చేస్తోంది. రైతులు సంతోషంగా ఉంటేనే మనం సంతోషంగా ఉంటామనే విషయాన్ని గ్రహించిన ఈ ప్రభుత్వం ఖరీఫ్లో పంట దెబ్బతింటే రబీ పంట ప్రారంభమయ్యేలోగా ఆ రైతుకు ఇన్పుట్ సబ్సిడీని అందించే పరిస్థితి మనం గతంలో ఏనాడైనా చూశామా? రబీలో పంట దెబ్బతింటే ఖరీఫ్ పంట ప్రారంభానికి ముందే ఇ-క్రాప్ ద్వారా నమోదు

చేయించుకున్న రైతు అకౌంట్‌లో నేరుగా డబ్బులు పడడం ఏనాడైనా చూశామా? రైతును అన్ని విధాలుగా ఆదుకోవాలని ముఖ్యమంత్రి గారు అనేక సంక్షేమ పథకాలను నేడు అమలు చేస్తున్నారు.

అధ్యక్షా, చంద్రబాబు నాయుడు గారి ఐదు సంవత్సరాల పరిపాలనలో ప్రతి సంవత్సరం 250 లేదా 300 కరవు మండలాలను ప్రకటించే వారు. జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రిగా అధికారం చేపట్టిన తర్వాత ఒక్కసారి కూడా కరవు మండలాలను ప్రకటించే అవకాశం వరుణ దేవుడు ఇవ్వకుండా మన ప్రభుత్వానికి ప్రకృతి కూడా సహకరిస్తోంది. మనకున్న ఎకరా పొలంలో farm mechanism అభివృద్ధి చేయలేకపోతున్నాము. అమెరికా వంటి దేశాల్లో వందల ఎకరాల భూమి flat గా ఉంటుంది కాబట్టి farm mechanism ద్వారా వ్యవసాయం చేసుకోగలుగుతున్నారు. మన దేశంలో ఇప్పుడిప్పుడు research చేసి చిన్న చిన్న యంత్ర పరికరాలు కూడా తయారుచేయడం జరుగుతోంది. మన లాంటి చిన్న చిన్న పొలాలున్న దేశాలు కూడా ఈమధ్య వ్యవసాయ రంగంలో అభివృద్ధి చెందుతున్నాయి. ఉదాహరణకు, వియత్నాం వంటి దేశాల్లో ఆరేడు సంవత్సరాల క్రితం చాలామంది వ్యవసాయం మానేసిన పరిస్థితి ఉండేది. ప్రస్తుతం అక్కడ 200 లేదా 300 ఎకరాలను విభజించి చిన్న చిన్న యంత్ర పరికరాల సహాయంతో వ్యవసాయ రంగంలో ముందుకు వెళ్లడం జరుగుతోంది. మన దేశంలో కూడా గతంలో ఉన్న పేదరికం లేకుండా అభివృద్ధి చేసుకుంటూ next generationకు వెళుతున్నాము. ఈ transition periodలో farm mechanism పూర్తిగా లేక లేబర్ కాస్ట్ పెరగడంతో వ్యవసాయ రంగంలో కొన్ని ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నాము. పంట పండినప్పుడు సరైన సమయంలో ప్రతి పంటకు మద్దతు ధర నిర్ణయించాలని ఈ ప్రభుత్వం చాలా ప్రయత్నిస్తోంది. ఎంత ప్రయత్నించినా కొన్ని విషయాల్లో రైతుకు నేరుగా చేయలేము. ఎందుకంటే, గత ప్రభుత్వంలో పౌరసరఫరాలో బియ్యం సేకరణలో వేల కోట్లు పెండింగ్‌లో పెట్టారు. ఆ పాత బకాయిలు తీర్చడంతోపాటు మనం ఎప్పటికప్పుడు రైతుల బ్యాంకు ఖాతాల్లో డబ్బులు వేస్తున్నాము. రైతుకు సరైన సమయంలో అండగా ఉండే ప్రయత్నం మనం చేస్తున్నాము. అంతేగాక, రైతుకు ఇంకా ఏవిధంగా సహాయం చేయాలి అని ప్రభుత్వం నిరంతరం ఆలోచిస్తోంది. వ్యవసాయం ద్వారా వారు లాభసాటిగా లేరని ఏ ఒక్కరైతు నుండి వినపడినా మనకు చాలా బాధ కలుగుతుంది. కొన్ని నియోజకవర్గాల్లో నేడు దాదాపు 80 నుంచి 90శాతం మంది ప్రజలు వ్యవసాయంపై ఆధారపడి ఉన్నారు. ఇప్పుడు వర్షాలు పడుతున్నాయి. గతంలో వర్షాల కోసం ఆకాశం వైపు చూసుకుంటూ ఏ పంట వేయలేక బీడుగా ఉన్న పరిస్థితి ఉండేది. ఇప్పుడు వర్షాలు పడుతున్నా ధరలు పెరగడంతో బీడు భూములను చూస్తే బాధ కలుగుతుంది. రాష్ట్రంలో ఏ ఒక్కరైతు నిరుత్సాహ పడకూడదు. రైతాంగానికి ఈ ప్రభుత్వం అన్ని సమయాల్లో తోడుగా ఉంటుంది. రైతులు సంతోషంగా ఉంటేనే సమాజం సంతోషంగా ఉంటుంది. అందుకే ఒక మాట చెబుతారు. Farming is not a job,

it's a way of life. Agriculture is not a farming, it's feeding. పెరుగుతున్న జనాభాకు అనుగుణంగా ఉత్పత్తి చేయలేకపోతే భవిష్యత్తులో చాలా ఇబ్బందులు వస్తాయి. ప్రకృతి వ్యవసాయంపై ఏ రకంగా ఈ ప్రభుత్వం దృష్టి పెట్టిందని ఇతర దేశాల నుంచి మన రాష్ట్రానికి అనేక మంది వచ్చి మన వద్ద నుంచి కొన్ని ఉదాహరణలు తీసుకుని వెళుతున్నారు. అన్ని విభాగాల్లో ఏ విధంగా సహకరించి రైతును నేడు ముందుకు తీసుకెళ్లాలో మనమంతా ఆలోచించాలి. ఈ ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో అటువంటి ప్రయత్నాలు చేస్తూనే ఉంటుంది. మారుతున్న పరిస్థితులకు అనుగుణంగా రైతులు ఎదుర్కొంటున్న కష్టాలను ప్రాక్టికల్ గా ఏ రకంగా తీర్చగలుగుతామనే విషయంలో మనం కచ్చితంగా దృష్టి సారించాలి. ఎందుకంటే, వ్యవసాయానికి సంబంధించి ఉద్యాన శాఖ, పట్టు పరిశ్రమ శాఖ, పశుసంవర్ధక శాఖ, మత్స్యశాఖ, డైరీ సహకార సంస్థలు, మార్కెటింగ్, ఫుడ్ ప్రాసెసింగ్, జలకళ, విద్యుత్ శాఖ మొదలైన అనేక allied sectors ఉన్నాయి. జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు ధరల స్థిరీకరణ నిధికి రూ.3వేలకోట్లు, ప్రకృతి వైపరీత్యాలకు రూ.2వేలకోట్లు కేటాయించారు. పశువులు, మేకలు, గొర్రెలకు ఉచిత బీమా అందిస్తున్నారు. ఆయన వ్యవసాయ రంగంపై రెవ్యూ చేసినపుడు ఎంత చిత్తశుద్ధితో ఆలోచిస్తారో నేను గమనించాను.

అధ్యక్షా, నేడు గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో రైతు భరోసా కేంద్రాలు స్థాపించారు. గతంలో వేరుశనగ విత్తనాలు ఖరీఫ్ పంటకు 20రోజుల ముందు ఇచ్చేవారు. ఆ వేరుశనగ విత్తనాల కోసం మండల హెడ్ క్వార్టర్స్ కు పోయి వ్యవసాయ శాఖ కార్యాలయంలో రైతులు కిలోమీటర్ల మేర క్యూలైన్ లో నిలబడే వారు. రైతులు భోజనాలు మానేసి ఆ లైన్ లో చెప్పలు పెట్టి అక్కడే వారు పడుకునే పరిస్థితి గతంలో ఉండేది. నేడు రైతులు నేరుగా వారి గ్రామాల్లోనే రైతు భరోసా కేంద్రాల ద్వారా విత్తనాలను తీసుకునే పరిస్థితి ఉంది.

అధ్యక్షా, గిట్టుబాటు ధర విషయంలో రైతులు ఏ రకంగా మేలు పొందారో మనం గమనించాలి. గతంలో వేరుశనగ పంట అమ్ముకునే సమయానికి క్వంటల్ ధర రూ.1400లు లేదా రూ.1600లు ఉండేది. ప్రభుత్వం మద్దతు ధర నిర్ణయించిన తర్వాత రూ.2400లు, రూ.2600లకు అమ్ముకునే పరిస్థితి కలిగింది. ఈ రోజు ఆ రేటు స్టాండర్డ్ గా మెయిన్టెయిన్ అవుతోంది. ఇటువంటి పరిస్థితులను అధికారులు కూడా గమనించాలి. ఈ విధంగా రైతుకు తోడు ఉన్నపుడు, ఆ ధర ఫిక్స్ చేసినపుడు మధ్యలో దళారీ వ్యవస్థ లేకుండా స్టాండర్డ్ రేటు వచ్చినట్లయితే రైతుకు మంచి జరిగే అవకాశముంటుంది. ఈ విధంగా మనం మంచి ప్రణాళికతో ముందుకు పోతున్నాము.

అధ్యక్షా, గత ప్రభుత్వం డ్రిప్ ఇరిగేషన్‌కు దాదాపు రూ.1600కోట్లు పెండింగ్‌లో పెట్టింది. ముఖ్యమంత్రి గారు ఆ పెండింగ్ బిల్లులన్నీ తీర్చడమే కాకుండా గత రెండు, మూడు నెలల నుంచి డ్రిప్ మరియు స్ప్రింక్లర్ విషయంలో రైతులు అడిగినంత సహాయం చేస్తున్నారు. రైతుల యంత్ర పరికరాలకు సంబంధించి డ్రోన్ కెమేరాలతో సహా అన్ని విధాలా రైతు భరోసా కేంద్రాల ద్వారా ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సహకరిస్తోంది. భవిష్యత్తులో ఆధునిక పద్ధతుల ద్వారా రైతు ఏ విధంగా ఆదాయం పెంచుకోవాలి, పంటను ఏ సమయంలో వేసుకోవాలి, ఏ పంట వేసుకుంటే మేలు జరుగుతుంది, ఏ పంటకు మార్కెటింగ్ ఉంటుంది మొదలైన విషయాల్లో రైతులకు తోడుండే విధంగా మనమంతా పనిచేయాలని మీద్వారా సభకు తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, If agriculture goes wrong, nothing else will have a chance to go right అని వ్యవసాయ రంగ నిపుణుడు స్వామినాథన్ గారు చెప్పారు. వ్యవసాయం దెబ్బతింటే అన్ని రంగాలు దెబ్బ తింటాయి కాబట్టి వ్యవసాయ రంగం బాగుండే విధంగా మనం ఆలోచించి రైతుకు ఎంత చేసినా తక్కువే అనే విషయాన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకుని మారుతున్న పరిస్థితులకు అనుగుణంగా మనం కూడా రైతులకు ఏ విధంగా అండగా ఉండాలనే దానిపై research చేసి, వారికి అన్ని రంగాల్లో తోడుండే విధంగా ఈ ప్రభుత్వం ఉండాలని కోరుకుంటూ ఈ చర్చకు అవకాశమిచ్చిన తమరికి కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మ.3.00

శ్రీ సామినేని ఉదయభాను (SRI SAMINENI UDAYA BHANU): అధ్యక్షా, ఈ రోజు సభలో వ్యవసాయం, వ్యవసాయేతర విషయాలపై మాట్లాడేందుకు అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు. మన రాష్ట్రంలో సుమారు 65 లక్షల కుటుంబాలు వ్యవసాయం మీద ఆధారపడి ఉన్నాయి. రాష్ట్రంలో సుమారు 1.50కోట్ల ఎకరాల భూమి సాగుబడి అవుతుంది. ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చినప్పటి నుండి వ్యవసాయం లాభసాటిగా ఉండాలి, పంటలకు గిట్టుబాటు ధరలు కల్పించాలని తరచూ చెబుతోంది. గత మూడు సంవత్సరాలుగా విద్య, వైద్యం, వ్యవసాయంపై ప్రధాన దృష్టి కేంద్రీకరించింది ఈ ప్రభుత్వం. వ్యవసాయానికి పగటిపూట తొమ్మిది గంటల పాటు నాణ్యమైన విద్యుత్‌ను అందించాలని, ఇంతకు మునుపెన్నడూ లేనివిధంగా సాగుబడికి కావల్సిన అన్ని రకాల సహాయ, సహకారాలు అందించాలని సంకల్పించిన ఈ ప్రభుత్వం బడ్జెట్‌లో కూడా పుష్కలంగా నిధులు కేటాయించింది. డా.వై.ఎస్.రాజశేఖరరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా పనిచేసిన కాలంలో సమైక్యాంధ్రప్రదేశ్‌లో వ్యవసాయానికి ఉచిత విద్యుత్ ఇచ్చి సుమారు 50 లక్షల వ్యవసాయ మోటార్లకు

విద్యుత్ కనెక్షన్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. అప్పటి రాజశేఖరరెడ్డి గారి ప్రభుత్వ ఆదర్శ పరిపాలనను అనుసరించి తరవాత ప్రభుత్వాలు కూడా రాష్ట్రంలోని వ్యవసాయదార్లకు ఉచిత విద్యుత్ను అందిస్తున్నారు. గొడ్డొచ్చిన వేళ, బిడ్డొచ్చిన వేళ అన్న నానుడిని అనుసరించి ఈ ప్రభుత్వం ఏర్పాటైన తరవాత రాష్ట్రంలో సకాలంలో వర్షాలు కురుస్తున్నాయి. జలాశయాల్లో నీరు పుష్కలంగా ఉంది. చంద్రబాబు నాయుడు గారి ప్రభుత్వ కాలంలో రాష్ట్రంలో కరవులు సంభవించి, వర్షం కోసం ఆకాశంలో మేఘాలవైపు ఎదురు చూస్తూ ఉండేవాళ్ళం. కానీ ఈ రోజు అటువంటి పరిస్థితి కనిపించడం లేదు, రాష్ట్రంలో రైతులందరికీ అందుబాటులో రైతు భరోసా కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేశారు. సాధారణంగా రైతు సకాలంలో పంటలు సాగుచేసేందుకు కావలసిన మొత్తాలను సమకూర్చుకునేందుకు రైతు తన భార్యకున్న నగలు తీసుకెళ్లి బ్యాంకుల్లో తాకట్టు ఉంచి సాగుబడి ఖర్చులు సమకూర్చుకునే పరిస్థితులు కనిపిస్తుంటాయి. ఈ విషయాలను పరిగణనలోకి తీసుకున్న ఈ ప్రభుత్వం రాష్ట్రంలోని రైతులకు సకాలంలో పంట రుణాలు, పెట్టుబడి ఖర్చులను, వడ్డీ లేని రుణాలనందిస్తోంది.

మన ప్రియతమ ముఖ్యమంత్రి ప్రతిపక్ష నాయకుడిగా 14 నెలలపాటు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా పాదయాత్ర చేసిన సందర్భంలో రైతుల కష్ట, నష్టాలను స్వయంగా చూశారు, ఏ ప్రాంతంలో ఏ పంటలు పండుతున్నాయి, పెట్టుబడి సాయం ఏ విధంగా అందించాలన్న విషయాన్ని అవగాహన చేసుకున్నారు. రైతులను సకాలంలో ఆదుకోవాలని ఆనాడు సంకల్పించిన జగన్మోహన్రెడ్డి గారు అధికారంలోకి వచ్చిన వెంటనే రైతు భరోసా కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయడం, భూమిలో విత్తనాలు నాటే సమయానికి రూ.3,000, రూ.3,000, రూ.7,500ల చొప్పున మూడు విడతలుగా మొత్తం రూ.13,500లను రైతు భరోసా సాయంగా క్రమం తప్పకుండా ఈ ప్రభుత్వం అందిస్తోంది. రాష్ట్రంలో 65 లక్షల మంది రైతులుండగా అందులో 58లక్షల మంది రైతుల బ్యాంకు ఖాతాల్లోకి నేరుగా జమచేస్తుంది. ఈ ప్రభుత్వం సాహసోపేత నిర్ణయం తీసుకుంది. భూమిలో విత్తనాలు నాటినప్పటి నుండి పండిన పంట చేతికందే వరకు రైతుకు కంటి నిండా నిద్ర ఉండేది కాదు. మన ముఖ్యమంత్రి అందుకే రైతు భరోసా కేంద్రాలను తీసుకొచ్చారు. ప్రతీ నియోజకవర్గ కేంద్రంలోనూ వ్యవసాయ లేబొరేటరీస్ను ఏర్పాటు చేశారు. కత్తిలేని విత్తనాలు, ఎరువులు, పురుగు మందులను అందించేందుకు ఈ ల్యాబొరేటరీస్ ఉపయోగపడుతున్నాయి, తద్వారా ప్రభుత్వం వ్యవసాయదారులకు అండగా ఉంటుంది.

పొలంబడి కార్యక్రమం ద్వారా రైతు భరోసా కేంద్రాల్లో రైతు శిక్షణా తరగతులు నిర్వహించడం, నేల స్వభావాన్ని బట్టి ఏ నేలకు ఏ పంట సాగుబడి అనువుగా ఉంటుంది, సాగుబడిలో మెళకువలు, కావలసిన సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని అందించడం జరుగుతుంది. పొలంబడి ద్వారా రైతుకు శిక్షణ ఇవ్వడం

ఏ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేపట్టలేదు. గత ప్రభుత్వ కాలంలో పండిన ధాన్యం ఇంటికి చేరుకోక మునుపే దళారులంతా పంట కల్లం వద్దకే రావడంవలన, గిట్టుబాటు ధరలు ఉండేవి కాదు. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత మధ్యవర్తులు, దళారుల బెడద లేకుండా రైతు భరోసా కేంద్రాల సహాయంతో రైతు పండించిన పంటకు, గిట్టుబాటు ధర కల్పిస్తూ ధాన్యాన్ని కొనుగోలు చేయిస్తోంది.

గతంలో ఏ ప్రభుత్వం చేయని విధంగా గత మూడు సంవత్సరాలుగా మన ప్రభుత్వం సుమారు 20లక్షల టన్నుల ఆహార ధాన్యాలను రూ.6,909కోట్లు వెచ్చించి కొనుగోలు చేసింది. ఇటువంటి నిర్ణయం తీసుకున్న గౌరవ ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డి గారిని అభినందిస్తున్నాను. తెలంగాణా రాష్ట్ర వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి గారు, వారి రాష్ట్ర వ్యవసాయ శాఖ అధికారుల బృందం మన రాష్ట్రంలో మూడు రోజుల పాటు పర్యటించి మన రైతు భరోసా కేంద్రాల పనితీరును పరిశీలించి వెళ్లారు. అలాగే తమిళనాడు రాష్ట్రం నుండి వచ్చిన బృందం కూడా మన రైతు భరోసా కేంద్రాల పనితీరును ప్రశంసించింది. రైతుకు మట్టికి, రైతు వెన్నెముకకు విడదీయరాని బంధం ఉంది. ఒకప్పుడు ఆకలి కడుపుతో బాధపడుతున్న పేద వాడి నుండి ఇతర దేశాలకు సైతం నేడు మన రాష్ట్రం నుండి ఆహార ధాన్యాలను ఎగుమతి చేసే పరిస్థితికి వచ్చాం. ఎందుకంటే రాష్ట్రంలో కరవు లేదు, ప్రభుత్వం అండగా ఉంది, రాష్ట్రంలోని చిన్న, సన్నకారు రైతులంతా వ్యవసాయాన్ని పండగలా చేసుకుంటున్నారు. వ్యవసాయంతో నష్టపోయామనే ప్రాంతం, జిల్లా ఈ రాష్ట్రంలో గత మూడు సంవత్సరాలుగా లేదు. మిర్చి, పసుపు, ప్రత్తి వంటి వాణిజ్య, ఆహార పంటలు బాగా పండుతున్నాయి. పంటల బీమ వర్తింప చేస్తున్నందుకు రాష్ట్రంలోని వ్యవసాయదారులంతా సంతోషంగా ఉన్నారు. గతంలో బ్యాంకు నుండి పంట రుణాలు పొందినప్పటికీ పంటల బీమా అమలులో ఉండేది కాదు. కానీ ఈ ప్రభుత్వం పంటల నమోదు కార్యక్రమం చేపట్టి స్వయంగా పంటల బీమాను చేపట్టింది, రైతుకు భరోసా కల్పించారు. మిర్చి పంటకు కొత్తరకం పురుగు సోకి పంటపై ఎన్ని మందులు పిచికారి చేసినప్పటికీ ఆ పురుగు చనిపోలేదు.

మ.3.10

కొత్త రకం పురుగు వచ్చింది, శాస్త్రవేత్తలందరూ చూశారు. ఆ పురుగు చనిపోలేదు, దానివల్ల పంట నష్టపోయిందని చెబితే దానికి ప్రత్యేకంగా బీమా ఏర్పాటుచేస్తానని ముఖ్యమంత్రిగారు, వ్యవసాయ శాఖ అధికారులు చెప్పినట్లుగానే ఆ బీమా ప్రీమియంను ఇచ్చారు. ఇది చాలా సంతోషించదగ్గ అంశం.

అలానే మన ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు సమగ్ర భూసర్వేను ఏర్పాటుచేశారు. దీనివల్ల ఎక్కడా భూ వివాదాలు లేకుండా, ఎప్పుడో 100 సంవత్సరాల క్రితం ఉన్న సర్వే పుస్తకాలవలన సిగవట్లు,

చిక్కుముడులు, భూవివాదాలున్న వాటిని తొలగించాలని నిర్ణయం తీసుకున్నారు. దాదాపు రెండు సంవత్సరాల క్రితం రాష్ట్రమంతటా సమగ్ర భూసర్వే చేయడం కోసం ప్రత్యేకించి సుమారు 12,000మంది సర్వేయర్లను ఏర్పాటుచేశారు. ప్రతి సచివాలయంలో ఒక సర్వేయర్ను ఏర్పాటుచేశారు. ప్రతి మండలంలో ఉన్న భూమినంతటినీ సర్వే చేసి ఎక్కడా బౌండరీ వివాదాలు లేకుండా ఉండాలి, ఈ రోజు ఎమ్మార్వో ఆఫీసుకు వెళితే పాసుపుస్తకాల దగ్గర, 10(1) అడంగల్ దగ్గర, 1బి దగ్గర అనేక రకాల కోర్టు వివాదాలు, గొడవలు. కొంతమంది రైతులు మా దగ్గరకు వస్తే మేము ఎమ్మార్వోలకు ఫోను చేస్తే సర్వేయర్ను పంపిస్తాను అనేవారు కానీ అది పరిష్కారమయ్యేది కాదు. అటువంటి దీర్ఘకాలిక సమస్యలకు తెరదించాలని మన ముఖ్యమంత్రిగారు అత్యాధునికమైన టెక్నాలజీతో, హద్దులు ఎక్కడా తేడా రాకుండా ఈ సమగ్ర భూసర్వేకు శ్రీకారం చుట్టారు. 40ఎకరాల పొలాన్ని సర్వే చేస్తే ఎక్కడా ఒక సెంటీమీటరు కూడా తేడా రాకుండా రైతుకు లాభం చేకూరే విధంగా, వివాదాలు లేకుండా ఈ సమగ్ర భూసర్వేను కొనసాగిస్తున్నారు. దీనివల్ల ప్రతి రైతు కూడా సంతోషాన్ని వెలిబుచ్చుతున్నారు. నాకు తెలిసి సుమారు 70మండలాల్లో సర్వే పూర్తయినట్లు వార్తా పత్రికల్లో చూశాను. ఎక్కడా భూ వివాదాలు లేకుండా, ఏ గ్రామంలో సర్వే పూర్తయిందో అక్కడ గ్రామ సభ ఏర్పాటుచేసి రైతులందరినీ పిలిచి వారి వ్యవసాయ భూమి, బౌండరీలన్నీ సరిగా ఉన్నాయా, సంతృప్తిగా ఉన్నారా అని అడిగితే రైతులు పూర్తిగా తమ సంతృప్తిని వ్యక్తపరిచారు.

గతంలో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం పోలవరం ఉసురు తీసి, కట్టిన పట్టిసీమ ప్రాజెక్టు పేరు చెప్పి పబ్లిం గడుపుకొంటూ అనేక ప్రగల్భాలు పలికింది. అలా చెప్పకుంటూ పోతే చాలా ఉన్నాయి. పోలవరం ప్రాజెక్టు అనేక రకాలుగా రైతులకు ఉపయోగపడి ఏ విధంగా ముందుకుపోతుందో మనం ఒకసారి తెలుసుకోవాలి. దివంగత నేత డా.రాజశేఖర రెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు శంకుస్థాపన చేసిన 57 ప్రాజెక్టులన్నీ మన ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు జలయజ్ఞంవలె పూర్తి చేసే కార్యక్రమంలో మన ప్రభుత్వం ఈ రోజు ముందుంది.

వ్యవసాయేతర రంగాలైన కోళ్ల పరిశ్రమ, ఆక్వారంగం, సెరికల్చర్ వీటన్నిటికీ అన్ని రకాలుగా ప్రభుత్వం అండగా ఉండేందుకు అనేక రకాల కార్యక్రమాలు చేస్తున్నారు. ఇవాళ వ్యవసాయంలో రైతుకు ఎటువంటి ఇబ్బంది లేకుండా మన ప్రభుత్వం ముందుకెళుతోంది. ప్రతి రైతు సంతోషంగా, ఆనందంగా ఉండాలి, ప్రతి రైతు పండించిన పంటకు గిట్టుబాటు ధర కల్పించాలని మన ముఖ్యమంత్రిగారు తీసుకొనే సాహసోపేత నిర్ణయానికి అభినందిస్తూ, ఈ చర్చలో పాల్గొన్నందుకు సంతోషాన్ని వ్యక్తపరుస్తూ ముగిస్తున్నాను అధ్యక్షా.

శ్రీ ఉన్నమట్ల ఎలీజా (SRI VUNNAMATLA ELIZA)(చింతలపూడి): ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా.

ఈ రోజు వ్యవసాయం మీద జరుగుతున్న చర్చలో పాల్గొనడానికి అవకాశం ఇచ్చిన మీకు, అలాగే రైతు బంధు, రైతు మిత్ర, రైతు పక్షపాతిగా పేరు పొందిన మన ముఖ్యమంత్రి వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డిగారికి ధన్యవాదాలు.

అధ్యక్షా, ఒకప్పుడు మన రాష్ట్రంలో “వ్యవసాయం దండగ” అని వ్యవసాయం చేయలేని పరిస్థితి ఉండేది. అయితే, వ్యవసాయం గురించి మాట్లాడేటప్పుడు మనం కచ్చితంగా దివంగత నేత స్వర్గీయ డా.వై.ఎస్.రాజశేఖర రెడ్డి గారి గురించి మాట్లాడుకోవాలి. 2004లో ఆయన ముఖ్యమంత్రిగా ప్రమాణస్వీకారం చేసినప్పుడు “ఉచిత విద్యుత్” కు సంబంధించిన ఫైలు మీద మొదటి సంతకం పెట్టినప్పుడే మన రాష్ట్రంలో రైతులకు స్వర్ణయుగం ప్రారంభమయింది. స్వర్ణయుగం అని ఎందుకు అంటున్నామంటే, ఈ రోజున మన రాష్ట్రంలో ఉన్న ప్రతి రైతన్నను మనం ఒక ప్రశ్న అడగొచ్చు. ఉచిత విద్యుత్ లేకపోతే వ్యవసాయం చేయడం సాధ్యమేనా అని అడిగితే, “సాధ్యం కాదు” అని ప్రతి ఒక్కరైతు సమాధానం చెబుతాడు.

మన రాష్ట్రంలో ఇలా ఉచిత విద్యుత్తు ఇచ్చి రైతులను ప్రోత్సహించి వ్యవసాయానికి మొదటగా ఊతం ఇచ్చిన వ్యక్తి డా.వై.ఎస్.రాజశేఖర రెడ్డిగారు. ఆ తరువాత రైతుల గురించి పట్టించుకున్న వ్యక్తి మన ప్రియతమ ముఖ్యమంత్రివర్యులు వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు. ఆయన 3,648కిలోమీటర్ల సుదీర్ఘ పాదయాత్ర చేసినప్పుడు ఆయన్ని కలిసిన కోట్లమందిలో అనేక మంది రైతులు ఉన్నారు. రైతులు అనుభవిస్తున్న కష్టాలు, ఎదుర్కొంటున్న ఇబ్బందులు, అన్నీ తెలుసుకొని సమగ్ర ప్రణాళికతో ముందుకు వెళుతున్నారు మన ప్రియతమ ముఖ్యమంత్రివర్యులు శ్రీ వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి. రైతుల కోసం ఈ మూడు సంవత్సరాల్లో మనం ఏమి చేశామన్నది చూసుకుంటే, వ్యవసాయరంగానికి చేసిన బడ్జెట్ కేటాయింపులే దానికి నిదర్శనం. ఈ మూడు సంవత్సరాల్లో అనేక పథకాల ద్వారా రైతులకు రూ.1,10,093కోట్లు ఖర్చు చేశారు. రైతులకున్న ఇబ్బందులేమిటి, వాటిని ఎలా తీర్చాలని చూసినప్పుడు రైతులకు వచ్చే ఇబ్బంది ప్రధానంగా పెట్టుబడి పెట్టడం. ఇందాకే సహచర సభ్యులు చాలామంది మాట్లాడారు. మన రాష్ట్రంలో 80శాతం మంది సన్న, చిన్నకారు రైతులున్నారు. వారికి వచ్చే ప్రధానమైన ఇబ్బంది ఏమంటే పెట్టుబడి లేక వారు ఆ ఊరిలో ఉన్న కామందు, ధాన్యం వ్యాపారి, లేక పెత్తందారు దగ్గరకి వెళ్లి అప్పులు చేయటం సహజం. వారు కష్టపడి పండించిన ధాన్యాన్ని వారికి నచ్చిన రేటుకు అమ్ముకోలేక ధాన్యం వ్యాపారికో లేక పెత్తందారుకో ఇవ్వాలి వచ్చి అప్పులపాలయి ఆత్మహత్యలకు పాల్పడిన దుర్ఘటనలను మనం చూశాము. అవి ఒక్కటే కాకుండా, రైతులను దళారులు,

విత్తనం విక్రయదారులు మోసం చేసేవారు. సరైన విత్తనాలు లేకుండా స్పూరియస్ విత్తనాలు లేదా సరైన గిట్టుబాటు ధర ఇవ్వకుండా రైతులను మోసం చేసిన పరిస్థితులను మనం చూశాము.

అలాగే రైతులకు వ్యవసాయం మీద అవగాహన కూడా తక్కువగా ఉండేది. ఈ సమస్యలన్నీ మన ప్రియతమ ముఖ్యమంత్రివర్యులు జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు సమగ్రంగా పరిశీలించి రైతు భరోసా పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టారు. ఈ రైతు భరోసాలో రైతుకు పెట్టుబడిగా ప్రతి సంవత్సరం రూ.13,500లు ఇస్తూ ఈ ఐదు సంవత్సరాల కాలంలో రూ.67,500లు ఉచితంగా ఇవ్వడమనేది చెప్పుకోదగిన విషయం. ప్రతి రైతు పెట్టుబడి పెట్టిన తరువాత కష్టపడి చెమటోడ్చి వ్యవసాయం చేసి పంట చేతికొచ్చే సమయానికి ధరలు సరిగా లేకపోతే ఆ రైతు నష్టపోతాడు. అందుకనే దానిని ఎదుర్కోనేందుకు రూ.3,000కోట్లతో ధరల స్థిరీకరణ నిధిని మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఏర్పాటుచేశారు. రైతులకు గిట్టుబాటు ధర లేనప్పుడు ధరల స్థిరీకరణ నిధి నుంచి చెల్లించి ఆ రైతులను ఆదుకుంటారు.

ఒకవేళ రైతు కష్టపడి పండించి, ధర ఉన్నా గాని, ఆ సమయానికి ప్రకృతి వైపరీత్యాలు ఏవైనా సంభవిస్తే రైతు ఎంత విలవిల్లాడిపోతాడో మనందరికీ తెలుసు. అందుకు “ప్రకృతి వైపరీత్యాల” నిధిని కూడా ఏర్పాటుచేసి దానిని కూడా అమలులోకి తీసుకొచ్చిన ఘనత మన ముఖ్యమంత్రిగారిది.

మ.3.20

అధ్యక్షా, అలాగే రైతు బీమా. ఇలాంటి ప్రతికూల పరిస్థితుల్లో వ్యవసాయం చేస్తూ, ఏవైనా ఇబ్బందులు కలిగి, ఒకవేళ పొరపాటున ఆత్మహత్య చేసుకుంటే, వారికి రైతు బీమా ఏర్పాటు చేసి ఒక భరోసాను కల్పించారు. అలాగే, చిన్న, సన్నకారు రైతులకు ఉచితంగా బోర్లు వేయడం, ఉచితంగా విద్యుత్ ఇవ్వడం, ఉచితంగా మోటార్లు ఇవ్వడం ఇవన్నీ చేసి, రైతు భరోసాను రైతులకు ఉపయోగపడే పథకంగా, వీటితో పాటు రైతు భరోసా కేంద్రాలను (ఆర్ బి కె) ఏర్పాటు చేశారు. ఈ రైతు భరోసా కేంద్రాలు ఆధునిక దేవాలయాలని చెప్పవచ్చు. ఎందుకంటే, ఆర్ బి కెల ద్వారా రైతులకు విత్తనం దగ్గర నుంచి విక్రయం దాకా అన్ని సేవలూ ఒకే చోట అందుబాటులోకి తీసుకొచ్చారు. రైతులకు మేలైన విత్తనాలు, పురుగు మందులు, ఎరువులు ఇవ్వడమే కాకుండా వారు పండించిన పంటను అక్కడే అమ్ముకునేలా ఏర్పాటు చేశారు. ఆర్ బి కెలలో నిపుణులచే రైతులకు అవసరమైన సలహాలు, సూచనలు ఇప్పిస్తున్నారు. ఆర్ బి కెలలో ఫార్మ్ మెకనైజేషన్ గురించి, అంటే వ్యవసాయంలో ఆధునిక యంత్రాలను ఉపయోగించేలా శిక్షణ, వాటిని అందుబాటులో ఉంచడం జరుగుతోంది. కల్తీ విత్తనాల వాడకం గతంలో ఎంతో మంది రైతుల ప్రాణాలు తీసిన విషయం మనందరికీ తెలుసు. దాన్ని ఎదుర్కోవడం కోసం రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా 77

టెస్టింగ్ ల్యాబ్స్ ఏర్పాటు చేశారు. ఈ టెస్టింగ్ ల్యాబ్స్ ద్వారా విత్తనాలు, ఎరువు మందులు ఇవన్నీ టెస్ట్ చేసిన తరువాతే రైతులకు అందజేస్తున్నారు. ఈ విధంగా, రైతుల కోసం అనేక సదుపాయాలు ఏర్పాటు చేయడమే గాక, పశువుల కోసం 340 అంబులెన్స్లు ఏర్పాటు చేశారు. ఈ మూడు సంవత్సరాల కాలంలో, అనేక రకాల పథకాలలో భాగంగా, రైతు భరోసా క్రింద 23,875 కోట్ల రూపాయలు రైతులకు చెల్లించారు.

అలాగే.. వైఎస్ఆర్ ఉచిత పంటల బీమా అంటే, ఉచితంగా పంటలకు బీమా చేసి, ఒకవేళ నష్టం జరిగితే, ఆ రైతులు ఇబ్బంది పడకుండా, వారికి బీమా క్రింద చెల్లిస్తున్నారు. 119 కోట్ల రూపాయలు చెల్లించారు. 2018-19 సంవత్సరానికి సంబంధించి 596 కోట్ల రూపాయల బకాయిలను కూడా చెల్లించారు. ఈ మూడు సంవత్సరాల కాలంలో 44.28 లక్షల రైతులకు 6,684 కోట్ల రూపాయల నష్ట పరిహారం ఇచ్చారు. ఇంత భారీ ఎత్తున నష్ట పరిహారం ఇస్తున్నామంటే, మనం రైతులను ఎంతగా ఆదుకుంటున్నామన్నది అర్థం చేసుకోవాలి.

అలాగే, వైఎస్ఆర్ సున్నా వడ్డీ పంట రుణాలు. రైతులకు పంట రుణాలు ఇచ్చి, వారు సకాలంలో చెల్లిస్తే, వడ్డీ రాయితీ ఇస్తున్నారు. ఇది ఇంతకు ముందు పెట్టినదే అయినా, 2014-2019 సంవత్సరాలలో గత ప్రభుత్వం దానిని నీరుకార్చింది. మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి, మరలా దీనిని కచ్చితంగా చెయ్యాలని, ఈ మూడు సంవత్సరాల కాలంలో 1,282 కోట్ల రూపాయల వడ్డీ రాయితీని అందించారు.

అలాగే, వ్యవసాయ సలహా మండలి. రాష్ట్రంలో ప్రతి గ్రామ, మండల, జిల్లా, రాష్ట్ర స్థాయిల్లో వ్యవసాయ సలహా మండళ్ళు ఏర్పాటు చేసి, దానిలో రైతులను, నిపుణులను సభ్యులుగా ఉంచి, తద్వారా రైతులకు సలహాలు ఇస్తున్నారు. దీనిలో 1,14,000 మంది సభ్యులుగా ఉన్నారు. వ్యవసాయ రుణాలను కూడా గతంలో కంటే మనం పెంచాము. ఈ సంవత్సరం 2022-23 సంవత్సరానికి గాను రూ.1.65 కోట్ల పంట రుణాలు ఇవ్వాలని నిర్ణయం తీసుకున్నాము. ఈ మూడు సంవత్సరాల కాలంలో రూ.542 కోట్ల రూపాయలు ఇన్పుట్ సబ్సిడీ ఇచ్చి రైతుల్ని ఆదుకున్నారు. మన ముఖ్యమంత్రిగారు రైతుల మేలు కోసం, చిత్తశుద్ధితో, అహర్నిశలు ఆలోచించి, అనేక రకాల పథకాలను రూపొందిస్తున్నారు. అధ్యక్షా, ఈ సందర్భంగా, ఒక విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకురావాలనుకుంటున్నాను. చింతలపూడి నియోజకవర్గంలో, రైతుల కోసం చింతలపూడి ఎత్తిపోతల పథకం పెట్టారు. చింతలపూడిలో ఉన్న 2 లక్షల ఎకరాలకు గోదావరి నుంచి లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ ద్వారా సాగునీరు అందించే పథకం ఇది. దీని కోసం కొంతమంది రైతుల భూములు గత ప్రభుత్వం తీసుకుంది. వాళ్ళంతా చిన్న, సన్నకారు రైతులు అధ్యక్షా.

సరైన పరిహారం లభించలేదని ఆ రైతులంతా ఆందోళన చెందుతున్నారు. ఎందుకంటే, ఈ రోజు ఆ భూముల విలువ రూ.40 లక్షలకు చేరింది, కానీ వారికి వస్తున్న నష్ట పరిహారం కేవలం రూ.12 నుంచి 18 లక్షల వరకు.. మాగ్నిమమ్ రూ.22 లక్షల వరకే ఉంది. గత ప్రభుత్వం ఈ భూములు తీసుకున్నప్పుడు, మనం కూడా ఈ సమస్య మీద రైతులతో కలిసి ఆందోళన చేస్తున్నాము. కనుక దయచేసి, మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి, వ్యవసాయశాఖ మంత్రి ఆ విషయం గురించి ఆలోచన చేసి, ఆ రైతులకు సరైన నష్టపరిహారం ఇవ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను.

అలాగే మరొక విషయం అధ్యక్షా.. చింతలపూడి నియోజకవర్గం నుంచి గ్రీన్ ఫీల్డ్ హైవే వెళుతోంది. దీని వల్ల కూడా చాలా మంది రైతులు భూమిని కోల్పోయారు. అక్కడ కూడా ఇలాంటి సమస్య ఏర్పడింది. వారికి కూడా సరైన నష్టపరిహారం అందలేదు. వారికి కేవలం రూ.18 లక్షలే నష్టపరిహారం అందింది. ఆ రైతులకు కూడా న్యాయమైన నష్టపరిహారం అందించి, వారిని ఆదుకోవలసినదిగా ముఖ్యమంత్రి గారిని, సంబంధిత శాఖామాత్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. ఈ అవకాశాన్ని ఇచ్చిన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి, తమరికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కాపు రామచంద్రారెడ్డి (SRI KAPU RAMACHANDRA REDDY): ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా. “జై జవాన్-జై కిసాన్” అనేది మన నినాదం. దేశాన్ని కాపాడేవాడు జవాన్ అయితే, మనందరికీ అన్నం పెట్టేవాడు రైతు. రైతుని మోసం చేసేవాడు ఎవ్వడూ ఈ భూమి మీద బతికి బట్ట కట్టలేడు. ఆ రోజు బప్పిర్బాగ్ లో విద్యుత్ ఛార్జీలు తగ్గించమని అడిగిన రైతుల్ని పిట్టల్ని కాల్చినట్లు కాల్చి చంపి, చంద్రబాబునాయుడు వాళ్ళ ఉసురు పోసుకున్నాడు. రైతులకు రుణ మాఫీ అని చెప్పి మోసం చేశాడు. రైతులను అన్ని విధాలా మోసం చేయడమే కాకుండా, వ్యవసాయం దండగ అన్నాడు. కాబట్టే తెలుగుదేశం పార్టీకి ఇవాళ ఈ గతి పట్టింది. ఈ రోజు జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు రైతులకు ఎన్నో విధాలుగా మంచి చేస్తున్నారు కాబట్టి ఈ రాష్ట్రం ఇంత సుభిక్షంగా ఉంది. తెలుగుదేశం పార్టీ 5 సంవత్సరాలు అధికారంలో ఉండగా, మా నియోజకవర్గంలో ఒక్క గింజ వరి కూడా కొనుగోలు చేయలేదు.

మ.3.30

మన టైంలో ప్రతి సంవత్సరం వరి ధాన్యం కొనుగోలు చేసినా తగినన్ని రైస్ మిల్లులు లేనందున రాయదుర్గం నుంచి చిత్తూరుకు రవాణా ఛార్జీలను కూడా ప్రభుత్వం భరించి రైతుల నుంచి వరి ధాన్యం కొంటున్నారు. మా వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి గారు, అధికారులు రైతులు నష్టపోకూడదని ప్రతి సంవత్సరం వరి ధాన్యం కొంటోంది. రైతులకు మన ప్రభుత్వం చేస్తున్న మంచిని కళ్ళతో చూస్తున్నాం.

రైతుల కోసం ప్రత్యేకంగా రైతు భరోసా కేంద్రాలు మన ముఖ్యమంత్రి గారు కేవలం మన రాష్ట్రంలోనే కట్టారు. ఇది దేశమంతా ప్రాచుర్యం పొందుతోంది. గతంలో రైతులకు చేసిన అన్యాయానికి ఈ రోజు చంద్రబాబునాయుడు గారికి పట్టిన గతి తెలుస్తోంది. ఆయన రైతుల ఉసురు పోసుకున్నాడు. మనం రైతులకు మంచి చేస్తున్నాం కాబట్టి తప్పకుండా మంచి జరుగుతుందని ఆశిస్తున్నాను. ఒక చిన్న మనవి కూడా చేస్తున్నాను. మా దగ్గర ఆదర్శ భారతి కో ఆపరేటివ్ సొసైటీ రైతులకు లోన్లు ఇస్తారు. అందులో లోన్లు తీసుకునే రైతులకు వడ్డీ రాయితీ, ఇన్పుట్ సబ్సిడీ రావడం లేదు. కో ఆపరేటివ్ సొసైటీలో లోన్ తీసుకున్న వాళ్లకు కూడా వడ్డీ రాయితీ వచ్చే లాగా చేస్తే బాగుంటుందని కోరుకుంటున్నాను. ధన్యవాదాలు సార్.

శ్రీ వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి (SRI Y.S.JAGANMOHAN REDDY) : అధ్యక్షా, రైతులకు సంబంధించి నిన్ను, మొన్న మనమంతా వైద్య, విద్యా రంగాలలో నాడు-నేడు అని గతానికి, ఇప్పటికి పోలిక ఎంతగా మారింది అనేది చర్చించాము. అదే విధంగా వ్యవసాయ రంగంలో కూడా “నాడు-నేడు” అన్న పోలికతో తీసుకొచ్చిన అంశం చర్చించాం. మన రాష్ట్రంలో గ్రామ స్థాయిలోనే ప్రతి రైతన్నకు మార్పు కన్పించే విధంగా ఆర్బికేలు చేయి పట్టుకుని రైతన్నను నడిపించే ఒక గొప్ప విప్లవాత్మకమైన మార్పు ఈ మూడు సంవత్సరాల కాలంలో జరిగింది. తెలుగుదేశం సభ్యులు కూడా సభలో ఉంటే బాగుండేది. వాయిదా తీర్మానం ఎందుకు ఇస్తారో తెలియదు. రైతు సమస్యలపై మాట్లాడాలని వాయిదా తీర్మానం ఇస్తారు. చర్చ జరిగేసరికి ఉండకుండా అదే పనిగా సస్పెండ్ అయ్యేట్టుగా చేసుకుని సభ నుంచి వెళ్లిపోతారు. రైతు బాగుంటేనే రాష్ట్రం బాగుంటుందని గట్టిగా నమ్మిన ప్రభుత్వం మనది అని సగర్వంగా తెలియజేస్తున్నాను. ఎన్నికల మేనిఫెస్టోలో రైతులకు ఇచ్చిన ప్రతి హామీ అధికారంలోకి వచ్చిన ఈ మూడు సంవత్సరాలలో అమలు చేస్తూ అడుగులు ముందుకు వేస్తున్నాం. అంతే కాకుండా మొత్తం మేనిఫెస్టోలోని 98.4శాతం హామీలను ఈ మూడున్నర సంవత్సరాలలో అమలు చేస్తున్న ప్రభుత్వం మనది అని సగర్వంగా తెలియజేస్తున్నాను.

(అధికారపక్ష సభ్యులు బల్లలు చరుస్తూ హర్షం వ్యక్తం చేశారు)

మంచి చేస్తున్నాం కాబట్టి ప్రజల చల్లని దీవెనలతోపాటు, దేవుడి దయ కూడా నిరంతరం ఉంటూ మన ప్రభుత్వాన్ని నడిపిస్తోంది కాబట్టి ఈ 40 నెలల పాలనలో ఒక్క ఏడాది కూడా ఒక్క మండలాన్ని కరవు మండలంగా ప్రకటించాల్సిన అవసరం రానే లేదని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

(అధికారపక్ష సభ్యులు బల్లలు చరుస్తూ హర్షం వ్యక్తం చేశారు)

చంద్రబాబునాయుడి గారి హయాంలో ఒక్కసారి గమనించినట్లైతే ప్రతి సంవత్సరం కరవే. 2014లో 238, 2015లో 359, 2016లో 301, 2017లో 121, 2018లో 347 మండలాలను కరవు మండలాలుగా ఖరీఫ్లో డిక్లర్ చేస్తే, రబీలో మళ్ళీ 257 మండలాలను కరవు మండలాలుగా డిక్లర్ చేసిన పరిస్థితులు గతంలో మనమంతా చూశాం. అధ్యక్షా, అందుకే చంద్రబాబునాయుడి గారి పాలన గురించి ఒక నానుడి ఉండేది. ఇప్పటికీ కూడా ప్రస్ఫుటంగా చంద్రబాబునాయుడు గారు ఉన్నారని అంటే కచ్చితంగా ఆ నానుడి ఎప్పుడు నానుతూనే ఉంటుంది. 'కరవు, బాబు ఇద్దరు కూడా కవలలు' అని.

ఇక ప్రస్తుతానికి వస్తే సెప్టెంబర్ మూడవ వారంలో దేవుడి దయతో పుష్కలంగా వర్షాలు పడి కుప్పం నుంచి ఇచ్చాపురం వరకు చెరువులు, దొరువులు, కాలువలు, వాగులు, వంకలు, నదులు అన్నిచోట్ల నీరు కనిపిస్తూనే ఉంది. రాష్ట్రంలోని ఐదు ప్రధాన నదులు వంశధార, నాగావళి, గోదావరి, కృష్ణా, పెన్నా పరవళ్లు తొక్కుతూ ప్రవహిస్తున్న అద్భుతమైన ఘట్టం ఈ రోజు రాష్ట్రంలో చూస్తున్నాం. కృష్ణా, గోదావరి డెల్టాతోపాటు రాయలసీమకు కూడా అత్యధికంగా సాగునీటి ప్రాజెక్టుల ద్వారా, కాలువల ద్వారా నీరు ఇచ్చింది ఈ మూడు సంవత్సరాలలోనే దేవుడి దయతో చెయ్యగలిగామని సగర్వంగా తెలియజేస్తున్నాను. రాష్ట్రం మొత్తం తీసుకున్నా సగటున భూగర్భ జలాలు 2018 వర్షాకాలం తరవాత 12.65 మీటర్లు అంటే దాదాపు 42 అడుగుల లోతున ఉంటే, 2021 వర్షాకాలం తరవాత సగటున భూగర్భ జలాలు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా 5.78 మీటర్లకు అంటే దాదాపు 19 అడుగులకే చేరాయనీ ఈ గొప్ప మార్పు కూడా దేవుడి దయతో జరిగిందని తెలియజేస్తున్నాను.

(అధికారపక్ష సభ్యులు బల్లలు చరుస్తూ హర్షం వ్యక్తం చేశారు)

ఆహారధాన్యాల దిగుబడి చూస్తే గడచిన మూడు సంవత్సరాల కాలంలో రికార్డు స్థాయిలో దిగుబడి వచ్చింది. చంద్రబాబునాయుడి గారి ఐదు సంవత్సరాల పాలనతో పోలిస్తే దేవుడి దయవల్ల గత మూడు సంవత్సరాలలో ఆహారధాన్యాల ఉత్పత్తి ఏటా సగటున 13.29 లక్షల టన్నులు పెరిగింది.

(అధికారపక్ష సభ్యులు బల్లలు చరుస్తూ హర్షం వ్యక్తం చేశారు)

2014-19 మధ్య అంటే గత ప్రభుత్వ హయాంలో మన రాష్ట్రంలో ఆహార ధాన్యాల ఉత్పత్తి సగటున 154లక్షల టన్నులు అయితే మనందరి ప్రభుత్వంలో మొదటి మూడు సంవత్సరాలలో సగటున 167.29 లక్షల టన్నుల దిగుబడి వచ్చింది. ఈ ఏడాది దేవుడి దయతో అంతకంటే ఏ మాత్రం తగ్గకుండా ఉంటుంది. ఈ దిగుబడితో రైతే కాదు రైతు కార్మికుడు కూడా సంతోషంగా ఉన్నారు అని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ మొత్తంలో దేవుడి దయవల్ల రైతు పక్షపాత ప్రభుత్వంగా ఈ నలభై నెలల కాలంలో మన ప్రభుత్వం రైతన్నల కోసం వ్యవసాయ రంగం మీద చేసిన ఖర్చు రూ.1,28,634కోట్లు.

(అధికారపక్ష సభ్యులు బల్లలు చరుస్తూ హర్షం వ్యక్తం చేశారు)

ఎలాంటి లబ్ధి రైతన్నకు చేకూర్చామో, వ్యవసాయంలో ఎలాంటి విప్లవాత్మక మార్పులు తీసుకొచ్చామో కొద్ది మాటల్లో తెలియజేస్తాను. మొదటగా వైఎస్సార్ రైతు భరోసా-పిఎం కిసాన్ పథకం గురించి చెబుతాను. ఎన్నికల మేనిఫెస్టోలో మనం ఇచ్చిన హామీ రూ.12,500లు ప్రతి రైతన్న కుటుంబానికి నాలుగు సంవత్సరాలలో రూ.50,000లు ఇస్తామని చెప్పాము.

మ.3.40

అధ్యక్షా, ఇచ్చిన హామీ కన్నా మిన్నగా రైతులకు పెట్టుబడి సహాయంగా ఏటా రూ.13,500/- చొప్పున 5 సంవత్సరాలలో మొత్తం రూ.67,500/- ఇస్తున్నాం. రైతులతో పాటు ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనారిటీ కౌలు రైతులకు, ఆర్బిఎఫ్ఆర్ వత్రాలు పొంది సాగుచేసుకుంటున్న గిరిజన రైతులకు, ఆలయాల భూములు సాగు చేసుకుంటున్న రైతులందరికీ మనందరి ప్రభుత్వం ఏటా పెట్టుబడి సాయం కింద వై.ఎస్.ఆర్.రైతు భరోసా కార్యక్రమం అమలు చేస్తున్నాం. వై.ఎస్.ఆర్.రైతు భరోసా-పి.ఎం.కిసాన్ పథకంలో వరుసగా నాలుగో ఏడాది ఈ ఖరీఫ్ సీజన్లో తొలి విడత సహాయం ఇప్పటికే అందజేశాము. అక్టోబర్లో రెండవ విడత సాయం అందజేస్తాం. అధ్యక్షా, కేవలం రైతు భరోసా పథకం ద్వారా ఇప్పటి వరకూ 52,38,000 రైతులకు పెట్టుబడి సహాయంగా మొత్తం రూ.23,875 కోట్లు ఇచ్చామని సగర్వంగా తెలియచేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, వై.ఎస్.ఆర్. ఉచిత పంటల బీమా పథకాన్ని అమలు చేస్తున్నాం. రైతన్న తన పంటను బీమా చేసుకోవాలంటే ఒక్క రూపాయి కూడా తన చేతి నుంచి చెల్లించాల్సిన అవసరం లేకుండా మొత్తం సొమ్మును ప్రభుత్వమే చెల్లిస్తున్న ఏకైక ప్రభుత్వం మనదే అని సగర్వంగా తెలియచేస్తున్నాను.

(అధికార పక్ష సభ్యులు హర్షం వ్యక్తం చేశారు)

అధ్యక్షా, అంతేకాకుండా ఏ సీజన్లో జరిగిన నష్టానికి, మళ్ళీ తదుపరి సీజన్ ప్రారంభమయ్యే లోపే పరిహారం చెల్లిస్తున్న ఏకైక ప్రభుత్వం కూడా మనదే అని ఈ సందర్భంగా తెలియచేస్తున్నాను. మనందరి ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చాక ఈ మూడేళ్ల కాలంలో 44,28,000 మంది రైతులకు రూ.6684 కోట్ల పరిహారం ఇచ్చామని సగర్వంగా తెలియచేస్తున్నాను. e-crop నమోదు ఆధారంగా వాస్తవ సాగుదారుడికి బీమా రక్షణ కల్పించడం దేశంలో ఎక్కడా లేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వ అధికారులు మన రాష్ట్రానికి వచ్చి మన ఆర్బికెలు చూసి e-crop ఎలా చేస్తున్నామో చూశారు. ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీలు కూడా ఇక్కడకు వచ్చి ఈ పథకాన్ని చూసి, దీనిని దేశమంతా అమలు చేసేందుకు ఉత్సాహంగా ఉన్నాయి. 2012-13కు సంబంధించిన ఇన్సూరెన్స్ బకాయిలు రాకపోయినా గత ప్రభుత్వం పట్టించుకోని పరిస్థితి చూశాం. అటువంటి పరిస్థితిని మారుస్తూ మన ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చాక ఆ ఇన్సూరెన్స్

సొమ్మును మన ప్రభుత్వమే కట్టింది. కేంద్ర ప్రభుత్వంతో, ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీలతో మాట్లాడి రూ.120 కోట్ల పరిహారం కూడా మన ప్రభుత్వమే ఇప్పించిందని ఈ సందర్భంగా తెలియచేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, గత ప్రభుత్వ హయాంలో 2018-19కి సంబంధించి రైతులకు బీమా పరిహారం రూ.596 కోట్లు మన ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఇప్పించాము. పంటల బీమాలో ప్రభుత్వ వాటా సొమ్ము చెల్లించడం ఎంతో ముఖ్యం. అది చెల్లించకపోవడం వలన గత ప్రభుత్వ హయాంలో రైతులు దాదాపుగా రూ.715 కోట్లు నష్ట పోయారు. గత ప్రభుత్వం ఎగ్గొట్టిన రూ.715 కోట్ల పంటల బీమా పరిహారాన్ని మన ప్రభుత్వమే చెల్లించింది. బాబు పాలనలో 5 సంవత్సరాలూ కరవు సంవత్సరాలుగానే మనం చూశాం. అంటే రైతులు అత్యధికంగా నష్టపోయిన సంవత్సరాలు కూడా అవే. అటువంటి పరిస్థితుల్లో ఇన్సూరెన్స్ రాకపోతే పరిస్థితి ఏమిటనేది కూడా అర్థమయ్యే సంవత్సరాలు. ఆ సమయంలో వ్యవసాయ బీమాలో ప్రభుత్వ వాటాను కట్టలేదు. కాబట్టే బీమా పరిహారం రైతులకు అందని పరిస్థితి చూశాం. ఆ విధంగా ఎగ్గొట్టిన రూ.715 కోట్లను మన ప్రభుత్వం వచ్చాక కట్టి రైతన్నను ఆదుకుని బీమా పరిహారం వచ్చేలా చేయడం ఇన్సూరెన్స్ హిస్టరీలోనే మరచిపోలేని ఘట్టం. ఏ సీజన్లో నష్టం జరిగితే మరలా మరుసటి ఏడాది ఆ సీజన్ రాకమునుపే దానిని చెల్లించే ఒక గొప్ప పరంపరకు శ్రీకారం చుట్టాం. అధ్యక్షా, మన ఖర్మ ఏమిటంటే ఇన్ని గొప్ప మార్పులు జరుగుతున్నప్పటికీ, ఇన్సూరెన్స్ రంగంలో ఇంత మంచి మార్పులు జరుగుతున్నా, గతంలో ఎప్పుడూ ఇవ్వనంతగా ఇన్సూరెన్స్ సొమ్ము రైతన్నలకు మనం ఇచ్చాము. ఇలాంటివేవీ బాబుకు, ఆయన వంది మాగధులకు ఏ రోజూ కనిపించదు. వాళ్లు దీని గురించి ఏ రోజూ మాట్లాడరు.

అధ్యక్షా, వై.ఎస్.ఆర్.సున్నా వడ్డీ పంట రుణాలకు సంబంధించి e-crop లో నమోదు చేసుకుని లక్ష రూపాయల వరకూ పంట రుణం తీసుకుని ఏడాదిలోగా తిరిగి చెల్లించిన ప్రతి రైతన్నకు వడ్డీ భారం తన మీద పడకుండా ప్రభుత్వమే దగ్గరుండి సున్నా వడ్డీ పథకాన్ని అమలు చేస్తున్నది. ఆ మేరకు నిధులను నేరుగా డిబిటి ద్వారా బటన్ నొక్కి డబ్బులు జమ చేసే గొప్ప సంప్రదాయాన్ని తీసుకొచ్చాం. సంవత్సరం లోపు పారదర్శకంగా కట్టిన ప్రతి రైతుకూ బటన్ నొక్కి డిబిటి పద్ధతిలో నేరుగా వారి అకౌంట్కు డబ్బులు జమ అవుతున్నాయి. అధ్యక్షా, ఆ మేరకు సున్నా వడ్డీ పథకం ద్వారా ఈ మూడేళ్లలో మనందరి ప్రభుత్వం పంట రుణాల కింద 65.65 లక్షల రైతన్నలకు చంద్రబాబు హయాంలోని బకాయిలతో సహా రూ.1282 కోట్ల వడ్డీని నేరుగా వారి ఖాతాల్లో జమ చేశాం. 2020-21 రబీ, 2021 ఖరీఫ్లకు సంబంధించిన వడ్డీ రాయితీని కూడా ఈ నవంబర్లో మనం విడుదల చేస్తున్నాం. ఇది ఒక పద్ధతి, సమయం ప్రకారం జరుగుతున్నది. అధ్యక్షా, 2014 ఎన్నికల

ముందు చంద్రబాబు నాయుడు గారు రూ.87,612 కోట్లు రైతులకు పూర్తిగా బేషరతుగా రుణమాఫీ చేస్తామని ఆ రోజు వాగ్దానం చేయడం మనమంతా చూశాం. ఆ రుణమాఫీ కథ వింటే పంచ పాండవులు, మంచం కోళ్ల కథే గుర్తుకొస్తుంది. కారణమేమిటంటే వెంటనే రూ.87,612 కోట్లు మాఫీ చేస్తానని, రుణాలు కట్టవద్దని చెప్పి చివరకు సున్నా వడ్డీ కూడా ఎగ్గొట్టి ఆ అయిదు సంవత్సరాలలో ఒక్కొక్కరికి రుణమాఫీ చేసింది కేవలం రూ.15,000/-. రుణమాఫీ కథ దేవుడెరుగు. ఆ రైతులకు వడ్డీలు, చక్ర వడ్డీలు ఇవన్నీ పేరుకుపోయి సున్నా వడ్డీ కూడా ఎగిరిపోయింది. రైతులు రూ.87,000 కోట్లు నష్టానికి గురైన పరిస్థితి కనిపిస్తున్నది. అధ్యక్షా, ఆయన ఇచ్చిన హామీ ఏమిటి, ఆ తరవాత ఊసరవెల్లికన్నా వేగంగా ఆయన మాట ఎలా మార్చారో ఒకసారి ప్లీ చేస్తారు చూద్దాం. ఎందుకంటే రాజకీయాల్లో క్యారెక్టర్ ఎంత ముఖ్యమో క్యారెక్టర్ లేని పరిస్థితి రాజకీయ నాయకులకు వస్తే రాజకీయాలు ఎలా చెడిపోతాయో కూడా అందరికీ అర్థం కావాలి.

మ.3.50

చంద్రబాబు నాయుడు గారు గతంలో నాడు ఏమన్నాడు, నేడు ఏమన్నాడు అనేది రెండూ ఒకసారి మనం చూద్దాం.

(స్పీస్ మీద ప్లీ చేశారు)

“నాడు - కాడి రైతును ఆదుకోవాలి. వ్యవసాయం లాభసాటిగా కావాలి. వ్యవసాయ ఖర్చును తగ్గించాలి, గిట్టుబాటు ధర రావాలి, ఇది జరిగే వరకు తెలుగుదేశం పార్టీ రైతులకు అండగా ఉంటుంది. అందుకే తెలుగుదేశం పార్టీ చాలా స్పష్టంగా చెప్పింది. రైతులు తీసుకున్న అన్ని రకాల రుణాలను పూర్తిగా మాఫీ చేసే బాధ్యత తెలుగుదేశం పార్టీ తీసుకుంటుంది”. “నేడు - రుణ మాఫీ ఇచ్చాం. రుణ మాఫీ అంతా one time settlement క్రింద ఇచ్చేశాం. ఇంకేమి చేస్తారు? పూర్తిగా రుణ మాఫీ ఎట్లా చేస్తాం? ఆ రోజు ఏదైతే చెప్పామో, వాళ్లకివ్వాలన్న ఒకటిన్నర లక్షల రూపాయలు one time అన్నారు కాబట్టి one time ఇచ్చేశాం. పూర్తిగా మాఫీ చేస్తామని ఎవరు చెప్పారు? నీవు చెప్పుకుంటే ఎట్లా? ప్రతి ఒక్కరికి కూడా ఓపిక ఉండాలి, నేను చెప్పిన మాట అమలుచేస్తున్నాం, మీలాంటి వాళ్లు ఒకరిద్దరు ఉంటే ఈ సమస్యలు వస్తున్నాయి, రియల్ గా చెబుతున్నాను, ఏమీ అనుకోవద్దండి, అది కూడా నేను పబ్లిక్ కు చెప్పాల్సి వస్తుంది. చెప్పకపోతే నేను ఫెయిల్ అవుతాను. నేను one and half lakh అని చెప్పాను, One and half lakh rupees ఇచ్చాం. నీవేమన్నావ్, అంతా మాఫీ చేస్తానని చెప్పానని అంటున్నావు. నీకెవరు చెప్పారు, రాత్రి కల వచ్చిందా నీకు. This is bad. I am sorry. Democracyకి అర్థం ఉండాలి. విచ్చలవిడితనమొస్తే, నీకు సమస్యలు వస్తాయి. విచ్చలవిడి తనం రాకూడదు. వేరే

దేశాల్లో ఇట్లా ఉండదు. కొన్ని కొన్ని దేశాలు ఎందుకు డెవలప్ అవుతున్నాయంటే, వాళ్లు క్రమశిక్షణ, ఒక పద్ధతి, ప్రొసీజర్ ఉంటుంది. ఇక్కడేంటి ప్రతి ఒక్క దానికి ఏదో గుడ్డ కాలేసి ముఖాన వేయడం, తుడుచుకోమంటారు. ఆ పరిస్థితి రాకూడదు మీకు. I am very sorry. అందుకే పబ్లిక్ కు కూడా ఒకసారి గట్టిగా చెప్పకుంటే ఏమనుకుంటారంటే మేం చేసింది మీరు చెప్పినంత. ఆశపడి అసలుకు పోతావ్. అత్యంత ఆశ మనిషికి మంచిది కాదు. కష్టపడితేనే ఈ ప్రపంచంలో ఏదైనా సాధ్యమవుతుంది. ఒకరిద్దరు ఉంటారు. వాళ్లను హ్యాండిల్ చేయాలి. వేరే మార్గం ఏముంది”.

ఈ మాదిరిగా రైతులకు రుణ మాఫీ చేస్తానని మోసం చేశారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ (MR.SPEAKER): చాలామంచి సలహాలు అందరికీ చెప్పారు.

(సభ్యులలో సభ్యుల నవ్వులు)

శ్రీ వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి (SRI Y.S. JAGAN MOHAN REDDY): ఈ మాదిరిగా రైతులకు రుణ మాఫీ చేస్తానని మోసం చేయడమే కాకుండా మోసాన్ని ఎంతగా, కళ్లార్పకుండా అబద్ధాలు చెబుతూ దాన్ని సమర్థించుకోవడమన్నది నిజంగా ఇలాంటి వాళ్లు సమాజంలో ఉండబట్టే రాజకీయ నాయకుల మేనిఫెస్టోకు విలువ లేకుండా పోయింది. రాజకీయ నాయకులకు, మేనిఫెస్టోకు ఈ మూడు సంవత్సరాల మన పరిపాలన తరవాతనే విలువ వచ్చింది. (సభ్యులు బల్లలు చరిచారు) రాజకీయ నాయకులకైనా, మేనిఫెస్టోకైనా విలువ వచ్చింది కేవలం ఈ మూడు సంవత్సరాల మన పరిపాలనలోనే అని చెబుతున్నాను. ఆ విధంగా రైతులకు రుణ మాఫీ అనే ఒక్క వాగ్దానమే కాకుండా, రైతన్నలకు సున్నా వడ్డీ, ఇన్పుట్ సబ్సిడీ వంటి వాటికి కూడా సున్నా చుట్టిన ఘనత ఈ పెద్ద మనిషి చంద్రబాబు నాయుడు గారిదే.

అధ్యక్షా, తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వ హయాంలో అటకెక్కించిన మరో పథకం “సున్నా వడ్డీ పంట రుణాల” పథకం. 2014 నుంచి 2019 వరకు గత తెలుగుదేశం ప్రభుత్వంలో 39.05 లక్షల మంది రైతులకు బకాయి పెట్టిపోయిన పంట రుణాల సున్నా వడ్డీ సొమ్ము రూ.784.00 కోట్లు. ఆ సొమ్ము చంద్రబాబు నాయుడు గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఇవ్వకపోతే, బ్యాంకులకు మన ప్రభుత్వం చెల్లించింది.

అధ్యక్షా, నాల్గవ అంశం ఇన్పుట్ సబ్సిడీ. ఇది పెట్టుబడి రాయితీ. ఇక్కడ కూడా మన ప్రభుత్వం విప్లవాత్మక మార్పు తీసుకొచ్చింది. ప్రకృతి వైపరీత్యాల వల్ల నష్టపోయిన ప్రతి రైతు కుటుంబానికి పరిహారం అందాలి. ఆ పరిహారం కూడా సరైన సమయంలో ఆ రైతన్నకు అందాలి. అలా అందకపోతే ఆ పరిహారం వృధా అవుతుంది. రైతన్నకు అది ఉపయోగపడని పరిస్థితి. మన ప్రభుత్వం దీన్ని exact గా

అమలు చేస్తూ రైతులకు పంట నష్టం జరిగిన వెంటనే ఆ సీజన్ ముగియక మునుపే పంట నష్టానికి సంబంధించిన ఇన్పుట్ సబ్సిడీ రైతన్నకిచ్చే గొప్ప విప్లవాత్మక మార్పు తీసుకొచ్చింది. అటువంటి విప్లవాత్మక మార్పు మనం అధికారంలోకి వచ్చాకే సాధ్యపడిందని సగౌరవంగా తెలియజేస్తున్నాను.

(సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

అధ్యక్షా, గత ప్రభుత్వానికి పూర్తిగా భిన్నంగా ఏ సీజన్లో పంట నష్టం జరిగితే అదే సీజన్లో పరిహారం చెల్లిస్తూ మన ప్రభుత్వం అమలుచేస్తున్న పథకమే ఇన్పుట్ సబ్సిడీ. అందు నిమిత్తం రూ.2 వేల కోట్లతో ప్రకృతి వైపరీత్యాల సహాయ నిధిని ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసింది. 2020 ఖరీఫ్ సీజన్ నుంచి పలు దఫాలుగా 16.67 లక్షల ఎకరాల్లో పంటలు నష్టపోయిన 12.15 లక్షల రైతులకు రూ.932.00 కోట్లు ఇన్పుట్ సబ్సిడీగా రైతులకు ఏ సీజన్లో నష్టం జరిగితే అదే సీజన్లో పరిహారం ఇచ్చే గొప్ప సంప్రదాయానికి మన ప్రభుత్వం శ్రీకారం చుడుతూ పరిహారాన్ని చెల్లించింది. 2021 సెప్టెంబర్లో గులాబ్ తుపాను వల్ల 35 వేల ఎకరాల్లో రైతులకు పంట నష్టం జరిగింది. దాదాపు 28 వేల మంది రైతులకు ఆ కాలంలో నష్టం జరిగితే, నష్టం వాటిల్లిన 45 రోజుల్లోనే ఇన్పుట్ సబ్సిడీ క్రింద రూ.22కోట్లు ప్రభుత్వం చెల్లించింది.

(సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

అదే విధంగా 2021 నవంబర్ మాసంలో రాష్ట్రంలో సంభవించిన భారీ వర్షాలకు, వరదలకు 10.10 లక్షల ఎకరాల్లో వ్యవసాయ, ఉద్యాన, పట్టు పరిశ్రమ పంటలకు నష్టం వాటిల్లగా నష్టపోయిన 5.97లక్షల మంది రైతులకు మూడు నెలల్లోనే అంటే తొంభై రోజుల్లోనే పరిహారం అందింది. అంటే నవంబర్లో నష్టం జరిగితే ఫిబ్రవరి మాసంలో రూ.542.00 కోట్లు ఇన్పుట్ సబ్సిడీ పరిహారం రూపంలో రైతన్నలకు మన ప్రభుత్వం అందించింది. సీజన్ ముగియక మునుపే పరిహారాన్ని మన ప్రభుత్వం అందించినదనే విషయాన్ని సగౌరవంగా తెలియజేస్తున్నాను. అంతకు ముందు 2019-20 లో పలు ప్రకృతి వైపరీత్యాల వల్ల 1.83 లక్షల ఎకరాల్లో పంటలు నష్టపోయిన 1.47లక్షల మంది రైతన్నలకు రూ.116.00 కోట్లు పెట్టుబడి రాయితీ క్రింద ప్రభుత్వం ఆర్థిక సహాయం అందించింది. ఆ విధంగా గడచిన మూడేళ్ల కాలంలో ప్రకృతి వైపరీత్యాల వల్ల పంటలు నష్టపోయిన 20.85 లక్షల మంది రైతులకు ఇన్పుట్ సబ్సిడీ క్రింద అక్షరాల రూ.1,795.00 కోట్లు ఏ సీజన్లో రైతులకు నష్టం జరిగిందో అదే సీజన్ ముగియక మునుపే పరిహారం ఇచ్చామని సగౌరవంగా తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్ష, దేశంలోనే మొదటిసారిగా వ్యవసాయ రంగంలో మరో విప్లవాత్మకమైన మార్పు మన ప్రభుత్వ హయాంలో జరిగింది. దేశంలో మరెక్కడా జరగని విధంగా మన రాష్ట్రంలో అందరికీ కనిపించే

విధంగా ప్రతి రైతుకు తన గ్రామంలో కనిపించే విధంగా జరిగిన గొప్ప మార్పు రైతు భరోసా కేంద్రాల ఏర్పాటు. ఇదొక పెద్ద విప్లవాత్మక మార్పు.

(సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

ఇదొక విప్లవం అని చెప్పాలి. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా 10,778 రైతు భరోసా కేంద్రాలను ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసింది. అందులో అక్షరాల 24,424 మంది గ్రాడ్యుయేట్లు పని చేస్తున్నారు. గ్రాడ్యుయేట్లతోపాటు డిప్లామా హోల్డర్స్ ఆర్బీకేలో పనిచేస్తున్నారు. చదువుకున్న వాళ్లే కాదు, బాగా నాలెడ్జ్ ఉన్న వాళ్లు కూడా ఆర్బీకేలో పనిచేస్తున్నారు. బీఎస్సీ అగ్రికల్చర్, హార్టికల్చర్, వెటర్నరీ, ఫిషరీస్, డిగ్రీ, డిప్లామా పట్టాపుచ్చుకుని ఉద్యోగాలు పొందడం ద్వారా వాళ్లంతా ఆర్బీకేలో పనిచేస్తున్నారు. వాళ్లు గ్రామ వ్యవసాయ సహాయకులుగా, ఉద్యాన సహాయకులుగా, పట్టు పరిశ్రమ సహాయకులుగా, పశుసంవర్ధక శాఖ సహాయకులుగా, మత్స్యశాఖ సహాయకులుగా ఆర్బీకేలో పనిచేస్తున్నారు. వాళ్లతో పాటు బ్యాంకింగ్ కరస్పాండెంట్లు కూడా ఈ రోజు ఆర్బీకేలో పనిచేస్తున్నారు. బ్యాంకింగ్ను రైతన్నల దగ్గరకు తీసుకోవచ్చే గొప్ప మార్పుకు కూడా ప్రభుత్వం శ్రీకారం చుట్టింది. రైతు భరోసా కేంద్రాల్లో అంత మంది పనిచేయడం, e-crop నమోదు కూడా ఆర్బీకేలో కచ్చితంగా జరిగేట్టుగా చూస్తున్నాం. ఇవన్నీ గ్రామాల్లో ఏర్పాటైన ఆర్బీకేలో జరుగుతున్న గొప్ప మార్పు.

అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలోని రైతు భరోసా కేంద్రాలను చూడడానికి ఎంతో మంది వస్తున్నారు. నీతి ఆయోగ్, ప్రపంచ బ్యాంకు, Yuvanకు సంబంధించిన FAO (Food and Agriculture Organization) కు సంబంధించినవారు రాష్ట్రానికి వచ్చి, చూసి ప్రభుత్వాన్ని ప్రశంసించి వెళుతున్నారు. ల్యాబ్ టు ల్యాండ్ టెక్నాలజీ ట్రాన్స్ఫర్ కూడా గొప్ప మార్పుగా చెప్పుకోవాలి. వ్యవసాయరంగంలో పరిశోధనలు, విప్లవాత్మక మార్పులన్నీ గ్రామ స్థాయిలోనే రైతుల పాలానికి నేరుగా చేరవేసే గొప్ప మార్పు చోటుచేసుకుంటుంది. విత్తనం నుంచి పంట అమ్మకం వరకు ప్రతి అంశంలోనూ రైతన్నలను చెయ్యి పట్టుకుని నడిపిస్తున్న గొప్ప కార్యక్రమం, గొప్ప మార్పు రైతు భరోసా కేంద్రాలు. సర్టిఫై చేసిన విత్తనాలు, ఎరువులు, పురుగు మందులు అన్నీ నాణ్యతగా ఉన్నాయా, లేదా అని చూడాల్సిన అవసరం ఉంది. నిజంగానే వాటిల్లో నాణ్యత లేకపోతే అవి spurious వైతే వాటి వాడకం వల్ల రైతులకు జరిగే నష్టం గురించి మనం నిజ జీవితంలో వింటూనే ఉన్నాం గానీ ఏ రోజు కూడా వాటికి పరిష్కార మార్గాలను వెతకాలని గానీ, రైతన్నలను కాపాడాలనే ఉద్దేశంతో అడుగులు గతంలో ఎప్పుడూ కూడా పడలేదు.

సా.4.00

ఈ రోజు మన ప్రభుత్వం ధ్రువీకరించిన విత్తనాలు, ఎరువులు, పురుగు మందులు మొదలైనవన్నీ రైతుల కోసం నేరుగా వారి గ్రామాల్లోనే ఇ-క్రాప్ ద్వారా రైతు భరోసా కేంద్రాల నుంచి అందించే కార్యక్రమం జరుగుతోంది.

అధ్యక్షా, ఇదొక గొప్ప మార్పు. గతంలో ప్రభుత్వం నుంచి విత్తనాలు, ఎరువులు తీసుకోవాలంటే పెద్ద పెద్ద క్యాలెన్డర్లు కనిపించేవి. ఎక్కడో మండల కేంద్రానికో, నియోజక వర్గ కేంద్రానికో వెళితే గానీ అవి దొరికేవి కాదు. క్యాలెన్డర్లో నిలబడినా వారు ఇచ్చేది రేషన్ ప్రకారం ఇస్తారు. రైతులు పండించే అన్ని ఎకరాలకు వారిచ్చే రేషన్ సరిపోతుందా లేదా అని చూసే పరిస్థితి కూడా లేదు. ఇచ్చే ఆ రేషన్లో కూడా నాణ్యత ఉందో, లేదో అనే పరిస్థితి నుంచి పూర్తిగా మార్పులు జరిగాయని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. గ్రామస్థాయిలోనే ఎటువంటి క్యాలెన్డర్ లేకుండా, ఏ విధంగానూ వేచి చూడవలసిన అవసరం లేకుండా నాణ్యతను నిర్ధారించి ఇవన్నీ ఇవ్వడం జరుగుతోంది.

అధ్యక్షా, నేడు రైతు భరోసా కేంద్రాల పరిధిలో గోదాములు, ప్రైమరీ ప్రాసెసింగ్ సెంటర్లు, కోల్డ్స్టోరేజీలు, కమ్యూనిటీ హైరింగ్ సెంటర్లు మొదలైనవన్నీ గ్రామస్థాయిలో జరుగుతున్నాయి. జిల్లా స్థాయిలో సెకండరీ ప్రాసెసింగ్ యూనిట్లు, ఫిషింగ్ హార్బర్లు కూడా ఏర్పాటువుతున్నాయి. వీటన్నింటి కోసం అగ్రి ఇన్ఫ్రా ఫండ్ క్రింద రూ.17వేల కోట్లు ఖర్చు చేస్తున్నాము. రైతన్నలకు వివిధ ఉత్పాదక నాణ్యత నిర్ధారణ కోసం వైఎస్సార్ అగ్రి టెస్టింగ్ ల్యాబ్స్ను తీసుకొచ్చాము. రైతులు మోసపోకుండా టెస్టింగ్ కార్యక్రమం రైతు భరోసా కేంద్రాల స్థాయిలో మొదలుపెడితే గ్రామీణ అసెంబ్లీ నియోజకవర్గ స్థాయిలో మరో 147 ల్యాబ్లు, పూర్వపు జిల్లాల స్థాయిలో 13 ల్యాబ్లు, మరో నాలుగు రీజనల్ సెంటర్లు మొదలైనవన్నీ **standard of labs** పెంచుతూ వివిధ ప్రాంతాల్లో ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతోంది. 147 అసెంబ్లీ నియోజకవర్గ స్థాయి ల్యాబ్స్లో 70 ల్యాబ్లు ఇప్పటికే సేవలను ప్రారంభించాయి. మిగిలిన 77 ల్యాబ్లు రాబోయే డిసెంబరు నాటికి పూర్తి చేసి వాటిని కూడా జాతికి అంకితం చేస్తాము.

అధ్యక్షా, వ్యవసాయ రంగంలో వైఎస్సార్ యంత్రసేవ పథకాన్ని తీసుకొచ్చాము. రైతు తన సాగు ఖర్చును తగ్గించుకుని తద్వారా నికర ఆదాయాన్ని పెంచుకునేందుకు వ్యవసాయ యాంత్రీకరణపై ప్రభుత్వం పూర్తిగా దృష్టి పెట్టింది. రైతు భరోసా కేంద్రాన్ని ఒక యూనిట్గా తీసుకుని ప్రతి ఆర్.బి.కె. పరిధిలో రైతులతో కూడిన ఒక గ్రూపుకు ఈ యంత్రాలను అప్పగించడం, ఆ యంత్రాల్లో 40శాతం సబ్సిడీ క్రింద ప్రభుత్వం రైతులకు ఇవ్వడం, మరో 50శాతం బ్యాంకుల ద్వారా రుణాలు ఏర్పాటు చేయడం, మరో 10శాతం మాత్రమే రైతు భరించే విధంగా యంత్రసేవలు

అందుబాటులోకి తీసుకురావడం, ఆర్.బి.కె. స్థాయిలో కమ్యూనిటీ హైరింగ్ సెంటర్లను ఏర్పాటు చేసి ఆ సెంటర్లలో భాగస్వాములైన రైతులకు ఇచ్చి, ఆ యంత్రాలను రైతులు వాడుకోవడమే కాకుండా ఆర్.బి.కె. పరిధిలో ఉన్న మిగిలిన రైతులకు కూడా రీజనబుల్ రేటుతో అద్దెకు అందుబాటులోకి తీసుకొచ్చే కార్యక్రమానికి కూడా శ్రీకారం చుట్టాము. 10,750 రైతు భరోసా కేంద్రాల పరిధిలో ఒక్కొక్కటి రూ.15లక్షల విలువైన యంత్ర పరికరాలను, యంత్ర సేవా కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేస్తున్నాము.

అధ్యక్షా, వరి ముఖ్య పంటగా పండించే 1,615 మండలాల్లో combined harvestersతో కూడిన ఒక్కొక్కటి రూ.25లక్షల విలువైన పరికరాలను కూడా అక్కడ క్లస్టర్ స్థాయి యంత్ర సేవా కేంద్రాలుగా ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. ఇప్పటికే 6,781 ఆర్.బి.కె. స్థాయిలోనూ, 15లక్షలకు సంబంధించి కమ్యూనిటీ హైరింగ్ సెంటర్ల ద్వారా యంత్ర సేవలను అందుబాటులోకి తీసుకొచ్చాము. వరి పంటను ఎక్కువగా పండించే ప్రాంతాల్లో 1,615 combined harvesters వద్ద క్లస్టర్ స్థాయి కమ్యూనిటీ హైరింగ్ సెంటర్లలో 391 చోట్ల యంత్ర పరికరాలను ఇప్పటికే పెట్టించారు. మొత్తం రూ.691కోట్లు ఖర్చు చేసి ట్రాక్టర్లు, కంబైన్డ్ హార్వెస్టర్లు, ఇతర వ్యవసాయ పనిముట్లను ఇప్పటికే పంపిణీ చేశారు.

అధ్యక్షా, కిసాన్ డ్రోన్లు అని రైతు భరోసా కేంద్రాల పరిధిలో డ్రోన్లను తీసుకొచ్చే ఒక గొప్ప కార్యక్రమానికి కూడా శ్రీకారం చుట్టడానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. ఈ డ్రోన్లను ఆర్.బి.కె. స్థాయిలో తీసుకురాగలిగితే పురుగు మందులు పిచికారీ చేయడం వల్ల తక్కువ సమయంలో ఎక్కువ విస్తీర్ణాన్ని కవర్ చేయడమే కాకుండా పురుగు మందుల వినియోగాన్ని కూడా చాలావరకు తగ్గించే కార్యక్రమం చేయవచ్చు. నానో ఫర్టిలైజర్స్ను ఉపయోగించుకునే కార్యక్రమం కూడా జరుగుతుంది. దాదాపు రెండు వేల డ్రోన్లను తీసుకొచ్చి కనీసం రాబోయే రెండు సంవత్సరాల్లో వీటిని launch చేయవచ్చనే ఆలోచనతో ప్రభుత్వం అడుగులు ముందుకు వేస్తోంది. దీనివల్ల కమ్యూనిటీ హైరింగ్ సెంటర్ క్రింద ఒక గ్రూపు ఫార్మ్ అవుతుంది. ఆ గ్రూపులో 10వ తరగతి అర్హత సాధించిన ఒకరికి drone flying license ఇవ్వడం జరుగుతుంది. దానికి సంబంధించిన శిక్షణ కూడా ప్రభుత్వమే ఇస్తుంది. అదనంగా మరో తొమ్మిది మంది రైతులను కూడా ఒక గ్రూపు చేసి ఆ గ్రూపులో భాగంగా ఈ డ్రోన్లను కూడా అందుబాటులోకి తీసుకొచ్చే కార్యక్రమం చేయాలనుకుంటున్నాము. ఒక్కొక్క డ్రోన్కు దాదాపు రూ.10లక్షలు ఖర్చవుతుంది. రాబోయే రెండు సంవత్సరాల్లో రెండు వేల రైతు భరోసా కేంద్రాల్లో వీటన్నింటినీ తీసుకురావడం కోసం ప్రయత్నిస్తున్నాము. రాబోయే మార్చి నెల నుంచి మే నెల లోపు ప్రతి రైతు భరోసా కేంద్రంలో ప్రతి రైతుకు తన పొలంలో soil test నిర్వహించి soil health cards, soil doctor concept కూడా తీసుకొచ్చే కార్యక్రమాన్ని చేస్తున్నాము. దీనివల్ల ఏ పంటకు ఎంత ఎరువు వేయాలి, ఏ ఎరువు వేయాలనే విషయంలో ప్రతి రైతుకు ఆర్బీకే స్థాయిలో అవగాహన ఏర్పడుతుంది.

సా.4.10

ఆరవ అంశం ఏమిటంటే పగటి పూట వ్యవసాయానికి తొమ్మిది గంటల పాటు ఉచిత విద్యుత్తును అందించడం ఇంతకు మునుపు ఏ ప్రభుత్వం చేయని విధంగా జరుగుతోంది. ఇందుకు ప్రధాన కారణమేమంటే ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన వెంటనే విద్యుత్ శాఖ అధికారులతో జరిపిన సమావేశంలో తొమ్మిది గంటల పాటు ఉచిత విద్యుత్తు అందిస్తానని ప్రజలకు చెప్పాను. అమలు చేద్దామంటే అధికారులు ఇది సాధ్యపడదు, ఇవ్వాలనుకున్నా ఇవ్వలేమన్నారు. కారణమేమంటే అందుకు కావల్సినన్ని ఫీడర్లను, సబ్ స్టేషన్లను ఆప్ గ్రేడ్ చేయాలి, అందుకు మరో రూ.1,700కోట్లు ఖర్చవుతుంది. ఆ మొత్తాన్ని ఖర్చు చేస్తేనే ఇవ్వగలుగుతామన్నారు. వెంటనే ఎటువంటి వెనకడుగు వేయకుండా ఈ ప్రభుత్వం ప్రజలకు ఇచ్చిన మాట ప్రకారం ఆ మొత్తాన్ని మంజూరు చేసింది. ఈ విధంగా సంవత్సరానికి రూ.900కోట్లు ఖర్చు చేస్తూ సుమారు 18,70,000 వ్యవసాయ పంపు సెట్లకు ఉచిత విద్యుత్తు అందించే కార్యక్రమం చేస్తున్నాం. గత మూడు సంవత్సరాల కాలంలో ఈ ఒక్క పథకానికే కేవలం రూ.27,000కోట్లు వెచ్చించాం. సంవత్సర కాలానికి చెందిన వ్యవసాయ విద్యుత్తు బకాయిలు గత ప్రభుత్వం దిగిపోయే నాటికి రూ.9,000కోట్లు ఉండగా, రైతుల కోసం చిరునవ్వుతో మన ప్రభుత్వం ఆ బకాయిలన్నీ చెల్లించింది. ఆక్వా రైతులకు విద్యుత్తు సబ్సిడీ కింద రూ.2,500కోట్లు ఈ ప్రభుత్వం ఇచ్చింది. విద్యుత్తు ఛార్జీలు పెరుగుతున్నప్పటికీ పది ఎకరాలలోపు భూమి ఉన్న ప్రతి రైతుకు యూనిట్ విద్యుత్తు ధర రూ.1.50పైసల చొప్పున సరఫరా చేస్తున్నాం, ఇప్పటి వరకు రూ.2,500కోట్లు చెల్లించాం.

గత ప్రభుత్వం చెల్లించాల్సిన ధాన్యం కొనుగోలు బకాయిలు రూ.960కోట్లు, విత్తనాల కొనుగోలుకు చెల్లించాల్సిన బకాయిలు రూ.430కోట్లను కూడా చిరునవ్వుతో మన ప్రభుత్వమే చెల్లించింది. ఉచిత విద్యుత్తు గురించి కొన్ని విషయాలు సభ ద్వారా చెప్పాల్సిన అవసరం ఉంది. ఎందుకంటే పదే పదే ఈ ప్రతిపక్ష తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు, ఈ దుష్ట చతుష్టయంలో భాగంగా ఉన్న ఈనాడు, ఎల్లో మీడియా, టీ.వీ-5, ఆంధ్రజ్యోతి, సగం తెలిసీ తెలియని వాళ్లు కావాలని దురుద్దేశంతో, మరికొందరు వక్రీకరిస్తూ మోటార్లకు మీటర్లు బిగించిన ప్రభుత్వం అని చెబుతున్నారు, అది తప్పు అని చెబుతున్నారు. నిజంగా నాకు ఆశ్చర్యం కలిగిస్తోంది, వారంతా ఏ ప్రపంచంలో ఉన్నారు, నిజంగా వాళ్లకు చిత్తశుద్ధి ఉందా, లేదా. ఇక్కడ కొన్ని నిజాలు చెప్పుకోవాలి. ఎక్కడా ఏ ఒక్క రైతు నుండి ఒక్క రూపాయి కూడా వసూలు చేయలేదు, చేయం, చేయబోం కూడా. ఈ మూడు పదాలు చాలా ముఖ్యమైనవి.

(సభలో బల్లలు చరిచారు)

ఎక్కడా ఒక్క రూపాయి వసూలు చేయలేదు, చేయబోం మరియు చేయం. ఇటువంటి నేపథ్యంలో వ్యవసాయ పంపు సెట్లకు మీటర్లు బిగించాల్సిన అవసరం ఏమిటో కూడా తెలుసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. మీటర్లు బిగించుకున్న ప్రతి రైతన్నకూ నాణ్యతా ప్రమాణాలు కలిగిన విద్యుత్ను అందించగలుగుతాం. దీనివలన మీటర్లు, ట్రాన్స్‌ఫార్మర్లు కాలిపోవు. నాణ్యమైన విద్యుత్ సరఫరా చేయగలుగతాము. మీటర్ల వాడకం వలన ట్రాన్స్‌ఫార్మర్ కెపాసిటీ సరిపోతుందా లేదా ఆ సంఖ్యను పెంచుకోవాలన్న విషయం తెలిసిపోతుంది. ట్రాన్స్‌ఫార్మర్ల కెపాసిటీ సరిపోని యెడల ట్రాన్స్‌ఫార్మర్లు మారుస్తాం. మోటార్ల కెపాసిటీ సరిపోకపోతే మోటార్లు మారుస్తాం. ట్రాన్స్‌ఫార్మర్ల సంఖ్య, కెపాసిటీకి తగ్గట్టుగా మోటార్ల సంఖ్యను సరిచేసుకుంటాం. తద్వారా నాణ్యమైన విద్యుత్ను అందిస్తూ రైతుల్ని కాపాడతాం.

దీనితోపాటు డిస్కొలను ప్రశ్నించే హక్కు రైతులకు ఇస్తున్నాం. ఇటువంటి మంచి జరిగే కార్యక్రమాలు చేస్తున్నా కూడా కొన్ని తెలిసి, సగం తెలిసీ తెలియని విధంగా కావాలనే వక్రీకరించే కార్యక్రమం చేస్తున్నారు. రైతులు నష్టపోకుండా ఉండేందుకే వ్యవసాయ పంపు సెట్లకు మోటార్లు బిగిస్తున్నాం. రైతుల్ని కాపాడుకోగలిగితేనే రాష్ట్రం బాగుపడుతుంది. రైతులు సురక్షితంగా, సంతోషంగా ఉండాలి. రైతులకు మనం చేసే ప్రతి సాయం, ప్రతి పనిలోనూ పారదర్శకత, నాణ్యతా ప్రమాణాలు పాటించకుండా చేస్తే రైతు నష్టపోతాడు.

ఏడవ అంశం, ధరల స్థిరీకరణ కూడా చాలా ముఖ్యమైన విషయం. ఆరుగాలం కష్టపడి పండించిన పంటకు గిట్టుబాటు ధర రాకుండా, పంట నష్టపోతే రైతు ఎంత బాధపడతాడో మనందరికీ తెలిసిన విషయమే. ఇందుకోసం ప్రభుత్వం రూ.3,000కోట్లతో ధరల స్థిరీకరణ నిధిని ఏర్పాటు చేసింది. 2019నుండి ఇప్పటి వరకు రైతుల ప్రయోజనం కోసం రూ.6,903కోట్లను ఖర్చు చేశాం. 20,10,000టన్నుల పంటను కొనుగోలు చేసి రైతన్నను కాపాడుకోగలిగాం. ఆర్బీకే స్థాయిలో సిఎం యాప్ ఉంచాం. C.M. యాప్ అంటే Continuous Monitoring of Agricultural prices and Procurement. ఆర్బీకే పరిధిలోని పంటలకు గిట్టుబాటు ధరలను సూచించే విధంగా ఆర్బీకేలో పట్టికను ఉంచాము. రైతులు తాము పండించిన పంటలను ప్రభుత్వ మద్దతు ధర కన్నా దిగువకు విక్రయించుకోవాల్సిన పరిస్థితి ఏర్పడినప్పుడు స్థానిక వ్యవసాయ అధికారి, రైతు సహాయాధికార్లు స్పందించడం, వ్యవసాయ మార్కెటింగ్, జిల్లా కలెక్టర్లకు సమాచారం అందించడం, తద్వారా ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకురావడం, అనంతరం ఆ పంటను ప్రభుత్వమే కొనుగోలు చేయడం జరుగుతోంది. ఇవన్నీ ఒక పద్ధతి ప్రకారం జరుగుతోన్న కార్యక్రమాలు. విత్తనం నుండి విక్రయం వరకు ఆర్బీకేలు చేయి

పట్టుకుని నడిపించే గొప్ప కార్యక్రమం. ధాన్యానికి, పత్తికి సంబంధించి కొనుగోలు చేసిన వ్యయాన్ని కూడా చెబుతాను. గత ప్రభుత్వం సంవత్సరానికి రూ.7వేల నుండి రూ.8వేలు మాత్రమే ఖర్చు చేయగా, ఈ ప్రభుత్వం రూ.14నుండి రూ.15వేలు ఖర్చు చేస్తోంది. అటువంటి కార్యక్రమం ఈ రోజు జరుగుతోంది.

వ్యవసాయం గిట్టుబాటు కావడం లేదంటూ రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నప్పుడు రైతులకు, వ్యవసాయానికి, మనసుతో చేయగలిగిన సహాయం మన ప్రభుత్వమే చేస్తుంది. గత ప్రభుత్వంలో వచ్చిన వరస కరవుల ప్రభావం వలన కావచ్చు, బాబు వాగ్దానాలు నమ్మి అప్పు కట్టకుండా వడ్డీలు, చక్రవడ్డీలు పెంచుకుంటూ పోయినందువలన కావచ్చు లేదా ఇతరత్రా కారణాలు ఏవైనా కావచ్చు దురదృష్టవశాత్తూ ఆత్మహత్య చేసుకున్న ప్రతి రైతన్నను మనం ఎలా పట్టించుకున్నామన్నది చాలా ముఖ్యమైనది. ఈ విషయంలోనూ మానవతా దృక్పథంతో గత ప్రభుత్వాలు చేయని విధంగా అడుగులు ముందుకేస్తున్నాం. ఆ క్రమంలో పరిహారం రూ.7లక్షలకు పెంచామని గర్వంగా చెప్పగలుగుతున్నాను. పట్టాదారు పాసు పుస్తకం ఉన్న ప్రతి రైతన్నకు, సీసీఆర్సీ సర్టిఫికేట్ ఉన్న ప్రతి కౌలు రైతుకు నష్టపరిహారం అందిస్తున్నాం. అలా చేయని ఏ ఒక్క కేసు అన్నా ఉందేమో చూపించలేని పరిస్థితుల్లో ఈ ప్రతిపక్షం ఉందని చెప్పేందుకు నేను గర్వపడుతున్నాను.

సా.4.20

అంత పారదర్శకంగా ఈ రోజు రైతు భరోసా కేంద్రాలు (ఆర్బీకే) స్పందిస్తున్నాయి. ప్రతి కలెక్టరు దగ్గర కోటి రూపాయలు ఇంప్రెస్ట్ మనీ ఆల్రెడీ పెట్టాము. నష్టం జరిగిన వెంటనే కలెక్టర్లు స్పందించి అప్పటికప్పుడు ఇచ్చేసే ఒక గొప్ప సంప్రదాయానికి ఈ రోజు శ్రీకారం చుట్టాము.

అధ్యక్షా, గతంలో ఇదే చంద్రబాబునాయుడుగారి హయాంలో 473రైతు కుటుంబాలకు రూ.5లక్షల చొప్పున పరిహారం ఇవ్వాలన్న వస్తుందని చెప్పి రైతన్నలు చనిపోతే కనీసం పట్టించుకున్న పాపాన కూడా పోలేదు. ఆ 473 కుటుంబాలకు మన ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత రూ.5లక్షల చొప్పున రూ.23.65కోట్లు పరిహారం ఇచ్చామని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

(అధికార పార్టీ సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

అధ్యక్షా, గతంలో ఎవరైనా రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటే, ఆ ఆత్మహత్యలు జరిగాయి అని ఒప్పుకుంటే ప్రభుత్వం పరిహారం ఇవ్వాలన్న వస్తుందేమోనని, లేదా ప్రభుత్వానికి చెడ్డ పేరు వస్తుందేమోనని, కనీసం ఆ ఆత్మహత్యలను ఎక్సలెంట్స్ చేసే పరిస్థితి కూడా ఉండేది కాదు. అలాంటి

పరిస్థితిని నేడు పూర్తిగా మార్చి, రైతన్న ఎక్కడ చనిపోయినా ఆ కుటుంబానికి ప్రభుత్వం తోడుగా ఉండాలనే భావన, భరోసా కచ్చితంగా రావాలని మానవతా దృక్పథంతో రైతు ఎక్కడ చనిపోయినా కచ్చితంగా నమోదు అయ్యేట్లుగా, దానిని ఎలా ఎగరగొట్టాలా అని కాకుండా, ఎలా వారికి పరిహారం ఇప్పించాలనే ఆరాటంతో ఈ రోజు ఈ ప్రభుత్వం అడుగులు ముందుకు వేస్తోంది.

అధ్యక్షా, దీంట్లో భాగంగానే, దురదృష్టవశాత్తు చనిపోయిన ప్రతి రైతన్నకు ప్రభుత్వం తోడుగానే ఉంది. 2019 జూన్ 1 నుంచి డిసెంబరు 31వ తేదీ వరకు ఆత్మహత్యలకు పాల్పడిన 308 రైతు కుటుంబాలకు మనందరి ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత రూ.7లక్షల చొప్పున రూ.21.56కోట్లు, 2020లో 260 రైతు కుటుంబాలకు రూ.7లక్షల చొప్పున రూ.18.20కోట్లు పరిహారంగా ఇచ్చాము. 2021లో రైతుల ఆత్మహత్యలు తగ్గాయి. 2021-22లో రూ.15.34కోట్లు ఇచ్చాము. ఈ సంవత్సరం 126 మంది రైతులు ఆత్మహత్యలకు పాల్పడగా వారి కుటుంబాలకు రూ.7లక్షల చొప్పున రూ.8.82కోట్లు పరిహారంగా ఇచ్చాము. ఇలా ఆత్మహత్య చేసుకున్న రైతు కుటుంబాలకు మొత్తం రూ.72.14కోట్లు పరిహారంగా మన ప్రభుత్వం వెనకడుగు వేయకుండా ఇచ్చామని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

కౌలు రైతుల గురించి కూడా ఇంతకుముందు చెప్పాను. కౌలు రైతులను ఆదుకునే విషయంలో గత ప్రభుత్వాల కన్నా భిన్నంగా మన ప్రభుత్వం మానవతా దృక్పథంతో వ్యవహరించడం మొదలుపెట్టింది. కౌలు రైతులకు కూడా మంచి జరగాలని, ప్రభుత్వ పథకాలు వాళ్లకు కూడా అందాలి, బ్యాంకుల నుంచి రుణాలు సైతం వాళ్లకు అందుబాటులోకి రావాలనే ఉద్దేశంతో, 2019లో “పంట సాగుదారుల హక్కు చట్టం” A.P. Crop Cultivator Rights Act (CCRA) చట్టాన్ని మనందరి ప్రభుత్వం తీసుకొచ్చింది. ఈ చట్టం 2019 ఆగస్టు 17 నుంచి అమలులోకి వచ్చింది. భూ యజమానికి ఎలాంటి ఇబ్బంది కలుగని విధంగా, కౌలు రైతులకు 11 నెలల కాలానికి వారికి రైతులతో సమానంగా పథకాలు, రుణాలు అందేలా, అదే సమయంలో రైతులకు తన భూమి మీద తన హక్కును కాపాడుతూ ప్రభుత్వం ఈ చట్టాన్ని తీసుకొచ్చింది. దీనివల్ల ప్రతి రైతన్న తన గ్రామ పరిధిలో ఉన్న ఆర్బీకేకు వెళితే అక్కడ Crop Cultivator Rights Cards (CCRC) అందుబాటులో ఉంటాయి. 11 నెలల పాటు ఆ కౌలు రైతుకు ఆ పంట మీద హక్కు మాత్రమే అందుబాటులోకి వస్తుంది, రైతుకు ఎటువంటి నష్టం జరగదు. ఈ కార్డులన్నీ ఆర్బీకేలలోనే అందుబాటులో ఉంటాయి. అక్కడికక్కడే రైతు, కౌలు రైతు ఇద్దరూ వెళ్లి ఆ సీసీఆర్సి కార్డులను తీసుకుంటే రైతుకు నష్టం జరగకుండా, ఇవన్నీ రైతుకు వస్తూ, మరోపక్కన కౌలు రైతుకు కూడా మంచి జరిగే ఒక గొప్ప కార్యక్రమం ఈ రోజు రాష్ట్రంలో అందుబాటులో ఉంది. దీనిగురించి ఇంకా రైతుల్లో కొంతమేర అవగాహనా లోపం ఉంది. ఇంకా అవగాహన పెంచుకొని

రైతులు, కౌలు రైతులు ముందుకొచ్చి ఈ సీసీఆర్సీ కార్డులను ఎక్కువగా ఉపయోగించుకోవాలని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, 9వ అంశం “వ్యవసాయ సలహా మండళ్లు”. ఇవి కూడా రైతుల భాగస్వామ్యంతో పంటల ప్రణాళికను రూపొందించే లక్ష్యం. ప్రతి ఆర్బీకే పరిధిలో ఈ రోజు ఇ-క్రాపింగ్ జరుగుతోంది. ప్రతి ఆర్బీకే పరిధిలో పంటల ప్రణాళికను రూపొందించాలి. ఈ పంటల ప్రణాళికతో ఏ పంట వేయాలి, ఏ పంటకు మార్కెట్లో ధర ఉంది, ఏ పంటకు లేదు, ఏ పంట వేస్తే మంచిది, ఏ పంట వేయకపోతే మంచిది అని రకరకాలుగా రైతుల భాగస్వామ్యంతో పంటల ప్రణాళికను రూపొందించే లక్ష్యంతో వ్యవసాయ సలహా మండళ్లను స్థాపించాము. ఆర్బీకే స్థాయిలో ప్రతి నెల మొదటి శుక్రవారం, మండల స్థాయిలో రెండో శుక్రవారం, జిల్లా స్థాయిలో కలెక్టర్ల ఆధ్వర్యంలో మూడో శుక్రవారం సమావేశాలు పెట్టి సలహాలు ఇచ్చే కార్యక్రమం జరుగుతోంది. మొత్తం 1,14,000మంది రైతులు, నిపుణులు, సలహా మండళ్లలో సభ్యులుగా ఉన్నారు.

ఈ మార్పులన్నీ తీసుకొచ్చి, వ్యవసాయరంగంలో ఇంతకుముందు జరగని విధంగా, “నాడు-నేడు” అని స్పష్టంగా తేడా కనిపించే విధంగా అడుగులు వేస్తున్నాము. ఇక, నా ప్రసంగాన్ని ముగించే ముందు కొన్ని వాస్తవాలను అందరి ముందు ఉంచుతున్నాను. మన రాష్ట్రంలో 67శాతం రైతు కుటుంబాలకు సగటున ఉన్న పొలం ఒక ఎకరా ఐదు సెంటులు. వాస్తవాలన్నీ తెలిసి ఉండాలి కాబట్టి చెబుతున్నాను. ఆ తరువాత 20శాతం మంది రైతు కుటుంబాలకు సగటున ఉన్న పొలం కేవలం మూడు ఎకరాలు. మరో 20శాతం మూడు ఎకరాల లోపు ఉండే పరిస్థితి. అంటే, మిగిలిన 87శాతం రైతులు, కౌలు రైతులు ఉన్నారు. వాళ్లలో కొంతమంది వ్యవసాయ కార్మికులుగా కూడా పనిచేస్తున్న పరిస్థితి ఈ రోజు రాష్ట్రంలో ఉందనేది అందరం గుర్తుంచుకోవాలి. కేవలం 13శాతం మాత్రమే తమ కమతంలో వ్యవసాయం చేయని వారు, అంటే కార్మికులు కాని భూస్వాములు. అంటే, మనం ఇచ్చే ప్రతి పథకం కూడా దిగువన ఉన్న ఈ 87శాతం రైతు కుటుంబాలకు వెళుతోంది. కేవలం రైతు పథకాలే కాదు, నవరత్నాల్లోని ప్రతీది కూడా వీళ్లకు వెళుతోంది కాబట్టే, రైతులు వేరే రాష్ట్రాలకు దినసరి కార్మికులుగా వలసలు పోయే చంద్రబాబు కరవు సంవత్సరాల పరిస్థితులు ఈ రోజున మన రాష్ట్రంలో చాలా తగ్గిపోయాయని చెప్పవచ్చు. ఇవన్నీ కూడా విజయాలు. ఇవన్నీ కూడా గతంలో లేని పరిస్థితులు, గతంలో లేని మార్పుల వల్లే సాధ్యమవుతున్నాయని తెలుసుకోవలసిన అంశం. ఇలాంటివేమీ చంద్రబాబునాయుడుగారికి, ఆయన ఎల్లో మీడియాకు కనపడవు.

అధ్యక్షా, మనం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత వ్యవసాయానికి, రైతు కుటుంబాలకు ఏమి చేయగలిగామన్నది ఒకసారి గమనించినట్లయితే, దళారీ వ్యవస్థను నిర్మూలించడం, రైతుకు తన గ్రామంలో అడుగడుగునా అండగా నిలబడటం.

సా.4.30

ఈ మార్పులు జరిగినప్పుడే, రైతన్న జీవితంలో మార్పు వస్తుంది. ఇవన్నీ కూడా ఏ ప్రభుత్వమైనా ఏర్పడినప్పుడు చేయవలసిన మార్పులు. రైతుల జీవితాల్లో వెలుగులు నింపడానికి, ఏ ప్రభుత్వమైనా అధికారంలోకి రాగానే చేయగలిగింది ఏమిటని ఆలోచిస్తే, మనం చేయగలిగింది నాణ్యమైన విద్యుత్తుని పగటి పూటే అందించడం, నాణ్యమైన విత్తనాలను, ఎరువులను, పురుగు మందులను కిలోమీటర్ల కొద్దీ క్యూలో నిలబెట్టకుండా అందించడం, ఫామ్ మెకనైజేషన్ చిత్తశుద్ధితో చేయడం, ఫామ్ మెకనైజేషన్ కు కావలసినవి రైతులకు గ్రామస్థాయిలోనే అందుబాటులో ఉండేలా చేయడం, ప్రతి పేద రైతన్న అన్నం తిన్నాడా లేదా అని ఆలోచన చేయడం, ఆ రైతు పిల్లలు మంచి చదువులు చదువుకుంటున్నారా లేదా అని ఆలోచన చేయడం, ఆ కుటుంబంలో ఉన్న అవ్వ-తాతలకు పింఛను అందుతుందా అని ఆలోచన చేయడం, ఆ ఇంట్లో ఉన్న పిల్లలను బడికి పంపించేలా అక్కచెల్లెమ్మలకు అమ్మ ఒడి ప్రోత్సాహకం అందుతుందా లేదా అని ఆలోచన చేయడం, ఆ రైతన్నల ఇంట్లో ఆసరా, చేయూత, ఉచిత ఇళ్ళ పట్టాల వంటివి ఇవ్వగలిగామా లేదా అన్నది ఆలోచించాలి అధ్యక్షా. అలాగే మనం చేయగలిగింది- పాడి రైతులకు రూ.5 నుంచి రూ.15ల వరకు అదనంగా పెంచి ఇవ్వాలన్న పరిస్థితి తీసుకురాగలమా లేదా అన్నది ఆలోచించాలి. మనం చేయగలిగింది- నియోజకవర్గానికి ఇప్పటికే ఒక యానిమల్ అంబులెన్స్ ఉంది, మరొకటి కూడా నవంబరులో పంపే ఏర్పాటు చేయగలమా లేదా అన్నది. అధ్యక్షా. మనం చెయ్యగలిగింది- ఖర్చు భరించలేని రైతన్నలకు, ప్రభుత్వ ఖర్చుతో రెండు లక్షల బోర్లు వేయించడానికి కార్యాచరణ చేయడం. రైతన్నలకు మేలు జరగాలంటే, మన అడుగులు సరిగ్గా పడుతున్నాయా లేదా అని చూసుకోవాలి అధ్యక్షా. ఈ రోజు చెబుతున్నాను... గడచిన నలభై నెలలుగా, ప్రతి రైతన్నను మనసులో పెట్టుకుని, ప్రతి కుటుంబానికి మంచి చేయాలనే తపనతో, ఇప్పుడు చెప్పిన వాటన్నిటి గురించి మనసు పెట్టి ఆలోచన చేశాము. ఇవన్నీ చేయగలగుతామా లేదా అన్న సంశయం పోయి, ఈ రోజు ఇవన్నీ చేశాము అని గర్వంగా చెబుతున్నాను.

(అధికార పక్ష సభ్యుల కరతాళ ధ్వనులు)

అధ్యక్షా.. దేవుడి దయ వల్ల ఇవన్నీ చేయగలిగాము. దేవుడి ఆశీస్సులతో, రైతన్నలకు ఇంకా మంచి చేసే అవకాశం రావాలని మనసారా కోరుకుంటూ, ఈ అవకాశాన్ని ఇచ్చినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(అధికార పక్ష సభ్యుల కరతాళ ధ్వనులు)

MR. SPEAKER: I would like to make some announcements.

ANNOUNCEMENT – 1

“I am to announce to the House that I have received the following message from the Legislative Council. In accordance with Rule 147 of the Rules of Procedure and Conduct of the Business in the Andhra Pradesh Legislative Council, I return here with a copy of the following Bills as passed in the Andhra Pradesh Legislative Assembly at its sitting held on 21st September, 2022 and transmitted to the Andhra Pradesh Legislative Council for its consideration. I also state that the Andhra Pradesh Legislative Council has passed the said Bills on 21st September, 2022 without any Amendments.”

1. The Andhra Pradesh Shops and Establishments (Amendment) Bill, 2022 (L.A.Bill. No.24 of 2022).
2. The Andhra Pradesh Labour Welfare Fund (Second Amendment) Bill, 2022 (L.A.Bill No.25 of 2022).
3. The Dr. N.T.R. University of Health Sciences (Amendment) Bill, 2022 (L.A.Bill No.26 of 2022).
4. The Andhra Pradesh Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 2022 (L.A.Bill No.27 of 2022).
5. The Andhra Pradesh Land Titling Bill, 2022 (L.A.Bill No.28 of 2022).
6. The Andhra Pradesh (Regulation of Appointments to Public Services and Rationalisation of Staff Pattern and Pay Structure) (Amendment) Bill, 2022 (L.A.Bill No.29 of 2022).
7. The Andhra Pradesh Capital Region Development Authority and the Andhra Pradesh Metropolitan Region and Urban Development Authorities (Amendment) Bill, 2022 (L.A.Bill No.30 of 2022).
8. The Andhra Pradesh Municipal Laws (Amendment) Bill, 2022 (L.A.Bill No.31 of 2022).
9. The Andhra Pradesh Appropriation (No.3) Bill, 2022 (L.A.Bill No.32 of 2022).

Now, I would like to present the current session statistics.

**ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
STATISTICS FOR THE NINTH SESSION
FROM 15.09.2022 TO 21.09.2022**

1. No. of days for which the Assembly sat	::	05
2. No. of Hours for which the Assembly worked	::	26 Hours 44 Minutes
3. Starred Questions answered orally	::	50
4. Starred Questions placed on the Table of the House	::	6
5. Un-starred Questions placed on the Table of the House	::	05
6. Short Notice Questions answered	::	01
7. Short Notice Questions placed on the Table of the House	::	Nil
8. Statements made by the Minsters	::	01
9. No. of Bills Introduced	::	21
10. No. of Bills Passed	::	21
11. No. of Bills Withdrawn	::	01
12. No. of Speeches made by the Members	::	36
13. Reports presented (House Committee)	::	01
14. Short Discussions	::	04
15. Government Resolutions	::	Nil

PARTY POSITION IN THE ASSEMBLY AS ON 21.09.2022

1. YSR Congress Party	:::	151
2. Telugu Desam Party	:::	23
3. Janasena Party	:::	01

Total ::: **175**

మిస్టర్ స్పీకర్ (MR.SPEAKER): Before going to adjourn the House sine die, I am appealing to the House and the Leader of the House. శాసనసభ సమావేశాలు ఐదు పని దినాలు జరిగాయి. నేను లెజిస్లేటివ్ అఫైర్స్ మినిష్టర్ గారికి, అలాగే సభకు కూడా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ప్రతిపక్ష సభ్యులు సభను పదే పదే ఇన్ హ్యూమన్ గా, రూల్ ఆఫ్ లా లేకుండా, ఇష్టానుసారంగా రాన్ సాక్ చేయడం చాలా దురదృష్టకరం. దీని మీద నియోజకవర్గ ప్రజలకు ఈ సభ ద్వారా అప్పీల్ చేస్తున్నాను. ప్రజలు మరలా ఇలాంటి పొరపాటు చెయ్యరని, చెయ్యకూడదని ఈ సభ ద్వారా అప్పీల్ చేస్తున్నాను.

ఇది చాలా దురదృష్టకరమైన సంఘటన. దీని మీద మనకు హౌస్ కమిటీలు ఉన్నాయి, గౌరవ సభ్యులు ఉన్నారు. నేను మొన్ననే అప్పీల్ చేశాను.

సా.4.40

ఈ విధమైన అరాచకాన్ని సృష్టించి మొత్తం సభను పాండిమోనియం చేయడం గౌరవప్రదమైన పరిస్థితి కాదు. ఈ రోజు సభాపతిగా నేను ఉండొచ్చు, రేపు మరొకరు ఉండొచ్చు కానీ ప్రజాస్వామ్యాయుతంగా ఎన్నుకున్న దేవాలయంలాంటి ఈ శాసనసభకు అలాంటి వాళ్లు రావడం దురదృష్టకరం. కాబట్టి దీనిమీద సభ సీరియస్ గా ఆలోచన చెయ్యాలి. మీరు ఒక నిర్ణయం తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. లేకపోతే భవిష్యత్తులో ఇది ఒక ఫాషన్ గా, స్టైల్ గా మారే అవకాశం ఉంది కాబట్టి దయచేసి దీని మీద సభ ఆలోచించి నిర్ణయం తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ స్టాంగ్ విల్ తో ఈ రోజు ఎవరెవరైతే శాసనసభలో అల్లర్లు చేశారో, వాటికి సంబంధించిన రికార్డు మన దగ్గర ఉన్నాయి. వాటిని ఒకసారి చూసి స్పీకర్ చైర్ వెనక్కి పోడియం మీదకు వచ్చి వాళ్ల ఇష్టం వచ్చినట్టుగా పాండిమోనియం చేస్తుంటే బయటి ప్రపంచానికి ఏం మెసేజ్ ఇస్తున్నామో నాకైతే అర్థం కావడం లేదు. ఈ సభలో సభాపతి చాలా సహనం, ఓపికతో ఉండాలి. తప్పదు. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో సభాపతికి ఇది ఒక పరీక్ష. అంత సహనంగా ఉన్నా వెనుకకు వచ్చి పేపర్స్ చింపడమే కాకుండా, ఫిల్మీ లాంగ్వేజ్ తో చైర్ను స్కోర్డ్ చేయడంతో బాధగా అనిపించి ఈ రోజు నేను కాస్త గట్టిగా అరచి, లేచి నిలబడాల్సిన పరిస్థితి వచ్చినందుకు బాధ పడుతున్నాను. సభ దీనిని ఏ విధంగా తీసుకుంటుందో, సభకు చేతులెత్తి మొక్కుతున్నాను. ఇది చాలా బాధాకరమైన సన్నివేశం. ఫిల్మీ లాంగ్వేజ్ తో ఇష్టం వచ్చినట్టుగా వెనుక నిలబడి మాట్లాడుతున్నారు, which cannot be expressed outside. ఇలాంటి వాళ్లు శాసనసభకు వస్తే శాసనసభ గౌరవం ఏమౌతుందోనని నాకు భయంగా, బాధగా ఉంది. అందులో కొంతమంది చరిత్రలు చాలామందికి తెలుసు. కాబట్టి దీనిని ఎక్కడో ఒక దగ్గర మనం అరికట్టవలసిన అవసరం ఉంది. వ్యక్తిగా, సభాపతిగా అది నా ఒక్కరి వల్ల కాదు. సభ సమిష్టి నిర్ణయం తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఏ పార్టీలు ప్రభుత్వంలో ఉన్నా ఆ సభకు గౌరవం, విలువ పెరగాల్సిన అవసరం ఉంది. దీనిమీద ఆలోచన చెయ్యవలసిందిగా మరొక్కసారి సభను వేడుకుంటూ, ఈ సభకు ఆ ఒక్క ఆటంకం తప్పితే మిగిలిన బిజినెస్ అంతా చాలా గొప్పగా, హుందాగా మంత్రులు, శాసనసభ్యులు, ముఖ్యంగా సభానాయకులు నిర్వహించారు. ముఖ్యంగా మూడు రాజధానుల మీద, వ్యవసాయంపై, పోలవరంపై క్లుణ్ణంగా జరిగిన చర్చలతో ప్రజానీకానికి నేడు స్టాంగ్ మెసేజ్ వెళ్లింది. కాకపోతే desperation లో ఉన్న వ్యక్తులు చేసిన అల్లరి

మీదనే బాధగా ఉందని తెలియజేస్తూ గౌరవ సభ్యులందరు మరొక్కసారి దీనిమీద ఆలోచన చేయమని చెబుతున్నాను.

శ్రీ అంబటి రాంబాబు (SRI AMBATI RAMBABU) (MINISTER FOR WATER RESOURCES): అధ్యక్షా, మీరు పడుతున్న ఆవేదన మాకే కాదు, రాష్ట్రంలోని ప్రజలందరికీ అర్థం అయి ఉంటుందని భావిస్తున్నాను. ఎందుకంటే ప్రధాన ప్రతిపక్షానికి నచ్చే విధంగానే పాలక పక్షం ప్రవర్తించాలని అనుకోవడం చాలా పొరపాటు. వారికి ఇష్టం లేని అంశాలు కూడా ఇక్కడ చర్చించబడతాయి. వారికి ఇష్టం లేని బిల్లులు కూడా ఇక్కడ పాస్ చేయబడతాయి. ఇది ప్రజాస్వామ్యం. వారికి ఇష్టం లేని బిల్లులు సభ ఆమోదం పొందుతున్నప్పుడు దానిని ప్రొటెస్ట్ చేసే హక్కు వారికి ఉంటుంది. అంతే తప్ప దౌర్జన్యం చేసే హక్కు ఎవరికీ ఉండదు. వారికి అది నచ్చకపోతే నిరసన తెలియపరచవచ్చు, లేదా వాకౌట్ చేసి వెళ్లిపోవచ్చు. అంతేతప్ప వారు వచ్చి మీ పోడియం చుట్టూ నిలబడి మిమ్మల్ని కేకలు వేసి దాదాపుగా మీపై దౌర్జన్యం చేసే స్థాయికి రావడమనేది చాలా శోచనీయమైన, అభ్యంతరకరమైన అంశం. దానిమీద మీరు ఆవేదన చెందుతున్నారు. మీరు ఆవేదన పడవలసిన అవసరం లేదని, ఈ శాసనసభ సంప్రదాయాలు మీకు ప్రతిక్షణం అండగా ఉంటాయనే విషయాన్ని మరొక్కసారి గుర్తు చేస్తున్నాను.

(అధికారపక్ష సభ్యులు బల్లలు చరుస్తూ హర్షాన్ని వ్యక్తం చేశారు)

ఈ రోజు వారు చేసింది చాలా తప్పిదం. ఈ రోజు ఒక కార్యక్రమాన్ని పాలకపక్షం తీసుకుని ప్రజాస్వామ్య పద్ధతుల్లో ఒక సవరణ బిల్లును తీసుకురావడం జరిగింది. దానిమీద అభ్యంతరాలు చెప్పండి, ఆర్గ్యు చెయ్యండి, ప్రజలకు నచ్చే విధంగా చెప్పండి, మాకు ఏ విధమైన అభ్యంతరం లేదు. అలా కాకుండా దౌర్జన్యం చేసి, పుష్ చేసి బిల్లులు మనం పాస్ చెయ్యడానికి నీల్లేదని అంటే ఇక ప్రజాస్వామ్యంలో విలువ ఏమి ఉంటుంది? మేం 151మంది గెలిచాము. వారు కేవలం 23 మంది మాత్రమే గెలిచారు. 23మంది కూడా లేరు. వారి ప్రతిపక్షనాయకుడు వస్తున్నాడా అంటే ఆయన రాడు. వాళ్ల సభ్యులను పంపి దౌర్జన్యం చేయిస్తారు. అదేమంటే వాళ్లను బయటికి పంపించారంటారు. ఈ రోజు కాదు, వచ్చిన రోజు నుంచి ఈ ఐదు రోజుల పాటు శాసనసభ జరిగితే ఏ ఒక్క రోజైనా సస్పెండ్ కాకుండా సభ సక్రమంగా జరిగే విధంగా సహకరించారా అని అడుగుతున్నాను. ఎందుకు నేను చివర్లో మాట్లాడవలసి వచ్చింది అంటే మీ ఆవేదన, సభాపతిగా మీరు అక్కడ కూర్చున్నప్పుడు మీకొక గౌరవం, మీరు ఏ పార్టీ తరపున గెలిచినప్పటికీ అక్కడకు వెళ్లిన తరువాత ఒక పద్ధతి, వ్యవహారం ఉండవలసిందే. అది లేకుండా మీ మీదకు వచ్చి అక్కడున్న కాగితాలు చించి మీ మీద వేసి, మీరు వారిని సస్పెండ్ చేసిన తరువాత మార్షల్స్ వచ్చి వారిని తీసుకువెళ్తుంటే, ఆ మార్షల్స్ తో తగాదా పడి, యుద్ధం చేసే పరిస్థితి ఎందుకు

వచ్చిందని అంటున్నాను? ఇష్టం లేకపోతే వెళ్లిపోమనండి. మా నాయకుడు ఇష్టం లేనప్పుడు ఈ శాసనసభను బహిష్కరించి బయటకు వెళ్లిపోయిన సందర్భం ఉంది తప్ప ఇక్కడ కుస్తీలు పట్టలేదే. ఏమిటి ఈ అన్యాయం, అక్రమం? వాళ్ల లీడర్ బయట ఉండి, రెచ్చగొట్టి, తగాదా పడమని పంపిస్తాడు. సభాపతిపై దౌర్జన్యం చేయమంటాడు, మార్షల్స్ను కొట్టమంటాడు. ఇది చాలా అన్యాయమైన విషయం. దీనిని సభే కాదు మొత్తం ప్రపంచం ఖండించవలసిన దుష్టచర్య అని ఈ సందర్భంగా చెబుతూ, మీరు ఏ విధమైన ఆవేదన చెందవలసిన అవసరం లేదు. ప్రజాస్వామ్యం, సభ అంతా మీకు అండగా ఉంటుందని ఈ సందర్భంగా మీకు తెలియజేస్తూ, మీరు ఏవిధమైన ఆవేదన పడవద్దని మిమ్మల్ని కోరుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ (MR.SPEAKER): ఈ రోజు సభలో జరిగిన సంఘటన గురించి గౌరవ మంత్రివర్యులు రాంబాబు గారు చెప్పినట్లుగా మార్షల్స్ను తిరిగి మ్యాన్ హ్యాండిలింగ్ చెయ్యడం చాలా దురదృష్టం. వాళ్లది ఏముంది? Their duty is to protect the Members of the House. సభలో సభాపతి ఇచ్చిన సూచనను, సభ తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని అమలు చేస్తుంటే వాళ్లపై మ్యాన్ హ్యాండిలింగ్ చేశారు కాబట్టి దీనిని ప్రివిలేజెస్ కమిటీకి రిఫర్ చేస్తున్నాను. దీనిమీద ఖచ్చితమైన నిర్ణయాలు కమిటీలో తీసుకోవలసిందిగా కోరుతూ, ఇకముందు భవిష్యత్తులో ఇలాంటి చర్యలు ఎప్పుడూ, ఎవరికీ జరగకూడదనే విధంగా ప్రివిలేజెస్ కమిటీ కఠినమైన నిర్ణయాలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుకుంటున్నాను. సభలో కొన్ని కమిటీలు మనకు ఆ వెసులుబాటును కల్పించాయి. అవి వాటి వాటి విధులను ఖచ్చితంగా అమలు చేయాల్సిన అవసరం ఉందని, ప్రివిలేజెస్ కమిటీ తక్షణమే సమావేశమై దీనిమీద కఠిన నిర్ణయం తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను. మనకు రికార్డులు అన్ని ఉన్నాయి. వాటిని చూసి చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుకుంటున్నాను. వాళ్లు సభను ఎంతగా రెచ్చగొట్టినా అధికారపక్ష సభ్యులు సంయమనంతో వ్యవహరించిన తీరు, నా ఆదేశాలు పాటించి మీరు వెనక్కి వెళ్లమన్నప్పుడు, కూర్చోమన్నప్పుడు ఎంతో ప్రోయాక్టివ్గా సహకరించిన సభ్యులందరికీ హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు, కృతజ్ఞతలు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

Now, with the consent of the House, I adjourn the House *sine die*.

(The House then adjourned at 4.50PM *sine die*.)

STARRED QUESTIONS**STARRED QUESTION No : 1669****Preferred by: Members**

Sri Gorantla Butchaiah Chowdary

Dr.Dola Sree Bala Veeranjanya Swamy

Sri Payyavula Keshav

Will the Minister for Finance be pleased to state :**QUESTION**

- a. Whether it is a fact that the state Government has not demanded the Central Government for special category status;
- b. The details of the benefits to be accrued to the state through special Category status; and
- c. The steps taken by the government to achieve Special Category Status to the State?

REPLY

a.No,Sir.

b.It is expected that the conferment of special category status will result in sanction of following incentives, as were granted to the Northern Eastern State under NEIDS 2017 Scheme by Government of India.

- i. Central Capital Investment Incentive for Access to Credit (CCIAC)
- ii. Central Interest Incentive (CII)
- iii. Central Comprehensive Insurance Incentive (CCII)
- iv. Goods and Services Tax (GST) Reimbursement
- v. Income Tax (IT) Reimbursement
- vi. Transport Incentive (TI)
- vii. Employment Incentive (EI)

If the above incentives are sanctioned while according the Special Category Status, larger number of new industries will be established, employment opportunities to the local people will increase & revenue receipts will also increase over a period of time.

c.The Government of Andhra Pradesh has been making continuous & determined efforts with the Government of India to secure the Special Category Status (SCS) for the state of Andhra Pradesh. The Government has moved a resolution in Andhra Pradesh Legislative Assembly & Andhra Pradesh Legislative Council urging the Government of India to grant the Special Category Status promised to the State at time of bifurcation & this resolution was unanimously passed on 18-6-2019.

The Hon'ble Chief Minister has also raised the matter at the 5th meeting of the Governing Council of NITI Aayog held at New Delhi on 15-6-2019, chaired by the Hon'ble Prime Minister & emphasized the impediments caused to the development of Andhra Pradesh by non granting of the Special Category Status.

The Government of Andhra Pradesh has also made a forceful argument for the sanction of the Special Category Status in the Revised Memorandum submitted to the 15th Finance Commission & has requested the Commission to consider recommending to the Government of India for the grant of Special Category Status to the State of Andhra Pradesh.

The matter has been taken up with the Government of India by the Hon'ble Chief Minister, the Finance Minister & other Ministers at various foras & the need to sanction special category status to Andhra Pradesh is emphasised.

The response of the Government of India is awaited.

LAQ No.1671 (Starred)**Notice given by**

Sri Anagani Satya Prasad, MLA.,
 Smt. Adireddy Bhavani, MLA.,
 Sri Ramakrishna Babu Velagapudi, MLA.,
 Dr. Nimmala Rama Naidu, MLA.,

Will the Minister (Health, Medical & Family Welfare) be pleased to state;

- a) Whether it has been brought to the notice of the Government that there is a severe shortage of Medicines provided to the Patients in 104 Ambulance Vehicles in the State;
- b) Whether the Government had noticed the Medical Services of 104 Ambulance Vehicles are completely depleted; and
- c) the steps taken by the Government for providing better Medical Services and Medicines through 104 Ambulance Vehicles ?

HEALTH, MEDICAL AND FAMILY WELFARE (I.1) DEPARTMENT**ANSWER**

- a) No, Sir.
- b) No, Sir.
- c) The Family physician concept is going to be launched very soon with an additional fleet of 432 MMUs to the existing fleet.

LAQ. No.1677(S)

By Sri Payyavula Keshav,
Sri Ashok Bendalam,
Dr Nimmala Rama Naidu,
Dr Dola Sree Bala Veeranjaneya
Swamy, M.L.A's

Will the Minister for Energy be pleased to state:

- a. whether it is a fact that various DISCOMs have sent proposals to collect True-up charges in the State;
- b. whether it is also a fact that True-Up charges that were collected from the consumers in the past will be adjusted in the subsequent bills;
- c. the amount proposed to be collected through True-Up charges;
- d. whether it is a fact that True-Up charges have become a burden; and
- e. the steps being taken by the Government to avoid burden on consumers?

Energy (Power.) Department
ANSWER

- a. Yes Sir
- b. Yes Sir
- c. The Hon'ble APERC vide order dt.30.03.2022 has approved an amount of Rs.2135.60 Crs for APSPDCL, Rs 1232.56 Crs for APCPDCL & Rs.609 Crs for APEPDCL towards True-Up charges. These amounts are proposed to be collected in the respective DISCOMs.
- d. No. Sir, The Hon'ble APERC has approved true-up charges of Rs.0.23/ Unit in APSPDCL, Rs.0.22/Unit in APCPDCL & Rs.0.07/unit in APEPDCL of consumption during the third control period (i.e. from FY 2014-15 to FY 2018-19) which is a nominal amount and hence it would not become a burden to the consumers.
- e. The following steps are taken to avoid burden on consumers due to True-Up charges:

(pto)

1. Out of the total true-up charges an amount of Rs.1066.54 Crs towards agricultural sales was adjusted in the computation of government subsidy as part of tariff order for retail sale of Electricity for FY 2022-23.
2. In addition to the above, the Government of Andhra Pradesh has extended free power to certain classes of consumers and the same may be recovered from the Government of Andhra Pradesh through separate claims by the DISCOMs.

L.A.Q No.1702 (Starred)

Notice given by:

Sri G.Srinivas Naidu, M.L.A.,
Sri Jakkampudi Raja, M.L.A.,
Sri Talari Venkatrao, M.L.A.,

Will the Minister for Agriculture be pleased to state:

QUESTION

- the steps being taken by the Government for development of oil palm farmers in the state;
- the details thereof?

AGRICULTURE AND COOPERATION (HORT&SERI) DEPARTMENT

ANSWER

- The steps taken by the Government for development of Oil Palm farmers in the State as follows:
 - To encourage Oil Palm farmers, State Government is implementing Oil Palm Development Programme a Centrally Sponsored Scheme namely National Mission on Edible Oils-Oil Palm (NMEO-OP), with 60:40 pattern between Govt. of India and the State.
 - Under this programme, to provide more support to the farmers, the cost norms has been revised for the components of Area Expansion (Plant Material- from Rs.12000/- to Rs.29000/-), Inter cropping and Maintenance (Rs.40000/- to Rs.42000/-) etc.
 - Required Training Programmes are being provided to the identified farmers through IOPR on Cultivation practices of Oil Palm.
 - Oil Palm Seedlings are being provided to the farmers at subsidy under the programme.
 - To get an alternate income by the Oil palm farmers during gestation period of crop i.e., during initial years of establishment of Oil Palm crop, assistance is being provided to the farmers for taking up Inter Cropping with crops like Cocoa.
- Sir, a statement showing the details of development of Oil Palm farmers is placed on the table of the House.

Answer to clause(b) of L.A.Q.No.1702 (Starred)

i) Oil Palm Development Programme is being implemented in 17 districts in the state in 229 mandals. 13 Processing units are operating in the State with a processing capacity of 461 MTs per Hour.

ii) An area of 39366 Ha has been covered during last 5 years with a production of 71.38 lakh MTs of FFBs as given below :

Sl.No.	Year	Area covered in Ha	FFB Procured (Oil Year) (in lakh MTs)
1	2017-18	6157	1419476
2	2018-19	6508	1365869
3	2019-20	6642	1270043
4	2020-21	8801	1482404
5	2021-22	11257	1600155

iii) An area of 11257 Ha has been covered during 2021-22 in the State which is highest in the Country.

iv) During the year 2021-22, 17.22 lakh MTs of FFBs were processed and 2.95 lakh MTs of CPO produced in the State.

v) The Component wise cost norms and assistance under NMEO-Oil palm are as follows:

Sl. No.	Name of the component	Unit	Total Unit cost (Rs)	Financial Assistance (%)	Financial Assistance (Rs)	Maximum Subsidy limit (Rs)	Remarks
1	Area Expansion (Plant Material subsidy)	Ha	20000 Indigenous & 29000 Imported per Ha	100	20000 Indigenous & 29000 Imported per Ha	entire landholding	
2	Maintenance Cost	Ha	42000.00	50	21000	21000	@Rs.5,250/- per Ha for 4 years
3	Pump sets/ Diesel engine	No	45000.00	50	22500	22500	
4	Bore well	No	100000.00	50	50000	50000	
5	Inputs for inter crop	Ha	42000.00	50	21000	21000	Rs.5,250/-for 4 years
6	Vermi Compost units	No	30000.00	50	15000	15000	
7	Machinery & Tools						
a)	Oil palm cutter.	No	5000.00	50	2500	2500	

(Continue...4)

b)	Oil palm protective wire mesh	No	40000.00	50	20000	20000	
c)	Motorized chisel	No	30000.00	50	15000	15000	
d)	Aluminum Portable ladder	No	10000.00	50	5000	5000	
e)	Chaff Cutter	No	100000.00	50	50000	50000	
f)	Small tractor	No	400000.00	50	200000	200000	
8	Farmers Training	No			30000		for a batch of 30 farmers for 2 days
9	Training of extension officers	No			40000		for a batch of 20 officers for 2 days

LAQ.No.1724 (Starred) Notice given by

Sri Gopireddy Srinivasa Reddy, MLA.,
 Dr. Monditoka Jagan Mohana Rao, MLA.,
 Sri Shilpa Ravi Chandra Kishore Reddy, MLA.,
 Sri Rami reddy Pratap Kumar Reddy, MLA.,
 Sri Kilari Venkata Rosaiah, MLA.,
 Sri Mopurugundu Thippeswamy, MLA.,

Will the Minister Health, Medical & Family Welfare be pleased to state;

- the details of types of services made available in the present form of Arogyasri Scheme compared to the previous one;
- whether it is a fact that Arogyasri Scheme was defunct during 2014-2019 and the details thereof;
- the types of cancer treatments being extended under Arogyasri Scheme; and
- the particulars of amounts spent on Arogyasri Scheme since June, 2019 to till date?

HEALTH, MEDICAL AND FAMILY WELFARE (I.1) DEPARTMENT
ANSWER

- The details are mentioned at Annexure-I
- Last three years witnessed strengthening of existing flagship programmes like Dr.YSR Aarogyasri, Emergency Health Transport System (108-Services). Fixed Day Health Services System (104-Services). Adequate provisions have also been made under important programmes/schemes to make them best in the country.
- The details are mentioned at Annexure-II
- The amount spent on Aarogyasri scheme for the financial year 2019 to 2023 (upto 31.08.2022) is Rs.6558.62 Crs.

The details mentioned at Annexure-III

Annexure to Answer point (a) of LAQ No.1724(S)
SPECIALTY WISE DETAILS OF TREATMENT PROCEDURES
COVERED UNDER DR.YSR AAROGYASRI SCHEME

S.No	SPECIALITY	INITIAL PROCEDURES (MAY 2019)	NEW PROCEDURES ADDED (01.06.2019 to 29.06.2021)	TOTAL NO.OF PROCEDURES AS ON DATE
1	CARDIAC AND CARDIOTHORACIC SURGERY	122	27	149
2	CARDIOLOGY	10	20	30
3	COCHLEAR IMPLANT SURGERY	7	1	8
4	CRITICAL CARE	8	1	9
5	DERMATOLOGY	3	18	21
6	ENDOCRINOLOGY	13	2	15
7	ENT SURGERY	22	74	96
8	GASTROENTEROLOGY	22	36	58
9	GENERAL MEDICINE	10	63	73
10	GENERAL SURGERY	99	171	270
11	GENITO URINARY SURGERIES	64	133	197
12	GYNACEOLOGY AND OBSTETRICS SURGERY	19	101	120
13	INFECTIOUS DISEASES	3	0	3
14	MEDICAL ONCOLOGY	79	145	224
15	NEPHROLOGY	6	6	12
16	NEUROLOGY	12	10	22
17	NEUROSURGERY	69	42	111
18	OPHTHALMOLOGY SURGERY	31	62	93
19	ORGAN TRANSPLANTATION SURGERY	3	0	3
20	ORTHOPEDIC SURGERY AND PROCEDURES	25	168	193
21	PEDIATRIC SURGERIES	66	57	123
22	PEDIATRICS	70	80	150
23	PLASTIC SURGERY	35	61	96
24	POLY TRAUMA	21	4	25
25	PROSTHESES	25	0	25
26	PULMONOLOGY	8	13	21
27	RADIATION ONCOLOGY	13	12	25
28	RHEUMATOLOGY	6	16	22
29	SURGICAL GASTRO ENTEROLOGY	57	6	63
30	SURGICAL ONCOLOGY	131	40	171
31	Psychiatry	0	7	7
32	Epidemic Disease	0	10	10
		1059	1387	2446

Annexure -II to Answer point (c) of LAQ No.1724(S)

List of new procedures and guidelines on Medical Oncology, Radiation oncology and Surgical Oncology included in Dr.YSR Aarogyasri Scheme

MEDICAL ONCOLOGY			
S.No.	Name of the New Procedure Recommended	No. of Cycles with Amount	Specific investigations required
1	Chemotherapy for NET Pancreas with octreotide depot	Each cycle Rs.30,000/- for every 4 weeks for a period of one year	
2	Palliative Chemotherapy with paclitaxel/Carboplatin	Each cycle Rs.11,000/- for every 3 weeks upto 6 cycles	
3	Palliative Chemotherapy with TPF regimen	Each cycle Rs.18,000/- for every 3 weeks upto 6 cycles	
4	Palliative Chemotherapy with Gemcitabine/Cisplatin	Each cycle Rs.15,000/- for every 3 weeks upto 6 cycles	
5	Chemotherapy for Breast Cancer with Trastuzumab - 1st Cycle	Recommended for Rs.45000/- One time procedure	
6	Chemotherapy for Breast Cancer with Trastuzumab - Remaining 15 Cycles	Recommended for Rs.30000/- Once in 3 weeks for 16 cycles	
7	Dose Dense AC (includes growth factor + apprepitant; Once in two weeks)	each cycle 10000/- (4 cycles)	Chemo investigations
8	Dose Dense Paclitaxel (includes growth factor ; Once in two weeks)	each cycle 13000/- (4 cycles)	Chemo investigations
9	Weekly paclitaxel	for 12 weeks ; 4000/- per week	
10	Docetaxel + Cyclophosphamide (includes growth factor)	every 3 weeks for 4 cycles; 12000/- per cycle	
11	Gemcitabine + Cisplatin	12000/- per cycle (6 cycles allowed)	
12	Pemetrexed + carboplatin	20010/- per cycle for every 3 weeks upto 6 cycles	
13	Relapse Hodgekin Lymphoma Protocol - ICE/DHAP	Package - 1.35 lac per cycle (3 cycles are allowed)	
14	Relapse Non- Hodgekin Lymphoma Protocol - RICE/RDHAP	Package - 1.5 lac per cycle (3 cycles are allowed)	

15	auto transplant for lymphomas	Package: 9.35 lakhs Justifications for Package amount: - For hospital stay (30 days), Work up, investigations, blood products, pharmacy, Doctor and staff charges.	Relapse investigations, PET scan, Echo, PFT, RFT, Triple cultures.
16	Burkitts Lymphoma	Package: Adult- Dose adjusted EPOCHR ; Amount - 1.5lakhs per cycle (6 cycles allowed)	
17	Paeditricburkitts/ DLBCL lymphoma: LMB Protocol / MCGRATH protocol	each cycle 1.25 lakhs (4 cycles allowed)	
18	Paediatric ALCL : BFM NHL Protocol	80000/- per cycle (6 cycles)	
19	AML elderly (more than 60 yrs) / not fit for intensive therapy; Decitabine / azacytidine	40000/- per cycle (6 cycles allowed) If required enhancement with high risk Febrile neutropenia code	
20	Myeloma autologous HSCT	Package amount : 6.5 lakhs Justification for package amount: For hospital stay (30 days), Work up, investigations, blood products, pharmacy, Doctor and staff charges.	Bone marrow, BMA, Myeloma comprehensive panel / SPE, FLC, b2 MIC, Echo, PFT, RFT, Triple cultures.
21	Transplant for paediatric solid cancers (EWS, Neuro blastoma, Wilms tumour, RMS, Germcell tumour;	Package: 6.5 lakhs Justification for package amount: For hospital stay (30 days), Work up, investigations, blood products, pharmacy, Doctor and staff charges.	PET scan, Echo, PFT, RFT, Triple cultures.
22	Chemotherapy for Hepatoblastoma with super plado	5000/- per cycle for every 15 days upto 6 cycles	
23	MyeloDisplastic Syndrome	40000/- per cycle upto 6 cycles allowed	Bone marrow study, Cytogenetic study.
24	APML	Induction 3.7 lcs; Consolidation 60000/- for each cycle (4cycles allowed)	CBP, Flow cytometre, PMLRARA
25	Pet scan only for hodgkin and non hodgkin lymphoma (Only two pet scans) in entire course.	Recommended price for Rs. 15000/- for each pet scan Maximum 2 pet scans are allowed	
26	Lymphoma workup	package - 20000/-	(Biopsy + IHC)

RADIATION ONCOLOGY			
S.no.	Name of the New Procedure Recommended	No. Of Cycles with Amount	Specific Investigations required
27	IGRT: List of Diseases - 1. CA Prostate non metastatic 2. CA Lung non metastatic	Package amount: 2.75 lakhs suggested. Full package for minimum of 6600cGy in 33 fractions or its equivalent	
28	I-131 Radio Iodine ablation therapy for Thyroid Malignancies	Package amount suggested Rs. 30,000/- For every 50 milli curie given dose in each application	

SURGICAL ONCOLOGY			
Sl.No.	Name of the New Procedure Recommended	No. Of Cycles with Amount	Specific Investigations required
29	Chemo port (Below 13 years age group) + EWS + Breast cancer patients + folfox patients.	Recommended for Rs.40,000/-	
30	External carotid artery ligation	Recommended for Rs.25,000/-	
31	Extra pleural Pneumonectomies	Recommended for Rs.90,000/-	
32	Reconstruction with Ossco MyoCutaneous flap	Recommended for Rs.70,000/-	
33	Bronchoscopic Tumor Resection	Recommended for Rs.85,000/-	
34	Tracheal Stenting	Recommended for Rs.70,000/-	
35	Revision Surgeries for Flap necrosis	Recommended for Rs.35,000/-	
36	Surgical Management of Post Operative Anastomotic leak	Recommended for Rs.40,000/-	
37	Staplers in Bowel Resection and anastomosis	Recommended for Rs. 35000/- only for circulate staplers	
38	Laparoscopic anterior/low resection with stapplers with diversion covering ileostomy in malignant conditions	Recommended for Rs.90,000/-	
39	Laparoscopic mobilization of stomach with distal gastrectomy with billroth i/ii anastomosis in malignant conditions	Recommended for Rs.60,000/-	
40	Laprosopic radical cystectomy with Ilealconduit diversion	Recommended for Rs.90,000/-	
41	Laprosopic radical nephrectomy in malignant conditions	Recommended for Rs.70,000/-	

42	Thoracoscopic Mobilization of Oesophagus + Laparoscopic Mobilization of stomach + Gastric Pull-up in malignant conditions	Recommended for Rs.12,0000/-	
43	Vascular reconstruction with synthetic graft in malignant conditions	Recommended for Rs.71,250/-	
44	Bi-lateral Ilioinguinal block dissection in malignant conditions	Recommended for Rs.63,850/-	

List of procedures suggested 5% of Enhancement for surgical Oncology included in Dr.YSR Aarogyasri scheme

S.N o.	Code	PROCEDURE	SPECIAL INVESTIGATION	TREATMENT PROTOCOL	EXISTING PACKAGES	POST OPERATIVE/ PROCEDURE INVESTIGATION
	S11	<u>SURGICAL ONCOLOGY</u>				
	S11.1	HEAD and NECK				
1	S11.1.1	Composite Resection and Reconstruction - Head and Neck in malignant conditions	X-RAY,Biopsy, Clinical Photograph, USG	-	65060	Clinical Photograph, Biopsy
2	S11.1.10	Head and Neck - Wide Excision	X-RAY,Biopsy, Clinical Photograph, USG	-	39570	Clinical Photograph, Biopsy
3	S11.1.2	Neck Dissection Any Type in malignant conditions	X-RAY,Biopsy, Clinical Photograph, USG	-	32500	Clinical Photograph, Biopsy
4	S11.1.3	Hemiglossectomy in malignant conditions	X-RAY,Biopsy, Clinical Photograph, USG	-	41260	Clinical Photograph, Biopsy
5	S11.1.4	Maxillectomy Any Type in malignant conditions	X-RAY,Biopsy, Clinical Photograph, USG	-	30770	Clinical Photograph, Biopsy
6	S11.1.5	Thyroidectomy any type in malignant conditions	X-RAY,Biopsy, Clinical Photograph, USG	-	30000	Clinical Photograph, Biopsy
7	S11.1.6	Parotidectomy any type in malignant conditions	X-RAY,Biopsy, Clinical Photograph, USG	-	25000	Clinical Photograph, Biopsy

8	S11.1.7	Laryngectomy Any Type in malignant conditions	X-RAY,Biopsy, Clinical Photograph, USG	-	68180	Clinical Photograph, Biopsy
9	S11.1.8	Laryngopharyngo Oesophagectomy in malignant conditions	X-RAY,Biopsy, Clinical Photograph, USG	-	97000	Clinical Photograph, Biopsy
10	S11.1.9	Hemimandibulectomy in malignant conditions	X-RAY,Biopsy, Clinical Photograph, USG	-	37760	Clinical Photograph, Biopsy
	S11.10	Carcinoma Eye/Maxilla /Para Nasal Sinus				
11	S11.10.1	Orbital Exenteration in malignant conditions	CT	-	42090	Clinical Photograph
12	S11.10.2	Maxillectomy + Orbital Exenteration in malignant conditions	CT	-	53860	Clinical Photograph
13	S11.10.3	Maxillectomy + Infratemporal Fossa Clearance in malignant conditions	CT	-	65680	Clinical Photograph
14	S11.10.4	Cranio Facial Resection in malignant conditions	MRI,CT	-	91000	Clinical Photograph
	S11.11	Carcinoma Nasopharynx				
15	S11.11.1	Resection of Nasopharyngeal Tumor in malignant conditions	MRI,CT	-	76600	Clinical Photograph, Biopsy
	S11.12	Carcinoma Soft Palate				
16	S11.12.1	Palatotomy any type in malignant conditions	CT	-	39786	Clinical Photograph
	S11.13	Carcinoma Ear				
17	S11.13.1	Sleeve Resection of Ear in malignant conditions	CT	-	44310	Clinical Photograph
18	S11.13.2	Resection of Lateral Temporal Bone in malignant conditions	MRI,CT	-	68120	Clinical Photograph

19	S11.13.3	Subtotal Resection of Temporal Bone in malignant conditions	MRI,CT	-	71970	Clinical Photograph
20	S11.13.4	Total Resection of Temporal Bone in malignant conditions	MRI,CT	-	78000	Clinical Photograph
	S11.14	Carcinoma Salivary Gland				
21	S11.14.1	Excision of Submandibular gland in malignant conditions	Clinical Photograph	-	26000	Clinical Photograph, Biopsy
	S11.15	Carcinoma Thyroid				
22	S11.15.1	Tracheal Resection in malignant conditions(CA. THYROID)	CT, Bronchoscopy	-	65000	Clinical Photograph, Biopsy
	S11.16	Carcinoma Trachea				
23	S11.16.1	Superior Mediastinal Dissection+ Sternotomy in malignant conditions(77.31)	CT	-	60750	Clinical Photograph
24	S11.16.2	Tracheal Resection in malignant conditions	CT, Bronchoscopy	-	65000	Clinical Photograph, Biopsy
	S11.17	Carcinoma Parathyroid				
25	S11.17.1	Parathyroidectomy in malignant conditions	S.PTH,CT, Nuclear scan	-	35000	Clinical Photograph, Biopsy
	S11.18	Carcinoma Gastro Intestinal Tract				
26	S11.18.1	Small Bowel Resection in malignant conditions	CT,Barium Meal Follow Through	-	48000	Clinical Photograph, Biopsy
27	S11.18.2	Ileostomy Closure in malignant conditions	Colonoscopy	-	25000	Clinical Photograph
28	S11.18.3	Colostomy Closure in malignant conditions	Colonoscopy	-	25000	Clinical Photograph
	S11.19	Carcinoma Rectum				
29	S11.19.1	Abdomino Perineal Resection (Apr) + Sacrectomy in malignant conditions(77.99)	CT,BMFT	-	60000	Clinical Photograph, Biopsy
30	S11.19.2	Posterior Exenteration for Carcinoma Rectum	CT,BMFT	-	60000	Clinical Photograph, Biopsy

31	S11.19.3	Total Exenteration for Carcinoma Rectum	CT, BMFT	-	98000	Clinical Photograph, Biopsy
	S11.2	GASTROINTESTINAL TRACT				
32	S11.2.1	Oesophagectomy Any Type in malignant conditions	USG, Biopsy, CT, Endoscopy	-	78000	USG, Biopsy, Clinical Photograph
33	S11.2.2	Gastrectomy Any Type in malignant conditions	USG, Biopsy, CT, Endoscopy	-	50000	USG, Biopsy, Clinical Photograph
34	S11.2.3	Colectomy Any Type in malignant conditions	USG, Biopsy, CT, Endoscopy	-	52000	USG, Biopsy, Clinical Photograph
35	S11.2.4	Anterior Resection of rectum in malignant conditions	USG, Biopsy, CT, Endoscopy	-	50000	USG, Biopsy, Clinical Photograph
36	S11.2.5	Abdominoperineal Resection in malignant conditions	USG, Biopsy, CT, Endoscopy	-	50690	USG, Biopsy, Clinical Photograph
37	S11.2.6	Whipples Any Type In malignant conditions	USG, Biopsy, CT, Endoscopy	-	100000	USG, Biopsy, Clinical Photograph
38	S11.2.7	Triple Bypass - Pancreas in malignant conditions	USG, Biopsy, CT, Endoscopy	-	60000	USG, Biopsy, Clinical Photograph
39	S11.2.8	Other Bypasses- Pancreas in malignant conditions	USG, Biopsy, CT, Endoscopy	-	50516	USG, Biopsy, Clinical Photograph
	S11.20	Carcinoma Gall Bladder				
40	S11.20.1	Radical Cholecystectomy in malignant conditions	CT	-	78000	Clinical Photograph, Biopsy
	S11.21	Spleen				
41	S11.21.1	Splenectomy in malignant conditions	CT	-	42800	Clinical Photograph, Biopsy
	S11.22	Retroperitoneal Tumor				
42	S11.22.1	Resection Of Retroperitoneal Tumors in malignant conditions	CT	-	60000	Clinical Photograph, Biopsy
	S11.23	Abdominal wall tumor				
43	S11.23.1	Abdominal Wall Tumor Resection in malignant conditions	CT	-	52480	Clinical Photograph, Biopsy

44	S11.23.2	Resection With Reconstruction of Abdominal wall Tumors in malignant conditions	CT	-	59000	Clinical Photograph, Biopsy
	S11.24	Gynaec Cancers				
45	S11.24.1	Bilateral Pelvic Lymph Node Dissection(BPLND) - Gynaec cancers	CT	-	51700	Clinical Photograph, Biopsy
46	S11.24.2	Radical Trachelectomy in malignant conditions	CT	-	50570	Clinical Photograph, Biopsy
47	S11.24.3	Radical Vaginectomy in malignant conditions	CT	-	53120	Clinical Photograph, Biopsy
48	S11.24.4	Radical Vaginectomy + Reconstruction(70.62)	CT	-	60550	Clinical Photograph, Biopsy
	S11.25	Carcinoma Cervix				
49	S11.25.1	Radical Hysterectomy +Bilateral Pelvic Lymph Node Dissection (Bplnd) + Bilateral Salpingo Oophorectomy (Bso) / Ovarian Transposition in malignant conditions	CT	-	50010	Clinical Photograph, Biopsy
50	S11.25.2	Anterior Exenteration - Carcinoma Cervix	CT	-	84750	Clinical Photograph, Biopsy
51	S11.25.3	Posterior Exenteration - Carcinoma Cervix	CT	-	65000	Clinical Photograph, Biopsy
52	S11.25.4	Total Pelvic Exenteration - Carcinoma Cervix	CT	-	98000	Clinical Photograph, Biopsy
53	S11.25.5	Supra Levator Exenteration - Carcinoma Cervix	CT	-	90000	Clinical Photograph, Biopsy
	S11.26	Carcinoma Endometrium				

54	S11.26.1	Total Abdominal Hysterectomy (Tah) + Bilateral Salpingo Oophorectomy (Bso) + Bilateral Pelvic Lymph Node Dissection (Bplnd) + Omentectomy in malignant conditions	CT	-	62140	Clinical Photograph, Biopsy
	S11.27	Soft tissue /Bone tumors . Chest wall				
55	S11.27.1	Surgical Resection of Soft tissue /Bone tumors of Chest wall	CT-Chest, Bone Scan	-	30000	Clinical Photograph
56	S11.27.2	Surgical Resection and Reconstruction of Soft tissue /Bone tumors of Chest wall in malignant conditions	CT-Chest, Bone Scan	-	70000	Clinical Photograph
	S11.28	Bone / Soft tissue tumors				
57	S11.28.1 .1	Surgery (removal) for Bone/Soft tissue tumors- Without Prosthesis in malignant conditions(83.49)	MRI, Bone Scan, CT-Chest, CT-Local Part	-	49170	Clinical Photograph
58	S11.28.1 .2	Surgery (removal) for Bone / Soft tissue tumors- With Custom Made Prosthesis in malignant conditions(83.49+ 84.40)	MRI, Bone Scan, CT-Chest, CT-Local Part	-	85510	Clinical Photograph
59	S11.28.1 .3	Surgery (removal) for Bone / Soft tissue tumors- With Modular Prosthesis in malignant conditions(83.49+ 84.40)	MRI, Bone Scan, CT-Chest, CT-Local Part	-	98000	Clinical Photograph
60	S11.28.2	Forequarter Amputation in malignant conditions	CT-Chest	-	78230	X-RAY, Clinical Photograph
61	S11.28.3	Hemipelvectomy in malignant conditions	MRI-Pelvis, CT, CT-Chest	-	78886	X-RAY, Clinical Photograph

62	S11.28.4	Internal Hemipelvectomy in malignant conditions	MRI-Pelvis,CT, CT-Chest	-	79640	X-RAY,Clinical Photograph
63	S11.28.5	Curettage and Bone Cement in malignant conditions	MRI,CT	-	51130	X-RAY,Clinical Photograph
64	S11.28.6	Bone Resection in malignant conditions	MRI,CT	-	42970	X-RAY,Clinical Photograph
65	S11.28.7	Shoulder Girdle Resection in malignant conditions	MRI, BoneScan,CT	-	55090	X-RAY,Clinical Photograph
66	S11.28.8	Sacral Resection in malignant conditions	MRI,CT	-	60000	X-RAY,Clinical Photograph
	S11.29	Genito urinary Cancer				
67	S11.29.1	Open Partial Nephrectomy	Isotope renogram, CT, Isotoperenogram, CT	-	40000	Clinical Photograph, Biopsy,Clinical Photograph, Biopsy
68	S11.29.2	Nephroureterectomy For Transitional Cell Carcinoma Of Renal Pelvis in malignant conditions	CT,CT	-	65000	Clinical Photograph, Biopsy,Clinical Photograph, Biopsy
	S11.3	GENITO URINARY SYSTEM				
69	S11.3.1	Radical Nephrectomy	USG,Biopsy, CT,IVP,KUB, USG,Biopsy,CT, IVP,KUB	-	50000	USG,Biopsy, Clinical Photograph, USG,Biopsy, Clinical Photograph
70	S11.3.10	Emasculatation in malignant conditions	USG,Biopsy, USG,Biopsy	-	40560	USG,Biopsy, Clinical Photograph, USG,Biopsy, Clinical Photograph
71	S11.3.2	Open radical cystectomy with Ilealconduit diversion	USG,Biopsy, CT,IVP,KUB, USG,Biopsy,CT, IVP, KUB	-	100000	USG,Biopsy, Clinical Photograph, USG,Biopsy, Clinical Photograph
72	S11.3.3	Other Cystectomies in malignant conditions	USG,Biopsy, CT,IVP,KUB, USG,Biopsy,CT, IVP, KUB	-	87640	USG,Biopsy, Clinical Photograph, USG,Biopsy, Clinical Photograph

73	S11.3.4	Total Penectomy	Clinical Photograph, Clinical Photograph	-	36670	USG,Biopsy, Clinical Photograph, USG,Biopsy, Clinical Photograph
74	S11.3.5	Partial Penectomy	Clinical Photograph, Clinical Photograph	-	36670	USG,Biopsy, Clinical Photograph, USG,Biopsy, Clinical Photograph
75	S11.3.6	Inguinal Block Dissection One Side in malignant conditions	Clinical Photograph, Biopsy, Clinical Photograph, Biopsy	-	29780	USG,Biopsy, Clinical Photograph, USG, Biopsy, Clinical Photograph
76	S11.3.7	Radical Prostatectomy in malignant conditions	USG,CT,KUB,U SG,CT,KUB	-	86646	USG,Biopsy, Clinical Photograph, USG,Biopsy, Clinical Photograph
77	S11.3.8	High Orchidectomy	USG,Biopsy, USG,Biopsy	-	22000	USG,Biopsy, Clinical Photograph, USG,Biopsy, Clinical Photograph
78	S11.3.9	Bilateral Orchidectomy	USG,Biopsy, USG,Biopsy	-	23340	USG,Biopsy, Clinical Photograph, USG, Biopsy, Clinical Photograph
	S11.30	Testes cancer				
79	S11.30.1	Retro Peritoneal Lymph Node Dissection(Rplnd) (For Residual Disease) in malignant conditions	Tumor Markers,CT-Abdomen + Pelvis,CT-Chest,Tumor Markers,CT-Abdomen + Pelvis,CT-Chest	-	78000	Clinical Photograph, Biopsy, Clinical Photograph, Biopsy
80	S11.30.2	Unilateral Adrenalectomy in malignant conditions	Urinary Hormones,CT, MRI,Urinary Hormones,CT, MRI	-	65636	Clinical Photograph, Biopsy, Clinical Photograph, Biopsy
81	S11.30.3	Urinary Diversion in malignant conditions(56.6/56.7)	-	-	63250	Clinical Photograph, Biopsy, Clinical Photograph, Biopsy

82	S11.30.4	Retro-Peritoneal Lymph Node Dissection Rplnd As Part Of Staging In malignant conditions	CT,CT	-	40000	Clinical Photograph, Biopsy, Clinical Photograph, Biopsy
	S11.31	Carcinoma Urinary Bladder				
83	S11.31.1	Anterior Exenteration (CA. URINARY BLADDER)	CT,CT	-	60000	Clinical Photograph, Biopsy, Clinical Photograph, Biopsy
84	S11.31.2	Total Exenteration (CA. URINARY BLADDER)	CT,CT	-	75000	Clinical Photograph, Biopsy, Clinical Photograph, Biopsy
85	S11.31.3	Bilateral Pelvic Lymph Node Dissection(Bplnd) (CA. URINARY BLADDER)	CT,CT	-	40000	Clinical Photograph, Biopsy, Clinical Photograph, Biopsy
	S11.32	Thoracic and Mediastinum				
86	S11.32.1	Resection of mediastinal tumors in malignant conditions	CT	-	63760	Clinical Photograph, Biopsy
	S11.33	Lung				
87	S11.33.1	Solitary Lung Metastatectomy in malignant conditions	CT	-	69060	X-RAY, Biopsy
88	S11.33.2	Lung Metastatectomy multiple in malignant conditions	CT	-	78000	X-RAY, Biopsy
89	S11.33.3	Sleeve Resection of Lung Cancer	CT, Bronchoscopy	-	108000	Biopsy, X-RAY
	S11.34	Esophagus				
90	S11.34.1	Oesophagectomy With Two Field Lymphadenectomy in malignant conditions(40.59)	CT	-	117000	Clinical Photograph, Biopsy
91	S11.34.2	Oesophagectomy With Three Field Lymphadenectomy in malignant conditions(40.59)	-	-	120000	Clinical Photograph, Biopsy
	S11.35	Palliative Surgeries				

92	S11.35.1	Tracheostomy in malignant conditions	Clinical Photograph	-	6230	Clinical Photograph
93	S11.35.1.0	Substernal Gastric Bypass in malignant conditions	Clinical Photograph	-	49770	Clinical Photograph, Biopsy
94	S11.35.2	Gastrostomy in malignant conditions	Clinical Photograph	-	20000	Clinical Photograph
95	S11.35.3	Jejunostomy in malignant conditions	Clinical Photograph	-	31850	Clinical Photograph
96	S11.35.4	Ileostomy in malignant conditions	Clinical Photograph	-	32600	Clinical Photograph
97	S11.35.5	Colostomy in malignant conditions	Clinical Photograph	-	20000	Clinical Photograph
98	S11.35.6	Suprapubic cystostomy	Clinical Photograph	-	16990	Clinical Photograph
99	S11.35.7	Intercostal Drainage(Icd) in malignant conditions	Clinical Photograph	-	3000	Clinical Photograph
100	S11.35.8	Gastro Jejunostomy in malignant conditions	Clinical Photograph	-	50000	Clinical Photograph, Biopsy
101	S11.35.9	Ileotransverse Colostomy in malignant conditions	Clinical Photograph	-	60000	Clinical Photograph, Biopsy
	S11.36	Reconstruction				
102	S11.36.1	Reconstruction with Myocutaneous / Cutaneous Flap in malignant conditions	Clinical Photograph	-	35670	Clinical Photograph
103	S11.36.2	Micro Vascular Reconstruction in malignant conditions	Clinical Photograph	-	45480	Clinical Photograph
	S11.4	GYNAECOLOGICAL ONCOLOGY				
104	S11.4.1	Hysterectomy in malignant conditions	USG,Biopsy,CT	-	32500	USG,Biopsy, Clinical Photograph
105	S11.4.2	Radical Hysterectomy in malignant conditions	USG,Biopsy,CT	-	55660	USG,Biopsy, Clinical Photograph
106	S11.4.3	Surgery For Carcinoma Ovary Early Stage	USG,Biopsy,CT	-	31760	USG,Biopsy, Clinical Photograph

107	S11.4.4	Surgery For Carcinoma Ovary Advance Stage	USG,Biopsy,CT	-	52000	USG,Biopsy, Clinical Photograph
108	S11.4.5	Vulvectomy in malignant conditions	Clinical Photograph,Biopsy	-	45860	USG,Biopsy, Clinical Photograph
109	S11.4.6	Unilateral /BilateralSalpingo Oophorectomy in malignant conditions(65.6.1)	USG,Biopsy,CT	-	30000	USG,Biopsy, Clinical Photograph
	S11.5	TUMORS OF THE FEMALE BREAST				
110	S11.5.1	Mastectomy Any Type in malignant conditions	Mammography ,Biopsy,Clinical Photograph	-	30000	Clinical Photograph, Biopsy
111	S11.5.2	Axillary Dissection in malignant conditions	Clinical Photograph, Biopsy	-	39226	Clinical Photograph, Biopsy
112	S11.5.3	Wide Excision - Breast in malignant conditions	Clinical Photograph, Biopsy	-	5150	Clinical Photograph, Biopsy
113	S11.5.4	Lumpectomy	Clinical Photograph, Biopsy	-	3090	Clinical Photograph, Biopsy
114	S11.5.5	Breast Reconstruction Surgery	Clinical Photograph, Biopsy	-	41830	Clinical Photograph, Biopsy
115	S11.5.6	Surgical Resection of Soft tissue /Bone tumors of Chest wall	Clinical Photograph, Biopsy	-	30000	Clinical Photograph, Biopsy
	S11.6	SKIN TUMORS				
116	S11.6.1	Skin Tumors Wide Excision in malignant conditions	Clinical Photograph, Biopsy	-	34450	Clinical Photograph, Biopsy
117	S11.6.2	Skin Tumors wide Excision + Reconstruction in malignant conditions(86.6/86.7)	Clinical Photograph, Biopsy	-	40000	Clinical Photograph, Biopsy
118	S11.6.3	Skin Tumors amputation in malignant conditions	Clinical Photograph, Biopsy	-	24380	Clinical Photograph, Biopsy
	S11.7	SOFT TISSUE AND BONE TUMORS				
119	S11.7.1	Soft Tissue And Bone Tumors Wide Excision	Clinical Photograph, Biopsy	-	15000	Clinical Photograph, Biopsy
120	S11.7.2	Soft Tissue And Bone Tumors Wide Excision + Reconstruction	Clinical Photograph, Biopsy	-	25000	Clinical Photograph, Biopsy

121	S11.7.3	Bone and Soft Tissue Tumors Amputation in malignant conditions(83.49)	Clinical Photograph, Biopsy	-	24420	Clinical Photograph, Biopsy
	S11.8	LUNG CANCER				
122	S11.8.1	Pneumonectomy for Carcinoma Lung	X-RAY, Biopsy, CT	-	80286	X-RAY, Biopsy, Clinical Photograph
123	S11.8.2	Lobectomy for Carcinoma Lung	X-RAY, Biopsy, CT	-	77000	X-RAY, Biopsy, Clinical Photograph
124	S11.8.3	Decortication	X-RAY, Biopsy, CT	-	60000	X-RAY, Biopsy, Clinical Photograph
125	S11.8.4.1	Surgical Correction Of Bronchopleural Fistula. Thoracoplasty	X-RAY, Biopsy, CT	-	67530	X-RAY, Biopsy, Clinical Photograph
126	S11.8.4.2	Surgical Correction Of Bronchopleural Fistula. Myoplasty	X-RAY, Biopsy, CT	-	75150	X-RAY, Biopsy, Clinical Photograph
127	S11.8.4.3	Surgical Correction of Bronchopleural Fistula - Transpleural BPF Closure in malignant conditions	X-RAY, Biopsy, CT	-	75040	X-RAY, Biopsy, Clinical Photograph
128	S11.9.1	Marginal Mandibulectomy in malignant conditions	Orthopantomogram	-	44120	Clinical Photograph
129	S11.9.2	Segmental Mandibulectomy	Orthopantomogram, CT	-	34736	Clinical Photograph
130	S11.9.3	Total Glossectomy + Reconstruction in malignant conditions(25.59)	CT	-	57850	Clinical Photograph
131	S11.9.4	Full Thickness Buccal Mucosal Resection and Reconstruction in malignant conditions(27.59)	Biopsy	-	63310	Clinical Photograph

Annexure to Answer point (d) of LAQ No.1724(S)**Financial Year wise Claim Paid Statistics from 2019 to till date**

Dr.YSR Aarogyasri			
Financial Year wise Amount Spent Statistics from 01.06.2019 to 31.08.2022			
S.No	Financial Year	No of Patients Benefitted	Amount (Rs in Cr.)
1	2019-2020	6,43,268	1501.86
2	2020-2021	8,21,768	1676.96
3	2021-2022	9,86,411	1920.20
4	2022-2023	7,48,243	1459.60
	Grand Total	31,99,690	6558.62

LAQ No. 1738 (S)

By Smt. Jonnalagadda Padmavathy,
Sri Alajangi Jogarao
Sri Kambala Jogulu
Sri Golla Babu Rao
Sri Talari Venkatrao
Sri Vunnamatla Eliza, M.L.As,

WILL THE MINISTER FOR ENERGY BE PLEASED TO STATE:

- the details of number of units of electricity being provided free under the Jagjevan Jyothi Scheme in the State;
- the number of families benefited under the scheme; and the quantum of the amount being spent thereon; and
- the details of implementation of the said Scheme during 2014 to 2019?

ENERGY (POWER.I) DEPARTMENT
ANSWER

- Up to 200 units per month.
- SC beneficiaries - 15,04,391
ST beneficiaries - 4,40,118.
Total- 19,44,509 (as on August, 2022)
From 2014-15 to 2018-19 -Rs 605.29 Crs.
From 2019-20 to 2022-23 (up to August, 2022) - Rs 1,808.85 Crs.
- The details are placed on the Table of the House

Answer to Question No.(c) of LAQ No.1738(S)

Nature of Subsidy	Reference (GO No/Date)
Free power up to 50 units per month to SC & ST Households (First time Implementation) Period from 04/2013 to 04/2017.	GO No. (SW) 58, dt. 02.07.2013
Free power up to 75 units who consuming up to 100 units per month to SC & ST Households under "Jagjevan Jyothi scheme" (Modification of the above scheme from 50 units to 75 units) Period from 05/2017 to 07/2018.	GO No. (SW) 32, dt. 28.04.2017
Free power up to 100 units who consuming up to 125 units per month to SC & ST Households under "Jagjevan Jyothi scheme"(Modification of the above scheme from 75 units to 100 units) Period from 08/2018 to 07/2019.	GORT. No. (SW) 143, dt. 29.08.2018
Free power to SC & ST Households who consuming up to 200 units per month under "Jagjevan Jyothi scheme"(Implementation from 08/2019).	GORT. No. (SW) 91, dt. 24.07.2019 for SCs and GORT. No. (SW) 94, dt. 25.07.2019 for STs

UN-STARRED QUESTIONS

"Rythu Bazar at Pattikonda"

LAQ No. 1653 (UnStarred)

Notice given by
Smt. Kangati Sreedevi,

Will the Minister for Agriculture be pleased to state:

QUESTION

- Whether there is any proposal with the Government to appoint an Estate Officer to Rythu Bazar at Pattikonda Town; and
- if so, the time by which the Estate Officer will be appointed?

AGRICULTURE AND COOPERATION (MARKETING.II) DEPARTMENT

ANSWER

- No, Sir.
- Does not Arise.

L.A.Q. No.1654 (Un-Starred)

Notice given by:
Sri Golla Babu Rao, MLA.

WILL THE MINISTER FOR EDUCATION BE PLEASED TO STATE:

QUESTION:

- whether it has come to the notice of the Government that the teachers working in the Kasturba Schools are not paid the scales on par with regular Teachers; and
- if so, the steps being taken by the Government in this regard?

SCHOOL EDUCATION (PROG.II) DEPARTMENT

ANSWER:

- a&b. KGBV Teachers are working on contract basis and they are being paid as per the honorarium sanctioned in Project Approved Board (PAB), Ministry of Education, Government of India, in the ratio of 60:40 of Central and State share respectively.

L.A.Q. No.1659 (Un-Starred)

Notice given by:

Smt. Kangati Sreedevi, MLA.

WILL THE MINISTER FOR EDUCATION BE PLEASED TO STATE:**QUESTION:**

- whether there is any proposal with the Government to upgrade Pattikonda and Maddikera Kasturba Gandhi Balika Vidyalayas from 10th Class to Intermediate; and
- if so, the time by which the said KGBV Schools will be upgraded?

SCHOOL EDUCATION (PROG.II) DEPARTMENT**ANSWER:**

- Government have issued orders vide G.O.Ms.No.118, S.E (Prog.II) Dept., dtd:20.06.2022, for upgrading 131 KGBVs, including **Pattikonda and Maddikera in Kurnool District**, to that of Junior Colleges.
- Does not arise.

LAQ No.1667

By Sri Mangunta Maheedhar Reddy, MLA

WILL THE MINISTER FOR ENERGY BE PLEASED TO STATE:

- whether it is a fact that accidents are taking place due to snapping of worn out electric cables and conductors that have been in use for more than 30 years;
- if so, the Village-wise, Mandal-wise details of worn out electric lines and cables in Kandukuru Constituency and the time by which those cables and conductors will be replaced; and
- whether there is any proposal to appoint a Superintendent Engineer for two districts within APCPDCL and the details thereof?

Energy (Power.I) Department**ANSWER**

- No Sir
- Does not arise
- Yet to take a decision

LAQ No.1686(US)**Notice given by****Sri Alla Rama Krishna Reddy,
Hon'ble M.L.A.,****WILL THE MINISTER FOR ROADS AND BUILDINGS BE PLEASED TO STATE:**

- Whether there are any proposal with the Govt. to widen the State Highway road from Tenali to Vijayawada via Duggirala of Mangalagiri Constituency;
- If so, the time by which said works will be started?

TRANSPORT, ROADS AND BUILDINGS (R.IV) DEPARTMENT**ANSWER**

- No sir.
- Does not arise.

**“Published under Rule 347 of the Rules of Procedure
and Conduct of Business in the Andhra Pradesh
Legislative Assembly and printed at the AP Legislative
Assembly Press, Velagapudi, Amaravati.”**